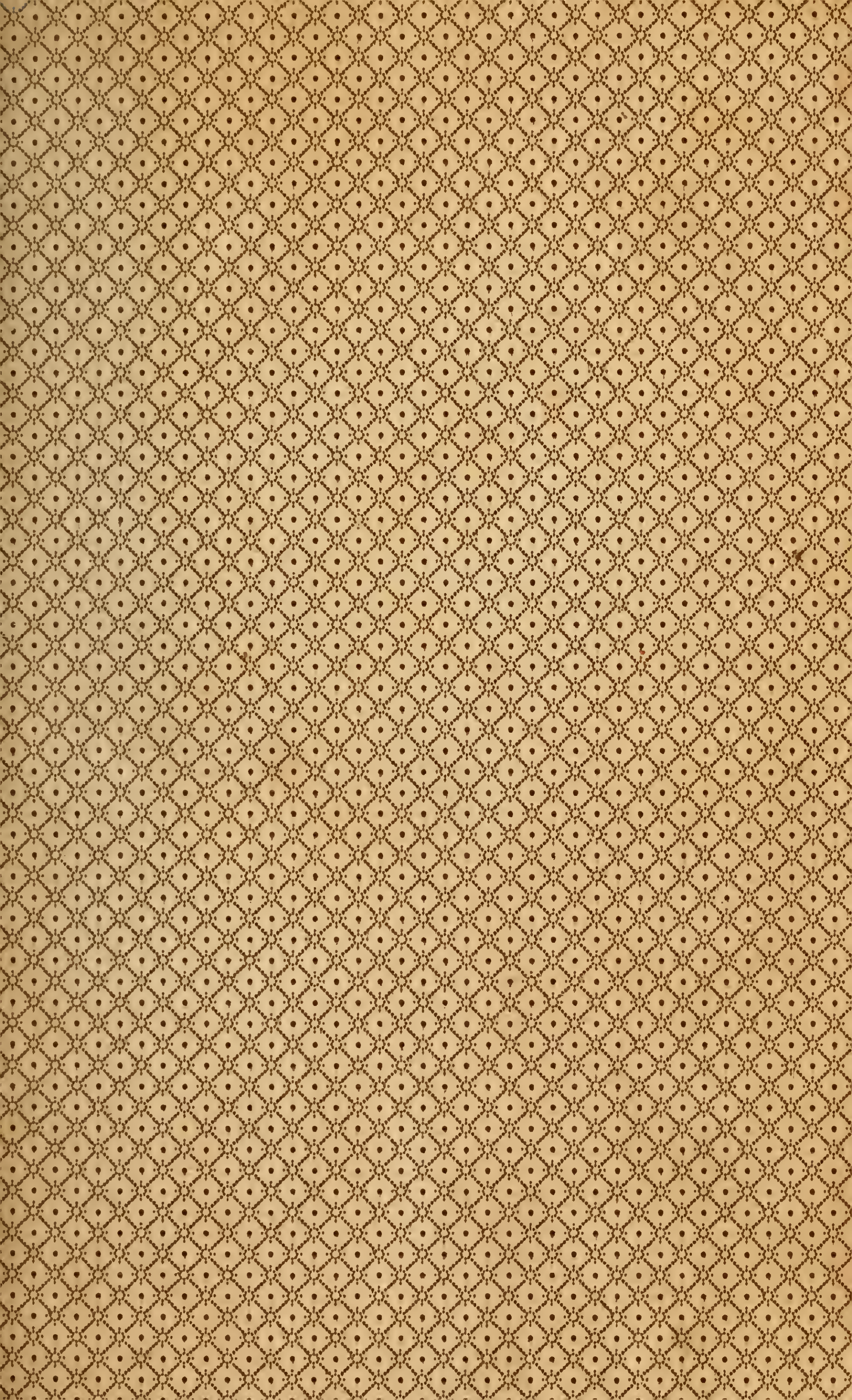

3 1761 07461849 7

Samlede
Eventyr og Fortællinger

af

Bernhard Severin Ingemann.

Niende Bind.

Anden Udgave.

Landsbybørnene, første Deel.

Kjøbenhavn.

C. A. Reitzels Forlag.

1860.

Bianco Lunos Bogtrykkeri ved F. S. Muhle.

Landsbybørnene,

Nytids-Roman

af

Bernhard Severin Ingemann.

Anden Udgave.

Første Deel.

Kjøbenhavn.
C. A. Reitzels Forlag.
1860.

Bianco Lunos Bogtrykkeri ved F. S. Muhle.

Landsbybørnene,

Nytids-Roman

af

B. S. Ingemann.

Første Deel.

Første Kapitel.

Det var en smuk, sommermild Confirmations-Søndag 1840. Alle de pyntede Confirmander gik ud af Landsbykirken, og nu begyndte den høitidelige Klokkeringning, som hele dette Foraar mindede Folket om Kong Frederik den Sjette. De Flestes Øine røbede, at den hellige Handling havde bevæget dem. Nogle saae man dog, som syntes kun at tænke paa deres Pynt og paa det nye forbausende Liv, de nu skulde føre blandt de Voxne. Næsten Alle vare de ledsagede af Frænder og Venner, som med Inderlighed omfavnede dem under det store Hyldetræ ved Kirkedøren. Kun en lille, brunlokket Dreng, med et noget blegt og magert Ansigt, gik ene ud af Kirkedøren og satte sig afsides paa den saakaldte Fattigkirkegaard mellem to sorte Trækors.

Et Par lange, kjoleklædte Labaner blandt Confirmanderne stak Hovederne sammen og fnisede, medens de holdt de hvide Lommetørklæder for Munden for at skjule det.

„See! det er Præstens Kjole, der dasker ham i Hælene!" hviskede den Ene.

„Og de straalende Hjortelæders Buxer har Skovrideren slidt paa i ti Aar" — tilføiede den Anden. „Jeg har bidt mit nye Lommetørklæde rent istykker, for ikke at grine."

Den fattige Dreng, hvis sammenbetlede Dragt havde

forstyrret deres Andagt, var unegtelig noget afstikkende klædt. Han bar en sort Fipkjole, der næsten slæbte efter ham, gule, lappede Skindbenklæder og en ildrød noget afslidt Plysses Vest med store gammeldags Skjøder. Han syntes saa hastigt som muligt at søge det Fristed, han havde valgt mellem Gravene ved de afsides Kors, der betegnede hans fattige Forældres Gravsted.

Ingen lagde meer Mærke til ham. Landesorgs-Klokken stemte ham vemodigt. Han mumlede halv sagte, medens han af og til tørrede sine vaade Øine med Bagen af sin Haand. Det var hans „Fadervor," han læste og altid begyndte forfra, naar det uvilkaarlig afbrødes ved Erindringssuk til Forældrene og lidt modfaldne Betragtninger over hans Forladthed i Verden.

Klokkeringningen ophørte, og der var Dødsstilhed mellem Gravene. Endelig reiste han sig for at gaae; da hørte han nogle velbekjendte Kæmpevisetoner fra en Fløite, og det var som alle Stene pludselig faldt fra hans Hjerte. Han saae nu to kjære Ansigter ved Kirkegaardsdøren, og udenfor holdt en lille Fjælevogn med een Hest for og med Fjærkræ i lange Bure over Fjælene. Den gamle Hest udpustede og fik en Visk Hø af Confirmandens faderlige Ven og Mostermand, Jørgen Hønsekræmmer, hvis Kone og lille syvaarige Datter nu kom ham imøde.

„Kjære Moster! lille, rare Lise!" raabte Drengen, sjæleglad, og ilede i Armene paa den vakkre Husmandskone, med det milde, forstandige Ansigt, og den lille, nydelige Bondepige, med de krøllede, gule Haar under den røde Hue.

Barnet tog en Hyldefløite fra Munden og kyssede hans blege Kinder røde. „Moder!" — raabte hun — „Anton har grædt Salt; men Sukker skal han græde — deiligt sødt Sukker — ikke sandt?"

„Paa en Maade maaske! — Det er ikke umuligt for Vorherre, mit Barn!" — svarede Moderen og klappede den Lille paa Kinden. — „Men, Gud forbarme sig, Anton!" — vedblev hun, forskrækket, og mønstrede Drengens Klædning, medens hun dog uvilkaarlig brast i Latter — „hvorledes er det, du seer ud? har du saaledes staaet paa Kirkegulvet?"

„Ja, see, see! Fætter Anton er jo bleven et gammelt, fornemt Menneske!" — raabte Pigebarnet og klappede i Hænderne. — „Bliver man altid saadan, naar man har gaaet til Læsning?"

„Du kom jo ikke igaar med de nye Klæder, kjære Moster!" — sagde Anton — „og saa var jeg nødt til at trække dem paa, der skulde syes om; for de gamle var saa meget lappede."

„Det var da forskrækkeligt!" — vedblev Mosteren og loe, medens hun slog Armene overkors. — „Men det var ikke min Skyld, Anton! Klæderne har vi med, og vi havde været her igaar, var ikke Blis bleven syg. Vi var' endda komne tidsnok imorges, var der ikke faldet en Pind af det ene Bur og fjorten Høns fløiet ud for os. Du har da staaet her til Nar for alle Folk i de Fugleskræmmeklæder. Men Lykke og Velsignelse alligevel, Søn! Vorherre har ikke seet paa Klæderne. Nu kan du strax følge med! Din Kasse har vi taget paa Fattighuset. Du har vel sagt Farvel til Præstens og Sognefogdens?"

„Ja, Moster! og der vare de Alle saa gode imod mig. Kun Forpagterens lange Drenge fniste lidt af mig paa Kirkegulvet. Derfor blev jeg forknyt. — Jeg saae Ingen, der brød sig rigtig om mig; men Alle saae kun forundrede paa mine Klæder — og jeg skjulte mig ved Faders og Moders Grave."

„Det maa være sidste Gang, du lader dig forknytte!"

sagde Mosteren. — „Nu maa du lære at gaae rask og freidig gjennem Verden! Det kommer kun an paa, at vi gaae paa de rette Veie, saa har vi altid ham med os, der kan lære os at kue Slanger og slaae Vand af Klipper."

Anton saae paa sin Mosters aabne, lyse Ansigt og nikkede med fuld Fortrøstning.

„Du skal have min Fløite!" — sagde Lise — „naar man spiller paa den, bliver man altid glad, siger Gudmoder — og hør! jeg kan nu spille Visen om den lille Baadsmand. Den om vor gamle Konge kan jeg ogsaa. Jeg holder saa meget af den Fløite; men du skal dog have den! — hør!" Dermed satte Barnet den lille Hyldefløite til sine Læber og spillede den gamle Kæmpevisetone rent og nydeligt. Derpaa rakte hun Anton Fløiten. Han kyssede hende og kaldte hende sin lille Prindsesse.

„Aa! naar skal vi lege det rare Eventyr igjen i Faders Hønsegaard?" — spurgte hun.

„Naar jeg ikke længer er den lille Pjaltepeer, men er bleven til den store, smukke Prinds" — svarede Anton — „saa kommer jeg med den røde Karet med de fire røde Heste og henter dig, og saa skal baade du og Fader og Moder boe hos mig paa det store, røde Slot med de røde Taarne."

„Det vil blive prægtigt!" — raabte Lise og klappede i de smaa Hænder — „rigtig rødt Altsammen, som de deilige Skyer deroppe, naar Solen gaaer ned — og saa skal vi begge To og Fader og Moder blive saa glade, saa glade, — saa vi græde Sukker!"

„Ti stille med den Barnesnak!" — sagde nu Moderen alvorlig. „Det var jo dine Forældres Grave, du sad ved, Anton! dem skulde jeg dog see. Ak! idag var det, vi skulde tage Jer alle Tre ud af Fattighuset: før vilde vi ikke komme. Vi vilde først see Jer paa den tørre Gren, naar vi kunde

bringe Jer til den grønne. Det har jeg fortrydt saa mange Gange."

Anton taug og gik tilbage med sin Moster til de to sorte Gravkors, hvorunder hans fattige Forældre for tre Maaneder siden vare begravede, og hvor han nylig havde siddet saa modfalden. Her maatte han nu fortælle Lise hvorledes hans Fader og Moder havde seet ud. Dem havde hun aldrig faaet at see; men hun havde faaet udklippede Dukker af Guldpapir fra dem hver Høitid, naar Anton kom og legede med hende i Hønsegaarden.

Anton besvarede nu saa godt, han kunde, alle Barnets Spørgsmaal, selv om hvad Moderen dog havde forklaret hende. Hvorfor de Døde skulde puttes ned i den sorte Jord, kunde hun ikke begribe, og det kunde hun slet ikke udstaae. Det var ogsaa urimeligt, paastod hun ivrig — de skulde jo lige strax være med Vorherre i Paradiset, ligesom den rare, fromme Røver, Moder havde læst om, han, der døde ved Vorherres høire Side paa Trækorset.

Dette dogmatiske Spørgsmaal havde han megen Besvær med at besvare Lise tilfredsstillende.

Imidlertid bøiede hans Moster sig hen over Gravkorsene og var meget bevæget. „Kun stille, Svoger Knud!" — hviskede hun og hendes Blik loftede sig ud over Kirkegaardsmuren mod den lyse Foraarshimmel — „kun rolig i din Gud, kjære Søster! Vorherre vil nok sørge for jer Dreng! Han ligner dig i Sind og Skind, Grethe! og det vil nok gaae ham godt i Verden. Ak! havde I oplevet denne Søndag, skulde I faaet bedre Dage med os — saa var nu ikke eders Støv kastet her hen i Krogen blandt Staadernes. — Dog salige ere de Fattige!" — vedblev hun. — „En Rig har jo trangt ved at komme i Himmerig. Lazarus kom jo strax i Abrahams Skjød; — men den rige Mand — ak, ja! Gud

fri os! — Eders Been ligge kanske nok saa godt her i Krogen som de Fornemmes hist ved Kirkedøren. Ak, ja! — hvor vore forkrænkelige Legemer saa ligge, finder Vorherre nok den uforkrænkelige Klædning, han vil give os, naar den Stund kommer." Derpaa reiste hun sig med et freidigt Blik, tørrede sine Øine med sit Forklæde, kyssede Anton hjertelig og gik med raske Skridt ud af Kirkegaarden med ham og Lise ved Hænderne.

„Saa kommer I da endelig!" — brummede Jørgen Hønsekræmmers barske Stemme dem imøde fra Vognen. — „Jeg troede, saa Skam, du var bleven ked af mig, lille Karen, og nu vilde blive med Lise hos de salig Stakler deroppe i Krogen. Kunde vi ikke før komme efter dem med Blis, syntes mig nu, det var lovlig bag efter. Men, hvad Pokker!" — vedblev han og loe — „hvad er det for et Fastelavnsskræmsel, I bringe med Jer? — Anton! din Skarns Dreng!" — brummede han og satte atter et barsk Ansigt op, medens han havde Møie med at dæmpe sin Latter — „gjør du Fastelavnsløier din Confirmationsdag og gjør dig til Nar for Folk? Lystighed holder jeg nok af; men det gaaer, min Sandten, over Skrævet. Gjorde jeg dig din Ret, Slubbert! skulde jeg smøre dine lange Rygstykker til Gratulats, istedetfor nu at kjøre til Gilde med Narren."

Anton taug og lod sin Moster godtgjøre hans Uskyldighed. „Hvorfor kjørte du ikke hjemmefra saa tidlig, som jeg bad dig om, lille Jørgen!" — sagde hun — „saa var vi komne betids — og saa havde Drengen seet menneskelig ud idag og ikke gjort os den Skam. Men" — —

„Hm! sid nu op, Børn! og lad det være godt!" — afbrød Jørgen hende. — „Naar Noget er galt, er det altid min Skyld — det veed jeg nok!" — mumlede han halv sagte i en gnaven Tone, medens han dog omhyggelig hjalp

Konen og Barnet op paa Sædet. Han saae nu efter, om Anton sad lige midt paa Hønseburet. „Hold dig fast, Dreng! naar det hælder" — brummede han — „og lad mig ingen Brøvl høre, om ogsaa Hønsene skulde hakke dig lidt i dine Hanekyllinglægge!"

„Hvor skal vi til Gilde? Moster!" — spurgte Anton nu livlig og jog Hønsenæbbene fra sine Haser. — „Det er vel hos de gamle, gode Møllerfolk? Skal jeg der have mine nye Klæder paa?"

„Ja, det forstaaer sig! Der kommer Ingen uden vi; men de Gamle maae ikke see dig før du seer menneskelig ud. Spring kun af udenfor Haven og list dig ind i det murede Lysthus! saa skal jeg nok bringe dig Tøiet."

„Og saa følger jeg hele Reisen med dig, Moster! og kjøber Høns og Æg ind med Morbro'er, og bliver hos ham og dig og lille Lise og Blis og Pasop og graa Mons til den Dag, jeg skal i Tjenesten?"

„Ja, til Løverdag otte Dage; saa skal du være hos den store Postmester i Byen, og saa betids, at du samme Aften kan bringe Breve og Pakker om, naar Posten er kommen."

„Bare jeg kommer ud af det med alle de vigtige Brevskaber og Pakker, Moster! Det skal være svært at hitte Rede i og et farligt Ansvar. Den store Postmester skal ogsaa være saa forfærdelig, naar han bliver vred."

„Det skal du ikke bryde dig om! — saadan er jo alle Postmestre. Det skal nok gaae, Anton! Du tier kun bom stille, naar han larmer, men passer nøiagtig din Dont og har et Øie paa hver Finger!"

„Og lystre — lystre skal du, Krabat!" — brummede Jørgen og gav Blis et Smæk med Svøben.

„Det forstaaer sig!" — sagde Mosteren — „i Alt, hvad Ret og Godt er, skal du lystre dit Herskab — og Fuld-

mægtigen med, og det med et glad og villigt Sind; men heller ikke i Andet, om det saa var en Keiser, du tjente! Hold dig kun altid til Vorherre, som du jo har lovet ham idag! Hans Litsenbroder tager sig vel ogsaa lidt af dig — det har han lovet os."

„Men hvem skal sige mig hvad Ret og Godt er?" — spurgte Anton betænkelig. — „Jeg veed jo kun hvad der staaer i Catechismen og Lærebogen og hvad Skolemesteren og Præsten har sagt mig; men Ingen af dem har været Postbud — og" — —

„Du skal bruge din Forstand, Dosmer!" — brummede Jørgen.

„Men er jeg en Dosmer, Morbro'er! saa har jeg jo ingen Forstand at bruge" — sukkede Anton, modfalden.

„Dum Snak! forklar den tossede Dreng hvad jeg mener, Kone!"

„Fader mener, du er en god Dreng, Anton!" — sagde Lise og klappede ham paa Knæet.

„Nei, see til den Taske!" — mumlede Faderen — „vil hun snakke med og vide hvad jeg mener?"

„Vi er Alle Daarer for Vorherre" — tog Moderen Ordet — „men vi har altid Forstand nok til at forstaae hans Lov i vore Hjerter."

„Rigtig, Mo'er! det mente jeg just" — sagde Jørgen nu fornøiet og nikkede. — „Der er dog Ingen i den hele Verden, der forstaaer rigtig hvad jeg mener, uden du, lille Hex!" — tilføiede han og vendte sit tykke Hoved om, medens han gav sin Kone et Smækkys. — „Naar jeg kalder dig en Dosmer, Anton!" — vedblev han med et godmodigt Nik tilbage til Drengen — „og din Moster en Hex og Lise en Taske — ih! saa mener jeg ogsaa kun — ja,

det faaer din Moster forklare dig! — Hop, Blis!" Han drev paa Hesten og tændte sin stumpede Pibe.

Under en jævn, hyggelig Sladdren med Lise og den kjære Moster, rullede nu Fattighusdrengen med den sammenbetlede Confirmationsdragt paa sin Hønseburthrone hen ad de bugtede Biveie. Solen var nær ved at dale, da Blis endelig velfornøiet svingede om ad en Skovvei, der førte ud mellem flere Smaahøie til en Veirmølle, paa en meget høi Bakke. Det var den saakaldte Skovmølle. Der sprang Anton af nedenfor Bakken, ved Møllehusets Havelaage, og skyndte sig ind i et gammelt, muret Lysthus, hvor Mosteren snart bragte ham en hel ny Drengeklædning af grønstribet Hvergarnstøi, som han strax med Jubel iførte sig.

Andet Kapitel.

Anton havde neppe, i sin nye Klædning, kort efter sin Moster, forladt Lysthuset, hvor han havde ladet sin pudserlige Gammelmands-Dragt ligge, før lille Lise stak sit Lokkehoved ind ad Havehusdøren og kukkede.

„Hvor er du? Anton!" — sagde Barnet — „vil du lege Skjul med mig? Jeg skal nok hitte dig!" Hun tittede under Spøg og Latter i alle Kroge mellem endeel Skramleri, her var hensat, og krøb tilsidst ind i et lille, mørkt Lukaf, der blev brugt til Gjemmested for Haveredskaber, og som ret syntes indrettet til at lege Skjul i. Men ligesom hun vilde ud igjen af det mørke Hul, trak hun forskrækket sit lille Hoved tilbage ved Synet af en lang, smudsig Karl, der med stor Hast kastede nogle forrevne Pjalter af sig og iførte sig de Klæder, der laae paa en Stol. Lise dukkede sig ned blandt nogle Maatter og vovede neppe at drage Aande. Hun hørte nu en Lyd ligesom af en Riven eller Filen paa Jern, og det varede længe. Der kom ogsaa nogle afbrudte Ord til hendes Øren, som af en dæmpet Banden med en hæs, raa Stemme. Hun følte en umaadelig Angest og var nær ved at skrige; men hun foldede sine Hænder og bad sagte sin Aftenbøn, medens hun ganske stille sad og græd i det mørke Hul.

Endelig ophørte den uhyggelige Lyd, og der blev kastet Noget ind til hende, der faldt blødt, som en Bylt; men bagefter fløi der noget Haardt ind til hende og ramte hendes Pande saa voldsomt, at hun sank bedøvet tilbage og tabte Bevidstheden.

Imidlertid var det blevet Aften. Der var tændt Lys i Møllerhuset, hvor man nu ved et tidligt og festligt Aftensmaaltid vilde give Confirmanden og hans Frænder Erstatning for det Middagsmaaltid, de den Dag havde savnet.

Mølleren, der var den ærlige Jørgen Hønsekræmmers Velynder og forrige Husbond, havde med megen Værdighed taget Plads i sin Husfaderstol, for Enden af Bordet, og havde til Ære for sine Gjester iført sig en grøn Frakke. Han havde med Belevenhed taget Karen ved Haanden og ført hende til Sæde ved sin høire Side, medens han havde opfordret sin beskedne Klient, Hønsekræmmeren, til at sidde „jævne vor Mo'er," den gamle, trinde Husmoder.

Saavel Huset, som dets Bohave og alle Omgivelser røbede Velstand og gammeldags Jævnhed. Begge de godlidende Møllerfolk vare smaa, pølsetrinde Skikkelser med aabne, godmodige Ansigter, runde, rynkede Kinder og tynde, graae Haar under Kallot og Hue. De vare begge langt over de tredsindstyve Aar og havde mistet deres eneste Barn i Vuggen. De Gamles største Fornøielse var at see hengivne Mennesker ved deres Bord, helst Folk af ringere Kaar, som ved Forskud eller andre Velgjerninger følte sig i et vist Taknemlighedsforhold til dem. Af slige Klientfamilier var Jørgen Hønsekræmmers den mest begunstigede.

„Denne Gang skal du gjøre god Handel hos mig, Jørgen!" — sagde Mølleren med et lunt Smil. — „Du skal faae fyrretyve Par Fjærfræ, baade Høns og Ænder, og —

det forstaaer sig — alle saa fede som Møllerhøns." Denne sin sædvanlige Spøg ledsagede han med en hjertelig Latter.

„Ja, det er et sandt gammelt Ord, mæt som en Møllerhøne!" — bemærkede Jørgen. — „Med det meget Affald af Korn og Gryn fra Møllen kunde Han gjerne fede en Snes Stude, Fa'er Jep!"

„Nei, Jørgen!" — afbrød Mølleren ham og loe, saa hans Øine randt — „paa at fede Stude forstaaer du dig ikke! Du kan fede Høns, kan du — betale din Gjæld, som en ærlig Mand, kan du — en god Christen er du — en brav Ægtemand og Fader er du — et hjertensgodt Menneske, som jeg holder meget af — men paa at fede Stude forstaaer du dig, min Sjæl, ikke."

„Kan nok være!" — mumlede Jørgen — „Gaverne ere forskjellige. Jeg faaer vel Fjærkræet for vor gamle Pris? Fa'er!"

„Natyrligt! og med Klareringen kan det ogsaa denne Gang have Henstand til du har faaet alle de Høns og Ænder lykkelig ned i Kjøbenhavnernes Maver!" Over dette ligesaa ofte gjentagne Indfald loe Mølleren ligeledes selv ret hjertelig.

„Det er sandt, hvad Karen siger!" — bemærkede Jørgen: — „Vi har ingen bedre Kunder i hele Landet, end vor gamle Husbond og Madmoder, og komme vi engang i Velstand, kan vi takke Jer derfor."

„Næst Vorherre, Jørgen! glem aldrig det!" — sagde Mølleren alvorlig. — „Havde han ikke lagt Velsignelse og Drøielse til vort Brød og til Sulet med, havde vi nu ikke siddet her med saa godt et Huld. Men sig mig, Jørgen! — hvad tænker du og Karen nu at gjøre med Drengen, I har hentet fra Fattighuset?" — vedblev Mølleren — „har I nu Raad til at føde og klæde ham, som jer egen?"

„Nei, paa det Lav!" — brummede Jørgen — „hans stakkels Forældre skulde det gaaet med, havde de levet; men han er ung og rask, han skal strax ud og tjene for sit Brød, den Lømmel! det er ellers et godt Skind" — tilføiede han — „og var han ikke min egen Kvindes kjødelige Søstersøn, vilde jeg sige" —

„Nu, hvad vilde du sige? Jørgen!" spurgte Mølleren.

„Ei! hvad veed jeg det?" — svarede Jørgen halvt gnaven — „var han ikke saa nær i Slægt med os, mener jeg — ih, saa vilde jeg sige — sig du Mølleren hvad jeg saa vilde sige, Kone!"

„Saa vilde Jørgen vist sige ligesaa meget Godt om ham, som han var jeres og jer brave Kones Barnebarn, Møller Jep! for det kunde han nok været, hvad Alderen angaaer, og I har altid seet saa mildt til ham, naar han kom med de andre fattige Drenge og sang Hellig-Tre-Konger-Visen for Jer."

„Ja, det kunde jeg nok have sagt, naar det just var faldet mig ind!" — tog Jørgen atter Ordet. — „Men hvor Pokker er han nu støiet og fløiet? det er jo for hans Skyld, Gildet er gjort her paa Møllen, og han har længe nok suget paa Labben, den Staader!"

„Han leger vist Tagfat med jer lille Lise i Haven" — sagde Møllerkonen og reiste sig. — „Nu skal jeg hente dem begge. Jeg saae ham nylig løbe derude med en Kringle i hver Haand."

„Nei lad mig kalde paa dem!" — sagde Karen og reiste sig ogsaa.

„Vist ikke! — sæt Jer begge To og hold Bordskik! — Børnene skal have deres Frihed!" — sagde Mølleren med godmodig Myndighed, medens han greb sin Borddame haandfast ved Armen. — „Lad dem lege! de komme nok ind, naar

de er sultne. See saa! bliv kjønt siddende! her vil jeg raade. Hvor gammel er det nu jer lille Lise er?"

„Hun fyldte sit syvende Aar sidste Helligtrekonger" — svarede Karen. „Hun blev jo netop født, da her var Gilde for jer Bryllupsdag."

„Rigtig! og derfor kom Ingen af Jer med til Gildet den Dag. Det er den eneste Gang om Aaret det gaaer flot til her paa Møllen. Det koster mig ogsaa hver Gang — nu ja, det kan være det Samme hvad det koster! men det er dog altid en fornøielig Dag, lille Mo'er! ikke sandt?" — Mølleren nikkede til den trinde Husmoder, der nikkede bekræftende til ham igjen, medens der dog stjal sig et lille let Suk fra hendes Bryst.

„Jeg veed nok hvad du sukker for saa smaat, lille Mo'er! naar du tænker paa Bryllupsdagen og paa Drengen, vi begrov Aaret efter. Han skulde nu været Præst eller Provst, naar Vorherre havde villet som vi — for noget Stort var han skabt til — det kunde vi see paa ham i Vuggen. Men det er han nok blevet alligevel. Ret nu an, lille Mo'er!" — afbrød han sig selv hastig og foer med Haanden over de graae Øienbryn. — „Jørgen og jeg vil nu aabne Maven med et lille Glas Gammelvin og derhos ønske vi nu ham og Karen Lykke og Velsignelse baade med Hønsehandelen og med Pigebarnet og med Drengen, de har faaet ud af Staaderhuset og ind i Guds Hus, som et rigtigt christent Menneske! Nu skulde han dog rigtignok været herinde" — vedblev han og saae ud af Havevinduet — „men det faaer være det Samme! Vi kan siden klinke med ham!" Derpaa fyldte den Gamle Glassene og klinkede med sine Gjester. Husmoderen klinkede med og nippede til sit Glas. Der begyndte nu en hyggelig Bordsamtale om alle de Aar, de havde kjendt hverandre, fra den

Tid, baade Jorgen og Karen vare halvvoxne og tjente i Møllen sammen, han som Dreng, og hun som Hønsepige. Der talte om det lille Hus, de ved Møllerens Hjælp havde kjøbt og hvert Aar afbetalt Gjælden paa, til de nu sade gjældfrit og havde deres Udkomme ved Hønsehandelen.

„Det var dog mig, der gav dig det Raad, Jørgen!" — bemærkede Mølleren. — „Jeg kunde mærke paa dig, du var fød og baaren til Hønsekræmmer. Den Tid, du var Dreng her i Møllen, forsømte du tidt at smøre Kværnen og lappe Seilene, for at fange Hønsene, naar de fløi bort fra Karen. Du fangede da Høns saalænge til du fangede Hønsepigen med, kan jeg troe, og det var en klar Sag: med Høns skulde du gjøre din Lykke i Verden. See derfor vil vi nu klinke nok engang med dig og din lille Kone og ønske Jer ligesaa lykkelig en Alderdom sammen, som den, Vorherre har undet os to Gamle. I er kommen paa jer Hylde, Børn! og vi ligesaa. See! det er altid en Hovedsag. Hvad Vorherre vil have ud af os, skal vi kun see vi kan blive til, enten det er stort eller smaat. See det ligger i Naturen, og det er hvad de Lærde kalde Skeni. Det er ikke Noget, man skal være storagtig af — det har baade Folk og Fæ paa en Maade. Jeg kan strax see paa et Føl, om det har Skeni til at blive Ridehest eller Ploughest. En har Skeni til Fint og en Anden til Groft. Det kommer ud paa Eet for Vorherre, naar Enhver kun følger sit. Jeg havde nu Møller-Skeni og du Hønsekræmmer-Skeni, Jørgen! Jer Lise har Skeni til noget Fint, hvad det saa kan være, og dertil skulde hun oplæres. Jer Søstersøn, Karen Jørgens! skulde være Præst eller Stadsmusikant, som Hr. Skade, naar jeg maatte raade — eller ogsaa Kirkesanger; for han synger kjønt og er en from Dreng. Han har havt meget godt af at døie lidt Ondt med sine Forældre. Moderen var en brav

Kone; men Faderen var en Gjæk. — Han vilde altid høiere paa Straa, end han havde Evne til — derfor gik det, som det gik; han kunde været en god Landsbybødker — dertil havde han Skeni — men saa vilde han ind i alt det nymodens Væsen med Konstitution og hvad der nu kævles saa høit om baade i Aviser og Kroer — saa skulde han reise om og hidse Folk op — og saa — nu ja! han er død og borte; men, som sagt — han skulde blevet ved det, han havde Skeni til — og det skal vi Alle, baade Store og Smaa."

„Det har jeg ogsaa altid ment" — sagde Jørgen. — „Svoger Knud skulde ikke heller ladet sin Dreng døbe med det fornemme Navn! — Anton hedder jo ingen Bonde, det jeg veed — men stort skulde det være — og Svoger Knud havde tjent en holstensk Procurator, som nok havde det Navn."

„Det siger Ingenting!" — svarede Mølleren. — „Det Navn, man faaer i Daaben, er altid det bedste, hvordan det saa klinger, og sommetider kan det være et Forbud paa hvad der skal blive af et Menneske. Procurator vilde jeg dog ikke have Anton til; men en rigtig dansk Dreng er han jo med Liv og Sjæl. See! der kommer han springende! lad os nu klinke paa hans Lykke i Verden, hvordan det saa skal føie sig for ham!"

Medens Glassene nu klang, kom Anton styrtende ind i Stuen. „Hvor er Lise dog henne?" — spurgte han. — „Jeg kan ingensteds finde hende, og jeg har seet et underligt Syn" —

„Snak, Dreng! har du Syner?" — brummede Jørgen. — „Men hvor kan Barnet være?"

„Bliv siddende! siger jeg" — sagde Mølleren i saa afgjørende Tone, at hverken Jørgen eller Karen kunde for-

lade deres Plads, skjøndt de begyndte at blive urolige for Barnet.

„Hvad er det, du siger om et underligt Syn, Anton!" — spurgte den Gamle — „fortæl! hvad har du seet?"

„Hvis jeg ikke stod her og i de nye Klæder, Moster har givet mig" — svarede Anton forpustet — „vilde jeg ganske vist troe, det var mig selv, jeg nylig saae krybe ind ad Vinduet ved Pæretræet i Haven. Det var mig selv, saadan, som jeg stod paa Kirkegulvet i Formiddags, da Forpagterens Drenge fniste af mig" —

„Hvad er det for Vrøvl? din Nar!" — brummede Jørgen: — „havde du været med at drikke din egen Skaal nys, vilde jeg troe, Vinen var løbet i dit Kyllingehoved. Du har seet dig selv krybe ind ad et Vindue, siger du, medens du dog stod udenfor? det er jo Daarekistesnak!"

Anton forklarede nøiere hvad han havde seet, og man begreb snart, at en Anden i en Dragt, som den, der spøgte i Drengens Hoved, maatte være krøbet ind ad det betegnede Vindue.

„Jeg bryder ellers aldrig god Bordskik; men det Spøgeri maae vi dog undersøge strax!" — sagde nu Mølleren og reiste sig. — „I Pæretræ-Stuen har jeg mit gamle Chatol med alle mine rede Penge og hvad der er vigtigere."

„Lad mig gaae forud!" — sagde Jørgen og greb Møllerens tykke Stok. — „Er her en Tyv i Huset, skal vi nok faae Fingre i ham."

„Gud forbarme sig!" udbrød Karen og den gamle Husmoder paa eengang.

Der var kommet Uro i dem Alle, og med Jørgen i Spidsen begave de sig med to Lys saa hastigt, som muligt, til det lille saakaldte Pæretræ-Kammer ved Siden af Møllerfolkenes Sovestue.

„Giv dig tilfange, Krabat! Vi har seet dig!" — raabte

Jørgen og styrtede først ind i Kamret, uden Lys. Han syntes at have hørt en puslende Lyd. Anton havde fulgt ham med det ene Lys; men det var gaaet ud for ham i Trækvinden fra det aabne Vindue. Da Mølleren og de Andre nu traadte derind med det andet Lys, saae de forundrede paa hverandre og brast i Latter, idet de saae Jørgen staae med opløftet Stok for et Rokkehoved med en stor Tot Hør, medens en Kat sprang ud af Vinduet i det aldeles tomme Værelse.

„Det var altsaa Tyven eller dit Confirmand-Gjenfærd, lille Anton!" — udbrød Mølleren og holdt paa sin Mave af Latter. — „Det var godt, du ikke slog Hovedet itu paa vor Mo'ers uskyldige Spinderok, tappre Jørgen! Det vidste jeg nok!" — vedblev han og pustede — „her kommer aldrig Tyve, og Spøgelser ikke heller, saavidt vi har mærket i de ni og tredive Aar vi har boet her. Kom nu, Børn! og lad ikke den gode Ribbenssteg blive kold for det Spøgeri!"

„Lad os dog først lukke Vinduet og see os lidt om!" — sagde Karen. Hun undersøgte nu med Jørgen og Møllerkonen baade Kamret og den tilstødende Sovestue paa det Nøiagtigste; men der var intet Mistænkeligt at bemærke. Alt befandtes i samme Orden som sædvanligt.

„Den dumme Dreng med hans Syner!" — brummede Jørgen.

„Jeg vil dog gaae ned i Lysthuset" — sagde Karen — „og see, om den sorte Kjole, den røde Vest og de gule" —

„Det faaer blive til vi har spist, Kone! ellers bliver vor Gamle vred!" — sagde Jørgen — „men Lise maae vi see at faae fat paa! — hvor kan Barnet være?"

„Hende skal jeg lede op!" — raabte Anton og sprang ud. — „De maae sige hvad de vil! hvad jeg saae, det saae jeg dog" — mumlede han ved sig selv, medens han nu dog

mest tænkte paa Lise. Han løb hele Haven igjennem og raabte paa hende; han løb til Gaarden og Baggaarden og Hønsegaarden, til Stalden og Bryggerset, til Vognskuret og Huggehuset. Han løb op paa Møllen og tilbage til Haven igjen. Endelig fik han isinde at gaae ind i Lysthuset endnu engang; ogsaa der raabte han paa hendes Navn i Mørke og syntes nu at høre en Lyd som af en sagte Klynken. „Lise! var det dig?" — raabte han — „fattes dig Noget? Hvor er du?"

Nu hørte han atter den klagende Lyd. Den kom fra det lille Lukaf, hvor der stod River og Spader. Han foer derind og kom snart ud med den lille Pige i sine Arme. Han klappede og kyssede hende, men kunde ikke see hendes Bleghed og den store med Blod underløbne Bule, hun havde i Panden. Hun kunde dog støtte paa Benene, men var saa fortumlet, at hun intet Sammenhængende kunde forklare af hvad der var hændtes hende.

Baade hendes Fader og Moder havde imidlertid siddet urolige ved Bordet. Det var altid gaaet istaa med Underholdningen, naar den Gamle kun et Øieblik taug. De havde seet idelig til Døren. „Hvor kan de dog blive af? hvor kan Barnet dog være saa længe?" afbrøde de ofte den snaksomme, gamle Møller, som, naar han sad med et Glas Vin blandt gode Venner, gjerne vilde fornøie sig selv og sine Gjester med Lyspunkterne i hans Liv og Levnet. Ingen hørte paa disse Historier med saa megen Glæde, som hans gamle Kone, der bestandig sagde: „ja, Fa'er!" og nikkede, naar han talte om sig selv og sine Ungdomsbedrifter, som Dreng og Møllersvend, og hvorledes han engang var gaaet rundt paa en Møllevinge. Men naar han saa kom til sin Frierhistorie, saa blev den gamle Kone ganske rød i de fyldige, men dog stærkt rynkede Kinder, og hun afbrød ham da gjerne med at bede ham skjenke i Glassene eller nøde ham til at spise Meer.

Mølleren var netop kommen til den Deel af sin Historie, som interesserede ham allermest, og som han aldrig kunde blive færdig med. Han beskrev sin Bryllupsdag og hvor deilig Bruden havde seet ud med den sorte Silkekjole og det ægte Guldbaand om Livet og det saakaldte Lokketøi af stukne Perler over det opstrøgne Haar; for hun var bondefødt og gik endnu bestandig bondeklædt — da fløi Døren op, og Anton kom med den lille Lise, som han mere bar, end fulgte, ind i Stuen.

Moderen foer op med et Skrig over Barnets ynkelige Tilstand. Faderen brummede: „din Taske! hvor har du nu været paa Spil og rendt Panden istykker?" medens Taarerne kom ham i Øinene. De gamle Møllerfolk vare ogsaa komne i Bevægelse. Mølleren kom med Vin og vilde helde et helt Glas i Munden paa den Lille. Møllerkonen hentede Eddike og Plaster og en halv Snes fulde Medicinflasker, som hun i de sidste fem og tyve Aar havde ladet hente paa Apotheket, uden at bruge dem.

Anton var som ude af sig selv af Fortvivlelse. Han var nær ved at kvæle Barnet med sine Kjærtegn.

Lise selv var den roligste ved det Hele. „I Seng! i Seng, kjære Moder!" — bad hun kun, og Moderen bar hende bort fra alle de besværende Omhyggeligheder til den lille Seng, der stod beredt til hende i Forældrenes sædvanlige Gjestekammer. Her faldt Barnet snart i en sund og rolig Søvn, efter at have drukket et Glas Vand. Moderen vaagede dog ved hendes Leie hele Natten, og Jørgen gjorde hende Selskab den halve Nat. De sade begge og saae paa det sovende Barn, da Solen stod op og skinnede ind til dem.

„God Morgen, lille Moder! god Morgen, Fader! er vi hos Møllerens?" sagde Lise med livlig Stemme og sprang nu rask ud af sin lille Seng. Hun undrede sig over sin

forbundne Pande og over Forældrenes Glæde ved at see hende saa rask og munter. Hun syntes at have glemt hvad der var hændet hende; men efterhaanden kom Alt tilbage i hendes Erindring, og hun fortalte om den fæle, fremmede Mand, hun havde seet fra det mørke Lukaf i Havehuset, og hvorledes han havde kastet hende en Sten i Panden.

Anton, som den halve Nat havde siddet paa Gulvet udenfor Gjestekammerdøren og lyttet efter Lises Aandedrag, havde sovet Resten af Natten med Panden mod Døren. Han bankede nu paa og blev lukket ind. Med hans og Lises Glæde var der nu ingen Maade.

Glæden i Gjestekamret blev dog snart forstyrret af en besynderlig Uro i Møllerhuset. Folk løb frem og tilbage. Man hørte baade Pigernes og Møllerkarlenes Stemmer: „Det er forfærdeligt!“ — „det er grueligt!“ — „hent Præsten!“ — „hent Doctoren!“ — „hent Byfogden!“

„Gud forbarme sig! hvad betyder det?“ — udbrød Karen.

„Lad mig om det!“ — sagde Jørgen og foer ud af Døren med Anton.

Snart vidste de Alle, hvad der havde opfyldt alle Husfolkene med Forfærdelse. Den gamle Møller og hans Kone vare begge fundne døde i deres Seng og, som det syntes, kvalte af Dynerne, som laae opstablede ovenpaa dem. Chatollet i Sidekamret var opbrudt og plyndret. Vinduet til Haven var fundet aabent, og en Rude var knækket.

Da Jørgen og hans Kone stode ved deres gamle Herskabs Lig, græd de begge; men den Forfærdelse, hvormed de havde hørt Budskabet om deres gruelige Drab, maatte vige ved Synet af den Troskab og Kjærlighed, de saae i de to gamle Menneskers Miner og Stilling paa Dødsleiet. Uagtet der ingen Tvivl var om, at de vare kvalte af Dynerne,

og dette vel ogsaa var kjendeligt i deres Ansigter, var der dog en Ro i deres Stilling og Aasyn, som tilkjendegav, at Døden maatte have overrasket dem pludselig, og at de neppe havde været dem den bevidst. Deres Ansigter laae vendte mod hinanden, og deres Hænder vare fast sammentrykte.

„Ak!" — sukkede Karen — „med alt det Gruelige for Andre og alt det Fordømmelige i denne Misgjerning — har de gamle Mennesker dog faaet en smuk Død."

„Det er en underlig Tale, du fører, Kone!" — sagde Jørgen — „hvad smukt er der i, at blive myrdet i sin Seng af Tyve og Røvere?"

„Det er ikke det afskyelige Mord, jeg tænker paa" — svarede Karen — „men kunde jeg saaledes døe engang i samme Øieblik, som du, med din Haand i min og dit trofaste Ansigt vendt mod mig i Døden — saa vilde min udødelige Sjæl takke Vorherre for en saadan Bortgang til ham i Kjærlighed."

„Du har dog Ret igjen paa en Maade!" — sagde Jørgen og knugede sin Kones Haand saa trofast, at det smertede, men hun saae kjærligt paa ham og ømmede sig ikke derved.

Da nu Præsten, Lægen og en Øvrighedsperson vare komne, og der var optaget den lovbefalede Synsforretning, kom alle Husets Folk i Forhør, og Gjesterne, som havde overnattet der, ligeledes.

Efter hvad Anton og lille Lise kunde oplyse, blev Opmærksomheden strax henvendt paa Havelysthuset. Her savnedes Antons nøiagtig beskrevne Confirmations-Klæder, som Karen, af Forskrækkelse over Lise, ikke meer havde tænkt paa. I det mørke Haveredskabs-Lukaf, hvor Lise havde skjult sig, fandtes der en sammenknyttet Bylt af gamle, forrevne Mandsklæder, hvoraf nogle efter Udseendet maatte have tilhørt en

Fæstningsslave. Desuden fandtes der en overfilet Jernbøile, som den, Slaverne bære med Lænken om Benet. Med den, antog Lægen, at Lise havde faaet Slaget i Panden.

Den undvegne Morder blev nu allevegne efterlyst og ivrig eftersporet.

Endnu samme Dags Aften kjørte Jørgen Hønsekræmmer, med sin Kone, lille Lise og Anton, ud af de myrdede Møllerfolks Port. De vare alle Fire tause og stille; men de fyrretyve Par Høns og Ænder, som Jørgen skulde havt med, klukkede og snaddrede lystig i deres Frihed i Baggaarden.

Tredie Kapitel.

Anton havde seet de myrdede Møllerfolks Lig; men Lise var bleven hindret deri. Hun havde dog hørt Alt, hvad der af Anton og de Andre med saa megen Gru var fortalt, og hun var den Eneste af dem Alle, som havde seet Morderens fæle Ansigt. Denne Begivenhed havde i høi Grad rystet og bevæget dem begge. De havde holdt meget af de gamle, venlige Møllerfolk, der især desbedst havde yndet den lille Lise og ofte gjort hende lyksalig med Dukker og andre Smaagaver. I Forhøret havde Lise grædt heftigt, medens Anton var bleg og stille. Begge havde de dog paa det Nøiagtigste meddeelt, hvad de kunde oplyse. Da de nu atter aandede friere under Vognens Rumlen i den friske, vaarlige Aftenluft, udbrøde de ofte i Beklagelser over de stakkels Gamle, som saaledes maatte døe under de tykke Dyner, og Lise spurgte sin Moder, om man dog ikke nok kunde kysset dem levende igjen.

„Ak! nei, mit Barn!“ — svarede Karen — „kunde man det, naar kjære Mennesker døe, vilde der ikke være saa mange Enker og faderløse Børn i Verden.“

„Men naar du eller Fader eller Anton kom under Dyner og blev døde, saa vilde jeg dog prøve derpaa!“ — sagde Barnet. — „Troer du heller ikke, det vilde hjælpe, naar jeg sang eller spillede paa min Fløite?“

„Nei, mit Barn! men den har du jo givet Anton“

— sagde nu Moderen hastig for at bortlede Barnets Tanker fra den bestandig gjenkommende Forestilling om Drabet — „og naar Anton nu paa Løverdag otte Dage kommer i sin Tjeneste hos Postmesteren, vil det nok vare længe inden vi see ham og hans Fløite igjen."

„Han vil strax blive en rigtig Fløitespiller" — sagde Lise glad og glemte alt Andet — „og saa vil han besøge os baade til Pintse og til Jul, siger han, og spille os glade Allesammen paa sin Fløite. Han vil spille sig Forlov dertil af den slemme Postmand, som nu jo vil skjænde paa ham hver Dag, til Anton faaer spillet ham god og glad med Fløiten."

„Det skal jeg nok, Moster!" — raabte Anton fra Hønseburlaaget — „og Forlov maa han give mig hvergang det er Høitid. Alle de Breve og Pakker, jeg skulde rende om med i Pintse- og Juledagene, vil jeg love ham at bære om iforveien inden det ringer til Helligaften."

„Nu snakker du noget enfoldigt, min kjære Dreng!" — sagde Karen og var nær ved at lee, hvor bedrøvet hun var — „hvorledes vil du bære de Sager om i Byen, som endnu ikke ere komne med Posten?"

„Han er et Fæ!" — brummede Jørgen.

„Bliv ikke vred, kjære Morbro'er!" — sagde Anton — „det var rigtignok grumme dumt sagt af mig, men jeg tænkte nu kun paa lille Lise og hendes Fløite og hvad jeg vilde spille paa den. Hør!" — Han satte nu Fløiten til sin Mund og frembragte nogle forskrækkelig hvinende Toner.

„Hold op, Dreng! for Pokker! er du gal?" — raabte Jørgen og slog efter ham med Svøben — „er det ogsaa nu Tid at komme med Kattemusik, naar du seer, vi er bedrøvede?"

„Det var underligt!" — sagde Anton. — „Jeg var

ogsaa bedrøvet, og hvad jeg vilde spille klang saa smukt og rørende førend jeg hørte det."

„Sliddersladder, Dreng! hvad er det for en forbandet Snak!" — brummede Jørgen — „hvor kan Noget klinge for os før man hører det?"

„Jeg forstaaer nok hans Mening, lille Mand!" — sagde Karen undskyldende — „man maa jo tænke førend man kan sige Noget, og man maa vel ogsaa paa en Maade høre de Toner, man vil frembringe, førend man kan give dem Lyd."

„Ja, det kan nok være, siden du siger det! men var det smukt, som han siger, hvordan Pokker kunde det da klinge saa bestialsk?"

„Det er godt at forstaae, lille Mand! Drengen har jo aldrig før blæst paa Fløite."

„Ja, det var første Gang, jeg fik Lyd i den, Moster!" — sagde Anton — „men Lise maa nu lære mig Grebene!"

„Herregud! hvor han er dum og barnagtig!" — mumlede Jørgen og gav Hesten et Smæk.

Hønsekræmmerens Indkjøbsreise gik nu fort i nogle Dage. Det gik fra Landsby til Landsby, hvor han opkjøbte saa meget Fjærkræ, som han kunde rumme i de tre lange Bure over Vognfjælene. De overnattede gjerne hos Venner og Bekjendter blandt Bønderne, og da de endelig en Aften rullede ind i Landsbyen, hvor de boede, havde Reisen og de mange Mennesker, de havde seet og talt med, kjendelig oplivet dem Alle. Den gruelige Mordhistorie, som de saa ofte paa Veien havde maattet fortælle, var nu derved bleven dem ligesom gammel, og de følte sig ret vel tilmode i deres lille, hyggelige Hjem.

Jørgens Hus var nyt og, med al sin Ringhed, saa bekvemt indrettet, at der intet Væsenligt savnedes. Der var

kun to Stuer med et lille Kammer og et Kjøkken; men der var et Udhus med Rum til en Ko og et Par Faar; hvad der var vigtigst var dog et stort Hønsehus med en velindhegnet Hønsegaard. Tæt udenfor Døren var der en Brønd med herligt Kildevand. En lille, indhegnet Kaalhave, med nogle Frugttræer, Bistader og Humlestokke, fandtes ogsaa ved Stedet.

Nabokonen, Lises gamle Gudmoder, Eventyr-Marie, som hun gjerne kaldtes, havde passet Huset og røgtet Kreaturerne i Hønsekræmmerens Fraværelse. Nu fik de virksomme Ægtefolk travlt med den store Mængde nyt Fjærkræ, som i nogle Maaneder skulde fedes, inden det med den betydelige Mængde Æg, der blev samlet, skulde kjøres til Torvet i Hovedstaden. Her var nu en Klukken og Snaddren af de mangfoldige Høns og Ænder, saa næsten ingen anden Lyd kunde høres; men naar Anton og Lise vare trætte af deres Eventyrlege i Hønsegaarden og deres Omtumlen paa Mark og Eng, blev dog Hønsenes og Ændernes Musik overdøvet af Hyldefløiten. Der hørtes daglig renere og smukkere Fløitetoner fra det lille Kammer, hvor Anton tog mod Undervisning af Lise. Snart kunde han ikke alene blæse Tonerne til Folkeviserne om Dagmar og den lille Baadsmand, men kunde faae meget Andet til at klinge nydeligt, som han selv dog ikke vidste hvad var.

„Hvem har du faaet den lille Fløite af? Lise!" — spurgte Anton en Aften under disse musikalske Øvelser. — „Den seer jo kun ringe ud, men man kan faae kjønne Toner ud af den, naar man kun rigtig af al Magt tænker derpaa, og man ligesom hører det synge inden i sig."

„Det forstaaer jeg dog slet ikke" — svarede Lise. — „Jeg kan heller ikke Andet, end hvad jeg har hørt Gudmoder synge; af hende har jeg faaet Fløiten; men nu vil

jeg meget heller synge med hende. Bare hun ikke døer snart!" — vedblev Lise — „for nu er hun saa gammel. Hun giver altid Hønsene Korn, naar vi er borte, og hun er saa god mod Pasop og graa Mons, og hvor deiligt hun fortæller Historier, det veed du da nok. Men nu gaaer hun i Barndom, siger Fader, og saa lever hun ikke længe. Naar vi lege de rare Eventyr, hun har fortalt os, saa troer hun, det er virkeligt, siger Fader; men det er det jo ogsaa ligesaalænge vi lege — ogsaa det om Pjaltepeer, der bliver til en Prinds og faaer Prindsessen og det halve Rige. Saae du ikke nok, hvor hun nikkede mildt til os, da vi legede den Leg igaar ude i Hønsegaarden?"

„See! der kommer hun!" — sagde Anton. — „Idag var det, hun vilde fortælle mig Eventyret om: „„Rap dig, Kæp!""

„Kjære, lille Gudmoder!" — raabte nu Lise ud af Vinduet — „kommer du ind til os og fortæller os Historier!" Barnet klappede i Hænderne, og Gudmoder kom.

Eventyr-Marie var en lille, mild Kone med et kjønt, gammelt Ansigt. Hun gik altid meget net klædt i sin mørkebrune Hvergarns Kjole og det snehvide Lin under Huen. Hun passede altid punktlig hvad hun paatog sig; men der var et stille Drømmeri i hendes Øine, som tydeligt nok røbede, at hun ikke længer kjendte nogen bestemt Grændse mellem Drømmenes eller Aandernes Verden og hvad man kalder Virkelighed.

Hun nikkede mildt baade til Anton og Lise, da hun nu traadte ind til dem i det lille Kammer. Hun tog strax Plads imellem dem ved det aabne Vindue, hvorfra de havde den herlige Aftenrøde og de prægtige Skypaladser for Øie. „See! Børn!" — sagde hun — „det er mine Slotte — der har jeg alle mine Skatte; men de flyve for høit til, at

Enhver kan gribe dem — see! dem kan Ingen stjæle fra mig — dem kan hverken Rust eller Møl fortære." — Hun satte nu Lise paa sit Skjød og fortalte Anton Eventyret om Kæppen, som kunde slaae af sig selv, naar man bare havde Ret og sagde: „rap dig, Kæp!" og om Fløiten, som kunde spille af sig selv, naar man bare tænkte paa Vorherre og saa blæste rigtig Aand i den af sit Allerinderste.

„Og den Kæp har du jo, lille Gudmoder!" — sagde Lise, da Eventyret var ude — „med den har du jo altid jaget onde Mennesker og slemme Hunde fra dig. Det er jo den, du der har i Haanden. Nu behøver du den ikke meer; her er ingen onde Mennesker, og her holde Alle saa meget af dig — ogsaa Hundene. Vil du ikke nok give Anton den Kæp, naar han nu paa Løverdag skal ud i Verden og tjene i den store By. Der er vist mange slemme Hunde, som vil bide ham."

„Det kan nok hændes!" — svarede Gudmoderen. — „Naar Anton vil love mig, at han ingen Fortræd vil gjøre med den og aldrig bede den rappe sig, uden hvor han ganske vist veed, det er Ret og Godt."

„Det vil jeg gjerne love!" — raabte Anton, og hun gav ham den lille Hasselkæp med en meget høitidelig Mine. Hun loe dog strax efter og klappede dem begge til Afsked. De fulgte hende ud gjennem Stuen, hvor hun vexlede nogle spøgefulde Ord baade med Karen og med Jørgen, der dog brummede lidt over alt det Spøgeri og Galskab, hun proppede i Børnene.

Karen tog hende i Forsvar og roste hendes Eventyr, som hun fandt ligesaa fornøielige, som ærbare og gudelige, naar man kun rigtig forstod dem.

„Ja, naar du siger det, Mo'er, saa vil jeg troe det!" — mumlede Jørgen, da Eventyr-Marie var ude af Døren.

— „Af Børn og gale Folk skal man høre Sandhed, har jeg nok hørt. — Jeg kan rigtignok ikke forstaae hvad Viisdom der er i hendes Ammestuesladder; siden hun er begyndt med at gaae i Barndom, kan jeg ellers ganske godt lide hende."

„Hør, Lise! jeg vil fortælle dig Noget!" — sagde Anton ganske alvorlig, da de havde fulgt Eventyr-Marie hjem og nu gik Haand i Haand tilbage til Hønsekræmmerhuset. — „Din Gudmoder er nu det tredie Menneske, jeg har kjendt, som gik i Barndom, og du kan troe, der er Noget ved saadanne gamle Mennesker, som Ingen af os Unge rigtig kan begribe; men de Store og Voxne forstaae det vist endnu mindre. Baade min stakkels Fader og min Moder gik i Barndom, og de vare dog ikke saa meget gamle. Men det sagde Præsten, og Skolemesteren sagde altid ja dertil; men i Fattighúset sagde de, at Fader drak for meget, og det havde Moder taget sig saa nær, at hun var gaaet fra sin Samling. De holdt begge To saa meget af mig. Jeg var hos dem baade Dag og Nat, og vi havde det saa rart sammen, naar de ikke laae syge og led Ondt. Fader kunde lege med mig, som han selv var en Dreng, baade med Tinsoldater og med Top, og Moder klippede baade Dyr og Mennesker ud til mig af Guldpapir; og det fik hun af Præsten. Sommetider syntes hun selv, de var levende, og saa var Legen allermorsomst. Fader stammede meget; men han vilde dog altid holde Taler, naar Nogen kom ind til os. Saa loe alle Folk; men jeg taug stille og hørte efter. Det var altid om, at vi var det allerbedste Folkefærd og Vorherres eget, siden Jøderne ikke var det længer, og at han nu vilde gjøre os frie baade for Skatter og Afgifter og Embedsmænd. — Det forstod jeg aldrig rigtig, og det var sagtens galt; men saa sagde han, at

hvad Vorherre havde lagt i os, det kunde ingen Magt i Verden hindre i at komme frem; hvad der laae i Jorden maatte op, enten det var Korn eller Tidsler; den fattigste Tiggerdreng maatte kunne blive den største Mand i Landet og sidde ved Siden af Kongen og være Prinds af Blodet. Saa loe Folk altid; men jeg taug stille og tænkte, det dog nok ikke var saa galt — for Blodet er Sjælen — sagde Fader, og det havde han læst i Guds Ord."

„Aa, det kan jeg ikke forstaae!" — sagde Lise utaalmodig — „det er noget kedeligt Noget! — nei, fortæl mig hvordan I legede sammen!"

„Naar Moder havde klippet Heste og Vogne ud til mig af Guldpapir" — vedblev Anton — „saa kom Fader og bukkede for mig og spurgte, om han maatte age med mig i min Guldvogn op til Kongen, siden jeg nu var bleven en Prinds af Blodet" —

„Ja, det kan jeg lide! — det var Løier!" sagde Lise — „og saa kjørte du da op med ham til Kongen?"

„Nei, Lise! — for saa græd Moder og klippede baade Heste og Vogn istykker. Jeg skulde vogte min Sjæl — sagde hun — og ikke sælge den for Guld og Ære og al Verdens Herlighed. See! Lise! det kom jeg til at tænke paa Altsammen, da din Gudmoder talte om Kæppen og Fløiten. Du kan troe, der er Noget i hvad de Folk sige, der gaae i Barndom. Du skal see, der bliver noget Rigtigt af mig — noget Stort — men" — tilføiede han alvorlig — „det forstaaer sig! — min Sjæl vil jeg ikke sælge derfor." Han faldt i Tanker og taug. Men derpaa saae han sig munter omkring og gjorde et Spring. „Hvordan det skal gaae til, veed jeg ikke" — sagde han lystig — „men paa Løverdag bliver jeg Postdreng, saa kan jeg svinge mig

i Veiret og blive Postfører og Postgeneral — hvad siger du dertil?"

„Det var prægtigt!" — udbrød Lise — „og saa tilsidst Prinds af Blodet!"

De loe nu begge glade og løb ind.

Da Løverdagen kom og Anton stod færdig til at kjøre til Byen med Jørgen Hønsekræmmer, der med det Samme skulde hente Korn til sine Høns, var Lises røde Kinder ganske vaade. Anton var stille og alvorlig. Han tog en kjærlig Afsked med sin Moster og kyssede Lise mange Gange, uden at sige Andet, end at han ganske vist skulde komme igjen. „Kommer jeg ikke til Pintse, saa kommer jeg til Jul" — sagde han — „og kommer jeg ikke til Jul — saa kommer jeg ganske ganske vist naar jeg bliver Postgeneral" —

„Og Prinds — Prinds af Blodet!" — raabte Lise og klappede i Hænderne af Glæde over hans tilkommende Herlighed.

Inden denne barnagtige Glæde var fortrængt af flere Afskedstaarer, gav Jørgen sin Blis et Smæk, og Vognen rullede bort med ham og Drengen. Anton saae sig længe tilbage og nikkede. Han havde Eventyr-Maries Kæp mellem sine Knæ og blæste nogle raske Toner i lille Lises Hyldefløite.

Fjerde Kapitel.

Paa Veien til Kjøbstaden, hvortil man havde fem Miil, gik det kun langsomt frem. Blis var den Dag meer, end sædvanlig doven, og Jørgen glemte at opmuntre den. Han lod ofte sin Pibe gaae ud og kløede sig bag Øret. Han syntes at have Noget at grunde paa, som det ikke var saa let at komme ud af. Det viste sig, at det var en Afskedstale, han vilde holde til Anton med faderlige Raad og Formaninger, hvoraf Drengen skulde have Godt hele sit Liv.

„Hør, Anton!" — begyndte han endelig og stak Piben i Lommen. — „Jeg har Noget, jeg vil sige dig!" — Men derved blev det en god Stund. „Hør, Anton!" — begyndte han igjen — „jeg har længe tænkt paa, at du er en stakkels fattig Dreng og har kun ringe Forstand, og du har saagodt som Ingen at holde dig til uden dig selv og Vorherre" —

„Ak, ja!" — svarede Anton — „men vil Vorherre hjælpe mig, behøver jeg vel heller ingen Andre."

„Sladder, Dreng!" — brummede Jørgen og grundede lidt igjen — „dog deri har du jo Ret igrunden. Det var ogsaa noget nær hvad jeg vilde sagt dig" — tog han atter Ordet — „det har din Moster sagt dig saa tidt og mange Gange; men Ungdommen er letsindig og slaaer Alting hen i Vind og Veir" —

„Det har jeg jo ikke gjort, kjære Morbroder!"

„Ingen Snak! — du skal tie og høre efter, naar de Ældre vil lære dig Noget. Du skal være from, Anton! forstaaer du det? — Naar Nogen skjænder paa dig, skal du holde Mund, hvis du kan; men, det forstaaer sig" — tilføiede han hastigere — „slaaer Nogen dig med Uret, skal du slaae igjen!"

„Det skal jeg nok, kjære Morbroder! naar jeg bliver saa stor og stærk som du" — sagde Anton — „men er jeg saa ogsaa rigtig from?"

„Dum Snak! Dreng! hvem siger, du skal være saa overvættes from? der skal være Maade med Alt. Du skal intet Mæhæ være, siger jeg, du skal ingen Kryster være, naar Gud og Kongen er i Fare". —

„Men, kjære Morbroder!" — udbrød Anton forbauset — „skal jeg da forsvare" — —

„Ja, saa min Sjæl, skal du saa — du skal, som en brav Karl, forsvare Fædrelandet og Alt, hvad dig kjært er, baade her og hist — forstaaer du det?"

„Men den Nød og Fare, du mener, Gud og Kongen kunde komme i" —

„Den har det ingen Nød med, siger jeg, naar man er from til Maade og har Ben i Næsen, siger jeg. Forstaaer du mig nu?"

„Ja, nu troer jeg nok, jeg forstaaer dig, Morbroder! og du skal nok faae Ære af mig! Jeg vil slaae mig gjennem Verden med Lises Gudmoders Kæp og blæse alle Mennesker glade paa hendes Fløite!" Det var som de sidste Ord fløi Anton af Munden, uden at han selv ret vidste det. Hans brune Øine tindrede, og der kom Ild i hans fregnede Kinder.

„Det er rigtignok Sludder, han der siger" — mumlede Jørgen ved sig selv — „men Liv er der kommet i

Knegten. Den Smule Formaning havde han dog godt af!" Jørgen nikkede veltilfreds. Han stoppede nu sin Pibe, med en rigtig pædagogisk Mine og gav imidlertid Anton Tømmen i Haanden.

De kjørte just gjennem det aabne Led til en Skov. Anton saae en Skikkelse skjule sig bag et Træ og havde med Forbauselse gjenkjendt den hele afstikkende Klædning, han selv havde staaet paa Kirkegulvet i, næstforrige Søndag. „Tyven! Morderen!" — raabte han — „saae du ham? — See! der er han igjen! — Nu løb han ind i Busken. — Han har en Bøsse i Haanden."

„Hvem? Dreng! — er du gal? Jeg seer Ingen. „Og hvordan Pokker kjører du? — See! nu ligge vi der!"

Anton havde i sin Forbauselse styret Hesten hen paa Grøfteranden, og nu laae han med Jørgen og den væltede Vogn i Grøften.

„Mit Piberør er knækket — din Skarns Dreng!" — udbrød Jørgen og krøb op af Dyndet — „Og, see! Blis har smøget af sig, og den ene Stang er brækket. — Jo du er mig den rette Kudsk! — du er dog hel og holden? Slubbert! — hvad drømte du om Tyve og Mordere ved høi lys Dag?"

„See! see! der render han, Morbro'er!" — raabte Anton og sprang op af Grøften. — „See! nu staaer han stille. — Han sigter paa os med Bøssen! — Nu tog han den ned igjen" —

„Hvem? hvor?"

„Der — han med Skindburerne og den røde Vest! Lad os efter ham, Morbro'er!"

Nu saae Jørgen ogsaa den betegnede Skikkelse.

„Du har Ret, Dreng! det er den forbandede Morder — det er dig selv op ad Dage, som du sad paa Hønse-

buret i Søndags otte Dage. Vi! — jeg vil op paa Blis og sætte efter ham — rend du til nærmeste Gaard og gjør Anskrig!"

Der faldt nu et Skud — en Kugle peb for deres Øren — og den flygtende Skytte var forsvunden.

„Væk er han!" — sagde Anton.

„Han skjød som en Kludrer" — brummede Jørgen — „men rende kan han, det Afskum! Vi To ene fange ham nu ikke."

Jørgen betænkte sig lidt og saae sig om. „Spring op paa Blis, Anton!" — vedblev han rask og bestemt — „Rid til Skovridergaarden hist ved Enden af Skoven til Venstre! Sig kun, vi har seet Morderen fra Møllen her i Skoven! Gjør vi Klappejagt paa ham strax, har vi ham inden Aften! Skoven vover han sig ikke ud af ved lys Dag. — Rap dig, Anton! jeg skal imidlertid faae Vognen op og kludret Stangen sammen!"

Anton nikkede rask. Han sad i samme Øieblik paa Blis og red i Firspring hen ad Skovveien.

Der gik næsten en halv Time hen, medens Jørgen med temmeligt Besvær fik løftet Vognen op af Grøften og bundet den brudte Stang sammen med en Grime. Under Arbeidet saae han sig ofte om i Skoven og paa den øde Vei. „Hm! hm!" — mumlede han — „det Uheld var maaske dog en Lykke. Er kun Skovrideren hjemme! Han skal nok være Mand for at fange det Stykke Vildt! — Var Gavtyven nu klog, rendte han dog ud af Skoven itide. Denne Vei kommer han ikke — det er sikkert nok. — Hm! kunde jeg og Anton nu hjælpe til at faae det Udyr fat!" — Nu hørte han en Puslen i Krattet bag ved sig. Han vendte sig hastig og saae en halv Snes Skridt fra sig en Bøssepibe blinke i Haanden paa en stærktbygget Karl, hvis

røde Vest og smudsige, fordum gule Benklæder røbede ham. „Sig strax, hvor red Drengen hen? eller jeg skyder dig paa Pelsen!" — raabte Karlen.

„Hvad rager det dig, Slyngel!" — svarede Jørgen rolig. — „Skyd kun! men sigt ikke paa mig! saa rammer du mig snarest. Du skulde ikke spildt dit Krudt før!" — vedblev han — „nu sigter du kanske med tom Bøsse!"

„Skaf mig til et Hus, hvor jeg kan skjule mig til Natten og faae en Bid Brød! og jeg giver dig hundrede Daler, Jørgen Hønsekræmmer!" — sagde nu Karlen i noget nedstemt Tone og tog Bøssen fra Kinden.

„Ja saa!" — mumlede Jørgen — „fik din Pibe nu den Lyd? Siden du kjender mig, skulde jeg vel ogsaa kjende dig! Hed du ikke Mikkel Hønsetyv fra Magleby, da vi saaes sidst? Du har skæmmet dig fælt i Kongens Jern, Mikkel!"

„Forbarm dig over mig, Jørgen! og jeg giver dig to hundrede Daler strax og siger dig hvor du kan finde alle Møllerens Penge-Papirer. Dem kan du faae en stor Findeløn for — jeg kan dog ikke bruge dem."

„Ja saa! to hundrede Daler! det er god Betaling for en Dags Husly og en Bid Brød. Kom lidt nærmere, Mikkel! Brødet skal du faae for Ingenting! Husleiligheden kan vi saa snakke nærmere om." Dermed kastede han et stort Stykke Brød og en halv Faaremælksost hen til den forhungrede Forbryder, som blev staaende i samme Frastand og slugte det med Graadighed. Hans vilde, stirrende Strudsøine vare dog bestandig fæstede paa Jørgen, der stod rolig lænet til sin Vogn, med den tykke Vognkæp i Haanden.

„Tak, Jørgen!" — afbrød det forhungrede Menneske sin Tyggen med hæs Stemme. — „Nu døer jeg dog ikke af Sult idag. Skaf mig nu et Skjul til det bliver Nat, om

det saa er i et Hundehul, og de to Hundrede skal du faae strax!"

„Derom kan vi tale nærmere, Mikkel! naar du først har viist mig Stedet, hvor du har skjult Møllerens Penge-Papirer" —

„Det er langt herfra — de ligge under Overliggeren paa den store Dysse i Mølleskoven."

„Ja saa! men alle Møllerens rede Penge har du hos dig — hvormange var der i Skatollet?"

„Frit mig ikke længer! men hjælp mig i Skjul inden Skovrideren kommer, du har Bud efter — og jeg deler med dig! — Du skal faae tre hundrede Daler for en eneste Dag i et Hundehus."

„Hvad vil det forslaae, Mikkel! du har vist over tusind Daler i Fikken — og det er ikke Høns, du vil handle med mig om, men min Samvittighed. Den sælger jeg ikke for tre hundrede Daler" —

„Men naar jeg giver dig fire Hundrede, Jørgen!" —

„Ikke for Tusind, ikke for Millioner Tusind, Mikkel! — forstaaer du mig nu!"

„Du vil nok prøve Kræfter med mig, Jørgen!" — sagde Mikkel med et glubende Blik og vendte det Hvide ud af sine Øine — „men det siger jeg dig: kun Een af os skal gaae levende herfra!"

„Ja, saamænd! det kan nok hændes!" — svarede Jørgen rolig og løftede sin Vognkæp — „men hvem af os det skal blive, raader hverken du eller jeg for."

„Betænk dig, Jørgen! og lov mig een Dags Skjul med din Saligheds-Ed! — eller jeg slaaer din Pande istykker med denne" — han vendte Bøssen i sin Haand og svingede med Kolben. — „Den tog jeg hos Skovriderens inat. Du kunde nok lugte, det var mit eneste Skud Krudt,

jeg før spildte paa Drengen. Men jeg er stærkest af os To. Byt Klæder med mig strax! — eller" —

„Vil du have min Kofte, saa tag den!" — sagde Hønsekræmmeren og loe — „men tag din Næse iagt for min Vognkæp!"

Med et rasende Hyl og et grueligt Aasyn styrtede den fortvivlede Flygtning nu mod ham med Bøssepiben i begge Hænder. Men Jørgen sprang tilside, saa det vældige Kolbeslag traf Bagsmækken paa hans Vogn og splintrede den. Men Vognkæppen i Jørgens kraftige Haand faldt i samme Dieblik midt i Panden paa den rasende Morder, der med et Brøl tumlede til Jorden, som død.

„Arme Djævel! du fik kanske Meer, end du havde behov fordetførste" — mumlede Jørgen — „hm! en gal Tyr, som du, døer vel ikke for en Sinkedus!" Han tog nu Bøssen bort fra sin afmægtige Modstander, fandt et Par Ender Reb i sin Vogn, bandt saa hans Ben sammen og hans Hænder paa Ryggen. Derpaa satte han sig ned hos ham og tog en lille Brændevinsflaske ud af sin Lomme. „En Snaps til Brødet skal du nu dog faae paa en Maade, Mikkel Hønsetyv! ja saamænd!" — sagde han og hældede Flasken over hans blodige Pande. — „Vil du leve op igjen til du kan komme i de rette Hænder, skal du faae en til, hvorvel du engang stjal en And og tre unge Høns fra mig. Hm! De gamle, brave Møllerfolk har du kanske ingen stor Fortræd gjort, dit Udyr! — Men derfor skal du ikke slippe! — Nei, Gu', skal du ei! — Det Par Skridt, de havde til Himmerig, stødte du dem kun udover med de bløde Dyner — hm, ja! men det var Vorherres — ikke din Barmhjertighed — Slyngel! Derfor skal du ligefuldt bøde Liv for Liv, ja mænd! efter Guds og Menneskers Lov, ja mænd!" Af disse Betragtninger blev Jørgen først udrevet, da han

hørte Hestetrav i Skoven og saae Anton komme farende paa Blis, ledsaget af Skovrideren og en Flok Karle tilhest.

Da den afmægtige Morder slog sine Øine op, laae han bunden i Hønsekræmmerens Vogn og skar Tænder. En af Skovriderens Folk sad hos ham. Ved Siden af Vognen red Skovrideren og hørte med stor Deeltagelse paa hvad den brave Jørgen Hønsekræmmer fortalte ham og Anton om hans Møde med den grebne Forbryder.

Blis havde faaet en Visk Hø og travede nu ret munter hen ad Veien. Jørgen stoppede sin Pibe, men uden oftere at betroe Tømmen til Anton.

Femte Kapitel.

Det blev langt ud paa Eftermiddagen inden Blis fik trukket sin skaansomme Herre tilligemed Anton, Arrestanten og hans Bevogter til den lille Kjøbstad. Her gjorde Hønsekræmmerens Indtog med den berygtede Forbryder ikke liden Opsigt. Skovrideren, som red ved Siden af den lille Enspændervogn, besvarede med Fornøielse alle nysgjerrige Spørgsmaal om Fangen, og snart samledes der en hel Mængde Mennesker om dem. Alle vilde see Mikkel Hønsetyv eller Mikkel Kvæler, som Gadedrengene nu kaldte ham. Da endelig Vognen holdt udenfor Byfogdens Bolig tæt ved Thinghuset, var næsten hele den lille By kommen i Bevægelse.

Anton havde nu den Fornøielse at gjøre foreløbigt Bekjendtskab med største Delen af de Ansigter, som han siden saa ofte skulde see milde eller sure ved de Breve, han bragte. I begge de Gader, man var kjørt igjennem med Fangen, vare ofte Vinduerne lukkede op, og flere vakkre, livlige Dameansigter vare komne tilsyne, som Anton meget artig havde hilset. Et af de allersmukkeste Ansigter saae han nu i Byfogdens aabne Vindue. Det var Stadens berømteste Skjønhed, han her hilsede, Byfogdens attenaarige Datter, Frøken Vilhelmine Kyng, der sædvanlig kun kaldtes „Justitsraadens Mine". Hendes blonde Lokker flagrede i Trækvinden over de fine, ædelt udviklede Ansigtsformer, og hendes klare blaae Øine havde et mildt og venligt Udtryk. Det var den

første rigtig smukke Pige, Anton havde seet. Han stod længe forbauset med den blaae Kasket i Haanden og gjentog sin artige Hilsen. Han blev nu puffet tilside af en ganske ung, men høi, fiintklædt Herre, med et spidst, fiffigt Ansigt og en Cigar i Munden. Han bar en blank Filtehat paa Snur over sit krusede, sorte Haar, havde Briller for de ret smukke, sorte Øine og slentrede skjødesløst frem med en lille Stok under Armen og begge Hænder i Sidelommerne paa sin korte Friskfyrsfrakke. En lille, trind Mand med et rundt, fornøiet Ansigt holdt ham under den venstre Arm og loe hjertelig med en skrattende Stemme ved Alt, hvad han sagde. De tændte fortrolig deres Cigarer sammen og blæste Røgen ud i Ansigterne paa de Forbigaaende. Den unge Løve var Hr. Qvist, der var Skriver paa Byfogdens Contoir og lod sig kalde Secretair; han var vel bekjendt og almindelig frygtet, som den lille Byes største Geni og Satiriker. Hans trinde Sidemand var Byens eneste Bogtrykker og Bladredacteur, Hr. Olsen. Ingen af dem syntes nær saa begjerlig efter at betragte den berygtede Misdæder, som at nærme sig det aabne Vindue, hvor Frøken Vilhelmine nu med megen Opmærksomhed hørte paa, hvad en aldrende Mand, med et stolt Ansigt og en meget vigtig Mine, fortalte hende. Denne Mand havde Anton strax betragtet med store Øine, som et Menneske, der maatte være meget vigtigere, end alle Andre: for Enhver hilsede ham og gjorde Plads for ham, som han var en Konge. Han var anseelig af Væxt og var meget pyntet; han bar et Spanskrør med en stor Guldknap under Armen, og gik saa strunkt, saa han umulig kunde see sine egne skinnende Støvle-Næser. Det var Byens Kroesus, Kjøbmand og Agent Frandsen, Manden paa de tre Tønder, som han kaldtes. Han beundredes som en Lykkens Yndling, da han to Gange havde vundet en Terne i Tallotteriet. Han

var Pebersvend, men syntes ikke længer at have Lyst til denne Stand. Han fortalte nu den unge, smukke Pige, med fyrige Øine og betydningsfulde Miner, Historien om Mordet i Skovmøllen og hvad der var blevet bekjendt om Morderens Paagribelse.

„See, der staaer Hønsekræmmerens Dreng!“ — sagde Hr. Frandsen — „Fattighusdrengen, i hvis Klæder Mordet paa den rige Møller er skeet. Det er ham med det fregnede Tiggerunge=Ansigt og den grønstribede Dynevaars=Trøie. Kom hid, søllе Dreng!“ — raabte han i bydende Tone til Anton — „fortæl Frøkenen hvorledes du og Hønsekræmmeren fik fat paa Misdæderen!“

Uagtet hverken den aldrende Herres opblæste Ansigt og bydende Tone eller hans uskaansomme Beskrivelse af Antons Personlighed behagede Drengen, adlød han dog hastig, da den smukke Piges Øine med nysgjerrig Deeltagelse hvilede paa ham. Medens Anton nu med sin Ligefremheds Veltalenhed fortalte sin elskværdige Tilhørerinde hele Historien, hvori han selv og hans Confirmations=Klæder spillede saa vigtig en Rolle, hørte han ofte Latter og spottende Bemærkninger bag ved sig; men derved lod han sig ikke forstyrre.

„Skriv Artiklen derom endnu iaften, bedste Secretair!“ — sagde den lille, trinde Bogtrykker med den skrattende Stemme — „og spæk den ud med nogle Løier! Tag blot den haabefulde Yngling og den værdige Hønsekræmmer rigtig i Øiesyn! De er to prægtige Originaler. De burde staae i Træsnit ved Siden af Mikkel Kvæler. Hvad er det for en Fugl, den Gavtyv ligner?“

„Det veed jeg ikke; men Drengen seer ud som en Kaalorm“ — sagde Skriveren. — „Ret nu skal jeg op paa Raadstuen og føre Protokollen. Iaften maa De nøies med

den factiske Sandhed; imorgen kan vi nok faae lidt æsthetisk Sauce til de Kreaturer."

Anton havde imidlertid endt sin Beretning til den unge Dame. Hun takkede ham venligt. Hun fandt nok, at han saae noget forhungret ud; for, uden at spørge, rakte hun en Kurv med Kringler ud af Vinduet til ham.

Hverken Anton eller Jørgen havde havt Tid til at tænke paa Mad og Drikke. Drengen led ganske rigtig af Sult. Han fyldte glad sin Lomme med Kringler. Da han havde rakt hende Kurven tilbage, greb han den unge Piges Haand og vilde kysse den, medens han skrabede ud med det ene Ben og bukkede lidt keitet. Latteren bag ved ham blev nu stærk. Haandkysset blev han ogsaa forhindret i af den høitansete Mand med Guldknap-Stokken, der gav ham et Puf, saa han tabte Ligevægten og kom til at sidde paa Brostenene.

„Nei, see til den Pog af Bondeknold! vil han være Cavalleer!" — sagde Agenten og indtog hans Plads ved Vinduet.

Anton var hastig sprunget op igjen; han følte sig saa fornærmet, at hans Sult var gaaet over. Han knyttede uvilkaarlig sin Haand; men et mildt, deeltagende Blik fra den unge Pige beroligede ham.

Nu trængte den unge Cigar-Røger med Brillerne sig frem med den lille Bogtrykker under Armen og beklagede Frøken Vilhelmine fordi hun var berøvet det skjønne Genre-maleri, Øieblikket just frembød, og hvori hendes Ansigt gjennem det halvaabne Vindue dannede det ideale Parti.

„De forkjøler Dem bestemt, Frøken Mine!" — sagde Hr. Frandsen hastig med overlegen Myndighed og skjød Vinduet til paa hendes Ansigt. „To Cigarer paa eengang i saa uforskammet Nærhed er ogsaa for groft." Denne Bemærk-

ning ledsagede han med et imponerende Blik til de to Cigar-Røgere.

Den lille Bogtrykker slap Skriverens Arm og kastede strax sin Cigar fra sig; men Skriveren dampede med en drillende Mine og indhyllede Agenten i en Røgsky. Den unge Pige var traadt tilbage, og man saae hende ikke meer.

„De tager Dem faderlig af Frøkenens Sundhed, Hr. Agent! selv paa hendes Næses Bekostning!" — sagde Skriveren idet han stillede sig med vidt udspilede Been tæt op mod Agenten og pudsede skjødesløs sin Cigar, saa Asken fløi hen paa ham. — „Man skulde troe, De var bleven Huslæge i min Principals Huus. De saae nok ogsaa helst, jeg smed min Cigar i Rendestenen? den er vistnok ikke bedre værd: den er fra Deres Krambod; men saa vandt De jo strax hele fire Sk. til Lotteriet og den fjerde Tønde." Han loe huult, med drillende Uforskammenhed. Bogtrykkeren puffede ham paa Albuen og trak sig forlegen tilbage. Men Hr. Frandsen smilte med ligegyldig Foragt, medens han gned Guldknappen paa sin Stok.

„Jeg smigrer mig med at være en noget solidere og mere velopdragen Ven af Hr. Justitsraadens Huus, end Nogen, han giver Kost og Løn!" — svarede han med et foragteligt Blik til Skriveren. — „Jeg skammer mig ligesaalidt ved min Boutik, som ved det Par Gevinster og de Tønder, Prakkerne behage at misunde mig. Jeg veed nok, De er et stort Geni, Hr. Qvist!" — tilføiede han — „og det er Dem, der leverer Uglebillederne til Hr. Olsens Blad. Skulde De faae i Sinde at beære mig med nogen Vittighed, vil den blive lidt dyr og sprænge hele den frække Presse her i Luften." Han vendte dem begge Ryggen og gik stolt og rolig bort.

„Uforsigtigt, høist farligt, Secretair!" — sagde Bog-

trykkeren og tog atter den lange Skriver under Armen. — „Deres ungdommelige Geni overflyver alle Grændser."

„Jeg giver ham Fanden!" mumlede Skriveren.

„Men jeg ikke — jeg ikke, Bedste! — Nogle Hensyn maa der altid tages. Husk paa Omstændighederne! Han har endnu syv Tusind i Trykkeriet. Jeg maa have fem Aar til at blive ham kvit. Saalænge maa han skaanes! Riv kun ned paa alt Andet! — men Formuen er en Magt — Rigdommens Aristokrati maae vi lade staae! Det er det eneste, der holder sig i vore Tider."

„Bah! hvad siger De da om Aandrighedens, Geniets, Viddets Aristokrati? — det er det eneste udødelige!" — sagde Skriveren og kneisede.

„De har Ret, Bedste! — det siger jeg ogsaa. Deres Vid gjør mit Blad udødeligt, og bliver selv udødeligt med Bladet. Det forstaaer sig! Jeg veed det, jeg paaskjønner det; men, som sagt, Bedste! en Mand paa tre Tønder er en Magt — og han har Ret: han kan sprænge hele vort Krudttaarn i Luften." De gik.

Anton saae forundret efter dem; han havde hørt deres ivrige Tale, men forstod dem ikke og undrede sig over, at der var et Krudttaarn, som kunde springe i Luften og ødelægge Byen. Af disse Betragtninger blev han udrevet ved en rødklædt Politibetjent, der med en meget vigtig Mine tog ham ved Armen og førte ham op paa Raadstuen. Der skulde han nu med Jørgen Hønsekræmmer give Oplysning om Fangens Paagribelse og hvorpaa man grundede sin Ret til at fordre ham fængslet.

Da de endelig kom ud fra det temmelig langvarige Forhør, som Jørgens Vanskelighed ved at forklare sig havde udtrukket, var det blevet Aften. Saavel Anton som Jørgen trængte høilig til nogen Forfriskning; men Ingen af

dem havde Ro paa sig førend Hovedhensigten med denne Dags Reise var opnaaet. Inden Klokken Ni skulde det nye Postbud være paa Postcontoiret og gaae Fuldmægtigen tilhaande. Der var kun fem Minuter tilbage. De løb nu begge til Posthuset, medens Blis fik Lov til at bruge Vognen til Krybbe. Anton havde delt sine Kringler med Jørgen, og de tyggede nu paa dem underveis.

Jørgen fulgte sin unge Ven til Contoirdøren. Her tog han en hjertelig Afsked med Drengen og bad ham huske paa de faderlige Raad og Formaninger, han den Dags Morgen havde givet ham, og som han skulde have Godt af hele sit Liv.

Anton kunde Intet sige: han havde et stort Stykke Kringle i Munden; men han fik Taarer i Øinene ved Afskeden.

„Nu ingen Flæben! Knegt! Vorherre være med dig og give dig Ben i Næsen!" brummede Jørgen og puffede ham pludselig ind gjennem den rask aabnede Contoirdør. Han lod dog Døren staae lidt paaklem og lænede sig til Dørstolpen udenfor. Han maatte dog høre hvorledes hans Yndling blev modtagen, og han viskede sig selv noget Vaadt af Øinene, som han ikke kunde begribe hvor kom fra.

Der var en Klokke paa Døren, som ringede over Antons Hoved, da han temmelig hovedkulds tumlede ind i Contoiret, med den sidste Rest af Kringlerne i sin Mund. Han stoppedes af en Skranke, der adskilte ham fra dette høitidelige Steds Allerhelligste. Her sad en kæmpehøi Mand, med graat Haar om det store Løvehoved og en næsten kongelig Anstand, i Slobrok og Tøfler, med en Pen i Haanden og med en Mine, som det var en Krigserklæring eller en Dødsdom, han skulde underskrive. Det var Postmester Hemmer, som nu var ifærd med den eneste vigtige Embedsforretning, han ikke vilde lade besørge af sin Fuldmægtig. Han skulde

egenhændig underskrive Pakkepost-Chartet, som Fuldmægtigen nylig havde forelagt ham.

„Hvem kommer nu igjen og forstyrrer mig?" — raabte den store Postmester med tordnende Stemme og kastede Pennen. — „Indleveringstiden er forbi!" — raabte han endnu høiere — „pak Jer! — gaa Fanden ivold med jeres fordømte Pakker og Pengebreve! man har aldrig Fred her Nat eller Dag. I Satans Skind og Ben! pak Jer!" Han vendte nu sit Løvehoved, som han havde Møie med at dreie paa den korte, fede Hals; han strøg Brillerne op paa den store, runde Pande og stirrede paa den noget fortumlede, endnu tyggende Dreng med et Par rullende Øine, der kunde forfærde den Modigste.

Anton lod sig dog ikke ganske forbløffe. Han skyndte sig at tygge helt af Munden, for at svare. Men nu reiste den forfærdelige Postmester sig i hele sin Kæmpeskikkelse og raabte med sin Tordenstemme: „hvad Satan! et Stykke af en Bondeknold! et drøvtyggende Asen styrter ædende herind med Døren i Huset. Du lille, fortærende Satan! fordrister du dig til at komme herind, naar Contoiret er lukket?"

„Om Forladelse! er det ikke her jeg skal være? — Jeg troede ikke" — begyndte Anton og samlede alt sit Mod.

„Du troede ikke?" — afbrød Postmesteren ham — „i Djævels Skind og Ben! hvad troede du ikke? — troede du ikke, her var Orden i Huset? — troede du ikke, her var Nok at bestille? troer din Slubbert ikke, vi har Andet at gjøre, end lade os overrende af alt det Pak, der kan smøre et Brev op? — troer du ikke, jeg er Mand i mit Hus og kan kaste de Esler paa Døren, der forstyrre mig i mine Embedsforretninger? — troer du ikke, her er Lov og Husret i Landet? Pak dig! i Djævels Skind og Ben! siger jeg" —

Anton havde trukket sig tilbage fra Skranken mod

Dørsprækken, som Jørgen kigede igjennem. „Jeg troede ikke, det var en lukket Dør, jeg kom igjennem" — sagde han forvirret. — „See! den staaer lidt aaben endnu. Jeg kan jo gjerne gaae igjen, naar jeg ikke maa være her" —

„Være her? Er du gal? du allerhelvedes Dreng! Jeg troer Fanden rider det Fæ! hvad vil du her? Har Fruentimmerne viist dig herind? — De Satans Fruentimmer! de lægge Verden øde! — der kan dog aldrig være Fred og Orden i et Hus, hvor der er et eneste Kvindfolk. Pak dig! siger jeg — gid Fanden havde dig og alle Fruentimmer i Verden!"

„Det var ikke noget Fruentimmer, der lukte mig herind" — sagde Anton — „det var min Mosters Mand, Jørgen Hønsekræmmer, der fulgte mig herhen i min Tjeneste."

„Det er vort nye Postbud" — tog nu Fuldmægtigen Ordet — „han skulde jo komme idag. Er det ikke dig, her er fæstet til Postbud? Dreng!"

„Jo, det er mig, der kommer for at rende med Breve!" — svarede Anton og bukkede høflig.

„Det er en anden Sag, dit Dummerhoved!" — sagde Postmesteren — „Det kunde du jo sagt strax — og De, Siversen! De staaer der og maaber og lader mig spilde den kostbare Tid, mens vi her kan vente Posten hvert Øieblik! Pak den Vadsæk, Dreng! rap dig! men rør dig ikke af Stedet, naar du seer, jeg har Forretninger! Hvor er nu Pennen?"

„Her!" — sagde Fuldmægtigen — og rakte ham en dyppet Pen. Postmesteren satte sig nu til Skriverbordet og stirrede paa Chartet, men savnede sine Briller, som han havde skudt op paa sin Pande. „Hvor er de? — i Satans Skind og Ben! hvor er de nu?" — raabte han og sprang op. — „Havde jeg dem ikke med? — har de Satans Fruen-

timmer nu igjen rydbet op og gjort Ulykker? Hei, Kone! — Maren! Sidse! Hans Litsenbroder! kom strax Allesammen!" raabte han og rev Døren op til Sideværelset.

Snart blev Contoiret opfyldt af tre Fruentimmer og en Gaardskarl, der Alle tilligemed Anton og Fuldmægtigen stirrede med opspilede Øine paa den kæmpestore, forbittrede Mand, for, om muligt, at gjette hvad han skjældte og støiede over; men det var umuligt for Nogen at komme til Orde og spørge derom, medens hans Tordenstemme afbrød og overdøvede enhver Yttring. „I ødelægge mig, Pinedød!" — raabte han — „I nøde mig til at forsømme mine Embedsforretninger. Det er jer Skyld, hvis jeg mister mit Embede imorgen den Dag og bliver en Staader. I fordømmelige Mennesker, som Vorherre har skabt i sin Vrede! I Plageaander i ethvert Hus, hvor der er et Skjørt! — Har jeg ikke sagt Jer det hundrede Gange? Hvem, der rører ved mine Sager, river mig Hjertet ud af Livet! — Hvem, der rydder op i min Stue, maa ligesaa godt brænde Huset af over mit Hoved. — Jeg er en ulykkelig Mand! — Jeg er, Pinedød! en ødelagt Mand" —

„Men hvad er det? kjære Mand! — hvad har du forlagt?" — spurgte den stille, venlige Husmoder.

„Hvad jeg har forlagt?" — udbrød han med dobbelt Heftighed — „er det mig, der forlægger Noget? Er det mig, der vender op og ned paa Huset? — Er det mig, der lader vaske Gulv og støve ned hver Løverdag? — Er det mig, der lader mine Klæder børste og Alting falde ud af Lommerne? — Du ødelægger mig, Kone! med din forbandede Orden og Rengjøren! — I gjør mig gale, I Satans Piger! med jeres Skrubber og Støvekoste og Børster! — I er Fruentimmer — og Fruentimmerne er Verdens Fordærvelse" —

„Ja, Husbond!" — raabte Gaardskarlen — „min Skyld er det rigtignok ikke."

„Du er ikke et Haar bedre, Hans! du er et Fæ, som jeg giver Kost og Løn, som en Daare. — I Satans Skind og Ben! hvor er de? I bringer mig, Pinedød, til Bettelstaven — jeg er et ødelagt Menneske!" —

„Men sig dog, for Himlens Skyld, hvad vi har forlagt for dig, kjæreste Mand! Maaske vi kan finde det" — begyndte nu Konen igjen sagtmodig, medens han et Øieblik udpustede til et nyt Udbrud.

„Ja saa! kom du nu til Forstand? Kone! indseer du nu, at det maa være dig eller de Satans Piger eller det Fæhoved Hans, der smider Alting bort for mig? Jeg veed, jeg havde dem paa min Næse for en Time siden, da jeg læste Avisen."

„Dine Briller? kjære Mand! Ih, du min Gud og Skaber! dem har du jo selv" —

„Har jeg selv smidt dem bort?" — afbrød han hende — „smider jeg Noget bort? er det mig, der rydder op og gjør Uorden i Huset? er det mig" — —

„Men, kjære Mand!" — raabte Konen og pegede paa hans Pande.

„Men, Hr. Postmester!" — raabte alle Tjenestefolkene og pegede ligeledes paa Brillerne, der glindsede paa hans ildrøde Pande.

„I skal holde Mund Allesammen, naar I taler med mig!" — raabte han atter og stampede i Gulvet, medens en ny Strøm af Forbandelser over Fruentimmerne brusede over hans fyldige Læber. — „Jeg gaaer tilgrunde!" — vedblev han — „jeg er en ødelagt Mand! — Posten kommer paa Øieblikket — og nu kan jeg ikke skrive mit Navn, saa man kan læse det!"

Fuldmægtigen havde vendt sig bort for at skjule sin Latter. Pigerne holdt deres Forklæder for Øinene og lod som de græd. Gaardskarlen holdt paa sin Mave med den ene Haand og loe af fuld Hals, medens han pegede paa Brillerne med den anden.

„Der! der! lille Mand!" raabte Madamen og pegede i samme Retning; men da han ikke kunde see hvad det betydede og intet Ord vilde høre, saae det fortvivlet ud.

Men nu fandt Anton paa Raad; han sprang op paa en Stol, snappede Brillerne af Postmesterens Pande og rakte ham dem.

„Ja saa! det var en anden Sag!" — sagde den udmattede Postmester sagtmælet. — „Du har dog meer Forstand, end alle de Andre tilsammen, du tossede Dreng! Der har vi Posten!"

„Her er Pennen, Hr. Postmester!" sagde nu Fuldmægtigen. Et Posthorn lød udenfor — og det store Værk fuldbragtes — Pakkepost-Chartet blev egenhændig underskrevet af Postmester Hemmer.

Da Anton kort efter hjalp Gaardskarlen med at bære en Vadsæk ud af Contoiret, klappede en vægtig Haand ham paa Skulderen. „Godt begyndt, halv fuldendt, Anton!" — lød Jørgen Hønsekræmmers Stemme i hans Øren. — „Jeg saae lidt til gjennem Dørsprækken. Havde du ikke snappet ham Glarøinene af Panden, saa havde, min Sjæl, jeg. Han er da Pokker til Bulderbas — han tager værre paa Vei, end jeg; men han mener det kanske lige saa godt. Farvel, Krabat! vær ærlig og from, som jeg har sagt — men Ben i Næsen!"

Anton nikkede glad. „Hils Moster og lille Lise!" bad han — og de skiltes ad.

Sjette Kapitel.

Anton havde strax vundet en oprigtig Ven i den gammelagtige Gaardskarl, Hans, der havde tjent i Postgaarden i mange Aar, som „Litsenbroder“ og Enekarl, og hvis jævne, lidt dorske Ansigt dog ikke manglede et vist lunt Udtryk af Snildhed og godmodigt Lune, der gjorde ham tækkelig. Hans Litsenbroder gjorde Anton endnu samme Aften bekjendt med hele Husets Indretning, dets Regjeringsform, Sæder og Skikke, samt de Love, Enhver havde at iagttage, for at trives i Huset og nyde saa megen Fred og Frihed som muligt.

Den majestætiske Postmester betragtede sig som uindskrænket Enevoldskonge i sit Hus. Han ansaaes af de Fleste for en gruelig Hustyran; men hele Huset regjeredes dog i Stilhed af Madamen, og Embedet bestyredes udelukkende af Fuldmægtigen. Det var Husets Lov at bøie sig i taus Underdanighed for dets Enevoldsherre, men saa gjøre hvad Madamen sagde, og holde sin Næse fra Contoiret og Fuldmægtigens Sager. Kun Litsenbroderen og Postbudet stode under denne vigtige Mands Befaling i mange Ting, men Drengen fornemmelig. Anton skulde dele Sovekammer med Hans og daglig spise med ham og begge Pigerne i Folkestuen. Naar han hver Morgen havde pudset Støvler og Sko for Herskabet og Fuldmægtigen, og hver Postdag bragt Brevene og Pakkerne om i Byen og gjort Rede paa Contoiret for Porto og Bærerpenge, maatte han gaae Hans

tilhaande med hvad han magtede i Gaard og Stald, i Have og Brændehus eller løbe Ærender for Madamen; men for Alting maatte han høre nøie efter, naar Fuldmægtig Siversen blæste i en lille Pibe ud af sit Vindue ved Contoiret, og da strax bringe ham Alt, hvad han forlangte, og igrunden adlyde ham i Alting, uden mindste Muk. Det var det Værste, mente Hans. Herskabet selv var det meget nemt at komme ud af det med. Naar Postmesteren skjældte og smældte, som en ren Djævel, saa var han igrunden allermorsomst; saa skulde man kun tie bom stille eller sige: „ja, Hr. Postmester! det synes jeg akkurat ogsaa!" Saasnart den brave Mand var træt af at skjende, var han gjerne saa from som et Lam, og man kunde faae det med ham som man vilde. Madamen var Godheden selv, forsikkrede Hans. Naar man kun gjorde sin Gjerning villig og ordenlig og saa engang imellem roste hendes Mand og kaldte ham den allerfrommeste Husbond i Verden, saa var der Ingenting i Veien med hende. Pigerne fik ogsaa et godt Skudsmaal af Hans, især Sidse Kokkepige. Man maatte kun altid see mildt til dem, klappe dem i al Høviskhed ved passende Leiligheder og hjælpe dem med at bære Vand og Brænde til Kjøkken og Vaskerhus. „Men" — gjentog Hans, da han første Aften slukkede Praasen i det fælleds Sovekammer og trak sin røde Hue ned over Ørene, for at sove — „men, som jeg siger dig, lille Anton! tag dig iagt med Hr. Siversen! han er, mellem os sagt, en Lurendreier, og jeg er bange, det gaaer galt tilsidst med vor gode, gamle Bulderbasse, hvis han ikke snart faaer Øinene op — og jager den Hundsfvot af Fuldmægig Fanden i Vold."

„Gudbevare's, Hans! hvad Ondt gjør han da?" — spurgte Anton.

„Derom kan vi snakke en anden Gang! Nu vil jeg

sove!" — var Hans's Svar, som snart bekræftedes af en stærk Snorken.

Anton laae længe vaagen og tænkte paa alle de Embedspligter, han nu havde at opfylde, og især paa denne Hr. Siversen, som nok var en Gavtyv og som han skulde lystre i Alt. Nu stod Fuldmægtigens Ansigt først ret levende for ham. Ved Optrinet med Brillerne havde den store Postmesters Skikkelse og forfærdelige Røst aldeles opfyldt ham med Forbauselse. Nu traadte den spinkle Fuldmægtigs gule, forsvirede Ansigt og listende Bevægelser sig som et fælt Dæmonbillede ind i hans Forestillinger. Han drømte den hele Nat om et Uhyre med gule Haarbørster, ligesom Fuldmægtigen, men med et Kattehoved og en Snogekrop. — Han syntes dette Udyr snoede sig omkring ham og stødte i en Pibe, som han maatte dandse efter.

Om Morgenen var han tidlig paafærde og i Arbeid med Skobørsten. Brevposten kom og blev besørget. Hans gik første Gang med det nye Postbud i Byen og viste ham, hvor alle de Folk boede, han havde Breve til. Regnskabet paa Contoiret kom Drengen godt ud af. Alt gik fortræffeligt. En Gang hver anden eller tredie Time hørte han rigtignok en forfærdelig Larm i Huset: det var et Tordenbrag af Postmesterens Opbrusning, med hans sædvanlige Forbandelser over Fruentimmerne, som formodentlig vare ligesaa uskyldige som sidst. Ingen brød sig derom, og Anton ikke heller, saasnart han blev lidt vant dertil. Hr. Siversens frygtelige Pibe, som Drengen mest gruede for og bestandig lyttede efter, hørte han hverken denne eller de nærmest følgende Dage, og han begyndte at tabe Noget af sin forudfattede Gru for denne Lyd. Paa Contoiret var der stille, undtagen naar Postmesteren skulde skrive sit Navn eller af nogen anden Grund var tilstede. Han holdt da

gjerne et forfærdeligt Hus, naar Nogen kom forsilde med et Brev, eller glemte at lukke Døren, eller beholdt Hatten paa, eller bragte Breve med utydelige Udskrifter; men her syntes den larmende Gamle kun at buldre, naar han følte Trang til en Udgydelse, som han savnede Anledning til hos sin sagtmodige Kone. Som oftest var Hr. Siversen ene paa Contoiret, og han var kun grov mod Bønder og Fattigfolk, men derimod yderst høflig og beleven mod fornemme og velklædte Personer.

Denne Forskjel i Fuldmægtigens Adfærd kunde Hans Litsenbroder allermindst lide, og han talte derom til Anton i en af deres næste fortrolige Aftentimer. „See! derpaa kjender jeg Lurendreieren!“ — sagde han — „hvorfor Pokker er han ikke grov mod Alle, som vor brave Postmester? det er i sin Orden — det hører til paa et rigtigt Postcontoir. Jeg har kjendt tre Postmestre og sex Fuldmægtiger i de tyve Aar, jeg kjørte med Postsækken; de skjældte og brummede Allesammen, som rene Djævle, paa hvem der blot stak Næsen indenfor Contoirdøren, og det uden Persons-Anseelse, hvorvel jeg aldrig har hørt Nogen med saa dygtig en Røst som vor Gamle. Han er en Karl, som det er værd at høre paa. Den Deel af Embedet forstaaer han tilgavns — og vovede Nogen at sige ham imod, saa skulde du høre ham, Anton! saa er det som Himmel og Jord skulde falde sammen. Men det vover heller Ingen meer i hele Byen. Vi havde engang, da jeg var Dreng her, en gammel Kjernekarl af en Doctor; han spilte Kort med vor Postmester hver Aften; han var ogsaa Pokker til Karl. Naar han skulde djævles, kom han med sit: Hol mik der Døifel! for han var en Holster, og saa slog han gjerne baade Borde og Stole istykker. Naar de To kom til at trættes om Keiseren af Tyrkiet eller denne Napolone, der vilde slaae hele Verden,

saa var det en Lyst at staae udenfor Vinduet og høre paa de Karle. Det dundrede, min Tro, i Huset, som Dommedag var kommen. Men vi, som stod udenfor, vi loe saa det klukkede i os. Nu er den gode Tid forbi; nu er ogsaa vor Postmester spagfærdig mod hvad han før har været. Et slemt Knæk fik han, da han mistede sin første Kone; for hende holdt han dog mest af, hvor forfærdeligt han saa buldrede — og da saa Doctoren pillede af, varede det længe inden han rigtig igjen kom til sit Mæle."

„Men naar man er saa gode Venner, kan man da skjendes saa forskrækkeligt?" spurgte Anton.

„Ja, det var nu saa deres Maade; men de var aldrig bedre Venner, end efter en saadan Bulderbas-Aften, naar de tilsidst drak Forlig: saa mærkede de først rigtig hvor godt de mente det med hinanden. See! det kan nu Ingen ret faae i Hovedet. Det kunde heller ikke hans første Kone, og derfor gjorde hun ham den gruelige Sorg at skille sig fra ham og gifte sig med en Anden."

„Kunde hun da ikke skjende igjen, som den gamle Doctor?"

„Nei, paa det Lav! det kunde hun ikke; hun prøvede nok paa det et Par Gange; men saa blev det rent galt, og saa var hun saa urimelig, at hun græd og fik Ondt og besvimede og troede, han ikke holdt af hende, blot fordi han kaldte hende og alle Fruentimmer Djævelunger og fordømmelige Mennesker, som Vorherre havde skabt i sin Vrede. — Var det Noget at græde og besvime over? — Men saa blev han urimelig og vilde lade være at skjende — men det var mod hans Natur, og saa blev han selv syg, og den gamle Doctor sagde, han maatte give sig lidt Luft for at holde Livet — men saa græd hun og besvimede igjen, den urimelige Kone, og han tvang sig igjen en Stund, til han

blev dødssyg; men saa nænte tilsidst dog Ingen af dem at volde hinanden al den Ulykke — og saa maatte de skilles ad og gifte sig med nogle Andre."

„Er det derfor han er saa vred paa alle Fruentimmer?" — spurgte Anton.

„Han er Pokker ikke vred paa dem! han forbander dem kun for sin Sundheds Skyld, siger jeg dig jo — det har han altid gjort, og saa gjorde nok hans Fader før ham. — Faderen var en Nordmand — det er et dygtigt, hidsigt Folk; men vi Danske kan nok trænge til at oppes lidt engang imellem; derfor er det stor Skade, at vi ikke længer rigtig er Landsmænd."

„Men sig mig, Hans!" — spurgte Anton efter et tankefuldt Ophold — „naar Fuldmægtigen piber gjennem sit Vindue, har jeg saa Andet at gjøre, end bringe ham et Par blanke Støvler og Barbervand? for Andet har han ikke forlangt."

„Meer, end han forlanger, skal du aldrig gjøre! Men vil han lære dig at skrive, og forlanger han, du skal skrive Navne paa Regninger eller saadant Noget, saa vil jeg raade dig til at skære dig lidt i den høire Tommelfinger og svøbe en stor Klud derom og saa bande dig ned i hede Helvede paa, at du ikke kan holde paa en Pen."

„Men det vil gjøre ondt, Hans! og saadan rigtigt kan jeg heller ikke bande — og hvorfor skal jeg det?"

„Ja det vil jeg nu ikke snakke Meer om. Man maa tage sig iagt for hvad man siger, til hvem det saa er. Vor Byfoged er strix, og har man sagt Andet, end hvad man kan bevise, kan det blive en dyr Snak!"

Meer fik Anton ikke ud af Hans Litsenbroder den Aften, og han grundede meget over hvad vel Fuldmægtigen vilde lære ham at skrive for. Det havde Skolemesteren lært

ham ganske godt. Han havde allerede begyndt paa et stort Brev til sin Moster og et til lille Lise, som Mosteren skulde læse for hende.

Nogle Dage derefter var det Markedsdag i Byen, og Anton glædede sig ret over, at det ikke var Postdag og han maaske kunde drive lidt om paa Markedet. For to Aar siden havde han været der med Lise, Mosteren og Jørgen. Teltene paa Torvet med de glimrende Kramvarer, den store Menneskevrimmel, de mange Gjøglere med fremmede Dyr, Dukke=Theatret, Musiken ved de smaa Vogne, der løb rundt — alt Det havde været til stor Fryd baade for ham og Lise. Hvad han nu dog helst vilde see var Hestemarkedet udenfor Byen, hvor de smaa, pyntede Bonderpiger sad paa Vognene og spiste Honningkager, og Drengene støiede med de nye Piber og Skralder. Men ingen af de Herligheder fik han at see. Den Dag kom der mange Fremmede fra Landet, og han fik Meget at besørge for Madamen og Pigerne.

Om Aftenen havde han dog faaet sig pyntet lidt. Han havde faaet en ny Trøie paa, satte sin blaae Kasket paa tre Haar — fik sin Hæsselkæp i Haanden og mente, han nu nok maatte see ud som en rask Dreng. Dog ligesom han vilde liste sig ud over Gaarden, hørte han første Gang den forfærdelige Pibe fra Fuldmægtigens Vindue, som han havde drømt saa fælt om. Han skyndte sig op til Fuldmægtigen med hans Støvler og varmt Vand, men maatte nu blive og hjælpe ham med Paaklædningen.

„Jeg skal i Selskab iaften og kommer silde hjem“ — sagde Siversen — „det vil jeg ikke have sladdret om til Nogen! Du bliver nu her i mit Kammer saalænge, og passer paa, her Ingen kommer ind! Vi har mange Penge i Kassen“ — tilføiede han — „og Markedsdagene maa man

være forsigtig: saa kommer her alleslags Raps — og vi har ingen Jernstænger for Vinduet. Du maa synge eller snakke høit og lade Lyset brænde hele Natten; saa har det ingen Nød: saa tør Ingen bryde ind, om saa hele Huset forresten sover"

Anton gjorde store Dine. „Men naar Nogen saa dog kommer og vil bryde ind" — spurgte han — „hvad skal jeg saa gjøre?"

„Ja, saa maa du løbe ind til Postmesteren og vække ham og gjøre Larm i Huset. Men det har ingen Nød! Er du bange? Dreng!"

„Nei, det just ikke saa meget" — svarede Anton og trak noget paa det — „men jeg er saa lille, og naar der kom en stor Tyv eller der var Flere, end Een — saa vilde jeg dog neppe faae Bugt med dem med min Hasselkæp."

„Det skal du jo ikke heller, siger jeg dig; i saa Fald skal du jo kun rende ud og faae Postmesteren og Madamen vaagne."

„Men hvordan skal jeg komme ind til dem? der er jo tre Stuer og den lange Gang imellem, og Postmesteren lukker jo hver Aften alle Dørene ilaas."

„Sliddersladder, Dreng! — du er nok en Kryster. Der er ingen Rimelighed for, at Nogen skal bryde ind, siger jeg dig jo. Porten er jo lukket. Havedøren er der Laas for. Hans ligger jo heller ikke langt borte, og ham kan du i alt Fald kalde til Hjælp."

Men saa skal jeg over Gaarden, og der maatte Tyvene jo komme fra, og saa løb jeg lige i Gabet paa dem. Ja, — maa Hans vaage herinde med mig, saa skal det ingen Nød have!" — vedblev Anton og blev let om Hjertet ved denne Udsigt.

„Sladder, Dreng! det behøves ikke. Her er jo ingen

Fare paa Færde. Hele Huset skal da ikke sættes i Uro, naar jeg en eneste Aften er ude. Nu vil jeg intet Brøvl høre meer! Du bliver her, som sagt, og gjør nøiagtig som jeg har befalet! det er kun for en Sikkerheds Skyld, og for at Ingen skal sige, jeg har forsømt Noget. See der, lille Anton!" — tilføiede han i mildere Tone, da Drengen saae noget modfalden ud — „der har jeg en Markedsgave til dig! lad mig nu see, du er flink og aarvaagen!" Dermed rakte han Drengen en lille Harmonicafløite. — „See! den kan du fløite i, naar du ikke har Andet at bestille, og naar du ikke forstyrrer Nogen dermed! Jeg har nok hørt, du af og til blæser paa en Barnefløite for Hans; men denne er dog bedre: den kan Enhver blæse lige godt paa."

„Saa er der jo ingen Konst deri!" — sagde Anton. — „Jeg kjender nok det Slags. Præstens Søn havde saadan en. De lyde meget kjønt, og jeg siger mange Tak, Hr. Siversen! men Lises Hyldefløite kan man spille Kæmpeviser paa."

„Hør! sig mig Anton!" — spurgte nu Fuldmægtigen pludselig, idet han bladede i en Brevtaske — „du har vel lært at skrive?"

„At skrive?" — gjentog Anton noget forskrækket — „jo det har jeg rigtignok lært; men det er kun daarligt."

„Ja, saa skal jeg nok lære dig at skrive en smuk Contoirhaand. Lad mig engang see! Sæt dig hen og afskriv mig blot disse tre Linier!" Han lagde en lille Seddel paa Bordet tilligemed et hvidt Blad, dyppede en Pen og gav ham.

Anton satte sig og stirrede paa den underlige Forskrift. Det var en Vognmands-Regning til Postcontoiret for Extra-Beforderinger til Ageposten i det sidste Qvartal; den var qvitteret og Vognmandens Navn stod derunder; men Anton kjendte Hr. Siversens Haandskrift fra Postbogen. Han forstod dog ikke ret Indholdet; men der kom en stor Angest

over ham. — „Nei, saa pent kan jeg ikke skrive, Hr. Fuldmægtig!" — sagde han hastig og kastede Pennen.

„Det behøves heller ikke! Skriv kun saa godt, du kan! Jeg vil kun vide hvorvidt du er kommen."

„Pennen duer ikke!" — sagde Anton og greb en Pennekniv.

„Saa kan du faae en anden — see! der har du en Staalpen!"

„Au!" — raabte nu Anton — „der skar jeg min Finger slemt paa Pennekniven! — Jeg maa ud og faae en Klud om!" Dermed var han ude af Døren inden Hr. Siversen kunde forhindre det.

„Du kommer paa Øieblikket tilbage!" — raabte Fuldmægtigen med bydende Stemme og gav Agt paa ham i det aabne Vindue.

Efter et Par Minuter kom Anton ogsaa springende tilbage med en stor Klud om Fingeren. Han ømmede sig endeel og paastod, det var ham umuligt at holde paa en Pen.

„Dumme Klods!" — udbrød Siversen og gjemte den lille Forskrift. — „Hvem gav dig den store Klud til saa lille en Rift?"

„Sidse Kokkepige" — svarede Anton.

„Men jeg saae jo, du løb over til Hans i Brændehuset."

„Ja, der stod hun just, for at hente Brænde" —

„Sagde du dem, at jeg skulde ud og du skulde passe paa Kassen inat?" — spurgte Fuldmægtigen med et lurende Blik.

„Det maatte jo slet Ingen vide" — svarede Anton — „naar det kom ud, vilde jo Ingen være bange for at bryde ind."

„Godt! du er en fornuftig Dreng" — sagde nu Si-

versen og greb sin Hat — „See! der staaer min Aftensmad! Den kan du spise! og bliver du søvnig, kan du lægge dig paa min Seng! Lys og Svovlstikker staae her!" Derpaa gik han med sine lydløse Trin og snoede sig ud af Døren.

Anton gjorde et lystigt Hop, da han var ene, og rev den store Klud af sin Finger. Det begyndte at mørkne. Han gik til Vinduet og saae ned i Gaarden. Det var paa andet Stokværk, og Ingen kunde komme derop uden Stige. Nu lagde han Mærke til, at der manglede en Rude. Det knasede som Glas under hans Fødder, og han saae, Ruden laae knust paa Gulvet og var paa den ene Side overklistret med graat Papir. Nu saae han ogsaa, at der ingen Kroge var paa Vinduet og der laae en lang Stige i Gaarden op mod Havestakittet. Han satte en Bog for det aabne Rudehul og brak et Søm ud af Væggen. Det slog han i Karmen foran Bogen. En Knibtang, han tilligemed et Brækkejern havde fundet paa Bordet, kom ham ret tilpas. Krogene satte han godt paa og bandt dem fast med Seilgarn.

Efterat han saaledes havde befæstet sig fra denne Side, tændte han Lys og undersøgte Værelset nøie. Der var kun den eneste Indgang, den, som førte til Contoiret. Han aabnede Døren og saae sig med Lyset om i Contoiret. Der var Intet i Veien med Vinduerne. Han greb i Døren til Dagligstuen; den var i Laas, og Nøglen sad paa den modsatte Side. Han vilde aabne Døren til Gangen; den var lukket i Laas af Fuldmægtigen, og Nøglen var borte. Nu saae han med Forskrækkelse, at han var indelukket. Han havde haabet, at kunne smutte ud et Øieblik og give Hans Underretning om sin Nattevagt. Han havde kun vovet at give ham et Vink derom i det Øieblik, Pigen ved den

aabne Brændehusdør viklede Kluden om hans Finger. „Nu slipper jeg vel for at skrive!“ — havde han hvisket — „men jeg skal“ — Det var Alt, hvad han fik sagt. Hans havde blinket og lagt Fingeren paa Munden med et skjævt Blik til Fuldmægtigen i Vinduet, og Anton vidste ikke om han havde forstaaet ham. Det var nu for mørkt til at give Hans noget Vink fra Vinduet, og han turde ikke gjøre Opsigt med at raabe. Det var desuden blevet Sengetid, og Alt var nu stille i Huset. Anton fandt sig i sin Skjæbne. Han satte Lyset paa Bordet og satte sig til at læse i en Bog.

Syvende Kapitel.

Medens Anton saa godt muligt søgte at forsone sig med sit enlige Fangenskab og holde Ørene stive paa sin uhyggelige Post, snoede Fuldmægtigen sig let og smidig i sin fine Cavalleerfrakke gjennem de mangfoldige Skarer af Markedsgjester, der tilvogns, tilhest og tilfods forlode Byen med Praten og Støien.

Paa Torvet skinnede der nu Lygter i de lukkede Markedstelte. Der hørtes Lirekasser og lystig Dandsemusik med Trampen og Latter i nogle smaa Kipper. Syngende Haandværkssvende droge i Flokke gjennem Gaderne, og smudsige Gjøglere, som havde ædt Blaar og viist Hundekonster, streifede om eller søgte deres Herberger. Siversen holdt den ene Haand forsigtig paa sin Brystlomme, hvor en tyk, med Bankosedler stoppet, Brevtaske forvaredes, og saae sig ved hvert Skridt speidende om til alle Sider. Han skjulte sig i Skyggen af Husene, naar nogen bekjendt Skikkelse nærmede sig, og smuttede tilsidst ned i en Kjelder, hvor der stod en heldende Punschebolle og en flyvende Flaske, der selv skjenkede, til Skilt over Døren.

En halv Time derefter sneg han sig med speidende Blik op igjen af Kjelderen og stødte pludselig paa den ene af Byens travle Politibetjente, der meget artigt hilsede ham, men syntes dog at studse ved at see den pene Hr. Post-

fuldmægtig komme op fra „Oppens Kjelder", hvor de mest berygtede Landstrygere kun søgte.

Med et Par lette Kattespring var Hr. Siversen i Skjul bag Markedsteltene og smuttede nu ind gjennem Porten til et større Gjestgiversted, hvor der den Aften vrimlede af Gjester og hvor Gaarden var fuld af Heste og Vogne.

„Er der Nogen i Kapellet?" — hviskede han til Gaardskarlen og stak ham en Drikkeskilling i Haanden.

Karlen nikkede polidsk og puttede Skillingen i Lommen.

Gjennem en mørk Gang i Baghuset listede nu Fuldmægtigen sig til en Dør, gjennem hvis Sprækker der skinnede Lys. Han bankede tre Gange sagte paa Døren, og den aabnedes. Det Værelse, han traadte ind i, var saa opfyldt af Tobaksrøg, at Menneskene derinde saae ud som Spøgelser. Der brændte sex døsige Lys paa tre gamle, ormstukne Spilleborde, hvoraf det ene stod ledigt, men de to andre vare omringede af en halv Snes Mænd, der for største Delen saae ud som Hesteprangere og Markedskræmmere, tildeels i store Kalmuksfrakker, med deres Hatte eller Huer paa Hovedet og korte, sølvbeslagne Merskumspiber mellem Tænderne. Et Par fintklædte Herrer stode med deres Cigarer i Munden og hviskede sammen ved deres Punscheglas i den dunkle Krog ved det tæt tilhyllede Vindue, og i en anden Krog af Stuen sad en enlig, aldrende Herre ved sit Glas og røg af en Kridtpibe.

Paa begge de tæt omringede Spilleborde rulledes der med Terninger mellem Punscheglassene. „Tabt!" — „Vundet!" — „Tabt!" — var næsten de eneste Ord, man hørte, og det klang idelig paa Bordene med Specier og andre Sølvpenge, medens der af og til fløi nogle Bankosedler om fra Haand til Haand.

„Lumpent Filisterspil! jammerlige Væddemaal! Redac-

teur!" — hvislede den ene Cigarrøger ved Vinduet og purrede i sit sorte Haar. — „Ikke en eneste Guldfugl iaften, som det kunde være Umagen værd at plukke!"

Det var den unge, æsthetiske Skriver, Hr. Qvist, der her underholdt sig med sin Ven og Beundrer, „Krudttaarnets" Redacteur.

„Der kommer Siversen!" — bemærkede den lille, trivelige Bogtrykker — „ham maa De endelig give mig en pen Artikel om, naar han engang render Fanden i Vold med Postkassen eller hænger sig en smuk Morgen efter Markedsdagen! Han vil nok dennegang slaae et Slag i Bordet, saa det kan klinge i hans Lomme og hans syge Moster kan komme paa Benene. Ei, see! han lægger selv Kort op til Ecarté!"

„Nei, Trekort, Polskpas eller halv Tolv maa det være!" — sagde Skriveren spodsk: — „Andet forstaaer det Janhagel ikke, her er iaften."

„Og see! han krammer en hel Bunke Klude ud af Brevtasken! Hvem Pokker har nu laant ham igjen?" —

„Deres Patron er det ikke dennegang: see! han gjør store Ugleøine derhenne i sin Krog. Sidste Markedsdag fik han et godt Smæk. Kan den arme Djævel nu ikke klare den Sag imorgen, kan vor Kroesus nok sætte ham ved Vingebenet. See, om han selv rører Kort eller Terning!" — vedblev Skriveren — „jeg vædder dog, det er hans Specier, der klinge lystigst paa begge Borde. Hvert Aar har han jo en halv Tønde ude, for at yngle i Lykkehjulene. Gaaer det godt, kan Millionairen snart være færdig. — Den Fugl skal de nok faae en lille pen Fabel om, Redacteur!"

„For Himlens Skyld, Bedste! ingen Aandrighed med ham! gjør De mig ham til Fjende, sætter han Lunten til mit Krudttaarn. — Husk paa, han er en Magt! Nei, kun

de Læs, der staae paa Held, skal man vippe! Det er den Redactions-Politik, der fører til Noget. Upartisk, upartisk, Kjære! — det forstaaer sig! — Hvad man helst vil grine af, bør Abonnenterne have. Det er baade billigt og klogt. Men hvad der virkelig er ovenpaa eller snart vil være det — er det dumt at trykke Vittigheder om. Jeg gad dog vidst" — tilføiede Bogtrykkeren — „hvad for en Nar der har laant Siversen alle de Klude iaften!"

„Contoirkassen naturligviis — eller et uskyldigt Pengebrev, der ligger over" —

„Tys! er det muligt? troer De, han skulde vove paa slige farlige Konster?"

„Hvorfor ikke? Den gamle Bulderbas seer ham jo aldrig paa Fingrene. Der var nok Ugler i Mosen ifjor; men saa fik han Deres Magt, Tre-Tøndemanden derhenne, til Velynder og har vel sagtens gjort ham en lille Tjeneste igjen paa Brevhemmelighedens Bekostning."

„Ja saa! De har tusind Øine, Secretair! De kunde blive en farlig Politimester, naar De ikke selv var saa lystig en Fugl og Ypperstepræst i dette hellige Kapel."

„Det skulde ikke hindre mig i at give min skrappe Justitsraad et Vink og sprænge hele Kapellet i Luften, naar det engang betalte sig rigtigt!" — svarede Skriveren og tømte sit Glas. — „Lad os nu dog see hvor stor Bank den Springfyr lægger op, og om det er værd at prøve sin Lykke med!"

De nærmede sig begge til det hidtil ledige Spillebord, hvor Postfuldmægtig Siversen allerede stod omringet af endeel Prangere og nogle fornemmere Reisende, der lode til at have stor Lyst til at faae den tykke Seddelbunke til at flyve.

Manden paa de tre Tønder satte idetsamme sin Kridtpibe fra sig og gik temmelig hastig ud. Kort efter sprang

Døren pludselig op, og en høi, alvorlig Mand i Byfoged-Uniform traadte ind, ledsaget af en yngre Herre og to Politibetjente.

„Død og Plage! Justitsraaden!“ — udbrød Skriveren med dæmpet Røst og smuttede hastig ud af Døren bag ved ham. Den lille, trinde Bogtrykker blev staaende og gav med stor Fornøielse Agt paa hvad der skete.

„I Kongens Navn!“ — sagde Byfogden og lagde sin Haand paa den forfærdede Hr. Siversens Bankoseddelbunke. — „Jeg lægger Beslag paa denne lovstridige Spillebank! Imorgen Kl. Ni behager De at møde paa Thinghuset, Hr. Siversen!“

Paa Byfogdens Vink, traadte hans Fuldmægtig til og tog Pengene i Forvaring. Den ene Politibetjent kom med et Ark Carduspapir, den anden med Lys og Lak. I et Øieblik var Pengepakken forseglet. Bleg som et Lig, var Hr. Siversen styrtet ud af Døren. Som ved et Pust vare alle Bordene ryddede — og de fleste Spillere forsvundne. Der hørtes kun nogle halvtdæmpede, knurrende Ord af et Par Hesteprangere. Bogtrykkeren og et Par Andre udbrøde i loyale Berømmelser over det vise og aarvaagne Politi.

Imidlertid var det blevet almindelig Sengetid. Alt var nu stille paa Posthuset. Der ventedes ingen Post den Nat. Porten var lukket. Den store Postmester havde læst sine Aviser, spillet det bestemte Antal Piquet-Partier med sin Kone, buldret sig træt sidste Gang den Dag paa sin Kone og Pigerne i Anledning af Constitutions-Adresserne og et gammelt Brev fra General-Postdirectionen — forbandet Pressens Raadhed og Grunden dertil i Fruentimmernes Tilværelse —

samt kysset sin Kone til Godnat. Han sov nu saagodtsom med det hele Hus efter fuldendt Dagværk.

Men Anton tænkte ikke paa at sove. Han havde nu dog forligt sig med sin Nattevagtspost og fundet det ganske rimeligt, at han, som Postbud, passede paa Kassen, naar Fuldmægtigen var borte. Hvad han havde opdaget med Ruden og Vindueskrogene brød han ikke videre sit Hoved med. Den Øvelse i Skrivning, han var sluppen for, havde han mere grundet paa. Han havde dog ikke taget sig Verden saa nær, at han jo med god Evne havde fortæret Fuldmægtigens Smørrebrød og drukket en stor Contoirkop veltillavet The, der stod og var bleven kold. For dog at have lidt Selskab i sin Enlighed var han nogle Gange sprunget op paa en Stol og havde speilet sig i Fuldmægtigens Barberspeil. Han havde aldrig kunnet see sig i et Speil uden at snakke med sig selv, som med en hel Deel Andre, og fordreie sit Ansigt; men naar han saa huskede paa, det var ham selv, han saae og snakkede med, blev han gjerne fortrædelig og gjorde det styggeste Vrænge-Ansigt, han var istand til. Efter en saadan mimisk Øvelse sad han nu med Haanden under Kinden ved Bordet. „Bah! Jeg er vist styg" — sagde han og kneb sig lidt i Kinderne — „det kommer af, at jeg altid er saa blegnæbbet og aldrig kan faae vasket de dumme Fregner af. Men det kan jo være det Samme, naar jeg er god, sagde Moder. — Fader sagde jo, jeg havde et Kongerige i hvert Øie. — Hvad mente han med det?" Han sprang atter op paa Stolen og kastede et Blik i Speilet. „Ja vist! styg er jeg" — mumlede han — „men Øinene — ja Øinene er, Skam, prægtige!" — udbrød han og spilede dem høit op. — „Men var jeg bare god nok! — og duede jeg til Noget!" — tilføiede han og sprang ned. Han faldt nu hen i alvorlige Tanker og greb til sin Hyldefløite, som han altid havde i Lommen.

Han satte den til Læberne og aandede sagte i den, medens han bevægede de smaa Fingre ret behændigt over Hullerne. Der kom slet ingen Lyd; men han syntes at høre en deilig Musik, hvorefter han i sine Tanker bevægede sig i meget yndige Stillinger, saaledes som han engang havde seet nogle Liniedandserinder paa et Marked. Han drev det dog langt videre. Han dandsede ikke paa en Line i et Ridehus, men paa en Solstraale i Luften og gjennem den hele Verden. Han blev rost og beklappet af alle de Mennesker, der var til — især af mange deilige Piger, deriblandt ogsaa af lille Lise og Byfogdens smukke Frøken Mine — og tilsidst saae han Konger og Dronninger, med Kroner paa Hovederne og store Sceptre i Hænderne, som de smed bort, for at klappe ad ham; — fra deres Hænder fløi der Tulipaner, Papirssole og smaa Guldheste, med Piber i Halen, som alle bleve hængende paa hans grønne Troie. Midt under disse behagelige Fantasier hørte han Vægteren raabe Elleve paa Gaden, og han begyndte at blive søvnig. Han saae længselfuld til Fuldmægtigens Seng og puttede Fløiten i Lommen. „Men falder jeg saa i Søvn og der kommer Tyve og bryder ind" — tænkte han — „hvad skal jeg saa gjøre? Ak! var det kun ikke Spøg og Eventyr med Lises Gudmoders Kæp, saa havde jeg ingen Nød" — sagde han og tog Kæppen fra Kakkelovnskrogen. — „Kom der saa Nogen og vilde brække Pengekassen op — hvor skulde jeg saa smøre de Tyveknegte og sige: „„rap dig, Kæp!"" — Under denne Enetale satte han Kæppen ved Hovedgjærdet af Sengen og kastede sig selv henover Tæppet med Benene paa en Stol. Lyset havde han først pudset og sat det i Vaskefadet, efter hvad han havde seet var Skik, naar der skulde brænde Lys Natten over hos Syge. Inden han sov, læste han dog, som sædvanlig, sit Fadervor og bad for sine døde Forældre saavelsom for Mosteren, Jør-

gen Hønsekræmmer og lille Lise. De gamle Møllerfolk bad han nu ogsaa altid for siden deres bratte Død. Han tænkte ogsaa paa sin ærlige Sovekammerat, Hans Gaardskarl, der nu vist havde sovet en hel Time, og paa den unge, smukke Frøken, der havde seet mildt til ham og givet ham Kringler — og han indesluttede dem ogsaa i sine Bønner.

Han faldt nu i den tryggeste Søvn og havde sovet flere Timer, da han vaktes ved en Puslen og Lyden af Noget, der faldt paa Gulvet. Han reiste sig halvt op og gned sine Øine. Lyset var næsten udbrændt. Det flammede mat i Piben med en uhyre Tande, men lyste dog tilstrækkeligt til at vise ham en Haand, der strakte sig med en Kniv ind gjennem Rudehullet, som Bogen var revet ned fra, og var ifærd med at overskære Seilgarnet, han havde bundet om Vindueskrogene. Uden at give sig Tid til at blive forskrækket eller anstille Betragtninger, sprang han op, som et Lyn, greb med begge Hænder fast om Tyvens Haandled, og nedtyngede den modstræbende Haand med hele sit Legems Vægt over Vindueskarmen, medens han selv holdt Benene i Veiret og hang mellem den høie Karm og Gulvet. Han skreg med det Samme saa høit, som han havde en Kniv i Halsen; men Kniven i den Haand, han holdt, var gledet ned over hans Nakke og laae paa Gulvet ved Siden af den nedstødte Bog. „Hans! Hans!“ — skreg Anton — „Jeg har Tyven! — jeg har ham!“

„Slip! slip og hold Mund, du Satans Dreng!“ — lød en Stemme i hans Øren, som han med Forundring syntes var Fuldmægtigens; men Anton slap ikke. Lyset var gaaet ud — men i det Øieblik, det slukles, havde Anton med Forfærdelse seet uden for Ruderne det Ansigt, der maatte høre til Armen, han holdt; det var et afskyeligt Maskeansigt.

Men han havde eengang før seet en Maske ved en Fastelavnsleg, og det gav ham Modet tilbage. Han vedblev at holde fast paa den voldsomt puffende Arm, medens han endnu høiere skreg paa Hans — og nu hørte han Larm i Gaarden.

„Jo, jeg skal lære Jer, I Tyvepak! vil I krybe ind ad Vinduet og myrde Drengen!" — lød Hans Litsenbroders Røst. Der hørtes Larm af Træsko og svære Slag nedenfor Vinduet. Anton holdt endnu fast og bed i Haanden, der vilde rive ham i Ansigtet; men nu kunde han ikke holde den længer — han hørte et Skrig og Lyden af en faldende Stige — Haanden foer med et pludseligt Ryk ud af Rudehullet, og nedenfor vedblev Larmen af Puf og Slag, af klapprende Træsko og Hans's Banden.

„Saa rend da til Helvede! I Røverpak!" — raabte Hans — „kunde jeg nu staae, skulde Ingen af Jer slippe! men I skal længe mærke mine Næver!"

Larmen i Gaarden havde nu ogsaa vækket Pigerne. De skreg og hylede: „Tyve! Røvere! Mordere!" De vækkede Postmesteren og Madamen. Halvpaaklædte, kom de nu Alle ned i Gaarden. Postmesteren skjulte med sin Slobrok Mangelen paa næsten alle andre Klædningsstykker. Pigerne kom med Kosteskafte og med Lys, som blæstes ud. — Endelig kom Sidse med en Lygte. De saae nu Hans Gaardskarl ligge ved den faldne Stige under Vinduet til Fuldmægtigens Kammer, og de hørte Anton raabe ned til ham fra det næsten rent knuste Vindue og spørge om han havde faaet Skade og om Tyven var sluppen fra ham.

„Der var hele To" — raabte Hans — „ellers skulde jeg nok holdt dem begge! jeg har knækket mit ene Ben, ellers feiler jeg Ingenting."

„Hans! er du gal og bandsat?" — lød nu Postme-

sterens Tordenrøst — „har du brækket et Ben og feiler dog Ingenting? Du er, Dødogpine, et Fæ! — men, i Djævels Skind og Ben! hvad er her paafærde? — Er det nu Tid at ligge her og brække sine Ben, istedetfor at ligge med hele Ben i sin Seng, som et andet christent Menneske? og saa skriger de Fruentimmer til, som Huset var i Brand — og deres Skyld er det sagtens Altsammen. Op! paa Benene, Hans! og pak dig i din Seng! eller rend efter Doctoren, hvis det ikke er Sladder, og du virkelig har brækket dit Ben! Kom! lad mig see! — Nu! i Satans Skind og Ben! Armen har du dog ikke brækket! hold dig fast ved mig! og jeg skal bære dig i Seng!"

„Tak, Husbond, Tak!" — sagde Hans — „Smid mig kun ind paa Sengen og see saa til Drengen! ham har det Tyvepak nok myrdet deroppe. Hør hvor han raaber efter mig og gjør Kvalm over mit Ben, den stolle Dreng!"

„Hold Mund, med den forbandede Snak, Hans!" — raabte Postmesteren. — „Var Drengen myrdet, raabte han vel ikke efter dig; men hvem skulde myrde ham deroppe? og hvad har han at gjøre der — paa Fuldmægtigens Kammer, medens du render gal her i Gaarden ved Nattetider og brækker dine Ben? — I er, Dødogpine, gale Allesammen!"

„Her har været Tyve, lille Mand!" — tog Madamen nu Ordet — „Pigerne har hørt hvorledes Hans har slaaedes med dem — de har villet bryde ind i Fuldmægtigens Kammer paa en Stige. Han maa nok være ude inat og har sat Drengen til at passe paa Kassen."

„Snak, Kone! her kommer aldrig Tyve — det har jeg sagt dig hundrede Gange, og Siversen gaaer aldrig ud om Natten; det har han lovet mig een Gang for alle. Jeg kjender mine Folk, Kone! og Den, jeg betroer Contoirnøglen

til, kan jeg lide paa. Naar Contoirtiden er forbi, lukker han ingen Sjæl ind — Tyve allermindst" —

„Men Drengen staaer jo i Vinduet deroppe og raaber, han er indelukket og at her har været Tyve!"

„Sliddersladder!" — brummede Postmesteren og pustede under den tunge Byrde, medens han nu, ledsaget af sin Kone og begge Pigerne, bar Hans til Karlekamret og lagde ham paa Sengen.

„Jo, Madamen har rigtignok Ret, Husbond!" — sagde nu Hans. — „Det har sin Rigtighed med Tyvene; men ind kom de ikke — og der er ingen stor Ulykke skeet."

Paa Madamens Befaling løb nu den ene Pige efter Doctoren, medens den anden blev tilbage hos Hans, og under en jævn vedvarende Brummen paa Øvrigheden og General-Postdirectionen, der ikke sørgede for, at et kongeligt Posthus var sikkret mod Tyve og Kjæltringer, gik den store Postmester med Kæmpeskridt op til Contoiret, som Madamen aabnede med sin Hovednøgle. Her hørte de nu Antons Beretning, forsaavidt det var ham muligt at komme til Orde for Postmesterens heftige Opbrusning.

„Hold Mund! Dreng!" — afbrød han ham og stampede i Gulvet — „nu har jeg hørt nok af det Vrøvl! Siversen er ude og har sat dig til at passe paa, og det har du gjort som en Dosmer og har selv villet trække Tyven ind af Vinduet til dig."

„Jeg vilde kun holde paa ham, til Hans kom og vi kunde fange ham og føre ham paa Raadstuen" — sagde Anton.

„Nu ja, det var endda ikke saa galt betænkt af dig, Dreng! hvor tosset du er" — sagde Postmesteren — „men lad os nu see hvordan det hænger sammen med den Sladder om Ruden, som var slaaet ind med graat Papir før her

var Nogen, der kunde røre ved den? — er det dog ikke noget forbandet Sludder!"

„See! Hr. Postmester! her ligger den" — sagde Anton og tog nogle Stykker op af den — „og see! der ligger den fremmede Knibtang og Brækkejernet, jeg fandt paa Bordet, og der sidder Seilgarnet endnu paa den ene Krog."

„Men det har du jo selv bundet om Krogen, Dreng! det har Tyvene jo ikke gjort. Det er noget forbandet Vrøvl Altsammen."

„Men see!" — udbrød nu Madamen forskrækket — „Laasen er jo brækket fra Pengekassen" —

„Nei, Madam!" — sagde Anton — „Kassen har Tyven ikke rørt ved; han fik kun den ene Haand gjennem Ruden, og den holdt jeg fast paa til Hans sparkede Stigen fra ham og han faldt ned."

„Men see, kjære Mand!" — udbrød atter Madamen forfærdet, idet hun aabnede Jernkassen — „her maa dog have været Tyve. Der er jo ikke en Skilling i Kassen!"

„Hvad siger du? Kone!" — raabte Postmesteren og saae ned i Kassen med Lyset — „Du har, Død og Pine, Ret! Tyvene har dog været herinde. — Jeg er en ødelagt Mand!"

„Nei, nei, Hr. Postmester! de kom ikke herind!" — raabte Anton. — „Det veed Hans jo ogsaa! — De fik Prygl og rendte" —

„Sladder, Dreng! hold Mund! Vil du, jeg skal troe dig og Hans bedre, end mine egne Øine? — I er gale begge To, er I! — Der er, Guds Død, ikke Menneskeforstand i jer Sladder. Men Kassen er tom — jeg er en plyndret og ødelagt Mand — det er soleklart" —

„Det Tab kan vi dog endnu bære, lille Mand!" — sagde Madamen nu rolig og sagtmodig. — „Hvorledes det

Hele hænger sammen, kan jeg ikke begribe; men det maa Byfogden undersøge imorgen. Nu mener jeg, det var bedst, du gik i Seng igjen, lille Mand! — Sætter du Helbreden til ved at ærgre dig eller berøve dig din Nattesøvn, bliver Galt kun værre. Du har været en flink Dreng, Anton! gaa du kun ogsaa ned i din Seng! Saasnart Doctoren kommer, skal jeg nok sørge for Hans! Kom, kom, kjære Mand!"

„Jo, det er den Sikkerhed, man har her i Landet!" — brummede Postmesteren med atter stigende Heftighed — „derfor lever man i en Stat, holder Konge og Ministre, holder Vægtere og General-Postdirection — jo du veed kun lidt hvad det betyder, Kone, at være Embedsmand og faae sin Kasse bestjaalet! — du er et Fruentimmer, og jer Fruentimmer har Vorherre skabt" —

„Men, kjæreste Mand!" — sagde Madamen, mod Sædvane lidt utaalmodig — „hvad kommer Fruentimmernes Skabelse derved?" —

„Hvad den kommer derved?" — afbrød han hende nu i den største Heftighed og smældede Jernlaaget til paa den tomme Kasse — „ligesom der var nogen Ulykke i Verden, I ikke var Skyld i! Brug dog din Forstand, Kone! og sig mig aldrig imod, naar jeg har soleklar Ret! — Jeg er en bestjaalet Mand, en ødelagt Mand — kunde jeg være det, hvis der ikke var Tyve og Kjæltringer til? men hvem opklækker alle Tyve og Kjæltringer? — hvem lægger dem ved deres Bryst og nærer det Pak? — hvem kysser og klapper dem, til Fingrene voxe ud paa dem som Ravnekløer, der rapse efter Næstens Gods? — Fruentimmerne! siger jeg — vilde der være Tyve til, hvis de ikke havde Mødre? hvad?" — han slog ud med Armene og rystede sit graae Løvehoved — „vilde jeg selv være til og have alle de Ulykker? vilde der selv være Kvindfolk til, som er Skyld i alle de Plager, hvis der ikke var" —

„Du har Ret! du har Ret! kjære Mand! det huskede jeg ikke paa" — sagde Konen med et roligt Smil — „Mødre har vi jo Alle havt, undtagen Adam og Eva; men det er saalænge siden — og Tyvenes Fædre er det aldrig værd at tale om; men kom! du forkjøler dig — du er dog en prægtig Mand, igrunden" —

„Prægtig Mand!" — brummede Postmesteren og trak Slobrokken sammen om sig — „jo vist! jeg er rigtignok en prægtig Mand! — en udplyndret — til det Yderste udplyndret Mand er jeg — og hvis er Skylden?" —

„Fruentimmernes — Mødrenes!" — sagde Madamen og var nær ved at lee — „men kom nu til Ro!"

Under en murrende Aftagelse af sin Heftighed fulgte nu dog Postmesteren sin besindige Kone. Han begav sig, nogenlunde beroliget, tilsengs igjen, og sov saa godt, at han først Kl. Otte vaktes af Posthornet.

Ottende Kapitel.

Da Posthornet forkyndte Brevpostens Ankomst, Dagen efter Foraars-Markedet i den lille By, sad Postfuldmægtig Siversen paa sin sædvanlige Plads paa Contoiret og besørgede Alt, hvad han pleiede. Anton stod i rette Tid bag Skranken, for at modtage de Breve, der skulde bæres om i Byen. Først ved den Bevægelse om mod Skranken, Siversen maatte gjøre, for at aflevere Brevbunken, saae den forbausede Postdreng, at Fuldmægtigens Ansigt var opsvulmet. Hans høire Haand var ogsaa omvunden med Linned. At hans Ryg heller ikke var i den bedste Tilstand, røbedes ved den høitidelige Maade, han rørte sig paa.

„Jo, du har godt passet paa Kassen inat!" — sagde han med et skelende Blik til Anton. — „Var jeg ikke falden i Kløerne paa de fulde Markedsgjester, skulde jeg nok selv" — Han standsede, og det lod som han tvang sig til at hoste. „Nu ja!" — vedblev han i mildere Tone — „efter hvad jeg hører, har du dog været ret flink og gjort hvad du kunde. Skade, du skulde sove saa haardt, at du kom bag efter og først gjorde Anskrig, da Kassen var tømt!"

„Den maa være tømt inden De gik ud, Hr. Siversen! for Tyven kom jo ikke ind, og jeg kunde ikke komme ud."

„Jo vist kunde du saa! — Døren til Contoiret stod jo aaben. Har du ikke sovet, mens de var ifærd med Kassen, maa du jo være rendt her ind og have skjult dig." —

„Nei, saadan en Kryster er jeg ikke!" — sagde Anton og brystede sig lidt. — „Gavtyven lod ogsaa nok være at komme ind før han fik Seilgarnet af begge Kroge, og han havde kun faaet den nederste Krog løs — saa var det, jeg fik ham fat om Haandledet."

„Nu drømmer eller lyver du, dumme Dreng! — hvad er det for en Snak om det Seilgarn? — Jeg har jo selv undersøgt Vindueskrogene, og der var intet Seilgarn at see" —

„Ja, saa maa Nogen have taget det bort imorges! for da Gavtyven havde faaet Prygl og var rendt, sad det endnu om den øverste Krog."

„Hør, Anton! — Luk Døren ilaas! — Du er en flink Dreng, siger jeg, og du har viist meer Mod, end Nogen kunde ventet af en Pog i din Alder; men du maa have drømt en hel Deel af hvad du sladdrer om — og jeg vil give dig et godt Raad. Sig ikke et Ord enten for Retten, naar du nu kommer i Forhør — eller til noget Menneske i Verden, uden hvad du kan bevise og har havt Vidner paa! — ellers kan du blive pidsket paa Raadstuen for Løgn og falsk Vidnesbyrd."

Anton gyste ved de Ord. „Det er da forskrækkeligt!" — udbrød han — „er det rigtig sandt, Hr. Fuldmægtig! kan jeg blive pidsket, naar jeg siger, at Gavtyven vilde kradse mine Øine ud, og jeg bed ham i den høire Haand?" —

Fuldmægtigen stak hastig sin forbundne Haand ind under Vesten. „Ja vist kan du saa, Dreng! det har du jo ikke havt Vidner paa. — Det er ellers en forbandet hundsk Maade, du forsvarer dig paa. — Pleier du at bide, maa man nok give dig en Mundkurv paa, som de gale Hunde!" —

„Havde jeg kunnet bruge min Kæp, havde jeg heller ikke bidt" — svarede Anton — „men jeg maatte bruge begge

Hænder til at holde" — han standsede og saae paa Fuldmægtigens høire Arm — „til at holde hans Haand med" — vedblev han — „men maa jeg da heller ikke sige, at Hr. — at Gavtyven raabte: slip slip, og hold Mund! du Satans Dreng! — og at det kom mig for, det var ligesom jeg næsten skulde kjende" —

„Hvad Djævelen, Dreng!" — raabte Fuldmægtigen, rasende forbittret, og blev blaa i det opsvulmede Ansigt — „vover du at sige, du kjendte ham? og han havde jo Maske paa! — Tag dig iagt, lille Anton!" — vedblev han pludselig i mild Tone — „siger du det, maa man jo troe, du har staaet i Complot med ham, og har selv hjulpet ham til at tømme Kassen — og saa er du da ulykkelig for din Livstid."

„Det er forskrækkeligt!" — sukkede Anton. — „Tør jeg da heller ikke sige, jeg kjendte Kniven, han havde i Haanden og vilde stukket mig med?" —

„Kniven? — hvor blev den af? hvilken Kniv? Dreng!"

„Ih denne herfens!" — svarede Anton og tog en stor Foldekniv op af sin Lomme.

„Hvor Djævelen kommer du til den?" — udbrød Siversen og skiftede atter Farve — „den har du stjaalet" —

„Er det da Deres? Hr. Fuldmægtig!" —

„Nei vist ikke! men hid med den! — En arrig Dreng, som bider, maa ikke gaae med Knive" —

„Vær saa god! Hr. Fuldmægtig! men saa maa jeg vel sige, at De har faaet Deres Kniv igjen?" —

„Hvad? min Kniv? — for Djævelen! jeg siger dig jo, det har aldrig været min" —

„Men saa maa De selv levere den til Byfogden og fortælle ham" — —

„Hold Mund, Flab! og afsted med Brevene! Hvad jeg

vil fortælle Byfogden, rager ikke dig! men siger du et eneste Ord til Nogen, som du ikke kan bevise" — tilføiede Fuldmægtigen med et gnistrende Blik — „saa skal du blive hudflettet paa Raadstuen, som en Aal! det lover jeg dig!"

Anton rystede af Forfærdelse og vilde skynde sig ud af Contoiret med Brevene; men da saae han et Brev, med Udskrift: „til Frøken Vilhelmine Kyng", der var blevet liggende tilbage paa Bordet. „Skulde jeg ikke havt det med? Hr. Fuldmægtig!" — spurgte han.

„Nei, det bliver hentet. Ad Helved til med dig!" — svarede Fuldmægtigen og vendte hastig Brevet.

Anton gik med stærkt bankende Hjerte og tænkte paa den gruelige Skam, det maatte være, at blive pidsket paa Raadstuen, om det saa slet ikke gjorde ondt. Han gik langsomt ned ad Gaden. Da han vilde gaae forbi Byfogdens Gaard, saae han Frøken Vilhelmine ved det aabne Vindue. Forrige Postdag havde hun staaet paa samme Sted og med et ubeskriveligt Udtryk af Længsel og Spænding spurgt om der ikke var et Brev til hende.

„Idag er der Brev til Dem, Frøken!" — sagde Anton nu glad — „men jeg maatte ikke faae det med. — Det bliver hentet, sagde Fuldmægtigen."

Hun nikkede sjæleglad til ham, og han hørte, hun kaldte paa den Betjent, der pleiede at hente Byfogdens Embedsbreve.

Imidlertid laae Hans Litsenbroder velfornøiet med en lille Tobakspibe i Munden paa sin Seng og smøgede, med stive Skinner om sit brudte Ben. Lægen havde lovet, at han snart skulde være tilbens igjen, naar han kun vilde ligge stille og være frisk tilmode. Begge Dele havde han nu ogsaa isinde,

og, for ikke at kede sig for meget, havde han faaet Sengen dreiet saaledes, at han kunde ligge stille med Piben i Munden og see Alt, hvad der gik for sig i Gaarden, og hvem der gik ud eller ind paa Contoiret.

Han havde seet Fuldmægtigen komme hjem Kl. Sex om Morgenen, og det havde klukket i ham af Latter, da han havde seet den smidige Herres høitidelige Gang og Regnbuefarverne i hans lumske Ansigt. „Han har været i gode Ræver, den Lur!" — mumlede han og gned sine store Hænder. Kl. Otte havde Hans seet Brevposten komme og ærgret sig lidt over, at han ikke kunde springe op og bære Brevsækken ind. „See til den Klods! hvor han tager paa en Vadsæk!" — brummede han med et ringeagtende Blik paa den Karl, der besørgede hans Tjeneste. — „Men see! der springer Anton til — har vaaget hos mig hele Natten, rendt Ærender paa fastende Hjerte og nu skal han ind til den Satan. Er nu Knøsen kun lidt lun" — mumlede han — „og kan holde Tand for Tunge! — Stadsdreng! prægtig Knegt ellers!" — tilføiede han og dampede — „gad selv været Fader til ham! — Hm ja — saa maatte Moderen været Sidse!"

En halv Time derefter saae han Drengen komme ud, med sin Brevrandsel under Armen, blussende rød i sine Kinder og med en Uro, der røbede en heftig Sindsbevægelse. „Stakkels Hvalp!" — mumlede Hans — „bide fra sig kan han dog, naar det kniber; men til at hamle op med Ræven, er han for grøn endnu."

Amtmandens Tjener og Byfogdens løbende Betjent saae han kort efter i stor Hast blive affærdigede og modtage deres Breve gjennem den halv aabnede Dør. Blandt de begunstigede Hædersmænd, der, inden Contoiret var aabent for Alle, sædvanlig kunde gaae ind og for fire Skilling læse Aviserne paa Fuldmægtigens Kammer, var den rige Agent Frandsen den Eneste,

som denne Dag blev indladt. Saavel „Krudttaarnets" Redacteur som hans Ven, den unge, æsthetiske Skriver, havde ringet og banket paa forgjæves. Agenten var den Dag endnu mere pyntet, end sædvanlig. Han maatte have havt en vigtig Underhandling med Fuldmægtigen. Klokken var næsten Ni inden han kom ud fra Contoiret. Hans saae ham med en listig, overmodig Mine betragte Udskrift og Segl paa et Brev, som han hastig skjulte i sin Brystlomme, medens han speidende saae til alle Sider. „Nye, forbandede Lurendreierier! — det sætter jeg min Hals paa!" — mumlede Hans. — „Det Brevskab har han sagtens maattet gribe dybt i Grunkerne for at faae Fingre paa."

Kort efter hørtes et forfærdeligt Bulder af den store Postmesters Tordenstemme. Men det ophørte strax. Fuldmægtigen lod til med sædvanlig Snuhed at have beroliget sin godtroende Principal.

„Ærlige, gamle Bjørn! — troer ham endnu!" — mumlede Hans — „men bi! — jeg skal nok engang spille Trumf ud! Au! det fordømte Ben! Det Læs maa der hele Ben til at drage! — Men nu maa Føllet i Tøiet! — Anton kan nok — — Ei! see! jeg faaer stort Besøg — skal nok føles paa Tænderne" —

Døren til Karlekamret foer nu op, og Fuldmægtig Siversen traadte ind med sit Tørklæde for Ansigtet. „Din arme Djævel! jeg maatte dog see ind til dig" — sagde han med tilsyneladende Deeltagelse og erkyndigede sig om hans Tilstand og om han følte megen Smerte.

„Lapperi! Hr. Fuldmægtig!" — svarede Hans i muggen Tone — „ellers Tak for gunstig Tilspørgsel! — Lidt hjulbenet har jeg altid været — jeg har aldrig kunnet gjenne Svin. Kan jeg nu faae det høire Ben dreiet til en anden

Led, kanske det kan hjælpe! For jeg vilde grumme gjerne kunne gjenne Svin, Hr. Fuldmægtig!"

„Hvorfor just det?" — spurgte Fuldmægtigen ligegyldig.

„Nu ja! Hunde og Ræve med!" — svarede Hans — „de to Hunde, der rendte fra mig inat, vilde jeg grumme gjerne have stoppet. Den Ene saae noget nær ud som en Ræv, men havde dog mere af Kattens Art i Maaden at snoe sig paa."

„Ja saa! — kjendte du Nogen af dem?"

„Paa det Lav! — hvem kjender saadant noget Pak, naar man ikke selv hører til deres Kammeratskab? men det veed vi nu jo Allesammen, at den Ene var denne Mikkel Hønsetyv eller Mikkel Kvæler, som de nu kalde ham; han var jo netop brudt ud af Hullet igaar" —

„Var det ham, du saae paa Stigen?"

„Nei, paa det Lav! Mikkel Kvæler var dog en rigtig dansk Slyngel, der turde see sin Mand under Øine — ham maa det have været, der holdt paa Stigen og sparkede mig Benet itu, da jeg rev den om. Han var stærk som en Bjørn og nok værd at brydes med; men den Anden — fy for Satan! hvad det var for en Usselryg! det var en tynd Pibestilkkarl, et jammerligt Kryb, ret som en Penneslikker, en Vissenpind, som man kunde blæse om. Ptøi! — ham vilde jeg skammet mig ved at røre med en Finger, hvis jeg ikke havde seet, han gik med Papirsansigt og trængte saa gruelig til Prygl, saa det var en ren Barmhjertigheds-Gjerning" —

„Ja saa! havde han Maske paa?"

„Ja, det veed De jo nok, Hr. Fuldmægtig!" —

„Hvad Djævelen! hvor kan jeg vide" —

„Jo, saadanne Lurendreiere af det ægte Slags, veed De nok, Hr. Fuldmægtig! har aldrig Mod og Mands Hjerte til

at stjæle og bryde ind med bart Ansigt, som rigtige danske Tyveknegte. Saadanne fornemme Hallunker, der maae skjule deres Fjæs for en Fattighusdreng og maae have et Raspbus-lem i Hælene, for at holde paa Stigen og løbe af med Mistanken — saadanne fine Lurendreiere, siger jeg, saadanne Kry-stere af Tyve og Slyngler kløer mine Næver altid efter at prygle møre, naar jeg kan faae Fingre i dem — og det er en Kjærlighedsgjerning."

„Men har du ingen Formodning om hvem det kan have været, han med Masken?"

„Paa det Lav! Hr. Fuldmægtig! jeg tærskede kun hans Ryg og de rigtige Kjæver, han havde under Papirskjæverne, det bedste, jeg kunde, inden jeg faldt; men kjende ham — paa det Lav, Hr. Fuldmægtig! det lod jeg nok være! — Men hvordan er det, Hr. Fuldmægtigen seer ud i Ansigtet idag? Jeg kan jo neppe kjende Deres velbaarne Øine for lutter Buler og Skrammer" —

„Jeg har ogsaa været i Slagsmaal inat, og det med en uforskammet Tølper" — mumlede Fuldmægtigen med indædt Forbittrelse og gnistrende Øine — „det var et fuldt og galt Menneske, der overfaldt mig paa Gaden" — tilføiede han hastig — „men jeg slap dog bedre fra det, end du" —

„Da vilde jeg, Skam, ikke bytte med Hr. Fuldmægtigen i det Stykke! fy for Satan! saadanne Øretæver vilde jeg aldrig lade mig byde, hvorvel jeg kun er en grov Gaardskarl. Jeg fik dog kun et Ben spoleret; men Fuldmægtigen har jo næsten faaet Næsen og hele Melodunten skamferet. — Jeg tænkte, saamænd, Fuldmægtigen laae i Deres Seng og skulde slaaes ihjel for Kassens Skyld, som De saa tro og ærlig passer paa. Deri tog jeg feil; men jeg tog mig af Dem, Hr. Siversen! saa godt jeg kunde — det maa Hr. Fuldmægtigen dog til-staae!"

„Ja vel, Hans! det maa jeg tilstaae! du har gjort hvad du kunde, for at holde de forvovne Mennesker borte fra mit Kammer, og jeg skal nok forskylde dig for det!" — Siversen beed sig i Læberne og rakte ham en Femdalersedddel. — „See! der har du den fordetførste, og du skal faae ti Daler til, naar du nu vidner hvad sandt er for Øvrigheden, at Den, du kjendte, var den undvegne Slave, og den Anden havde du aldrig før seet for dine Øine" —

„Det siger jeg jo ikke, Hr. Fuldmægtig! for det kan jeg jo ikke vide — hans rigtige Fjæs har jeg kun ikke seet inat for Papirsfjæset; men tærsket det har jeg og det tilgavns. Var det ikke prægtigt?"

„Jo! — Tak skal du have! det var ganske prægtigt! du har ærlig taget dig af mig, Hans! du har forsvaret mig og mit Kammer som en brav Karl. — God Bedring!"

Dermed var han ude af Døren. Hans gjemte Femdalersedlen og loe saa Sengen rystede under ham. „Han maatte dog takke mig for sine Øretæver og give mig Drikkepenge derhos!" — mumlede han og gned sine Hænder. — „Det under jeg ham! See saa! nu skal han nok hen og prøve sine Konster hos Byfogden."

Hans havde gjettet rigtigt. Siversen havde nu dobbelt Ærende hos Byfogden: han skulde overdrage al Afkomst til den beslaglagte Spillebank til sine Creditorer, nærmest til den „retsindige" Agent Frandsen, der alene „for at redde det unge Menneske fra Ødelæggelse" havde foranlediget Beslaglægningen og nu vilde formaae Byfogden til at lade Sagen falde hen, mod en mild, vilkaarlig Bøde. Fuldmægtigens andet og endnu vigtigere Ærende var, at henlede hele Mistanken,

angaaende Indbrudet og den bestjaalne Postkasse, paa den i samme Nat undvegne Forbryder.

Siversen løb nu saa let og smidigt, han kunde, med Tørklædet for sit Regnbueansigt, gjennem Gaden og forsvandt i Byfogdens Port, som hans rige Beskytter, Agenten, netop var ifærd med at gaae ud af. Anton, som havde besørget sine Breve og var paa Hjemveien, saae dem hviske sammen i Porten. Saasnart de vare skiltes ad, listede Drengen sig gjennem Porten og gik om ad Gaarden til Kjøkkendøren. Han spurgte om Frøkenen, og hun kom ud til ham med forgrædte Øine. „Der var jo intet Brev, Anton!" — sagde hun modfalden — „og du sagde dog" —

„Saa har Fuldmægtigen det nu kanske med!" — sagde Anton — „han gik nu just ind til Deres Fader. Har han det ikke, maa han skaffe Dem det! Jeg læste tydelig Deres Navn paa den ene Side, og da han vendte Seglet i Veiret, saae jeg, der stod en Fugl i Seglet; den lignede noget nær en Stær" —

„Rigtig, rigtig! det har været fra ham!" — udbrød den smukke Frøken glad og blev blussende rød — „saa maa det jo være der, og saa maa Fuldmægtigen have det! Kom igjen om en Time, hvis du kan, lille Anton!" — bad hun venlig og forsvandt.

Anton skyndte sig nu hjem, og medens Fuldmægtigen var borte, fik han Leilighed til at holde et lille Raad med Hans i Karlekamret.

„Jeg kunde maaske nok sige dig hvem der har faaet Frøkenens Brev" — sagde Hans, da han var underrettet om denne Sag, som Anton med saa stor Iver tog sig af. — „Det har ingen Anden end den rige Agent, Tretøndemanden, som vi kalde ham. Han er den Eneste, der har været inde paa Contoiret siden du gik derfra. Det er ikke første Gang

der har været Fixfarerier med Breve mellem ham og vor Rad af Fuldmægtig. For et Aar siden var der megen Snak om et vigtigt Kjøbmandsbrev, der kom en Postdag for silde og havde været aabnet. Derfor fik vor gamle Brumbasse en Næse, som han endnu hver Dag buldrer over."

„Men hvad skulde den rige Mand med Frøkenens Brev?" — spurgte Anton.

„Ja, det maa han om! han har længe gaaet paa Frieri til hende, vil man sige; men der er nok en Anden, der er ham iveien. Det rager ikke mig! men er her Ugler i Mosen med noget Brev — vil jeg sætte mit Hoved paa, han er Manden!"

Inden nogen Time var udløbet stod Anton igjen i Kjøkkenet hos Byfogdens og gav den bedrøvede Frøken Mine et Vink om, at Brevet var i Agent Frandsens Hænder.

„Fader! Fader!" — raabte Frøkenen — „nu skal du faae Øinene op!" Hun trak Drengen ind med sig i Faderens Værelse, og hun var saa glad, som Anton havde aabnet hende Himmerigs Porte.

Niende Kapitel.

„Hør, Fader! hør! han har skrevet!“ udbrød den unge Pige og styrtede sig i sin Faders Arme.

„Hvad er det? Vilhelmine!“ — spurgte Faderen — „hvad skal den Dreng her? — og hvad har han skrevet?“

„Stær — Hr. Stær har skrevet; men det er borte — Frandsen har det. Her er Postbudet, den lille Anton — han har selv seet Brevet. Du kjender ham jo nok?“

„Jo vist kjender jeg ham“ — sagde Byfogden og klappede Drengen paa Skulderen. — „Det var dig, der var med at opbringe Forbryderen, vi nu atter har Ulykker med. Jeg skulde just havt Bud efter dig. Du sov jo paa Siversens Kammer inat, under det Indbrud, der er skeet mens han var ude. Det er en vigtigere Sag. Dog sig mig nu først: hvad er det med et Brev til min Datter?“

„Jeg veed nok Noget baade om Tyven og Brevet, naar jeg bare tør sige det, uden at komme i Ulykke for det!“ — sagde Anton nølende — „for jeg har ikke havt Vidner paa nogen Ting uden Vorherre og En til — men det veed jeg ikke om er nok — for Fuldmægtigen siger bestemt“ — han standsede og saae Byfogden prøvende i Øinene.

„Gaa ud, min Datter!“ — sagde Faderen.

„Nei, Hr. — Hr. Øvrighed!“ vedblev Anton hastig — „Frøkenen maa gjerne høre Alt, hvad jeg veed! — hun gjør mig ingen Ulykke, og det vil Hr. — Hr. Justitsfog — Hr.

Byraaden ikke heller; det seer jeg nok. Hr. Siversen har vist ikke sagt sandt, og jeg vil ikke blive pidsket paa Raadstuen af Hr. Justitsfogden — om Forladelse! Det var vist ikke rigtigt" —

„Ligemeget! Byfoged er jeg og Justitsraad kaldes jeg; men Bøddel er jeg ikke. Kald mig hvad du vil, min Dreng! men sig kun Sandhed!" — sagde den alvorlige Byfoged Kyng og klappede Drengen paa Kinden.

„Jeg skal gjerne sige Alt, hvad jeg veed, baade om Brevet og om alt det Andet!" — vedblev Anton frimodig — „jeg seer jo nok paa Frøkenens og Hr. Byraadens Øine" —

„Du seer ganske rigtigt! Siversen har altsaa villet skræmme dig til at lyve eller fordølge Sandheden!" — sagde Byfogden og studsede. — „Frygt ikke! hvad du siger her skal Ingen krumme et Haar paa dit Hoved for! Bliv kun herinde, Mine! Jeg troer, Anton har meer Tillid til dig, end til mig, og veed han Noget om et Brev fra Stær" —

„Ja, en Fugl stod der i Lakket — om det var en rigtig Stær, kunde jeg dog ikke see" — sagde Anton ivrig — „men det var vist et deiligt Brev."

Frøken Mine var bleven rød og havde vendt sig lidt til Siden.

Anton fortalte nu oprigtig, hvad han vidste, og beraabte sig paa, hvad han havde hørt af Hans Litsenbroder, dog med udtrykkelig Bøn om, at der heller ikke maatte krummes noget Haar paa den brave Gaardskarl, der nu laae med det brækkede Been, og som baade han og Sidse Kokkepige holdt saa meget af.

„Godt!" — sagde Byfogden, da Sagen med Brevet var bleven ham klar — „Du havde Ret, Mine!" — Han rakte sin Datter Haanden og nikkede. — „Nu forstaaer jeg

Agenten og hans Paatrængenhed idag. — Jeg havde bedre Tanker om ham. — Nu skal han faae det Svar, jeg kun ønskede opsat, til jeg ansaae dig for myndig. Gaa nu!" — tilføiede han halv sagte — „Tænk paa, hvad der vel kan have staaet i det opsnappede Brev, og om der er nogen Mulighed i at besvare det, uden at vide dets Indhold, eller hvorhen Svaret skulde sendes! for at faae fat paa Brevet paa lovlig Maade, seer jeg mig neppe istand til paa saa løs en Angivelse."

Vilhelmine gik, glad, dog med en noget betænkelig Mine, ud i den anden Stue.

Paa Byfogdens Spørgsmaal om alle de Omstændigheder ved Indbrudet, som Anton kunde give Oplysning om, svarede Drengen ligesaa frimodig. Han bomrede endnu kun et Par Gange i Titulaturen, som var ham det Vanskeligste i den fornemme Verden. Da han endelig, med et venligt Ord og Ros for sin Oprigtighed, blev afskediget, takkede han med et keitet Buk, ligesom han i Fattigskolen havde hilset Skolemesteren, naar han fik Frihed.

Byfoged Kyng gik nogle Gange betænkelig op og ned ad Gulvet. Derpaa standsede han ved sin Pult og skrev et koldt, men høfligt Brev til Agent Frandsen, hvori han bad ham opgive enhver Tanke paa hans Datters Haand. I en Efterskrift tilføiede han kun en Forespørgsel om det savnede Brev, der nok ved en Feiltagelse paa Postcontoiret maatte være kommet i urette Hænder. Han sendte strax et Bud dermed. Kort efter modtog han et uforskammet groft Svar fra den rige Pebersvend, der „kunde kjøbe den hele By" — som han nu med raa Pengestolthed yttrede sig — og „gav hans Datter og hendes sprænglærde Kjærestebreve en god Dag".

Kyng smilede rolig ad den naive Lavhed i de faa Ord,

der pludselig havde afsløret ham den sande Natur hos denne Mand, han dog hidtil havde anseet for ret agtværdig. Han saae fordetførste ingen Udsigt til at faae det forkomne Brev tilbage, og han gik ind til sin Datter, som han fandt i en blandet urolig Stemning, hvori dog Glæden havde Overvægt.

„Jeg er ganske vis derpaa, Fader!" — udbrød hun med et deiligt Udtryk af den inderligste Glæde og Sikkerhed: — „Stær har skrevet og udøst hele sit Hjerte for mig. Han har skrevet Alt, hvad han kom for at sige mig for tretten Dage siden. Han kunde kun ikke bringe det over sine Læber, naar han saae mig. Jeg har vidst det længe, Fader! over i tre Aar, og du veed det nok ogsaa. — Næsten hele den Tid, han var min Lærer, men især hele den sidste Maaned før jeg blev confirmeret, kunde jeg saa tydelig mærke det; men da han sagde mig Farvel paa min Confirmationsdag, saae jeg det allertydeligst. Havde hans Øine den Dag kun en eneste Gang seet rigtig ind i mine, var det sikkert dengang kommet til fuld Visshed for os begge."

„Deri skuffer du dig dog maaskee, mit Barn!" — svarede Faderen med en urolig Mine og syntes næsten forlegen ved Datterens Fortrolighed. — „En ung Pige maa ikke indbilde sig, at en Mand strax er forelsket i hende, naar han viser hende Venskab og Deeltagelse. — Som sagt, jeg troer, du har levet i en halv barnagtig Drøm her i alle de tre Aar. I al den Tid, han var borte for at blive Magister, lod han jo intet Ord høre fra sig. Nu, da han endelig kom, og du var saa vis paa, din Drøm skulde gaae i Opfyldelse, var han jo saa fremmed og tilbageholdende, som han aldrig før havde kjendt os. Jeg troer ikke, han saae paa dig en eneste Gang, undtagen naar du vendte ham Ryggen, og hvad han talte om var jo kun den nye Dogmatik,

han gjorde saa meget af, og de Bøger, han saa gjerne vilde læse med dig. Nei, mit Barn! med al hans Elskværdighed og Lærdom og Fortræffelighed er og bliver han en Særling, som aldrig kan gjøre nogen fornuftig Pige lykkelig."

„O! jeg bryder mig ikke om at være saa overmaade fornuftig, Fader! og hvad Ulykke er der i hans smaa Særheder? Han bliver tidt forlegen — og saa taler han ikke Meget — det er sandt. — Noget adspredt kan han ogsaa være og tale om ganske andre Ting, end han egentlig tænker paa; men det er kun naar man seer paa ham; naar jeg vendte ham Ryggen, saae jeg allerbedst hvad han virkelig tænkte. Jeg kunde saa meget godt see hans Ansigt i det store Speil over Sofaen, og hvad jeg da saae i hans Øine var det Selvsamme, som jeg tusinde Gange har hørt i hans Stemme, selv naar han kun oversatte de gamle græske Digtere for mig, eller talte om Vesterhavet og Naturen" —

„Det maa jeg tilstaae" — sagde Faderen — „I unge Piger maae baade kunne see og høre ganske anderledes, end andre Mennesker, naar det gjælder eders egne smaa Hjerteanliggender. Gjør nu hvad du vil, min Pige! men husk paa, hvad der sømmer sig i dit Forhold til en syv otte Aar ældre Mand, der jo aldrig har talt et Ord om hvad du er saa vis paa!"

Faderen gik, og Vilhelmines Glæde over det Brev, hvis Tilværelse og Indhold hun ikke tvivlede paa, blev snart til en pinlig Forestilling om Umuligheden i at besvare det og en stigende Angest over de mulige Følger af hendes Taushed.

Den Spænding og Uro i hendes Sind, saa mange blandede Følelser fremkaldte, satte hende i en feberagtig Til-

stand. Hun sov ikke den første og anden Nat derefter, og den tredie Dag var hun alvorlig syg.

Faderen havde imidlertid havt saa mange Forretninger, at han ikke havde bemærket hvormeget hun led. Den formentlige Elskers Opholdssted vidste han ikke. Da Magister Stær efter det sidste Besøg havde forladt Byen, var han reist pludselig og uden at sige hvorhen. Først tretten Dage derefter, som Frøken Mine ganske rigtig havde udregnet, var det forulykkede Brev kommet, som hun daglig forud havde spurgt Postbudet om, og som nu ikke kunde skaffes tilveie. Den følgende Dag havde man seet i Aviserne, at Cand. theol. Mag. Claudius Stær var udnævnt til Adjunct ved Latinskolen deri Byen. Han maatte altsaa snart indfinde sig, for at overtage sit Embede, og da maatte jo Alting klare sig, merkte Faderen. Dermed søgte han at berolige baade sin Datter og sig selv; men to Dage gik hen endnu, og den nye Adjunct lod ikke høre fra sig. Ingen vidste hvor han var, og Frøken Mines Tilstand forværrede sig.

Det var atter Postdag; men intet nyt Brev var kommet. Byfogden havde med Bekymring overladt sin Datter til Lægens og Husfolkenes Omsorg. Hans Vogn holdt for Døren. Han skulde foretage en nødvendig Embedsreise. Heri blev han dog opholdt ved to andre Forretninger. Der kom Brev fra den nærmeste Jurisdiction om, at den udbrudte Fæstningsslave, der var rømmet fra Byens Arrest og beskyldt for Mordet paa de gamle Møllerfolk, nu atter var paagreben, og der maatte sendes Vogn med Politibetjente efter ham. Paa samme Tid var Jørgen Hønsekræmmer stegen af Blis udenfor Byfogdens Port og kom ind paa

Contoiret med en stor Pakke Papirer, som han først nu, efter sin Kones Raad, havde søgt og mod Forventning fundet under Kæmpehøi-Overliggeren i den saakaldte Møllerskov. Jørgen havde ikke rørt ved nogen Ting i Pakken: det Tyvegods kom ham ikke ved — sagde han. — Men man kunde ogsaa gjøre en Skjælm Uret, og kanske havde Mikkel dog ikke løiet, dengang han betroede ham den Hemmelighed for en Bid Brød.

Den fundne Pakke blev nu aabnet og undersøgt. Den indeholdt en betydelig Mængde store Obligationer, alle noterede i Banken og lydende paa den myrdede Møllers og Hustrues Navn, saavelsom de gamle, barnløse Ægtefolks gjensidige Testamente, der indsatte den Længstlevende til Universalarving og som, hvad Andre angik, dog kun skulde have Gyldighed, hvis de begge døde uden Livsarvinger. Denne sædvanlige Formel var ikke udeladt, uagtet Testamentet var affattet i de gamle Ægtefolks tredsindstyvende Aar. Dette kunde have sat deres sunde Sands i Tvivl, hvis denne ikke havde været bevidnet ved Notarial-Attest. Testamentet indeholdt Bestemmelser om en hel Deel smaa Legater til lutter fattige Folk, som de tilforn havde understøttet, men først og forlods et mere betydeligt Legat til deres forrige troe Tjenestetyende, Jorgen Madsen, Hønsekræmmer, og Hustru, Karen Larsdatter, samt disses eneste Barn, Lise Jorgensdatter, dog med den udtrykkelige Betingelse, at „Pigebarnet skulde optugtes blandt Folk af fin og dydelig Omgængelse og lære Alt, hvad en tarvelig Landsbypræsts Datter omtrent lærte i disse oplyste Tider.“ Saaledes lød det, som det syntes, med Møllerens egne Ord.

Jørgen Hønsekræmmer havde nikket velfornøiet, da han hørte om hvad der var testamenteret ham og hans Kone; hans Øine vare blevne vaade af Taknemlighed mod de kjære

Gamle, som saa smukt havde betænkt deres forrige Tyende; men da han nu hørte, hvad der stod om Pigebarnets Opdtugtelse udenfor Forældrenes Hus, blev han vred og stampede i Gulvet. „Nei, Gamle!“ — brummede han — „det bliver der Intet af! — For maae I beholde det Altsammen og tage det med Jer i jer Grav! See! see! vi har dog ikke været dem fornemme nok! — og nu vil de efter deres Død gjøre vort eneste Barn til en fin, sippet Jomfru! — Skriv kun i Protokollen, Hr. Byfoged! at vi vil ingen Penge have paa den Maade! — Vi har ikke solgt vort eneste Barn til de gamle, døde Mennesker, der nu vil raade over os og vort Barn i deres Grav!“

Byfogden bad ham betænke den Sag vel og overveie den med sin Kone, inden han skjød en Lykke fra sig og sit Barn, som jo dog kom fra gode Venner og lod til at være Forsynets Villie.

„Hm! ja! det er en anden Sag — Forsynet tænkte jeg ikke paa — Vorherre forlade mig det! Deri kan Han have Ret, Hr. Byfoged! — skriv kun Ingenting! Det kunde jo være, at min Kone og, som Han siger, Forsynet seer nok saa klart i den Sag.“ Jørgen kløede sig bag Øret og faldt i dybe Tanker.

Endelig indeholdt ogsaa Møller-Testamentet Bestemmelse om en Capital, der om tolv Aar skulde tilfalde Fattigskolekassen i Møllerens Fødeby, men for hvis Renter i tolv Aar „deres ovennævnte kjære Karen Larsdatters Søstersøn, Anton Knudsen, skulde nyde Skolegang og Optugtelse og holdes til Bogen, som en holden Mands Søn, indtil han havde lært, hvad han kunde tjene sit Brød for; men saa skulde han hytte sig selv“ — hed det. „Skulde han ikke have Hoved eller Lyst til at blive ved Bogen, kunde han sættes paa en Skriverstue“, var der tilføiet, „eller til Musiken, enten hos Stads-

musikant Skade i Kjøbstaden eller hos en anden stor Musikmester i Europia".

Saaledes lød det.

„Hm! ja!" — sagde Jørgen og nikkede — „det var smukt betænkt af de Gamle! — Hoved har han vel ikke, Stakkel! han kan kjøre en Vogn i Grøften ved høilys Dag og spørge om hvormange Snese Æg der gaaer paa en Skok. Et lille Fæ er han — Gud velsigne ham! men kviddre kan han, som en Lærke, og en farlig Knegt er han til at tude i en Hyldefløite. Kunde der blive en Stadstrompeter af ham, som Hr. Skade" —

„Det vil nok give sig, Jørgen!" — sagde Byfogden — „lad nu Drengen først lære Noget, saa kommer han vel paa sin Hylde! Kom igjen en af Dagene med din Kone! saa skal vi tale nærmere om det Hele!"

Kort efter luntede Jørgen paa sin Blis ned ad Gaden, og standsede ved Posthusporten, for at see om han ikke kunde faae fat paa Anton, for at hilse ham fra lille Lise og hans Moster og fortælle ham om det vigtige Fund i Møllerskoven.

Blis fik aldrig saa snart Lov til at standse, før den benyttede sig af Leiligheden til at snappe en Visk Hø fra den nye, constituerede Gaardskarl, der besørgede Forretningerne for Hans Litsenbroder.

„Fy, Blis!" — brummede Jørgen og gav den et Puf med Hælen; men den fulgte nu Gaardskarlen i Hælene ind gjennem Porten til Stalddøren. „Hvor vil du hen, Blis!" — brummede Jørgen medens han under en Tugtelse vilde vende det stivmulede Dyr; men nu hørte han et forfærdeligt Bulder paa Postcontoiret og kjendte Antons Stemme mellem to andre, der tilligemed Drengens overdøvedes af den store Postmesters Tordenrøst.

„Hold Mund Allesammen, naar I taler med mig!" — hørte han Postmesteren raabe. — „Om Forladelse, Hr. Agent! det gjælder ikke Dem — heller ikke Dem, Siversen! Jeg taler til den bandsatte Dreng. Saadan en Bog vil snakke med og sige vorne Mennesker imod, ret ligesom de Satans Fruentimmer!"

„Men naar de vorne Mandfolk lyve, Hr. Postmester!" — raabte Anton.

„Er du pinendegal? Dreng! Jeg troer den lebendige Satan er faret i dig! lyve? siger du, ligesom der var Nogen i Verden, der løi, uden du og disse Djævels Fruentimmer, der vil forsvare dig og sige, du er ærlig. Hvad to vorne, myndige Mænd her har vidnet og godtgjort, det vil saadan en Pebling vove at negte!"

„Men naar de begge To er Gautyve, Hr. Postmester! og naar baade Madamen og Pigerne troe, jeg er en ærlig Dreng" —

„Gautyve?" — raabte Agenten og Fuldmægtigen paa eengang — og knyttede Hænderne mod Drengen.

„Og troe?" — overdøvede Postmesteren dem — „hvad Fruentimmerne troe, det skulde jeg ogsaa troe? saa maatte jeg jo være gal! Hold Mund, allerhelvedes Dreng! ikke et Ord meer! Jeg veed Besked. Du har sovet og drømt som et Murmeldyr — du har gjort Anskrig her som en Nar og villet trække Tyven her ind igjen, efterat han først har været her og plyndret Kassen lige for din Næse. Du er en dorsk, en skjødesløs Knegt! Du er fuld af Løgn og Sladder til! Mig og min Kone har du proppet fulde af Løgn — du har gjort os gale med din Sludder, og nu har du rendt Byen rundt med Snak om et Brev, som aldrig har existeret, som intet Menneske har seet, og som heller ikke staaer paa Chartet! Pak dig! paa Porten med dig! sæt aldrig din

Næse paa min Dørtærskel — din Fod indenfor min Dør — siger jeg!"

„Staaer Brevet ikke opskrevet, saa er det kommet med en Taske fra Landet!" — raabte Anton af alle Livsens Kræfter — „og Tyven i Vinduet var Hr. Siversen selv!" —

Men nu blev han kylet ud af Contoiret ved Fuldmægtigens Haand, og han gik grædende over Gaarden hen mod Karlekamret.

„Anton! hvad hører jeg om dig?" — sagde Jørgen og dumpede ned af Blis — „er det sandt, at du baade har løiet og løbet med Sladder?"

„Ak! kjære Morbroder! er du der?" — udbrød Anton og fløi i hans Arme — „hvor kan du troe" —

„Jeg troer det ikke heller" — sagde Jørgen — „men kastet paa Døren er du — kylet ud, som en Visk raaden Halm — det baade troer jeg og kan bande paa."

„Ja, det er sandt! — det negter jeg ikke" — sagde Anton og tørrede sine Øine.

„Og flæbet har du, som en jammerlig Dreng — kan du negte det?"

„Det er ogsaa sandt, Morbroder! men nu er det forbi."

„Har du glemt, hvad jeg har sagt dig? — Ben i Næsen! har jeg sagt — from som et Lam! har jeg sagt — men Ben i Næsen! Hvor vil du nu hen? Krabat! hvad tænker du nu paa?"

„Jeg vil hente mit Tøi og sige Farvel til Hans, og saa — ja saa render jeg hen til Frøken Mine" —

„Hvem er Frøken Mine? — hvad vil du der? Er det ikke bedre, du sidder op bag mig paa Blis og rider hjem med mig til din Moster og lille Lise?"

„Nei, Morbroder! Moster skal ikke have Skam af mig! — hun skal ikke see mig igjen, som en raaden Visk Halm,

der er smidt paa Møddingen! Lise skal ikke see mig igjen før jeg kommer, som en Prinds" —

„Sliddersladder, Anton! Er det nu Tid at tænke paa de dumme Barne-Eventyr? — Hvem er den Frøken, du vil til?"

„Ih! Byraadens — Justitsfogdens Datter — den smukke Frøken Mine — hun, som gav mig Kringlerne" —

„Det er sandt! de Kringler husker jeg ogsaa" — sagde Jørgen — „du delte dem ærlig med mig. Nu, saa hent dit Tøi da og kom! Jeg følger med dig til Justitsraadens. Vil de beholde dig i nogle Dage, skal vi nok finde paa Raad! Du er en lykkelig Dreng, Anton!"

„Det synes mig dog ikke, Morbroder!"

„Og veed du hvem du skylder din Lykke? Knegt!"

„Nei, Morbroder! Fuldmægtigen og den rige Brevtyv derinde er det da ikke."

„Nei! ikke nogen levende Sjæl i denne Verden kan du takke for din Lykke — nei, de Døde — de brave Gamle, som døde under Dynerne — dem kan du kysse paa Haanden i deres Grav! — dem kan du takke for, om der nu dog kan blive Noget af dig! Du skal i den sorte Skole — du skal holdes til Bogen, Anton! eller ogsaa paa en Skriverstue eller til Stadsmusikant Skade. Hvad vil du helst?"

„Jeg vil allerhelst vide hvordan det er fat med dig, Morbroder! for jeg er bange, du er ikke rigtig i Hovedet. Jeg kan ikke forstaae et Ord af hvad du siger."

„Spring nu efter Tøiet! saa skal du nok faae Rede paa Tingen. Han er et Fæ, stakkels Dreng!" — mumlede Jørgen. — „Han kan Ingenting begribe; man maa tygge det for ham. Men det er sandt! Hans Litsenbroder har jo brækket et Ben, sige de. Jeg vil ind og see til ham!"

Jørgen fulgte nu efter Anton ind i Karlekamret og

kom kort efter tilbage med Drengen, der bar alt sit Tøi paa Nakken. At han nu skulde lære Noget og begynde et nyt Liv, var Alt, hvad han havde forstaaet af Jørgens Tale; men det var nok til at give ham frisk og freidigt Mod. Han svingede lystig sin Kæp og gjorde et Løb paa sin Hyldefløite til Afsked, medens han nikkede mod det lille Karlekammervindue og til Kjøkkendøren, hvor begge Pigerne stode og saae bedrøvede efter ham.

Jørgen trak sin Blis ud af Porten og fulgte Anton til Byfogdens Port, for at see hvorledes det gik ham.

Justitsraaden var reist bort, og Frøkenen laae syg. Da hun hørte, han var jaget fra Posthuset, blev han paa hendes Befaling meget vel modtaget i Huset, og Pigerne vare strax ivrige i at underholde ham i Kjøkkenet. Nu kaldte Jørgen ham ud, for at sige ham Farvel og dog give ham lidt nøiere Forklaring om Møller-Testamentet. Men dette mislykkedes aldeles, medens Jørgen bestandig forudsatte, hvad han selv, men ikke Drengen vidste, og mest opholdt sig ved sine Betænkeligheder derved.

„Men jeg forstaaer dig ikke endnu, kjære Morbroder!“ — afbrød Anton ham.

„Lad det nu være godt!“ — sagde Jørgen tilsidst — „du er en lykkelig Dreng, siger jeg; men til at blive præstelærd har du ikke Hoved. Hold dig til Skriverstuen eller Stadsmusikanten, siger jeg, og lad dig ikke lokke til at lære Andet, end hvad du forstaaer!“

„Men hvad jeg forstaaer behøver jeg jo ikke at lære, Morbroder!“ indvendte Anton.

„Deri har du Ret! det siger jeg med. Du er ikke saa dum endda.“

„Men hvad du siger om de gamle, døde Møllerfolk, forstaaer jeg ikke. Hvor kan de raade baade over mig og

dig og Moster og lille Lise — naar de er døde og borte?"

„Det skal de heller ikke, naar jeg maa raade!" — svarede Jørgen — „men dersom det er Forsynets Villie, som Byfogden siger, og dersom din Moster er af samme Mening, saa er det en anden Sag; for hvad der er Forsynets Villie med os, skal hverken jeg eller du sætte os op imod. Forstaaer du det?"

„Ja, det forstaaer jeg meget godt, Morbroder! men de døde Møllerfolk er jo ikke Forsynet, og dem var det jo, du sagde vilde gjøre mig til Præst eller Stadstrompeter og lille Lise til en fornem Jomfru, som ikke vilde kjendes ved sine Forældre, naar hun blev stor" —

„Ganske rigtig, Anton! det er Meningen og det er Knuden — forstaaer du det ikke endnu, faaer du spørge Justitsraaden derom, naar han kommer hjem, eller give Tid til jeg kommer paa Onsdag med din Moster. Hun skal nok være Mand for at forklare dig baade hvad jeg og Forsynet og de døde Møllerfolk mener."

Jørgen var imidlertid kommen op paa Blis. Han puffede den nu med begge Hæle, nikkede: Farvel! og travede ud af Porten.

Tiende Kapitel.

Det var mørkt om Aftenen, da Byfoged Kyng kom hjem. Anton satte Trappestigen til hans Vogn og hjalp ham ned, uden at der blev lagt Mærke til ham.

„Hvordan har min Datter det?“ — spurgte Kyng — „er hun oppe?“

„Jo, det har hun været siden i Middags“ — svarede Anton — „og hun seer grumme kjøn ud; men hun har ingen Ro paa sig. Hun troer bestandig, der er Nogen ved Døren, og at man ikke passer rigtig paa, naar det ringer. Nu har jeg lovet hende at staae her udenfor og passe paa lige til Sengetid.“

„Men hvad er Dette? — er det ikke den lille Anton fra Posthuset?“

„Jo, Hr. Justitsmester! jeg er rigtignok mig, og jeg er saadan fra Posthuset, at jeg aldrig kommer der meer.“

„Hvad er det for en Snak?“

„Jeg er kastet paa Døren af Fuldmægtigen, for Brevets Skyld og alle de andre Historier, og den store Postmester har forbudt mig at komme tilbage. Men det siger Intet! Nu er jeg hjemme her, og her er meget bedre.“

„Ja saa!“ — svarede Justitsraaden og studsede — „min Datter har altsaa — nu ja! du kan blive her indtilvidere!“ Han skyndte sig ind til sin Datter.

Kort efter hørte Anton i Kjøkkenet, at der var stor Glæde i Huset. Frøkenen var pludselig bleven rask, som en Fisk, sagde Stuepigen, og var færdig at kysse sin Fader fordærvet. Hvad der var hændet, vidste hun vel ikke; men saameget havde hun nok forstaaet, at Justitsraaden havde truffet en Doctor underveis og sat ham af paa Gjestgivergaarden, og at den fremmede Doctor vilde see til Frøkenen imorgen tidlig.

Kokkepigen vilde af en lille Samtale med Kudsken vide, at den Doctor var Frøkenens forrige Læremester, Hr. Stær, der jo nu hed Magister og havde været her for en to tre Uger siden, og at de nær havde kjørt ham i Grøften ude ved Bomhuset, hvor han nok havde gaaet omkring i tre Dage og ventet paa et Brev.

„Ja saa!" — sagde Anton halvhøit og nikkede — „det har vist været Svar paa det Brev, jeg blev jaget paa Porten for."

De nysgjerrige Piger frittede nu Anton, for at faae noget Mere at vide af hvad han havde røbet Kundskab om; men han afbrød snart denne Underholdning og tog sin Fløite frem. Han spillede saa lystigt og nydeligt for dem, at de vare nær ved at dandse, og de bleve dobbelt glade, da de nu ogsaa kunde høre Frøken Mine synge i Dagligstuen.

Saasnart Anton hørte det, puttede han sin Fløite i Lommen og lyttede. Ingen kunde nu faae et Ord af ham saalænge Frøken Mine sang. „Det var da deiligt!" — udbrød han endelig og aandede nu først lydeligt — „saa smukt kan vist ingen anden Frøken i Verden synge! — Det skulde lille Lise høre! hvor vilde hun ikke blive glad og holde af den deilige Frøken Mine!"

„Jeg troer, Gud hjælpe mig! Drengen er bleven betagen af vor Frøkens kjønne Røst" — sagde Kokkepi-

gen, da Anton var gaaet til den ham anviiste Seng i Karlekamret.

„Og jeg troer, vor Frøken er bleven Kjæreſt med denne Hr. Stær" — ſagde Stuepigen: — „de har jo kjendtes før vi kom hertil. Er hun ikke bleven Kjæreſt med ham idag, ſaa bliver hun det ganſke viſt imorgen."

Der blev nu ſnakket en hel Deel om begge de unge Folk. Pigerne vare enige i at løfte deres Frøken til Skyerne. Havde hun nogen Feil — mente Kokkepigen — ſaa var det kun den, at hun heller vilde læſe, end høre lidt Morſomt om Folk i Byen, og aldrig vilde vide hvad man andenſteds ſpiſte til Middag. I det Stykke var hun ligeſaa urimelig ſom ſin Fader og kunde næſten blive vred, hvor mild hun var. Hr. Stær fandt de begge var en underlig Karl. Farlig lærd ſkulde han jo være og en „Stadskarl" i ſine Ting; gode Drikkepenge gav han ogſaa; men han brugte Glarøine og dukkede vel meget med Hovedet; han var temmelig mager og lang, og ſaa bluſærdigt et Karlfolk havde de aldrig kjendt. „Han kan jo blive rød" — bemærkede Kokkepigen — „naar man blot kommer til at løbe paa ham i Døren, og det duer viſt ikke."

„Jo, det er ganſke pent" — ſagde Stuepigen — „og det gaaer nok over med Tiden; men hvad jeg ikke kan lide, er hans Maade at drikke Kaffe paa; han kommer altid Fløden i før Sukkeret, og ſaa faaer han jo ikke Bryllup i de første ſyv Aar."

„Aa! det er Overtro, Stine!" — ſagde Kokkepigen — „men nogle Aar kan de jo ogſaa gjerne bie — han er vel neppe de femogtyve — og hun har jo ikke fyldt de nitten."

Medens Pigerne drøftede dette Æmne ret grundigt, fik Anton, idet han og Kudſken gik til Sengs, en udførlig Beſkrivelſe over Hr. Stærs Adfærd af Kudſken, ſom ikke kunde

begribe hvorledes et ædru Menneske kunde saaledes blive tosset over et Brev, som kanske slet ikke var skrevet eller paa Vei til ham; „for hvem sender Breve til et Bomhus, istedetfor til Posthuset?" — sagde Karlen. — „Tænk! det sære Menneske overfalder mig, som en Røver, da jeg holder ved Bommen — Brevet! — skreg han — kom strax med Brevet, Kudsk! Husbond blev baade glad og forskrækket, saasnart han saae, det var Hr. Stær. Han fik endelig snakket ham lidt tilrette, og nu vilde den lærde Herre age med os den hele Dag og her til Byen med os iaften. Mens de endnu snakkede derom, blinkede Bommanden til mig og gjorde Tegn paa Panden, som han vilde sige, at det rablede for Magisteren. Vi fik Stunder til at hviske lidt sammen, og han bandte paa, at saaledes havde Hr. Stær siden iforgaars overfaldet Enhver, der kom fra Byen, og havde Bommanden ikke, for gammelt Kjendskabs Skyld, givet ham Husly og nødt lidt Mad i ham, var det høilærde Menneske forkommet."

Anton var nu ganske vis paa, at et Brev, man saaledes kunde vente sig tosset paa, maatte være fra Frøken Mine. Han tænkte paa hendes deilige Sang og faldt i Søvn, saa lykkelig, som han vuggedes i et Hav af Toner. Saasnart han vaagnede, greb han sin Hyldefløite, satte sig overende i Sengen og aandede sagte deri, men uden at give den Lyd.

Da Kudsken vaagnede og saae sin Sovekammerat sidde saaledes i Sengen med lukkede Øine, Fløiten for Munden, og det henrykt begeistrede Ansigt, der var i en besynderlig Minebevægelse, brast han i en umaadelig Latter. „Rider Fanden dig, Dreng!" — raabte han — „bilder du dig ind, du blæser Paradis ind, ligesom Hr. Skade blæser Nytaar ind?" —

„Rigtig, rigtig! Morten! Det var det netop!" — udbrød Anton og hans Øine straalede, idet han aabnede dem

og saae ud mod den glødende Morgenhimmel — „ak ja! hvem der kunde blæse Paradis ind i Verden, ligesom Stadsmusikanten blæser Nytaar ind! — Det maatte være det lyksaligste Menneske i Verden! — Det var kun en ringe Begyndelse, Morten!" — tilføiede han beskeden — „jeg er ikke kommen saa vidt endnu, at jeg kan blæse Alt, hvad jeg tænker paa. Kom der Lyd til, vilde jeg rent fordærve det. Jeg kan nok faae Lyd i Fløiten til en lille Vise, som: Skjære Havre! og dem, Lise har lært mig; det klinger ogsaa smukt; men hvad jeg spillede nu, var dog tusinde Gange deiligere."

„Jo, det klang rigtignok deiligt!" — sagde Kudsken og loe. — „Du er en allerhelvedes Musikanter. For det Slags Musik skal du dog ikke blive rig af Spillemandspengene. Det er Spøgemusik, kan jeg troe; det lyder som en Pibe Tobak smager, naar der hverken er Ild eller Tobak i Piben."

„Lad mig om det!" — sagde Anton og nikkede — „den Tid skal nok komme, da det kommer ud af Lises Fløite! Jeg har kun ingen ret Dristighed dertil endnu, seer du."

„Jeg vil lade mig hænge, Dreng! om jeg kan blive klog paa den Sladder!" — sagde Kudsken. — „Op dig nu og hjælp mig at strigle de Brune! Noget maa du vel gjøre for jeg laaner dig Seng, og vil du have Davre, maa du gaae Pigerne tilhaande!"

„Ja, det skal jeg nok!„ — svarede Anton og sprang munter ud af Sengen. Snart var han i fuldt Arbeide og sang saa lystigt dertil, saa Kudsken sprang med sine Træsko i Stalden og begge de Brune dandsede i Baasen.

„Den Dreng er lidt gal" — sagde Kudsken til Pigerne, som kigede ind i Stalden og forundrede sig over Antons Sang. — „Han synger ganske kjønt; men I havde grint jeres Maver itu, havde I hørt ham blæse Fløitevær paa fastende Hjerte.

Det var rørendes, kan I troe! det var, min sandten! saa deiligt og fint, at han ikke selv nænte at høre det."

Kudsken loe, og Pigerne loe med, hvorvel de ikke vidste, hvad der var saa morsomt.

Anton længtes meget efter at faae Byfogden i Tale, for at faae nogen Forklaring over, hvad Jørgen havde sagt om de døde Møllerfolk og om deres og Forsynets Villie med ham og dem Alle. Han længtes ikke mindre efter at see et Glimt af Frøken Mine. Men Ingen af dem lod sig see, og da Klokken slog Ni, stod der en fremmed Herre ved Døren i Porten ligeoverfor Stalden.

„Hr. Stær, Hr. Stær!" — hviskede Kudsken og puffede Anton med Albuen. — „See, om han nu har Forstand til at ringe paa, som et andet Menneske! — Spring op gjennem Kjøkkenet og luk ham ind ad Forstuedøren!"

Anton skyndte sig at følge dette Vink. I Gangen fra Kjøkkenet til Forstuen mødte han Frøken Mine. „Han er der, Frøken!" — sagde han glad — „han har ikke ringet endnu; men han staaer og pynter lidt paa sit Halstørklæde."

„Ih! saa løb og luk op, Anton!" — svarede Frøkenen og skyndte sig, blussende rød, ind i Dagligstuen.

Anton aabnede nu Forstuedøren og bukkede keitet; men hans bondeagtige Hilsen blev besvaret endnu langt underligere.

„Jeg beder Dem meget om Forladelse, hvis jeg kommer til Uleilighed saa tidlig!" — sagde den unge Magister. Hans splinternye, sorte Kjole var knappet skævt, og han bukkede for Anton, idet han tabte Hatten. Han løftede ikke det nedbukkede Hoved, medens han traadte over Dørtrinet og søgte at fange den trillende Hat. — „Om Forladelse, Hr. Justitsraad! at jeg er saa fri" — vedblev han. —

„Aa! alt forladt! — Værs'go! kom kun nærmere!" —

sagde Anton og rakte ham Hatten. — „Frøkenen har længe været oppe. Hun er rask som en Fisk idag, og hun er pyntet som det var Søndag."

Nu saae Magister Stær paa Drengen og bemærkede sin Feiltagelse. „Om Forladelse!" — sagde han — „jeg troede, det var Justitsraaden selv, der skulde have Uleilighed."

„Nei, paa det Lav! ellers alt forladt!" — svarede Anton. — „Jeg er ikke Frøken Mines Fader — jeg forsikkrer Dem" —

„Det troer jeg nok, uden videre Forsikkring, min unge Ven!" — afbrød Hr. Stær ham med et godmodigt Smil. — „Du er nok heller ikke synderlig indviet i det sociale Livs Former. Dig har jeg ikke seet her for. Du er vel nylig kommen her i Tjeneste?"

„Jeg blev først igaar jaget paa Porten paa Posthuset" — svarede Anton — „men nu er jeg allerede som hjemme her i Huset. Vær saa artig og lad De kun som De ogsaa var hjemme, Hr. Stær! — Nu kommer Frøkenen vist strax, og saa kan det jo snart være afgjort. Hun har længtes saa gruelig efter Dem" —

„Hvad for Noget? Dreng! er du forstyrret!" — udbrød den unge Magister og studsede — „hvor kan du vide" —

„Jo, jeg veed nok" — sagde Anton polisk — „men Deres Halsklud er gaaet løs, og Deres Kjole sidder galt — maa jeg hjælpe Dem?"

Hans Tjenstagtighed blev der nu dog ingen Tid for Hr. Stær til at modtage. Døren aabnedes til Sideværelset og Justitsraad Kyng kom den Fremmede imøde med et hjerteligt Velkommen.

Døren lukkedes snart efter dem begge. Anton blev staaende i Forstuen og stirrede længe paa den lukkede Dør.

„Ak, ja!" — sagde han endelig med et let Suk — „nu fæster han hende da, og saa er hun hans Fæstemø; saa bliver der lyst for dem i Kirken — og saa — ja, saa kommer jeg nok til Bryllupsgildet og faaer maaske Lov til at gaae bag efter hende med Psalmebogen, naar hun gaaer til Kirken, — og blæse paa Lises Fløite for Bryllupsgjesterne — og see Pigerne dandse hende af Lauget — det skal blive herligt!" Under disse Betragtninger gik han tilbage til Stalden. Han blev snart sat i Arbeide af Kudsken og Pigerne, og der var ingen Udsigt til, at han den Dag kunde faae Justitsraaden i Tale eller faae nogen Klarhed i hvad der angik ham saa nøie.

Næste Dag gik det ham ikke bedre. Han havde kun den Glæde nogle Gange at see Frøken Mines deilige Ansigt, naar hun fulgte Magister Stær til Forstuedøren. Hun nikkede da ogsaa gjerne mildt til den venlige Dreng, der saae beundrende paa hende og altid stod beredt til at være hende til Tjeneste. Han greb enhver Leilighed til at løbe Ærender for hende eller hjælpe Husfolkene, saasnart han kun troede, det var Noget, Frøken Mine kunde ønske, eller som kunde være hende til Behag.

Saaledes gik nogle Dage hen.

Endelig kom Onsdagen. Blis kom luntende med Enspændervognen. Jørgen spændte Stængerne fra paa Gaden og lod Blis bruge Vognen til Krybbe.

„Moster! Moster!" — raabte Anton og hjalp sin moderlige Veninde ned af Vognen. Hun omfavnede og kyssede ham med usædvanlig Bevægelse. Jørgen syntes ogsaa rørt; han nikkede til Drengen, men lukkede ikke Munden op. De bleve alle Tre modtagne af Justitsraaden paa Contoiret. Efter en hel Times Forklaring og Raadførsel med Byfogden, gik Jørgen ud og spændte for. Anton fulgte Mosteren tilvogns igjen. Han var nu ogsaa ret hjertelig bevæget. „Tak, Tak,

kjæreste Moster!" — sagde han — „jeg skal nok arte mig og blive til Noget! Jeg skal heller aldrig glemme at bede til Vorherre for dig og Jørgen og lille Lise og de gode, døde Mollerfolk. Hils og kys lille Lise fra mig! — Hun faaer det nu vist deiligt i Præstegaarden, hos disse gamle, gode Stære, som han roste saa meget — og I maae ikke være bedrøvede!"

„Gud velsigne dig, min Dreng!" — sagde Mosteren og kyssede ham endnu engang til Farvel.

„Vorherre være med dig, Knegt! og give dig den Menneskeforstand, du trænger til!" — brummede Jørgen. — „Sindet er godt nok; men et lille Fæ er du. Nu ingen Kjællingerier! — saadan vil Forsynet nu jo have det. Husk paa hvad jeg har lært dig, Knegt! from, from! siger jeg — men til Maade! Karl for din Hat og Ben i Næsen! — Hop!" Dermed gav han Blis et Smæk, og Vognen trillede ned med dem ad Gaden.

Ellevte Kapitel.

Med Antons Stilling var der nu foregaaet en betydelig Forandring. Byfoged Kyng havde faaet Godhed for den livlige Dreng og paataget sig at være hans Formynder. Han vilde nu beholde ham i Huset indtilvidere, for, efter nærmere Kjendskab til hans Anlæg og Lyst, efter nogen privat Undervisning, at sætte ham i en Skole. Drengen havde faaet Kjøbstadsklæder. Han havde nu ombyttet Staldkamret med et net lille Kvistkammer, som han om Natten maatte dele med Contoirist Qvist, af hvem han forresten skulde være uafhængig. Her var han vel ingen velkommen Gjest, og han maatte døie endeel Forhaanelse og Smaatyranni af den opblæste, æsthetiske Skriver; men han fandt sig deri med den største Taalmodighed, da der ingen anden Plads var til ham i Huset og det forresten var ham et Paradis.

Han blev meer og meer inddraget i Husets indre Liv. Han var den smukke Frøken Mines Yndling. Han kunde nu hver Dag see hende og høre hende tale, synge og læse. Hans Beundring for hendes Skjønhed var nøie forbunden med den Hengivenhed, han havde næret for hende fra det Øieblik, hun med det deilige Blik havde rakt ham Kringlerne ud af Vinduet. Denne hans stille Kjærlighed udstrakte sig til Alt, hvad hun havde kjært, følgelig ogsaa til hendes Forlovede, den lærde og lidt sære, men ved nærmere Bekjendtskab høist elskværdige Magister Stær. I deres Selskab

tilbragte Anton sine lykkeligste Timer Morgen og Aften. Justitsraaden saae han kun ved Bordet, hvor Contoiristerne da ogsaa vare tilstede, og undertiden paa Contoiret, naar han, mere til egen Øvelse, end til Gavn, fik Lov til her at prøve sine Kræfter.

Sin gamle Ven og Raadgiver, Hans Litsenbroder, saae Anton nu kun sjelden, og det maatte altid skee, naar Siversen var fraværende. Siden de sidste Begivenheder havde han en dødelig Fjende i Fuldmægtigen, der snildelig havde vidst at holde sig paa sin Post. Men naar Anton, ubemærket af Siversen, kunde liste sig ind til Hans i Karlekamret, var det en stor Glæde for dem begge.

En Søndag Aften i Juli havde Siversen listet sig til den nye, hemmelige Lykkespiller-Klub, der for faa Dage siden havde reist sig paa „Kapellets" Ruiner, og som kun faa fortrolige og ret forvovne Spillere havde Adgang til. Pakkeposten var nylig afgaaet. Postmesteren brummede, ved det sidste Piquet-Parti, paa Avisskriverne, General-Postdirectionen og Fruentimmerne. Hans, som endnu ikke ganske havde faaet Kræfter i sit skævt sammensatte Ben, laae paa Sengen i Karlekamret. Den lille, vakkre Sidse Kokkepige, som havde været til Gilde, sad ærbar ved hans Side i sin Søndagsstads og læste for ham i hans Yndlingsbog: Arild Hvitfeldts danske Krønike.

„Stop nu, Sidse!" — sagde Hans — „Klokken bliver nok mange. Pas paa, naar Drengen er ved Havelaagen og luk ham ind gjennem Stalden! gak saa kun over! men giv mig først et Kys i Tugt og Ære, siden det er Helligdag og min Fødselsdag!"

„Nei, Hans! det faaer du ikke!" — svarede Sidse og

pillede undselig ved sit Forklædebaand — „det er kun, naar du brækker et Ben, Hans! og det tænker jeg du gjør aldrig meer."

„Men vil du da aldrig have mig? Sidse!" — udbrød Hans pludselig og greb hendes Haand, medens han fæstede sine ærlige, graae Øine stivt paa hende — „er det min Gammelagtighed eller mine skæve Ben, der er iveien? Nu har jeg dog kjendt dig og tjent i Gaarde med dig ligesaa længe som Jacob tjente for Rachel. Ligefra den Dag, du stod for Præsten paa Kirkegulvet og blev et rigtigt Guds Barn, som du var døbt til, ligefra den Dag har jeg samlet til vort Bo; for jeg tænkte nok, du skulde tage mig engang, naar du kom til Skjels Aar og Alder — og der ingen Anden kom, du holdt meer af."

„Men jeg har imens fyldt de otte og tyve, Hans! og nu er jeg sagtens bleven for gammel for dig — og det har du jo heller aldrig snakket om før" —

„Du for gammel? hvor vil du hen, Sidse! jeg er jo sytten Aar ældre — og har jeg aldrig snakket derom før? Jeg har jo aldrig kaldt dig Andet, end min lille Kjærest, og dertil har du altid leet nok saa mildt" —

„Ja, det var jo saa kun dit Gjøgleri, Hans! og Andet er det vel heller ikke endnu! — Men nu kaldte Madamen. Jeg skal nok lukke Drengen ind, naar han er der. Godnat, Hans!" Dermed var hun ude af Døren, og hendes Kinder vare næsten ligesaa røde som hendes Ærmer.

„Hm, hm!" — smidskede Hans og gned sine store Hænder — „stolt Kvinde! prægtigt Pigebarn! — tager mig, min Sjæl, hvor gammel jeg er! — bliver ung paany — lader lyse for os paa Søndag! — Gudskelov, jeg brækkede det Ben! — kunde ventet fjorten Aar endnu paa saadant et Kys! — hvem skulde troet, det kunde komme saa hovedkulds?

Hm, hm! stiger nu op hos gamle Bulderbas — sætter Foden under eget Bord — Hm, ja, men den Gamle skal ikke lægges øde! — Ræven maae vi have Fingre i, og det i denne velsignede Nat! See! saa har jeg tjent Husbond bedst paa det Sidste. — Kjøber saa Huset jævne Jørgen — flytter ind med Sidse til Mikkelsdag — Heisa!" — Han gjorde et Hop, saa Sengen dandsede under ham, og sang et Stykke af en lystig Vise.

Kort efter sprang Anton ind ad Døren til ham.

„Prægtig Knøs! kommer ret tilpas!" — sagde Hans. — „Giv Agt, naar du seer Lys deroppe hos Ræven! saa springer du efter Byfogden og hans Folk! Nu er jeg vis i min Sag, Anton! Nu, jeg kan støtte paa Benet, har jeg seet hele Historien fra Høloftet — har lagt min Hjerne iblød — nu forstaaer jeg det. Han tager Penge ud af Brevene hver Pakkepostdag og lægger dem i Breve, han har plyndret forrige Postdag og ladet ligge over i hans Skuffe. To tykke Breve, med tre røde Segl for, har han aabnet idag og gjemt i Skuffen med Laasen. Hvad der var i de Brevskaber kom han i et Par andre, der laae over fra forrige Pakkepost. Han stak endda en god Slump Sedler i Lommen. Dem skal han dobble med inat. Vandt han grumme mange Penge engang, kunde han endnu kanske slippe fra det en Tid endnu, den Rad! men tilsidst bliver dog Nogen snydt — saa smører han Haser, og det gaaer ud over Husbond."

„Det er da en forskrækkelig Historie!" — sagde Anton — „men kan vi ikke faae Vidner paa det, smutter han dog af Fingrene paa os, som en Aal, ligesom sidst" —

„Derfor skal nu Byfogden selv være Vidne, seer du. Honnet Mand den Byfoged — holder ikke af Bysladder — skjælder En ud, naar man løber med løs Snak — lader

heller ti Skjælmer slippe, end gjør een ærlig Mand Uret. Det kan være kjønt nok; men nu skal han faae Syn for Sagn! — Han lod Raden slippe med en Bøde og en streng Præken for Dobleriet paa Markedsdagen — men skrev sig dog nok bag Øret hvad vi vidste om Komedien her, jeg fik Benet itu for. Han spiller nu høit Spil, den Fuldmægtig! men nu spiller jeg min tredie Trumf ud — og Raden er Bet! Vi har dog god Tid endnu. Lad nu høre! hvordan gaaer det dig selv med din Justitsraad?"

„Prægtigt!" — svarede Anton.

„Og med Frøkenen?"

„O! hende kunde jeg løbe Verden rundt for — og var hun sulten engang, saa troer jeg vist, jeg kunde hente Brød ud til hende af en gloende Bagerovn" —

„De Kringler, hun gav dig, kan du nok aldrig glemme; men hvordan gaaer det med Kjæresten, hun har faaet? han er jo saa sprænglærd og saa bly derhos, at han neppe kan tælle til Fem, naar han seer paa et kjønt Kvindfolk. Hvordan kommer han ud af det med at see paa din deilige, unge Frøken?"

„Jeg troer heller ikke han seer paa hende!" — svarede Anton — „han læser kun med hende og med mig, og sommetider sukker han, saa det skærer mig i Hjertet" —

„Men er han da ikke fornøiet med Pigen?"

„Jo vist! det kan du troe, Hans! for den Tro fik jeg i den ene Haand forleden" —

„Hvordan det, Dreng!"

„Jo, seer du, naar vi sidde i Lysthuset i Haven, hvor vi kan see Havet og Skibene langt borte, og han saa læser eller fortæller om noget Smukt, som andre Kvinder har sagt eller gjort — om det saa er for mange hundrede Aar siden — saa nikker han og vil tage hendes Haand, som det

var om hende. — Forleden fik han fat i min Haand istedet og kyssede den af Vanvare; men saa loe Frøken Mine — og jeg med, og saa var han nær bleven vred; men han var strax god igjen, og da hun gik bort, saae han efter hende med et Par Øine, som han saae Vorherre selv paa Ryggen."

„Det maa være en sær Karl, den Magister! men hvordan gaaer det dig med den Lømmel af Skriver?"

„Det kan jeg ikke sige er saa grumme rart" — sagde Anton. — „Jeg vilde meget heller blevet i Staldkamret hos Morten Kudsk, end kommet op til Hr. Qvist. Han gjør altid Nar ad mig; han puffer og knubser mig alt imellem. Jeg maa pudse hans Støvler efter Pigen og kan aldrig faae dem blanke nok, og naar de Andre rose hvad jeg gjør og er god mod mig, veed han aldrig hvad han vil finde paa, for at plage mig."

„Skulde have dygtig Skrub, den Rad!" — mumlede Hans — „Andet hjælper aldrig paa saadanne fine Lømler. Men sig mig, Anton!" — vedblev han — „nu er du jo ogsaa bleven en fin og fornem Dreng, siden du er Skolekammerat med en Frøken og kan sidde tilbords med en Justitsraad — og gaaer klædt som en Skriverdreng — nu skammer du dig vel snart ved at være i Laug med en ringe Gaardskarl?"

„Saa var det mig, der skulde have Skrub, Hans! — Men veed du, at lille Lise er kommen til de gamle, rare Stære?"

„Hvad er det for Snak? er hun fløiet bort med Trækfuglene?"

„Hr. Stærs Forældre, mener jeg. Det er to gamle, graae Mennesker, og saadanne Mennesker er der ikke til i Verden, det siger baade Justitsraaden og Frøken Mine. De

har kun seet dem en eneste Gang, troer jeg; men naar jeg tænker paa hvad de sige om dem og hvad Hr. Stær ikke heller kan negte, saa kan der rigtignok Ingen være saa rare — uden det skulde være Frøken Mine selv, for hun" —

„Ja hun er meget bedre, end nogen af Vorherres Engle — det har du fortalt mig saa tidt. — Men see! der er Lys i Rævens Hule" — udbrød Hans nu pludselig. — „Afsted, Anton! nu gjælder det, at han ikke mærker Uraad og snyder os! Afsted, forsigtig! Du veed Besked" —

Anton nikkede og var ude af Døren.

Fuldmægtigen var denne Aften kommen langt tidligere hjem fra det nye, hemmelige Spillehus, end sædvanlig. Den ustadige Spillerlykke havde dennegang været ham særdeles gunstig. Han havde forrige Nat drømt, han var i Californien og havde gravet sig saa dybt ned i en Guldgrube, at han ikke kunde komme op igjen. Denne Drøm havde baade ægget hans Vindesyge og vakt hans Frygt for de overhængende Følger af hans Uredelighed. Kun ved en meget stor Gevinst kunde han maaske redde sig endnu. Med fortvivlet Forvovenhed havde han strax sat alle de ranede Bankosedler, han dennegang bragte med sig, paa eet Kort og vundet betydeligt. Dette Vovespil var lykkedes ham to Gange. I blind Lidenskabelighed og med en næsten overtroisk Tillid til sin Lykke, havde han tredie Gang sat Alt paa Spil og sprængt den betydelige Bank, som en fremmed Spiller denne Aften havde oplagt.

Som beruset af sin mageløse Lykke, var han ilet hjem med sin Skat, havde lukket sin Dør ilaas, tændt Lys og velbehagelig tændt en Cigar, medens han eftertalte sin Bankoseddelbunke ved Bordet.

Det syntes umuligt, at Nogen kunde see hvad han foretog sig paa dette Kammer, der var i andet Stokværk og til Gaarden. Staldbygningen og Karlekamret ligeoverfor var betydeligt lavere. Desuagtet pleiede han altid at trække Rullegardinet ned for sit Vindue, saasnart han tændte Lys. Men i disse Dage var det taget ned for at vaskes, og Sidse Kokkepige, der stod for Vasken, havde beholdt det længer, end sædvanligt. Han saae ud af Vinduet. Der var mørkt i Gaarden. Alt var stille, og Lyset var slukket i Karlekamret. At man fra Haven kunde komme til Stalden og Høloftet, og at man der, ved at opløfte en Teglsten, kunde see Alt, hvad han foretog sig, faldt ham ikke ind.

Han tog nu en hel Deel aabnede Pengebrev-Convoluter, hver med tre løsnede Segl, ud af en Skuffe, fyldte dem med Bankosedler og befæstede Seglene med flækkede Oblater. Han gav sig god Tid dermed, holdt Brevene tæt til Lyset og besaae de sammenklistrede Segl nøie. Endelig nikkede han, tilfreds over sin Konstfærdighed, forvarede Brevene igjen i Skuffen, som han omhyggelig lukkede i Laas, og puttede Nøglen i sin Vestelomme. Derpaa betragtede han med en triumferende Mine den store Bunke Bankosedler, han endnu havde tilbage paa Bordet. Han aabnede det fastnaglede Jernskrin med den nye, dirkefrie Laas, der siden Indbrudshistorien var anskaffet. Han loe høit og nikkede, medens han heri nedlagde hele den Seddelmasse, der laae paa Bordet. Han tændte en ny Cigar og kastede sig magelig i en Lænestol, medens han syntes at overveie et vigtigt Livsspørgsmaal. Han holdt Nøglen til det lukkede Pengeskrin i sin Haand og stirrede længe paa den, medens han dampede stærkt. Det var som der et Øieblik dukkede Noget af en bedre Natur op i ham. — „Gav jeg den Gamle nu Nøglen imorgen" — mumlede han — „og blev saa et andet Menneske? hm, — ja — saa var jeg en dydig

Nar!" — tilføiede han med haanlig Røst. — Han loe høit og puttede Nøglen til Jernskrinet i Lommen.

Idetsamme hørte han, der var Nogen, der greb i hans Dør. Han foer forskrækket op og pustede Lyset ud. „Hvem er der?" — raabte han. — „Jeg er i Seng. Hvem er i Contoiret saa silde? Hvem vover at trænge herind ved Nattetider?"

„Jeg, Byfogden, og deres bedragne Principal, Hr. Fuldmægtig!" — lød en streng, alvorlig Stemme udenfor — „behag strax at aabne Deres Dør, eller den bliver sprængt!"

Døren blev nu aabnet. Byfogden og to Politibetjente traadte ind med Lys, ledsagede af den kæmpestore Postmester i Nathue og Slobrok. Han var, mod Sædvane, stum af Forfærdelse over den Retshandling, han endnu ikke ret begreb Grunden til, men, som loyal Undersaat, ikke havde betænkt sig paa at understøtte.

„De var jo ikke i Seng, Hr. Siversen!" — bemærkede Byfogden. — „Behag nu at aabne os den Bordskuffe og udlevere Nøglen til Postkassen! saa behøve vi ikke at gjøre Smeden Uleilighed saa silde."

„Jeg protesterer mod enhver ulovlig Undersøgelse af mine Privatsager!" — sagde Fuldmægtigen nu trodsig og slyngede sine Arme sammen over Brystet. — „Postkassen har jeg her kun at svare til. Her er Nøglen!" — vedblev han og kastede den paa Bordet. „Der vil endog findes betydeligt Meer, end der skal være."

„Ogsaa med den Beholdning, der forsvandt sidste Markedsdag?" — spurgte Byfogden.

„Ogsaa den Sum vil der findes — og jeg forlanger den ikke. Det Tab vil jeg erstatte. Jeg var mulig Skyld deri ved min Fraværelse."

„Det vilde under andre Omstændigheder være meget

smukt og ædelt handlet, Hr. Siversen! men jeg vil kun sige Dem, at den Sag nu temmelig er oplyst. Hvem Mikkel holdt Stigen for, har han rigtignok ikke vidst. Det skulde heller intet Indbrud være, men kun see saadan ud — og det fik han godt betalt. Men man veed til hvem der samme Formiddag blev kogt Klister af oret Rugmeel. Man veed, det graae Papir, der var klistret paa Deres Rude med oret Rugmeel, blev savnet i Post-Qvitteringsbogen samme Dag. Man veed ogsaa hvad De har i den Skuffe og hvad der med forrige Pakkepost skulde været afgaaet. Behag at aabne Skuffen!"

Hr. Siversen saae ud som en Hængt, der var tagen ned af Galgen, for efter Døden at udlevere sine Tyvekoster. Han klemte nu Munden sammen og vaklede. Han adlød uden at sige et Ord meer.

De tilbageholdte Pengebreve med de paaklinede Postsegl vare tilstrækkelige Vidnesbyrd om den begaaede Svig. Uden flere Indvendinger fulgte nu Siversen Politibetjentene til Raadstuefængslet. Først da han var helt nede af Trappen, kom den store Postmester til sit Mæle.

„Jeg er en ødelagt Mand!" — udbrød han. — „Jeg har næret en Slange ved min Barm. Jeg har været en Dosmer, et Fæ, et blindt Asen, som ikke kunde see hvad den Slyngel gjorde, naar Ingen saae det."

„Det kunde jo Ingen med Billighed forlange af Dem, Hr. Postmester!" — sagde Byfogden beroligende.

„Ikke det? Hr. Justitsraad! jo det kunde General-Postdirectionen forlange — det kunde jeg selv og min egen Samvittighed forlange af mig — hvis vi ikke vare nogle Asner tilhobe — det kunde min Embedspligt forlange — det kunde Kone og Børn forlange."

„Børn har De jo ikke, Hr. Postmester! og Deres Kone er altfor fornuftig" —

„Fornuftig? Hr. Justitsraad! Jeg beder Dem! tal mig ikke om Fruentimmernes Fornuft! det er dog dem, der er Skyld i alle Ulykker. Har min Kone ikke Øine i Hovedet? kan hun da ikke see, jeg nærer en Slange ved min Barm, som vil skille mig ved Ære, Liv og Gods — gjøre mig til en Røver og Bedrager? — kan hun ikke have saamegen Forstand i sin Pande, som Hans Gaardskarl engang og den lille Anton, som hun jo vidste var uskyldig, som hun bad og tiggede for og dog lod mig kaste paa Porten for Uret!"

„Men De har nok ikke villet høre hende, Hr. Postmester!"

„Høre hende, Hr. Justitsraad! hvad tænker De paa? skulde jeg høre paa Kvindesnak? hvor vilde det saa gaae med Forretningerne? — og har jeg ikke maattet høre hundrede Gange af hende, at han var en Spillefugl, denne Fuldmægtig, en liderlig Knegt, en falsk Hykler, som snakkede mig efter Munden og bedrog mig i mine aabne Øine — men hvad kan saadan Snak hjælpe, naar jeg dog baade er døv og blind? — naar jeg ligefuldt troer det Menneske, og hun ikke har den Forstand at aabne Øinene paa mig og sige mig, jeg er døv og blind? Det er som jeg siger — det er, Død og Plage! som jeg altid har sagt — de Fruentimmer har Vorherre skabt" —

„Vær nu rimelig! lille Mand!" afbrød Madamen ham og klappede ham paa Albuen. Den sagtmodige Kone var fulgt med til Contoirdøren, men havde holdt sig tilbage i Sideværelset. Hun var nu traadt ind og havde rolig talt med Byfogden, medens Manden buldrede. „Nu er Alting jo opklaret" — vedblev hun — „og Ingen taber Noget, uden de Spillefugle, han har givet sig af med, og som har bragt ham i den Elendighed. Hr. Byfogden har lovet mig, at du skal staae ren i din Uskyldighed for dine Foresatte og al Verden, som du nu staaer for ham." —

„I min Uskyldighed!“ — raabte den heftige Mand, og samlede hastig den flagrende Slobrok om sig, der nær havde røbet hans dybe Negligé — „jo, det er en net Uskyldighed! maa ikke hele Verden troe“ —

„Kom nu, lille Mand!“ — sagde Konen og stod paa Tæerne for at klappe ham paa de store, trinde Kinder — „du kan være ganske rolig! Verden vil ikke troe Andet, end hvad Byfogden siger, og faae vi nu ikke strax en paalidelig Fuldmægtig, vil jeg selv paatage mig“ —

„Paatage dig? paatage dig?“ — afbrød han hende. — „Jeg troer, Død og Plage, du er gal, Kone! vil du paatage dig at være Postfuldmægtig? vil du paatage dig at være et Mandfolk? — vil du paatage dig at være mig selv — din egen Mand? — mig, som skulde sidde paa Contoiret fra Morgen til Aften og tage mod de forbandede Breve — mig, som skulde skrive Post-Chartet selv og holde det djævleblændte Regnskab Orden — vil du paatage dig det?“

„Ja, ja jeg vil, saamænd, lille Mand! det har jeg gjort et helt Aar før, og det gik meget nemt. Du fik dog dine Livretter ligegodt i hele det Aar.“

Medens Postmesterens Buldren nu mærkeligt sagtnedes, tog Byfogden Afsked, og Huset kom til Ro.

Tolvte Kapitel.

Antons Ophold i Byfoged Kyngs Hus fra hans femtende til hans syttende Aar udviklede ham paa en egen Maade. Man havde strax fundet ham for voxen og for meget tilbage i Alting, til at sætte ham i en Skole blandt Smaadrenge, der vilde overseet ham. Han ønskede selv, kun ret hastigt at lære saa Meget af hvad Frøken Mine havde lært, at han kunde forstaae hvad hun, hendes Fader og Hr. Stær talte om, naar de vare samlede, og rigtig glæde sig over de Bøger, hun helst læste. Dertil stræbte han ogsaa, ved hendes og Magisterens Veiledning, med stor Iver. Han betragtedes snart som en Pleiesøn af Justitsraad Kyng og behandledes af Andre som de næsten fuldvoxne Skolediscipler, paa hvis Dannelsestrin han ogsaa paa sin Viis opsvang sig. Han kjendte vel intet græsk eller latinsk Ord, men vidste snart ret godt Beskeed om Indholdet af de Gamles Skrifter, forsaavidt det tiltalte ham og var ham tilgængeligt paa Dansk i Frøken Mines Boghylde. Hendes rigtig danske Bøger vare ham dog kjærest, og dem kunde han tilsidst næsten udenad. Man overlod ham meget til sig selv, og derved trivedes han fortræffeligt baade i den indre og ydre Vært. Af Fattighusdrengen og „det stribede Postbud" var her, efter det første Aars Forløb, Intet af det Keitede og

Klodsede tilbage, men kun noget Barnagtigt, som man ofte maatte smile ad, tilligemed en vis Jævnhed og Ligefremhed, der behagede de Fleste. Han kunde den ene Dag være paa Bal i det fine Selskab uden Anstød, og næste Dag kunde man møde ham paa Gaden med Hans Litsenbroder eller Morten Kudsk under Armen i uforstyrret Fortrolighed. Det Eneste, der forstyrrede hans Lykke, var de vedvarende Smaaplager og Drillerier af den lille Byes Kraftgeni, Contoirist Qvist, som han vel tilsidst kunde maale sig med i Kræfter, og heller ikke længer pudsede Støvler for, men som bestandig saae dybt ned paa den forvandlede Fattighusdreng og daglig øvede sit Vid paa ham.

Anton havde vænnet sig til at tie og lade som han var døv, naar Hr. Qvist kaldte ham „Frøkenens Dæggelam“, „Paddehatten fra Muddergrøften“, „Eventyrprindsen“, „Tosse-Peer, der leder om Prindsessen og det halve Rige“. Men naar Skriveren med et Slags Gjøgler-Talent efterlignede Bonde-Dialecten eller vrængede efter Magister Stær og efterabede hans forlegne Adfærd, havde Anton stor Møie med at holde den Forbittrelse tilbage, der kogte i ham og drev Hjerteblodet op i hans Kinder. Han kunde da undertiden, naar han blev ene, gribe Lises Gudmoders Gave, den seige Hasselkæp, og svinge den i Luften, saa det hvinede, medens han drømte om hint Barne-Eventyr, der knyttede sig til denne Kæp.

Eventyr-Marie var nu vel død; men hendes Eventyr levede i hans Fantasi og dukkede ofte op i hans Erindring. Naar han tænkte paa den rige Eventyrverden, der i hans Barndom havde været ham saa sand og virkelig og endnu bestandig afspeilede sig i alle hans Forestillinger, greb han dog som oftest sin Fløite og blæste sig glad. Nogen Undervisning i Musik, skjøndt meget tarvelig, havde

han i det sidste Halvaar faaet af Stadsmusikant Skade, der var en godmodig, lidt forfalden og temmelig naragtig Stymper.

De første Elementer i Musiken kunde Hr. Skade til Nød lære fra sig; men hvad han selv frembragte, baade paa Fiolin, Fløite og Clarinet, var ikke til at udholde for noget musikalsk Øre, medens det var til stor Fornøielse for den lattermilde Ungdom, at see paa de forskrækkelige Grimasser i hans ildrøde Ansigt, der altid ledsagede hans Musik. Anton var ham dog høilig taknemlig for hvad han lærte af ham og var snart kommen til at holde af den lille, underlige Mand; han kunde heller ikke lide, at Nogen spottede ham.

I nogen Tid havde Anton laant Hr. Skades maadelige Fløite; men en Dag havde Frøken Mine overrasket ham med en stor, smuk Ibenholts-Fløite, med Sølvklapper, som var gaaet i Arv i Familien og laae ubenyttet paa en Hylde. Fra den Dag af tilbragte han sine fleste Morgentimer hos Stadsmusikanten.

Eengang hver anden Maaned modtog Anton gjerne et Besøg af Jorgen Hønsekræmmer og den kjære Moster, og det var altid Høitidsdage for ham. Lille Lise spurgte han altid da til og fik Hilsener fra; men han saae hende nu aldrig. De gamle Præstefolk, hun var hos, gjorde ikke lange Reiser, og hun var bleven dem saa kjær, at de aldrig kunde afsee hende. Et Besøg med Hr. Stær, Frøken Mine og hendes Fader til „de gamle, gode Stære" hørte til de skjønne Planer, som altid strandede paa Adjunctens eller Byfogdens Forretninger.

Siden Anton havde faaet den smukke Fløite af Frøken Mine, søgte han ofte Ensomhed, for at øve sig paa den. De vistnok forvirrede Toneforbindelser, han da frembragte,

havde et Trylleri for ham selv, som han ikke vidste om noget andet Menneske vilde have nogen Anelse om. Derom bekymrede han sig ikke heller i lang Tid. Det var ham nok, at give sine drømmende Stemninger Luft for sig selv. Det var ham da tidt som hans inderste Væsen opløste sig og sammensmeltede med de Toner, han udaandede, og han svømmede i en Strøm af Livsbilleder om en Verden og en Fremtid, han ikke kjendte. De Billeder, der altid da skjønnest foresvævede ham, havde næsten alle Hensyn til et kvindeligt Væsen, hvori der blandede sig Træk af Alt, hvad hans Hjerte hang ved, fra hans blege, stille Moder til Mosteren, lille Lise og Frøken Mine, hvis yndige Væsen og helt udviklede Skjønhedsformer dog altid traadte i Forgrunden, uden at han klart var sig det bevidst.

Efterat han længe saaledes havde gjemt paa sine Tonehemmeligheder, som han kun havde betroet til Havet, Skoven og en gammel Kæmpegrav paa Marken bag Byfogdens Have, følte han dog tilsidst en stor og stedse voxende Trang til en Fortrolig. Den ærlige Hans Litsenbroder, paa hvis Bryllup Anton havde dandset, kom nu kun til Kjøbstaden, naar han med sin nye Fjælevogn og de to smaa Heste kjørte med Fragtgods. Han brød sig heller ikke om anden Musik, end den, der kunde synges til eller dandses efter. Nogen fortrolig Ven havde Anton ikke fundet blandt Byens Ungdom; han holdt sig mest til de Ældre; men hverken den strenge, alvorlige Byfoged, der tog sig faderlig af ham, eller den velvillige Lærer, Magister Stær, turde han betroe sig til med hvad han ikke havde tydelige Ord for. Den, han allerhelst vilde have udgydt sit Hjerte for gjennem Fløiten, var Frøken Mine; men dertil havde han aldrig Dristighed. Han vilde forgaae af Skam og Sorg, mente han, hvis hun fandt det barnagtigt eller smilte derad. Endelig besluttede

han at indvie sin underlige Musiklærer, Hr. Skade, i sin Hemmelighed. Han maatte dog vel kunne sige ham, om der var noget Smukt deri.

Anton pleiede kun om Morgenen at modtage Undervisning hos Stadsmusikanten. Nu kom han til ham en Aften i en spændt, forvirret Tilstand og med sin Fløite i Lommen. Det var først i August. Klokken var over Otte. Tusmørket var forbi. Han fandt Stadsmusikantens skjeve, fattige Dør tillukt; men han saae, der var Lys, og han hørte Fiolinen skrige og hvine, som alle Strængene skulde springe. Han tog Mod til sig og bankede paa. Han bankede mange Gange forgjeves. Fiolinen hvinede fort. Han hørte en brummende Sang dertil, blandet med Tale. Han vovede endelig at banke paa Ruden. Rullegardinet blev draget lidt tilside, og Hr. Skades ildrøde Ansigt kom tilsyne. „Herskabet seer ingen Andre i denne Time, end den store Skade!" — raabte han med straalende Øine. — „Naa! er det dig? lille Ven!" — tilføiede han og nikkede — „gak til Døren da!"

Gadedøren blev nu aabnet, og Anton traadte ind i det lille Kammer, han saa ofte havde seet om Morgenen i den uhyggeligste Uorden, med den uredte Seng og det gamle, støvede Bord, med Stumper af Lys og Smørrebrød mellem Noderne. Nu var der anderledes stadseligt. Sengen var redt, og Gulvet syntes feiet. Der stod intet Vaskefad mellem Tøfler og Støvleknegt paa Gulvet. Det ormstukne Fyrrebord med de tre Ben var prydet med to hele Spedelys i Flaskehalse, og mellem de gamle, smudsige Noder stod der kun en skaaret Tallerken med Ost og Brød og et stort, dampende Ølkrus, hvorfra en stærk Punschdunst uddunstede. De to ledeløse Læderstole vare ryddede, og istedetfor Uldstrømper og gamle Klædningsstykker var der til hans For-

undring opstillet et Par store Dukker, en mandlig og en kvindelig, i siddende Stilling, begge med Kaaber af en fordum rød Vest og med Guldpapirskroner paa de skrækkelige Nøddeknækker-Hoveder.

„Buk, lille Ven! dybt, dybt!" — sagde Hr. Skade med usikker Stemme og et høist lyksaligt Ansigt, medens hans Gang ogsaa røbede nogen Usikkerhed — „du er ved Hove! Det er hos de brasilianske Majestæter" — hviskede han — „de forstaae ikke Dansk, men Musik. Du er den verdensberømte Skades Elev og gode Ven. Du følger kun med, for at bære hans Nodestol. Det er den længe lovede Kammerconcert, jeg nyder den Naade at give for Majestæterne. Drik lidt af Kruset, lille Ven!" — tilføiede han endnu sagtere — „og vær ikke altfor undselig! tænk paa, det er dog kun Mennesker! Drik, lille Knudsen! men lad ikke Keiseren see det! Han lider ikke, man drikker." Han greb selv Kruset og drak, derpaa rakte han Anton det bag Dukkernes Stole. „Cantatores amant humores!" — tilføiede han med en lærd Mine — „hm! det lærte jeg dog i de tre Aar, jeg maatte gaae i Skolen for Stipendiernes Skyld. Det vil sige, lille Ven! der maa lidt Vaadt til, naar Geniet ikke skal udtørres."

„Men, kjæreste Hr. Skade! hvordan har De det? hvad betyder alt Dette?" — spurgte Anton, der havde nippet af den stærke Punsch og sat Kruset fra sig.

„Jeg er en lykkelig Konstner, lille Ven!" — hviskede Hr. Skade — „men tys! lad Ingen mærke det! ellers kommer strax Misundelsen og Konstnernidდet og river mig af Pinden. See her, lille Ven! her seer du mig i min Glorie! Der sidde mine høie Patroner! Naar de har hørt mine Favoritstykker, nikke de naadigt, lade mig udbetale nogle Tutter Ducater og give mig en Snusdaase hver med

deres Portraiter. See! jeg har nogle Tutter her fra sidst — og du skal see mine Daaser!“ Han aabnede et gammelt Chatol og fremtog et Par Kræmmerhuse af graat Papir, hvoraf der udtrillede smaa Kobberskillinger. Han opstablede et helt Dusin gamle Snustobaksdaaser, paa hvis Laag der var klistret illuminerede Træsnits-Portraiter af Konger og Dronninger. „Men stille! — giv nu Agt! nu begynder jeg — nu kommer jeg først — gjør min Compliment for de høie Herskaber og foredrager dem min store Favorit-Marsch. — Men Mod, Mod skal dertil! Det er dog kun Mennesker, skal man altid tænke.“

Den lille Mand tog sig nu atter en god Slurk af Kruset, løb saa med Fiolinen under Armen til Døren — traadte frem med tre dybe Buk for Dukkerne paa de lasede Stole, stillede sig ligefor dem og spillede, med de forfærdeligste Grimasser, den Marsch af Herman von Unna, han pleiede at blæse paa Clarinet i Spidsen for Borgerne, naar de droge til Fugleskydning i Procession gjennem den lille Kjøbstad.

Da han havde gjort det sidste Strøg, bukkede han atter dybt og svinglende tre Gange. „Giv Agt!“ — hviskede han til Anton — „jeg gaaer herfra som Ridder af Solen eller Maanen eller en af Fixstjernerne!“ Han løb til Chatollet og fæstede et Par Sukkerdeviser, der forestillede Ridder-Decorationer, paa sin lasede Frakke, og gik nu med kneisende Hoved hen mod Døren. „See, saa!“ — sagde han derpaa lystig og kastede Fiolen paa Sengen, rev Sukker-Decorationerne af sit Bryst og smed Dukkerne og Daaserne ind i Chatollet. — „Nu er vi hjemme! Nu er den Herlighed forbi! Lad os nu faae os et ordenligt Glas sammen i Fortrolighed! Den megen Ære tager paa Kræfterne. Du kan jo nok drikke Punsch af Thekopper?“ — „Samlet her i en

fortrolig Klynge!" — begyndte han nu at synge, medens han satte Stolene hen til Bordet og hentede to hankeløse Over-Thekopper fra et Skab ved Sengen.

Anton havde under hele dette Optrin staaet som himmelfalden og ikke ret vidst hvad han skulde troe om Hr. Skade. Han mærkede nok, Punschen maatte være løbet ham lidt i Hovedet, men antog dog nu det Hele for en Leg, som han syntes selv engang at have drømt om, som Barn, da han havde seet Liniedandserne. Han undrede sig kun over, at en saadan halvgammel Mand kunde fornøie sig dermed. Han tog Plads paa den ene Læderstol, hvor Keiserinden af Brasilien havde siddet, og overlod Keiserstolen til sin underlige Lærer.

„De høie Herskaber skal leve!" — udbrød Hr. Skade nu lystig og stødte sin Thekop mod Antons — „Konstens ophøiede Beskyttere — mine allernaadigste Velyndere skal, min Sjæl, leve, trods alle Constitutions-Magere og røde Republikanere! See, lille Ven! her kan jeg være saa loyal, jeg vil, uden at fornærme Tidsaanden. Min Konstnerlykke kan jeg nyde her i Fred — den er stille og beskeden. Det kommer ikke i Bladene. Men siden jeg nu har indviet dig i mit Livs Mysterier, skal du ikke alene see mig i min Glands — du skal ogsaa see mig i min Smerte!" — han satte et ynkeligt Ansigt op — „du skal see den Sønderrevethed, som du nok kan mærke, jeg ikke er fri for. Det er nu eengang Geniets Lod i Verden!" — vedblev han og græd: — „Maalet, lille Ven! Maalet er altid fjernt og uopnaaeligt. Tag Rullegardinet lidt tilside, lille Ven! og sig mig hvad du seer!"

„Jeg seer Ingenting, Hr. Skade! uden Lyset fra Madam Madsens Traadboutik."

„Rigtig, lille Ven! du seer det enlige Lys i Kloster-

cellen, hvor den stille Nonne sidder og vinder Traad. Saaledes har hun siddet der i ti Aar, medens hun var gift med den gamle Skoflikker Madsen. Nu har hun siddet der i syv Aar til, som den stille Enke, og har givet Afkald paa Verden i sin Kloster-Boutik — og endnu veed hun ikke hvad jeg i tyve Aar har følt for hende. Hun seer ikke sin troe, uforanderlige Skade, der sidder ligeoverfor hende hele Dage og stirrer paa den grusomme Gade, der adskiller os. Hør!" — vedblev han og greb Fiolinen. Under de besynderligste Grimasser spillede han nu Melodien til: „Ach! du lieber Augustin!" og Taarerne trillede ned ad hans Kinder. „Ak, ja! lille Ven! Alt er væk, væk, væk! — det er sørgeligt, men sandt. — Ungdommen er væk! de store, de dristige Planer er væk — Dyden er væk forbetmeste — og Geniet — Geniet er kun tilbage med den uudslukkelige, fortærende Elskov. Ak, ja! lille Knudsen! det er Konstnerens høieste Lykke! — Ulykkelige ere vi Allesammen, vi som hige mod et stort Maal. Vi har det lige for Øie, men skal dog aldrig komme det nærmere i denne Verden, end jeg er kommen Madam Madsen."

„Men, kjære Hr. Skade!" — sagde Anton deeltagende — „holder De saameget af Madam Madsen, kunde De jo sagtens gaae det Par Skridt over Gaden og sige hende det! Hun tog Dem maaske nok til Mand, hvorvel De er lidt graahaaret. Hun er jo næsten ogsaa en gammel Kone."

„Det gjør Intet til Sagen, lille Ven! Guderne er evig unge, og det ægte Geni ældes aldrig — men Konsten søger om Brød, og jeg maa vente. En ulykkelig Kjærlighed er ogsaa nødvendig for Geniet. — Dog, det er Noget, du ikke forstaaer endnu. Kunde hendes Traad og min Fiol ogsaa skaffe os Smør til Brødet — Gaden mellem os er dog et Ocean, en uendelig Verden — hun elsker mig ikke!"

„Aa!“ — sagde Anton med inderlig Medlidenhed — „det maa ret være sørgeligt! Bryder hun sig slet ikke om Dem, Hr. Skade?“

„Aa, jo! hun spørger til mig, naar jeg er syg — hun sender mig hvert Nytaar en Julekage, naar jeg har blæst Nytaar ind for hendes Vindue. Det har da ogsaa altid været: „„Ach, du lieber Augustin!““ — Han sukkede dybt og tog sig en Slurk af Kruset. „Men hænge med Hovedet vil jeg aldrig, lille Ven!“ — vedblev han kjæk. — „Jeg holder igrunden mest af ulykkelig Kjærlighed — den har noget Eget for en Konstner. — Men sig mig nu, lille Ven! hvad vilde du her egentlig saa silde?“

„Jeg havde Noget, jeg saa gjerne vilde spille for Dem paa Fløiten“ — svarede Anton. — „Men nu veed jeg ikke om jeg kan, og De kan vist heller ikke nu —“

„Lad see! Kom med Noderne!“

„Der er ingen Noder dertil, Hr. Skade! det er kun Noget, jeg saadan har tænkt, naar jeg var ene — Noget inden i mig, som jeg ligesom har fløitet ud af mig selv, naar Ingen hørte det.“

„Bravo, lille Ven! du er ogsaa et Geni, ligesom jeg! — Men tag dig iagt! — Du staaer paa Randen af en Afgrund!“ — udbrød Hr. Skade høitideligt og satte et frygteligt Ansigt op. — „Jeg har staaet ved samme Afgrund: kjender du det mægtige Ord — Generalbas?“

Dette Ord udskreg han med saa stærk en Røst, at Anton forskrækket foer sammen. „Hvad er det for Noget? Hr. Skade!“ — spurgte han studsende, og der foresvævede ham et Billede af en uhyre Contrabas, der naaede fra Jord til Himmel og som kunde vække Alt, hvad der slumrede i Mennesket og i den hele Natur, med sin Dommedagsklang.

„Spørg mig aldrig derom, lille Ven!“ svarede Hr.

Skade og greb til Krujet. — „Da jeg var paa din Alder, vilde jeg heller ikke nøies med at være blot udøvende Konstner; jeg vilde være den skabende Guddom, man kalder Componist. Det klang og bruste i mig — det vilde ud af mig som et Hav. Jeg kom til min Mester, den store Stadsmusikant i min Fødeby — ligesom du nu til mig. Jeg greb Fiolinen — jeg svingede Buen — jeg bad ham høre efter — og jeg filte paa. Hvorledes det klang, veed jeg ikke selv. Det suste og bruste for mine Øren, som hele Østersøen vældede ud af Fiolen, som Stormen hvinte dertil og den hele Verden rystede; men saa laae jeg, sandt for Herren! paa Gulvet, med begge Kinder saa tykke, som de Engles, der blæse Dommedagsbasunerne. Det kom af to forfærdelige Kindheste fra min Mesters stærke Haand. „„Er du gal!““ — raabte han — „„vil du sønderrive mine Ørehinder med din fordømte selvlavede Kattemusik? Vil du componere? Veed du da hvad Generalbas er?““

„Men hvad er det da med den forfærdelige Bas? Hr. Skade!“

„Spørg mig aldrig derom, lille Ven! — Min Mester havde Ret. Jeg spiller vel endnu sommetider vildt og ud af mig selv, uden Generalbas; men det er nu gjerne kun for lukkede Døre. Naar det kommer over mig paa Ballerne og Nogen hører det, blive de gale og vil prygle mig. Men det behøves ikke heller. Man kan blive Stadsmusikant og en stor Virtuos paa alle mulige Instrumenter uden Generalbas — og seer du, lille Ven! det blev jeg ogsaa. — Kom nu, lad os tømme Krujet! Konsten og Virtuoserne skal leve! Lær kun rigtig de syv Stykker, jeg kan bedst, lille Ven! og du kan blive Stadsmusikant og kan reise Verden rundt og komme til Ære og Herlighed! men

vil du selv lave Musik, der ikke gjør Folk gale, saa maa der, sandt for Herren! Generalbas til."

„Men, for Himlens Skyld, hvad er det for en Bas? Hr. Skade!" — spurgte Anton spændt og utaalmodig.

„Spørg mig aldrig derom, lille Knudsen!" — lallede Hr. Skade nu med tykt Mæle og drak Kruset helt ud. — „Det surrer og bruser for mine Øren, naar jeg blot tænker derpaa. Det er som Verden løber rundt med mig — den løber virkelig rundt, lille Ven! — og det er den nødt til — det er de evige Naturlove! — See! nu ligger jeg der!" — Han tumlede om paa Sengen og talte nu saa forvirret, at Anton næsten blev forskrækket.

„Ak, ja! det er ogsaa en evig Naturlov!" — mumlede Skade. — „Jeg døer i min blomstrende Alderdom af Næringssorg, Drik og ulykkelig Kjærlighed — det er en sørgelig Ende for saadant et Geni! Arme Skade!"

Han græd.

„Græd ikke, gode Hr. Skade!" — udbrød Anton nu med den allerstørste Deeltagelse — „Lad kun være at drikke saa megen Punsch, og De skal see, hun holder nok af Dem, naar hun veed" —

Hr. Skade var falden i Søvn; men hans Aandedrag lød som dybe Hjertesuk, og Taarerne løb endnu ned ad hans ildrøde Kinder.

Anton var nær ved at græde med; men nu gik han pludselig rask ud af Døren. Han havde fattet en stor Beslutning. Han løb over Gaden og bankede paa Vinduet hos Madam Madsen. Hun kom til Vinduet og saae forundret paa ham. Lyset fra Boutiken oplyste hans aabne, trofaste Ansigt. „Er det Nogen, der vil have Traad eller Lys eller strikkede Strømper, saa vær saa god at gaae til Døren!" — raabte Madamen.

„Ak, nei! kjæreste Madam Madsen!" — raabte Anton — „jeg vil kun sige Dem, at den gode Hr. Skade er saa syg og holder saa inderlig af Dem, og dersom De vilde see over til ham, troer jeg vist" —

„Syg?" — gjentog Madamen med et Suk. — „Ak ja, saa har han sagtens drukket for Meget igjen."

„Ja, det har han rigtignok — og det gjør han vist hver Aften, bare fordi han holder saa inderlig meget af Dem, Madam Madsen! — men dersom De vilde holde af ham igjen, kunde De nok faae ham derfra — saa gik ogsaa nok det Røde af hans Ansigt, og saa — en god Kone, har jeg læst, kan gjøre enhver Mand saa dydig" —

„Ti dog stille med saadan Tale, unge Menneske!" — svarede Madamen og lukkede Vinduet op paaklem — „hvad maa Folk tænke, som gaae forbi! Det gjør mig ondt, at Hr. Skade er syg og har Ingen, der kan passe ham. Jeg skal tage Pigen med og see over til ham. Kan jeg gjøre Noget for ham, saa veed den søde Gud" —

„Jo, det kan De ganske vist, Madam Madsen!" — sagde Anton, glad, og blev nu staaende udenfor hendes Vindue til han saae, at hun kort efter virkelig gik over Gaden med Pigen, der bar en Thepotte og en Draabeflaske.

Saasnart Anton kom hjem, spurgte han Magister Stær og Frøken Mine, hvad det var for en mægtig og vidunderlig Ting i Verden, som kaldtes en Generalbas, og om det var Noget, der lignede en Contrabas.

De loe begge ad ham, men lode ham ikke længe vente paa den Forklaring, han ønskede.

„Ak! hvad det maa være for en Videnskab!" — udbrød han — „og hvad det maa være for lyksalige Mennesker, der kan forstaae den!"

„Heureka! Jeg har fundet det!" — udbrød derpaa

pludselig Magister Stær: — „Anton maa til Hovedstaden og studere Generalbas! Der stikker et productivt Talent i ham i den Retning, og det vil frem. Det træffer heldigt!" — tilføiede han — „om en Maaned holde Mine og jeg Bryllup. Jeg bliver Kapellan hos min gamle Fader. Det er netop afgjort idag, og vi har nylig holdt Raad om dig og din Fremtid, Anton!"

Det var som disse Magister Stærs Ord udtalte et Orakel, en baade glædelig og smertelig Skjæbnebestemmelse for den forbausede Anton. Han spilede Øinene op og fæstede dem paa Frøken Mine med et Udtryk, som han kun ventede et Ord af hendes Mund til Bekræftelse paa den store Scene-Forandring i hans Liv, hvorved en hel ny, fremmed Verden vilde opgaae for ham.

„Ja, kjære Anton!" — sagde Vilhelmine — „jeg troer, Stær har Ret: du spiller rent og med smukt Udtryk hvad du har lært, og vi have med Glæde hørt dig fantasere paa din Fløite i Skoven, naar du ikke saae os. Det var stor Synd, skulde du ikke faae Leilighed til at udvikle dit Talent. Her vil jo ogsaa blive noget enligt, naar vi nu i næste Maaned reise herfra."

Anton kunde ikke faae et Ord over sine Læber. Taarerne styrtede ud af hans Øine. Han greb baade hendes og Stærs Hænder, trykkede dem heftigt til sit Bryst og foer ud af Døren.

„Hvad var det?" — spurgte Magister Stær, forbauset, — „saaledes har jeg aldrig seet ham."

„Det kom saa pludseligt. Det har overvældet ham" — svarede Vilhelmine. „Han holder saa inderlig af os og vil nødig skilles fra os. Det vil jo ogsaa gjøre os ondt at skilles fra ham."

Paa Veien til det Sovekammer, Anton delte med Conroirist Qvist, standsede han ved Havedøren. Han følte sig beklemt, som der laae et Bjerg paa hans Bryst. Han maatte ud i den frie Luft. Han maatte see Havet og den stjerneklare Himmel. „Bort, langt bort!" — sagde han — „og hun holder Bryllup! Men det er jo godt — det er jo glædeligt — og Generalbas skal jeg lære — hvad er det at være saa ulykkelig for?" Han vidste det ikke. Han løb Haven rundt og blev længe staaende paa Terrassen. Han saae et Skib langt borte paa Havet, og det var ham som han selv stod derpaa og seilede bort, langt bort til en anden Verdensdeel. Med et dybt Suk gik han tilbage. Han gik langsomt op til sit og Skriverens Sovekammer i Kvisten.

Her laae den lange Skriver med begge Ben paa Bordet, medens han med en Cigar i Munden strakte sig magelig tilbage i en Læneſtol og stirrede paa Loftet i en tyk Damp af Røgskyer. „Naa, Dæggelam!" — sagde han, da Anton traadte ind — „har du læst vor store Bynyhed?"

Anton taug og rystede ligegyldig paa Hovedet.

„See! der staaer det — efter Forlydende og lidt spydigt" — vedblev Skriveren og sparkede et Blad ned af Bordet. — „Stæren har faaet Nok af Skoleloierne. Han flygter til Kirken med sin Due. Saa flyve de hen og bygge Rede hos de gamle Stære i den idylliske Præstegaard. Det vil blive rørende! Der kommer intet Krudttaarn og sprutter dem Gnister i Hyrdetaget. Der er man sagtens for uskyldig til at grine ham ud."

„Har Nogen fornærmet Hr. Stær?" — spurgte Anton heftig — „har der staaet Uartigheder igjen om ham i det lumpne Blad?"

„Tag dig iagt, Paddehat! at du ikke selv kommer deri!"

„Det bryder jeg mig ikke om!“ — sagde Anton — „jeg seer aldrig paa de Uglebilleder.“

„Saae du heller ikke Illustrationen til Skolebal-Historien? Den grinte dog hele Byen af en hel Maaned — den kom Drengene jo med paa Skolen og bade Stæren forklare dem. — Det var Mudder!“

„Ja slemt Mudder, Hr. Qvist! deri har De Ret!“ — sagde Anton — „Det er ikke værd at røre op i.“

„Ei, ei!“ — „udbrød Skriveren og saae forbauset paa Anton — „kan Dæggelammet blive vred og spydigt? — Det var jo et meget pent Genrebilled. Din værdige Ven, Hr. Skade, tog sig fortræffelig ud med Fiolen under Hagen — og Pedanten med Stærehovedet, som Damerne inclinere for, og som render det halve Selskab omkuld, mens han tager Flugten — han var kostelig! Men hvad gaaer der af dig? Eventyrprinds! du har jo flæbet. Du seer ud som en fortvivlet Elsker, der vil hænge sig. Haha! nu veed jeg det! — din Prindsesse holder nu Bryllup med en Anden — det er haardt! du maa sagtens hyle! hør, jeg er din Ven, lille Anton! vil du skyde dig paa Bryllupsdagen, saa betro mig det kun, og jeg skal laane en Rytterpistol til dig! — Det var en prægtig Ide — den kan bruges!“ — mumlede han ved sig selv og indhyllede sig nu velbehagelig i en Dampsky.

Anton svarede ham intet Ord, men gik tilsengs. Nu troede han dog vist at vide, hvorfor han følte sig saa ulykkelig. Han skjulte sit Ansigt i sin Hovedpude og græd stille den halve Nat.

Trettende Kapitel.

Næste Morgen søgte Anton saasnart muligt at komme ud af Sovekamret inden den vittige Skriver saae hans forgrædte Øine og fortsatte det Drilleri, der nu var blevet ham allerpinligst. Den Opdagelse, Anton denne Nat troede at have gjort i sit unge Hjerte, havde gjort ham til Gjenstand for en Selvbetragtning og Medlidenhed med sig selv, der forfulgte ham, hvor han gik og stod. Alt, hvad han allerede havde hørt og læst om Kjærlighed til Andres Brude eller gifte Koner, som man aldrig kunde faae og aldrig maatte tænke paa, løb om i Hovedet paa ham og blev nu anvendt paa ham selv. Han blev næsten forfærdet over, at det var kommet saa vidt med ham i hans syttende Aar, og at han nu hele sit Liv skulde fortæres af denne skrækkelige Lidenskab, som der jo intet andet Raad var for, end at skyde sig, som Skriveren meget rigtig havde bemærket. Dette vilde han dog paa ingen Maade. Det gav han Vorherre sit Ord paa. Der var desuden Noget i denne hans hemmelige Ulykke, som gjorde ham interessant for sig selv; men at han for Øieblikket var det allerulykkeligste Menneske i Verden, var han overbeviist om. Han turde den Dag ikke see paa Frøken Mine. Naar hun talte venligt til ham, blev han rød i Hovedet, og det var ham som ethvert Ord, han vilde sige, blev hængende i hans Hals. Magister Stær turde han heller ikke som sædvanlig see frimodig i Øinene. Det var

ham som han havde begaaet et hemmeligt Forræderi mod den kjærlige Lærer. Han søgte saa snart som muligt at komme ud, og nu skulde Hr. Skade være hans Trøst.

„Jeg skal bort om en Maaned og lære Generalbas!" — var det Første, han sagde, saasnart Hr. Skade havde grebet sin Clarinet og lagt Noderne paa Pulten — „men nu maa De endelig høre hvordan jeg har havt det inat, og hvad intet Menneske i Verden kan sige eller have Begreb om. Det maa gjerne være vildt! — det maa gjerne være Kattemusik! men høre det maa De — eller jeg døer!"

„Nu, saa blæs da, i Guds Navn, lille Ven!" — sagde Hr. Skade. — „Det vil blive slemt at høre paa for en fornuftig Stadsmusikant — men kan det ikke Andet være — saa blæs!"

Anton satte nu Frøken Mines Ibenholts-Fløite til Munden og blæste hvad der øieblikkelig ligesom udstrømmede af hans forvirrede Indre. Det var vistnok vildt og stred formodentlig mod mange Regler; men der kom dog af og til saa milde, bløde og smeltende Toner frem mellem alt det Vilde og Sønderrivende, at Hr. Skade mod sin Villie blev bevæget derved, og der rullede store Taarer ned over hans Rubinnæse, medens han gjorde de grueligste Grimasser og ofte stampede i Gulvet over de mange Feil i Fingersætningen.

„Lad nu det være godt, lille Ven!" — afbrød han endelig den fortvivlede Fløitespiller: — „jeg kan taale Meget, naar jeg selv spiller med; men nu kan jeg, sandt for Herren! ikke taale Meer af det Slags. Vær nu et fornuftigt Menneske og spil den Polka, jeg gjorde saa megen Lykke med ved Skoleballet!"

„Nei, nei! den vil jeg aldrig høre meer!" — raabte Anton — „det var jo den, baade De og Hr. Stær kom i Bladet for — men en skammelig Usandhed var det dog —

Deres Grimasser var ikke nær saa slemme, og Hr. Stær rendte ikke meer, end et eneste Menneske omkuld" —

Det vilde ikke gaae med Musikunderviisningen den Dag. Hvad Hr. Skade saa lagde frem, blev det forkastet, eller naar et Par Tacter var spillet efter Noderne, faldt Anton ind i de vilde, rørende Toner, som ingensteds stode betegnede, men som Hr. Skade græd over og kaldte Kattemusik.

I hele fjorten Dage kunde Anton ikke komme til Ro for den ulykkelige Kjærlighed, som han ganske vist troede han led af. Han sov dog nu ret godt, og han saae ganske frisk ud, men loe og spøgede dog ikke, som han pleiede. Ved Bordet sad han taus og løftede ikke sine Øine fra sin Tallerken, medens han dog spiste nok saa Meget, som ellers. Til Hr. Stær og Frøken Mine turde han ikke løfte sine Øine, og hans Adfærd blev dem meer og meer besynderlig.

Det nærforestaaende Bryllup og den Flytning, der strax efter skulde finde Sted, gav dem imidlertid saa meget Andet at tænke paa, at de ikke fik Tid til at agte saa nøie paa den Forandring, der var foregaaet med det unge Menneske. Magister Stær maatte en hel Uge reise bort, for at ordineres, og kom først tilbage Dagen før Brylluppet. Han fandt om Aftenen et Brev paa sit Bord; han aabnede det og saae med Forundring, at det var uden Navn. Det indeholdt kun nogle faa Linier med en fordreiet og ukjendelig Haand. Han stirrede længe derpaa og gik urolig op og ned i sit Kammer.

Da Magisteren næste Dag kjørte, som Brudgom, til Kirken, saae han bleg og angreben ud, og den omhyggelige Brud frygtede for, at han var syg. Hun spurgte kjærlig, om der var hændtes ham noget Ubehageligt, men fik intet tilfredsstillende Svar.

Brudgommen fik Øie paa Anton under Vielsen i Kirken og havde derover nær forsømt at række Bruden sin Haand. Han var saa forlegen og adspredt under den hele Handling, at det ikke undgik de nysgjerrige Tilskueres Opmærksomhed. Hist og her hørtes endogsaa Hvisken og en dæmpet Fnisen mellem nogle voxne Skoledrenge og Contoirist Qvist.

Ved Bryllupsbordet var der en paafaldende Stilhed.

Strax efter Bordet vilde Brudeparret tiltræde Reisen. Brudens Fader vilde følge dem tilhest. Han havde foreslaaet Anton at tage Plads hos Kudsken paa Brudeparrets Vogn og følge med dem Alle til Præstegaarden, hvor han saa ofte havde ønsket at komme, og hvor hans Veninde, den lille Lise, jo var. Til hans Forundring havde Anton dog ikke modtaget Tilbudet. Hans Reise til Hovedstaden var forberedt, og han havde bestemt at reise samme Aften.

Da Brud og Brudgom skulde stige tilvogns, faldt Anton Hr. Stær heftig om Halsen og bad ham være glad og lykkelig og for Himlens Skyld aldrig troe noget Slemt om ham. Havde Nogen sat Ondt for ham eller sagt, at han holdt meer af Frøken Mine, end han havde Lov til — eller at han nogensinde havde tænkt paa at misunde ham saa deilig en Brud — saa var det en skammelig Usandhed. Han havde kun ønsket en eneste Gang at kysse Frøken Mine paa Haanden. Han ønskede dem saa megen Lykke og Glæde og Velsignelse, som Vorherre kunde give noget Menneske. Han havde kun grædt en eneste Nat, da han hørte, Brylluppet og deres Bortreise var bestemt; men havde Nogen troet, at han vilde laane en Rytterpistol af Hr. Qvist og skyde sig, saa var det visselig ikke sandt.

Magister Stær gjorde store Øine og saae ham med

Forundring i det aabne, ærlige Ansigt. „Nei, Anton!" — sagde han glad — „jeg har aldrig troet noget Ondt om dig, og det skal jeg heller aldrig. Jeg har været urimelig og forstemt paa den lykkeligste Dag i mit Liv; men det er ikke din Skyld. See der! læs det Brev, naar vi er reist, og brænd det! saa kan du begribe hvordan jeg har havt det siden igaar Aftes. Kom nu, Mine! og giv vor gode Anton et søsterligt Kys til Afsked! Jeg har været saa dum, at være skinsyg paa ham paa min Bryllupsdag. Det er første og sidste Gang, det skal hændes mig. Naar du engang besøger os i Præstegaarden, Anton! saa skal du lee med os over den Fantasi, der har gjort os begge til Gjække! — Vi skal ofte tænke paa dig og tale om dig. Skriv os flittig til og følg din gode, friske Natur!"

Efter en hjertelig Omfavnelse forlode de ham begge ved Vogntrinet. Han lukkede Vognen efter dem, og den rullede afsted. Han blev staaende saalænge han kunde see Vognen. Han svingede sin Kasket, og Brudens hvide Slør viftede til ham fra Vognvinduet.

Saasnart Anton nu ogsaa havde taget Afsked med sin faderlige Ven, Byfogden, der allerede var stegen tilhest, gik han stille op paa sit Kvistkammer, for at pakke ind. Det var endnu ikke Skriverens Sengetid, og Anton var ene. Han havde baade Hoved og Hjerte saa fuldt, at han rent havde glemt Brevet, Hr. Stær havde bedet ham læse og brænde. Ved hvert Stykke, han pakkede i sin Kuffert, tænkte han paa, hvad han i de Klæder havde oplevet i det kjære Hus, han nu skulde forlade. Allersidst gjemte han den Ibenholts-Fløite med Sølvklapperne. Han trykkede et Kys paa den, saa kjærligt og ærbødigt, som det var Frøken Mines Haand, der var ligesaa hvid, som Fløiten var sort. Først da Kufferten var lukket, huskede han paa Brevet.

Det var aabnet. Udskriften var til Hr. Pastor, Magister Stær. Saasnart han kastede sine Øine paa Skriften, kjendte han paa nogle unødvendige Sving Hr. Qvists fordreiede Contoiristhaand. Han læste det Par Linier, som havde voldet Magister Stær saamegen Uro og Bekymring paa hans Bryllupsdag. „Betænk hvad De gjør!“ — stod der — „og bring ikke et Menneske til Fortvivlelse! Den unge Anton Knudsen har betroet en god Ven, at han længe har elsket Frøken Mine Kyng, og at han bestemt vil tage Livet af sig, naar han seer hende for Brudeskamlen med en Anden.“

Neppe havde Anton læst Brevet til Ende, før Contoirist Qvist traadte fløitende ind i Kamret, tændte sin Cigar og gyngede sig skjødesløs paa en Stol. „Naa, Prinds Paddehat!“ — sagde han med et hoverende Smil — „var det ikke en fornøielig Bryllupsstads? — saae Prindsessen ikke allerkjæreste ud? og kunde Nogen see Brudgommen uden at grine?“

Blodet var steget Anton til Kinderne. Det var som hver Nerve og Muskel i ham var i Bevægelse. Han svarede ikke, men satte sin Kuffert ud af Døren til Gaardskarlen, som kom, for at hente den og sige, at Hans Litsenbroder holdt med sin Vogn i Gaarden. Anton greb sin Kasket og vilde følge Karlen; men da han tilsidst fik Hasselkæppen i Haanden, som han nær havde glemt, var det som det gamle Barne-Eventyr pludselig blev levende i hans Sjæl og blev til Sandhed. „Rap dig, Kæp!“ — raabte han, og med en næsten ubegribelig Kraft og Hurtighed greb han den lange Skriver ved det ene Ben, rev ham ned af den gyngende Stol og satte Stokken i susende Bevægelse mod hans Lemmer.

Den forfærdede Skriver gav et umaadeligt Brøl fra sig. Han vilde rive sig løs og springe op, men mærkede

snart, at Anton, der var et helt Hoved mindre, dog var en Kæmpe mod ham, naar han blev rigtig vred. — Anton holdt fast paa hans Ben, trods al hans Sprælden, dreiede ham med Ansigtet om mod Gulvet og lod Kæppen dandse paa hans Ryg, til han opgav al Modstand og bad for sig. Først da gav han Slip paa den gjennemprøglede Skriver og gik rolig ud af Døren, uden at see sig tilbage.

„Ordenlige Skrub! det maa jeg lide!" — sagde Hans Litsenbroder og nikkede, da han havde kjørt Anton gjennem den slet brolagte Gade og dreiede ned paa den bløde Jordvei udenfor Byporten. — „Ja, saadant skal det være! — tænkte nok, der skulde blive Karl af dig! — Du har længe nok ladet dig lumpe af den Slubbert — og du skal see, han har godt af det! — Tørre Prygl paa rette Sted er altid en Guds Velsignelse; dem skal man aldrig spare paa! Det var da en stor Glæde baade for mig og Morten, kan du troe" — vedblev han — „og den hele By vil glæde sig, naar de høre, Skriveren har faaet Skrub. Du smurte ham, min Tro, rigtig igjennem!"

„Jeg veed ikke selv hvordan det gik til, Hans!" — svarede Anton. — „Det har tidt kogt i mig for, naar han drillede mig, og jeg havde nok kunnet magte ham; men saa har jeg bedet Vorherre holde Styr paa mig. Denne Gang vilde han nok ikke; jeg bad ham da heller ikke derom; men det skulde nok saa være."

„Fromt tænkt! christeligt tænkt!" — sagde Hans — „man skal aldrig overhænge Vorherre med urimelige Bønner, og naar man omtrent veed hvad han vil, skal man gjøre det fort og godt. Hvad har Vorherre givet os Næver for, naar man ikke skulde prygle Slynglerne?"

„Men man skal dog nok ikke tage sig selv tilrette, Hans! — en rigtig Slagsbroder skal jeg vist heller ikke være; jeg

holder meer af at haandtere Fløiten, end Kæppen. Var jeg ikke just kommen til at tænke paa det gamle Eventyr om: „„Rap dig, Kæp!““ var jeg neppe saaledes faret i ham — men saa gik det ogsaa som af sig selv.“

„Ja vel!“ — sagde Hans — „Kæp i rap Haand kan nok rappe sig, og det kan gaae ganske natyrligt til. Saadan gik det ogsaa mig, da jeg fik Fingre i Mikkel og Fuldmægtigen. Hm, hm!“ — vedblev han noget efter og nikkede — „fik mit Been spoleret, men fortryder det ikke — havde ellers aldrig faaet Sidse. Der er dog en Styrelse i Alting! — See! nu gaaer den pene Hr. Siversen med Skubkarren — og imorgen skal jo Mikkel rettes. Han trak det længe nok ud med sine Løgne, den Rad! men vor Byfoged er skrap — og Lømlen, du pryglede, er en god Støver.“

„Skal Morderen nu rettes?“ — udbrød Anton. — „Hu! det er dog fælt! Monstroe, han ikke kunde omvendt sig engang uden at rettes?“

„Kanskesens!“ — svarede Hans og trak paa Skulderen — „men ihvilketsomer — Retten maatte dog have sin Gænge. Liv for Liv, hedder det, og Den, der udøser Menneskens Blod“ —

„Men det gjør jo Skarpretteren ogsaa, naar han nu hugger Hovedet af Mikkel Kvæler“ —

„Ja, det er en anden Sag! det er med Ret og Skjel — det er efter Lov og Dom og ved Rettens Folk.“

„Men saa slaaer jo dog Rettens Folk et syndigt Menneske ihjel, og saa skulde de jo ogsaa slaaes ihjel, hvis det var saadan at forstaae! Du kan troe, Hans! det har ikke været Vorherres Mening, for: du skal ikke slaae ihjel! har han jo selv sagt i det femte Bud.“

„Det er en god Snak det, Anton!“ — svarede Hans — „paa de Maader maatte vi jo heller ikke føre Krig og

slaae Tyrken eller Tydsken ihjel, naar han faldt herind i Landet og myrdede Folket, og saa var vi jo nogle Ærke-Mæhæ og dumme Asner."

„Ja, det er da ogsaa sandt!" — svarede Anton — „Men kunde vi sætte Tyrken eller Tydsken i Bolt og Jern, som Mikkel Kvæler, naar de vilde slaae os ihjel, saa behøvede vi jo heller ikke at skille dem ved Livet."

„Det har du endelig ogsaa Ret i, Anton! men det kan vi nu ikke — derfor maa nu ogsaa Mikkel række Hals med Rette imorgen hist ude paa Galgebakken ved Møllerskoven."

„Nei, Hans! det er, hvad Hr. Stær kalder en falsk Slutning, for seer du" —

Længer kom de ikke i denne Undersøgelse. Hans maatte nu holde, for at optage et Par Reisende, der ventede paa ham udenfor Bomhuset. Den Ene var en midaldrende, kjøbstedklædt Kone, med et mildt og klogt Ansigt; den Anden var en lille, stærkt indpakket Mand, hvoraf man kun saae en tyk, ildrød Rubinnæse under den blaae Kasket.

„Ei, ei! lille Ven!" — lød en velbekjendt Stemme — „skal de skjønne Aander mødes? — det er jo fornøieligt!" — Det var Stadsmusikant Skade. Han havde sin gamle Fiolinkasse under Armen og en stor Bylt i Haanden, som Hans gjorde Plads til, medens han hjalp ham og Madamen til Sæde.

„Det er den gode Madam Madsen, som jeg følger ind til Examen" -- vedblev Hr. Skade — „hun staaer sig vist godt, og saa — er det ikke fornøieligt?"

„Jo, det er det vist!" — svarede Anton — „men skal Madamen da nu være Student?"

„Nei, vist ikke, lille Ven! Jordmoder skal hun være

— Fødselshjælperske, og det ene og alene for at hjælpe mig" —

„Men hvorledes? Hr. Skade! De er jo ikke frugtsommelig" —

„Ei! lille Ven! hjælpe mig paa Benene, mener jeg — forresten er Geniet altid frugtsommeligt paa en Maade, og uden Musen kommer der Intet ud af Konsten. Kan det lykkes, vil hun nu gjøre mig til en lykkelig Ægtemand og en god Fader maaske, og saa skal jeg ikke længer søge Trøst i Arrakpunsch for Næringssorg og ulykkelig Kjærlighed. — Ak! hvortil kan de to Landeplager ikke drive et Geni!"

„Det skulde du ikke fortælle hele Verden, min Skade!" — sagde Madamen hemmeligt og stødte ham paa Albuen.

„Den lille Ven veed jo nok hvordan jeg har havt det, søde Lene! Jeg har aldrig gjort nogen Røverkule af mit Hjerte — ham kan jeg jo takke for min Lykke — han var mig en tro Ven, da jeg var nær ved at døe af Næringssorg, Drik og ulykkelig Kjærlighed. — Var han ikke" —

„Ti stille, min Skade! nu er den Sorg jo forbi. Det er Noget, et ungt Menneske ikke har Forstand paa." —

Under en mindre nærgaaende Underholdning om det smukke Septemberveir og om Alt, hvad der var at see i Hovedstaden, hvor Anton nu glædede sig til at have en Ven og Raadgiver i Hr. Skade, rullede de meget veltilfredse hen ad Landeveien. Anton syntes meget godt om den jævne, besindige Madam Madsen, der havde sin Kurv med Smørrebrød og en lille Flaske paa Skjødet, som hun kun rakte Hr. Skade, naar de kjørte en Kro forbi, og han klagede meget over Tørst. Hun talte meget om medicinske Gjenstande, især om en fornuftig Diæt, med et kjærligt Blik til Hr. Skade, og undertiden prydede hun sin Tale med et

ømt Ord af det æsthetiske Bogsprog. Hun nynnede ogsaa gjerne med, naar Hr. Skade forslog Tiden med at synge Brudstykker af moralske og rørende Drikkeviser om Dyden og Livets Kortkhed, der lod til at høre til hans Ungdoms-Erindringer.

Anton modtog med Glæde Madam Madsens Tilbud om Kost og Logis i Maanedsviis „i hendes Families Skjød" i lille Regnegade, hvor han kunde dele Værelse med Hr. Skade paa Kvistkamret.

Samlede

Eventyr og Fortællinger

af

Bernhard Severin Ingemann.

Tiende Bind.

Anden Udgave.

Landsbybørnene, anden Deel.

Kjøbenhavn.

C. A. Reitzels Forlag.

1860.

Bianco Lunos Bogtrykkeri ved F. S. Muhle.

Landsbybørnene,

Nytids-Roman

af

Bernhard Severin Ingemann.

Anden Udgave.

Anden Deel.

Kjøbenhavn.
C. A. Reitzels Forlag.
1860.

Bianco Lunos Bogtrykkeri ved F. S. Muhle.

Landsbybørnene,

Nytids-Roman

af

B. S. Ingemann.

Anden Deel.

Første Kapitel.

Medens Anton Knudsen hin Septemberaften 1842 rullede hen ad Kongeveien mod den store Hovedstad, som han første Gang i sit Liv skulde see, og ofte havde en jævn, hyggelig Samtale med Hans Litsenbroder, Hr. Skade og Madam Madsen — red Byfoged Kyng i modsat Retning hen ad en mindre Landevei i Sporene af den lille Offenbakker, han nylig havde anskaffet sig, og som nu blev indviet af de kjære Brudefolk. Han agtede denne Aften at følge dem til den saakaldte Mølleskov-Kro, hvor de vilde overnatte. Næste Dag vilde han derfra besørge en Embedsforretning og saa om Aftenen samles med sin Datter og hendes Brudgom hos de Gamle i Præstegaarden. Han lod med Forsæt Vognen med Brudeparret kjøre et godt Stykke forud og holdt sin Hest tilbage, for at være ene med sig selv og sine Tanker.

Han hørte til de Mennesker, som kun synes at være sig deres dybere Natur bevidst, naar de ere ene. I Omgang med Andre, selv med sine Nærmeste, var han tilbageholdende og noget tør, altid høflig, men tilsyneladende kold. Selskabstonen i hans Ungdom havde paatrykt hans ydre Væsen det ensartede Stempel, der ligesom vil bortfjerne al Eiendommelighed og kun fastholde det almindelig Vedtagne og Passende i alle Forhold. Det var som han frygtede eller undsaae sig

for nogensomhelst Yttring af Begeistring og varm Følelse, hvorved Holdning og Ligevægt kunde komme i Fare.

Uagtet hans inderligste Liv var knyttet til hans Datter, havde hun dog næsten aldrig modtaget et Kjærtegn af ham eller hørt et frit udtalt Hjerteord fra hans Læber. Hun havde en næsten ubegrændset Ærbodighed for Rigtigheden i hans Domme og Meninger; men han yttrede sig aldrig om Andet, end hvad der laae indenfor Grændsen af det klart Begribelige. Alt, hvad der kunde kaldes Mysterier i Aandens Verden, bortfjernede han i enhver Samtale, som foruroligende og næsten usømmeligt i det dannede Selskab. Hans faderlige Kjærlighed sluttede Datteren sig kun til af hans utrættelige Omhu for hendes Forstands-Udvikling og den næsten ridderlig høflige Eftergivenhed, hvormed han behandlede hende, som voxen. Nu, da han skulde sige hende Farvel, saagodtsom for bestandig — thi de gjensidige Besøg i Fremtiden vilde kun blive sjældne og korte — følte han sig langt heftigere bevæget, end han vilde tilstaae sig selv eller lade Nogen mærke.

Han red langsomt og lod sit lidet begivenhedsrige Levnetsløb rulle sig forbi. Han saae sig som den omhyggelig opdragne Dreng af Middelstanden, der gik med artig Beskedenhed med sine Flittighedsbelønninger og fortræffeligt anbefalende Charakterbøger gjennem Skolelivet. Han saae sig agtet, som den flittige Student, den velbegavede unge Mand, der passede i ethvert dannet Selskab. Han saae sig gaae heldigt frem fra Trin til Trin paa Embedsstigen til sit nærværende Standpunkt, der sandsynlig kun havde nogle faa Titelgrader tilbage til Culmination. Selv hans Forlovelse og Bryllup gjorde ingen betydelig Forandring i den Overenskomstens Mekanisme, han fra sin Barndom var indsnærpet i. Han havde været forelsket i den passende Grad, der kunde forenes med

den gode Tone og den tarvelige Gjenkjærlighed, han troede at finde. Han havde levet et saakaldet lykkeligt Ægteskabsliv i ti Aar, gjort et passende Antal Selskaber om Aaret og var nu den velhavende Enkemand, der strengt iagttog sine Embedspligter, førte et anstændigt Hus og nød almindelig Agtelse. Han maatte prise sin Lykke næsten i Alt og følte sig dog saa fattig, saa forladt, saa haabløs og tom paa al Livsfylde, at han ikke turde tænke derpaa med sin hele Sjæl af Frygt for at tabe den Ligevægt og det Herredømme over sig selv, hvori han satte sin eneste Stolthed. Desuagtet fandt han et Slags Tilfredsstillelse i, naar han var ene, at nærme sig til det yderste Punkt i hans Selvbeskuelse og stille sig paa Randen af den uendelige Tomheds Afgrund, for dog, med et Slags Høflighed mod sig selv, at lade Tanken glide forbi og smile rolig over sin Selvbeherskelse og Afsigelse af al høiere Lyksalighed.

I en saadan Stemning naaede han den saakaldte Molleskov-Hoi, hvor han næste Dag paa Embedsvegne skulde være tilstede ved en Henrettelse. Her skulde han oplæse Dødsdommen for Mikkel Kvæler paa Retterstedet. Synet af Galgebakken med det opreiste Skafot, han nu red tæt forbi, rev hans Tanker bort fra Billedet af hans eget Liv til Forestillingen om hvorledes det maatte see ud i en saadan Forbryders Sjæl, som den forstokkede Morders. Ligesom han, med en vis moralsk Tryghedsfølelse, forfulgte denne Tanke, sprang hans Hest pludselig tilside og blev sky. Det var mørkt, og der var Intet at see paa Veien; men han troede at have hørt en Lyd som af et dybt, hjerteskærende Suk. „Er der Nogen?“ raabte han høit med kraftig Stemme og tvang Hesten til at gaae langsomt. Der paafulgte intet Svar, og han fortsatte sit Ridt gjennem Skoven. „Rolig, Gamle!“ — sagde han og klappede sin fnysende Hest paa Halsen — „passer det sig for dig at have Syner! vil du vide Meer, end vi, om det

Usynlige? Pas dit Embede! naar du har udtjent, faaer du Naadsensfoder — som jeg — eller en Kugle bag Øret. Saa er Alt forbi. Hm ja, i det store Intet er der jo Intet at frygte."

Det var som han greb sig i, at det igrunden ikke var til Hesten, men til sit eget Indre, han talte, og han blev ligesom forlegen for sig selv. Slige Udbrud af mørke eller bittre Tanker ansaae han det for upassende at forurolige sig selv eller Andre med.

Efter et Par Timers Ridt standsede han ved Mølleskov-Kroen, hvor Alt forud var bestilt til den lille, enlige Bryllupsfest. Det var saaledes foranstaltet efter Brudeparrets Ønsker, tværtimod Faderens Anskuelse af det Passende ved slig Leilighed.

I Kro-Døren blev han modtagen af det lykkelige Brudepar. Magister Stær holdt sin Brud fast ved Haanden og gik intet Skridt, uden at drage hende med sig. Han var inderlig lykkelig over at kunne feire sit Bryllup paa et Sted, hvor der hverken var Naboer eller Gjenboer, hvor ingen nysgjerrige Øine foruroligede ham, og hvor han ikke næste Dag skulde modtage en ligegyldig eller smaalig opmærksom Hærskare med alle de intetsigende Lykønskninger. Han følte sig saa glad, at han undertiden gjorde et Hop og vilde gjerne gnide sine Hænder, som han i lignende Stemninger pleiede, hvis han ikke derved skulde slippe den lille, nydelige Haand, han holdt saa fast paa. Her i den simple, landlige Kro, hvor Ingen kjendte ham, var al hans Forlegenhed og Ubehjælpelighed forsvunden. Her følte han sig fri og mægtig som en Konge.

I de øverste Gjesteværelser, som udelukkende vare overladte til Familien, havde allerede de unge Folk indrettet Alting ret hyggeligt og hjemligt. Brudekrandsen var taget ud af Sypofen og blev af og til sat Bruden paa Hovedet, naar Op-

vartningspigen ikke var tilstede, og Shavlet, hvormed hun skjulte sin Brudedragt, blev da bortkastet. Den splinterny Brudgoms-Klædning af fint, sort Klæde og den hvide, broderede Silkevest, som Hr. Stær hele Dagen havde følt sig fremmed for sig selv i, mærkede han nu slet Intet til. Kufferten med deres andre Klæder var ved en Feiltagelse sendt forud til Præstegaarden, og man havde kun de nødvendigste Bekvemmeligheds-Sager med i en Natsæk. Nu fandt de imidlertid begge To, at det netop saaledes var i sin Orden. Ingen Andre, men de selv maatte kunne see paa Alting, at det var en Bryllupsfest. Larmen af Bønder og simple Reisende i Skjenkestuen og Kjøkkenet vedkom dem ikke og syntes dem endog at forøge Hyggeligheden i deres lille, afsondrede Bryllupssal.

„Er her ikke prægtigt?" — sagde Magister Stær og førte sin Svigerfader til Sæde i Sofaen.

„Er her ikke velsignet? kjære Fader!" sagde Vilhelmine og skjenkede paa Thepotten med den venstre Haand, medens den glade Brudgom endnu holdt fast paa den høire.

„Ja, vel! ja, vel!" — svarede Byfogden adspredt — „rent og ordenligt er her gjerne. Noget behageligere havde jeg dog ønsket det her. Det er brave Folk her i Kroen. Her er dog idag en usædvanlig Larm og Færdsel. Jeg saae en Flok Karle med en fremmed Politibetjent ride herfra i fuldt Firspring."

„Lad dem færdes som de vil i den urolige Verden udenom os!" — sagde Hr. Stær og kyssede sin Bruds Haand, uden at slippe den. — „Her regjere vi nu ene og har Alt, hvad vort Hjerte kan ønske!"

„Meget rigtigt, Hr. Svigersøn!" — svarede Byfogden og forlod Sofaen for at see ud af Vinduet. — „Jeg gaaer dog lidt ud i Skjenkestuen, for at see hvad der er paafærde" — tilføiede han strax efter og gik ud.

Han blev temmelig længe borte; men for de Elskende blev Tiden ikke lang.

„Maskinen gaaer af Kog! — Slip min Haand lidt, Kjære! og lad mig ringe!" — sagde endelig Bruden. Med den løsladte Haand skjulte hun Brudekrandsen i Sypøsen, drog Shavlet sammen over sin Brudekjole og trak i Klokkestrængen.

Da Themaskinen kort efter, ved Opvartningspigens Konst, sang sin hyggelige Vise og Faderen traadte ind igjen til dem, fulgte Pigen ham i Hælene med et Blækhus og andre Skriveredskaber. Hun saae Krandsen paa den smukke Dames Haar og studsede. Med et skælmsk Smil forlod hun Stuen, og et Øieblik efter vidste hele Huset, at det var et Brudepar, der gjestede dem.

Byfogden havde strax sat sig til at skrive.

„Kom, kjære Fader! din The bliver kold!" — sagde Vilhelmine — „er du heller ikke her engang fri for Embedssager?"

„Jeg kommer strax!" — svarede han — „kun et Par Ord til! saa er jeg færdig. Hør, Hr. Svigersøn!" — vedblev han kort efter. — „Lad mig et Øieblik forstyrre Dem! det er Noget, De ogsaa bør kjende, hvis de muligen skulde faae Øie paa Personen. — Middelmaadig af Væxt, ligesaa af Bygning — sorte Haar — brune Øine — taler Dansk — luder med Hovedet — var ved Undvigelsen iført en overmaade afslidt og smudsig sort Kjole, ditto forhen gule Skind-Benklæder — ditto rød Plydses Vest, ligesom ved hans første Paagribelse og Aflevering for to Aar siden til herværende Jurisdiction" —

„Men jeg forstaaer dog ikke ganske" — sagde Magister Stær. — „Denne Personbeskrivelse" —

„Det er Signalementet i et Stikbrev, jeg her udsteder"

— svarede Justitsraaden. — „Det er efter den berygtede Morder, som skulde henrettes imorgen her tæt ved, og som jeg skulde oplæse Dommen for“ —

„Uhyret, der kvalte de gamle Møllerfolk?“ — udbrød Vilhelmine.

„Ganske rigtig! han har fundet Midler til at undvige paa sin Transport hertil fra Stokhuset, og det lige her ved Kroen, for en halv Time siden. Her vilde de overnattet med ham, hvad jeg dog ikke har været underrettet om“ —

„Hu! det var fælt! Gud ske Lov, han kom herfra!“ — udbrød Bruden — „skulde vi været under Tag her i Nat med det græsselige Menneske! — Hvordan er det gaaet til?“

„Han har smøget Lænkerne af sig — de ligge derude i Vognen. Den ene fremmede Politibetjent er bragt beruset herind i Skjenkestuen. Den anden vilde bragt Delinqventen herind, medens Kudsken trak Hestene til Stalden, men har faaet et svært Slag i Hovedet med Lænken, idet Morderen er sprungen fra ham i Mørket. Det har været den saarede Betjent, jeg har mødt, med fire andre Karle tilhest, nu, da jeg kom. Det har vist været Morderen, jeg selv hørte sukke hist i Krattet under Galgebakken. Nu er han sagtens i Skjul for i Nat; men Stikbrevet maa være i Avisen imorgen!“ — Byfogden gik nu hastig ud, for at besørge det Fornødne.

Den uhyggelige Uro i Huset havde for et Øieblik gjort et Skaar i Brudeparrets hjemlige Glæde.

„Lad nu ikke denne lille Begivenhed forstyrre os, siden vi dog har valgt dette mindre passende Hus til Familiefesten!“ — sagde Byfogden, da han kort efter kom tilbage og nu rolig drak sin The. — „Jeg har gjort hvad jeg kan og har intet Ansvar. Imorgen skulde jeg for sidste Gang havt med den ubehagelige Delinqventsag at gjøre.“

„Det er rart, du nu slipper derfor!" — sagde Vilhelmine. — „Det var saa stygt netop Dagen efter vort Bryllup. Derfor har du nok heller ikke talt derom?"

„Det havde du jo ikke behøvet at vide!" — svarede Faderen. — „Den Forretning slipper jeg dog neppe for" — tilføiede han: — „Forbryderen vil snart være opsporet. Signalementet er kjendeligt nok. De Klæders Historie har jeg havt meget med at gjøre. Det vil maaske more Dem, Hr. Svigersøn! Kjolen har tilhørt en Præst, Benklæderne en svær Skovrider, og i den Pynt har vor flinke Anton staaet til Confirmation." Byfogden fortalte nu Hr. Stær hvad der var ham mærkeligst ved den hele Sag; men inden han kom til Ende dermed, foer han pludselig op. „Jeg maa strax ride til Byen!" — sagde han — „der falder mig en Omstændighed ind, som kunde gjøre Misdæderens fuldkomne Undvigelse mulig. Godnat! Jeg maa bryde op — det er Embedspligt! — Sees vi ikke her imorgen tidlig, tænker jeg dog nok at indhente Dem. Godnat!"

Dermed var han ude af Døren, og han red forbi deres Vindue i stærkt Trav inden Hr. Stær kunde slippe Brudens Haand, for at see sin Svigerfader stige tilhest og faae nærmere Oplysning om den Embedspligt, der nu aldeles berøvede dem hans Selskab.

„Den kjære Fader! han under sig dog aldrig Ro for det Embede!" — sagde Vilhelmine med et let Suk. — „Saa ivrig en Embedsmand vil du dog ikke blive?"

„Mit Kald bliver jo Fredens og Ordets stille Tjeneste!" svarede den unge Præst. — „Din Faders Liv tilhører Loven og Verden. Evangeliet har han jo aldrig villet høre mig tale om."

„Heller ikke med mig har han rigtig talt om Livet og Glæden deri" — sagde Vilhelmine — „det Gudelige passer

ikke til Selskabslivet og daglig Tale, har han altid sagt — men han har sørget for, at det tidlig kom til mig gjennem Andre."

Stemningen hos det glade, enlige Brudepar havde nu taget en from og høitidelig Retning. „Ak ja!" — sagde Bruden tilsidst — „der er, Gud ske Lov! en uendelig Fred og Glæde at haabe for alle Sjæle. Hvo veed om ikke selv denne forskrækkelige Morder nu kan faae Frist, endog i denne Verden, til at blive et nyt og bedre Menneske? — Jeg er ret saa glad ved at han ikke skal være under Tag med os her inat og vente paa sin gruelige Død imorgen."

„Og mere for hans mulige Frelses Skyld, end for den Ubehagelighed, vi er blevne frie for, kjæreste Mine! — — ikke sandt?" spurgte den unge Præst.

„Jo vissselig! Det var hæsligt egennyttigt af mig, at jeg før kun tænkte paa os selv og den lille Ubehagelighed paa vor Bryllupsaften. Nu vil jeg ønske, han kan flygte til et Land, hvor Ingen kjender ham, og gaae i sig selv. Jeg vil bede Godt for ham paa min Bryllupsdag, som vore Dronninger i gamle Dage for alle dem, der laae i Bolt og Jern" —

„Og til en mægtigere Konge, end vore Dronninger bad om deres Frihed! — ikke sandt?"

„Ja, ja, kjæreste Sjæl!" — hviskede Bruden og trykkede et Kys paa sin præstelige Brudgoms Kind.

De syntes idetsamme begge at høre et dæmpet Suk i deres Nærhed. De studsede og saae sig om i Stuen; men der var Ingen tilstede. Vilhelmine aabnede Døren til et Sideværelse mod Haven, hvor hendes Fader skulde have overnattet, men fandt det ledigt. De saae nu, om Døren til Gangen var lukket, og tænkte ikke meer derpaa.

Da Lysene vare slukte i den lille Festsal og det tilgrændsende Brudekammer, var der ogsaa blevet roligt i

Huset. I Skjenkestuen sad kun et Par Fragtmænd ved deres Ølkrus, medens den fremmede Politibetjent sov sin Rus ud paa en Bænk. Gaardskarlen gav Fragtmændenes Heste Vand, og saasnart de vare kjørte bort, gik han ogsaa til Ro. Opvartningspigen, som havde bemærket Brudekrandsen paa Vilhelmines Haar, havde siden med stor Deeltagelse grebet enhver Leilighed til at tage hende og Brudgommen ret i Øiesyn. Hun havde med stor Begeistring skildret Brudens Deilighed for Husets Folk. Brudgommen havde hun fundet „ret pen"; hun vidste nu af Kudsken, at han var „en splinterny Præst"; det kunde hun da ogsaa see paa hans nye, glindsende sorte Klæder. Den hvide, broderede Silkevest beundrede hun især. Men hvad hun ikke kunde lide var, at den unge Præst holdt sit Hoved saa meget nedad, „aldenstund han dog havde en Brud, som det nok var værd at kneise af."

Det var en smuk Efteraarsaften. Maanen var staaet op. Da Opvartningspigen gik til sit Sovekammer, kastede hun endnu et nysgjerrigt Blik til Stuen, hvor det enlige Bryllupsgilde havde staaet. Der var nu stille. Rullegardinerne vare nedrullede, og der var intet Lys at see. Til sin Forundring hørte hun Udgangsdøren knirke. Hun skjulte sig bag Vandposten og saae tydeligt, at den unge Præst med sin pene, sorte Kjole og den hvide, skinnende Vest listede sig ganske sagte med sit dukkende Hoved over Landeveien og forsvandt i Mølleskoven paa den anden Side af Veigrøften. Det var hende ganske ubegribeligt. Hun blev staaende temmelig længe i sit Skjul, for at see, om han ikke snart kom tilbage; men han kom ikke. Hun rystede paa Hovedet over den besynderlige Brudgom, der saaledes rendte fra sin Brud, og med mange Betænkeligheder derover gik hun ind i sit Sovekammer.

Da Vilhelmine vaagnede om Morgenen, var det ikke lyst endnu. Man havde aftalt at bryde op i Dagningen og derfor staae meget tidlig op. Hun mærkede, at Stær allerede var oppe og klædte sig paa i det næste Værelse, hvor han om Aftenen, efter Sædvane, havde sat sine Støvler ud og lagt sine Klæder (selv den hvide Silkevest) paa en Stol ved Døren, for at faae dem børstede. Hun tilraabte ham et kjærligt Godmorgen og spurgte, om det allerede var Tid til at gjøre sig reisefærdig.

„Jeg er allerede paaklædt!" — svarede han — „men det er for tidligt for dig. Jeg gaaer nu kun ud og muntrer Kudsken og forlanger The til os. — Jeg skal nok lukke Døren efter mig."

Magister Stær var kommen for tidlig op. Han gik i Mørke over Gangen og gjennem en mindre Gjestestue til Skjenkestuen, hvor Folkene dog nu vare oppe og ventede, med deres Træskeer i Hænderne, paa deres Davre. Der hang en Tranlampe over Bordet. Der sad Gaardskarlen og to andre Karle tilligemed den fremmede Politibetjent, der nu havde sovet sin Rus ud og syntes noget modfalden over den Ulykke, han nok havde paadraget sig ved sin Uefterrettelighed.

„Er min Kudsk her?" — spurgte Magister Stær og traadte ind til dem. Men neppe faldt Lampelyset paa hans Skikkelse, forend den fremmede Politibetjent sprang op med stirrende Øine og greb ham i Brystet. „Lænken! — Lænken, Karle!" — raabte han — „jeg har ham!"

„Hvad? — Hvem? — hvad for Noget?" raabte Karlene forbausede.

„Ih, Tyven — Morderen — ham, der skal rettes idag!" — raabte Politibetjenten og surrede allerede Magisterens Arme sammen paa hans Ryg med sit Halstørklæde

— „skynd Jer! hent Lænken! — Den ligger jo i Vognen, siger I."

„Jeg beder!" — sagde Magister Stær og saae sig forundret om, som han drømte. — „Jeg begriber ikke — jeg indseer sandfærdig ikke, hvad De mener med saaledes at antaste mig."

„Det skal vi snart lære dig at forstaae paa Galgebakken, din Erke-Gauthyv!" — svarede Politibetjenten. — „Nei, see hvor han skuler, den Rad! vil du lade som du ikke er dig selv? Mikkel Kvæler! saadanne to smukke Fugle finde vi neppe ihast."

„Men jeg beder Dem indstændigst!" — sagde Hr. Stær — „antager De mig for den undvegne Delinqvent?"

„Hvem skulde du ellers være? du gulbenede Galgefugl med det røde skabede Bryst og den sorte Hale?" — raabte Politibetjenten og puffede ham. — „Du er Satan selv kanske; men derfor slipper jeg dig ikke! Igaar fik du drukket mig paa Pelsen og fik smurt Haser, hører jeg — men idag skal du ikke slippe af mine Næver før Mestermanden har dig fat" —

„Her er Lænken!" — raabte nu Gaardskarlen. — „Det er ganske rigtig Mikkel Kvæler. Jeg saae ham jo ved Lygten, da I kom med ham, inden han løb fra Jer."

„Men er her da intet Menneske, som kjender mig og kan oplyse denne ubegribelige Feiltagelse?" — sagde Hr. Stær. — „Lad Pigen gaae ind til Frøkenen — til min Kone, vil jeg sige, og bede hende" —

„Ei, ei, Mikkel! har du en Kone med? og hun er Frøken?" — sagde Retsbetjenten og loe. — „Spænd strax for min Vogn, Gaardskarl! og faa min Kudsk paa Benene! Skaf mig en stærk Karl med til Retterstedet! Før Kl. Otte skulde vi ikke være der med Raden; men vi har jo et godt

Stykke Vei, og Fanden skal passe længer paa den Gauthyv, end man har nødig!"

„Men naar jeg siger Dem, at mit Navn er Stær og jeg er Magister artium og ordineret Kapellan og er paa Reisen med min Brud til mine Forældre" —

Karlene loe. „Jo du er en net Kapellan, Mikkel!" — sagde Gaardskarlen — „du vil tage dig prægtigt ud paa en Prækestol!"

„Men, jeg beder Dem! løs mine Hænder! og jeg skal vise dem baade mit Magisterdiplom, mine Breve fra Bispen og alle mine Attester! de ligge i min høire Lomme" —

„Saa skal vi snart finde dem!" — sagde Politibetjenten og gjorde et Greb i hans høire Kjolelomme. Haanden kom op af Lommen med en lille Brændevinsflaske og et Stykke Pølse.

„Jo, Deres Velærværdighed! Documenterne er i god Orden!" — sagde Politibetjenten.

Alle loe, og man trak Magisteren, trods alle beskedne Modforestillinger, ud af Skjenkestuen.

Det var imidlertid blevet lyst, og nu bemærkede først Stær, at han var iført en gammel smudsig, afskyelig Dragt, netop saadan, som den, hans Svigerfader havde beskrevet i Stikbrevet. „Hvad er Dette?" — udbrød han — „tog jeg ikke mine nye Klæder paa imorges ved samme Stol, hvor jeg havde lagt dem iaftes?" — Han fik nu Øie paa Opvartningspigen, som med nysgjerrig Gru betragtede ham. „Sig til Frøkenen" — bad han — „nei, sig til min Kone, lille Pige! — men uden at forskrække hende — sig kun, der er mødt mig en lille Ubehagelighed — men man er i Begreb med at føre mig til Retterstedet — og" —

„Hu! nei, det er dog fælt at see Nogen, der skal rettes!" — sagde Pigen — „hvad for en Frøken mener Han?"

„Min Kone — min Brud — Madam Stær hedder hun idag — hende jeg kom med igaar — hende deroppe i Kamret" —

„Den unge Præsts Kone! — ak! den Stakkel! hende, Manden rendte fra inat?"

„Hvad for Noget?" — udbrød Stær forbauset — „er hendes Mand rendt fra hende? — er jeg rendt fra hende?"

„Nei, Præsten, hendes Brudgom — det saae jeg jo selv; og han er ikke kommen tilbage — det veed jeg."

„Nu ingen Sladder længer med Pigen, Mikkel! tilvogns!" — raabte Politibetjenten, og da Magisteren fremdeles gjorde Indsigelser, blev han uden Omstændigheder kastet op paa Vognen, og den rullede afsted.

Andet Kapitel.

Da Vognen var kjørt bort med Magister Stær, der, med Lænken om Fod og Haand, sad fastklemt i Armen paa Politibetjenten, med en anden stærk Karl bag ved sig, der holdt ham i Nakken, gik Opvartningspigen med et deeltagende Suk tilbage til Skjenkestuen, hvor der nu ikke taltes om Andet, end den forestaaende Henrettelse.

Vilhelmine havde imidlertid faaet god Tid til at klæde sig paa. Formedelst Stærs uheldige Befaling til Flyttegodskudsken, der var kjørt forbi dem med deres Kuffert, maatte hun nu atter iføre sig sin Brudekjole. Hun smilede dog ret inderlig glad over den kjære Brudgoms Ubehjælpelighed i alle verdslige Sager, medens hun gjerne feirede deres anden Dags Bryllup paa denne Maade.

Hun havde uforstyrret fuldendt den vel stadselige Reisepaaklædning og begyndte at undre sig over den ivrige Morgenmand af Brudgom, der vilde saa tidlig afsted og nu ikke kom tilbage. Den The, han havde lovet at sørge for, udeblev ligeledes, og han havde af lutter Omhyggelighed lukket hende inde.

Hun ringede, men adskillige Gange forgjæves. Endelig kom Pigen til Døren, men kunde ikke komme ind og maatte bort igjen for at hente Hovednøglen.

„Nu kom de da afsted med ham!“ — sagde Pigen, da hun tilsidst kom ind med Themaskinen til Vilhelmine. —

„Om Forladelse, Madam! hvis De har ventet paa mig! men jeg maatte endelig see hvordan saadant et Menneske seer ud, som skal rettes. — Det skal være saa advarende, siger man — og saa kom det til med Døren" —

„Er den undvegne Morder da greben?" — spurgte Vilhelmine.

„Ja, Madam! og nu age de ham til Retterstedet — hu! det er fælt at tænke paa! Jeg gad dog nok see det, naar jeg kunde staae langt borte; men saa vilde jeg holde begge Hænder for Øinene. Han saae dog ikke saa forskrækkelig ud i Ansigtet, som jeg havde troet: han havde kjønne brune Øine og en meget pen Næse; han var ligesaa fin i Huden som deres Mand; men ækel var han i Klæder. Han snakkede næsten ganske som et christent Menneske; men det var rigtignok noget forvirret Tøi om hans Kone, som var Frøken — og man kunde nok see, han havde en ond Samvittighed, for han skulede og saae altid ned paa sine fæle gule" —

„Saa skal han nu miste Livet, før han maaske aner dets Betydning!" — udbrød Vilhelmine — „ak, ja! han var jo et farligt Umenneske. — Men hvor kan Claudius — hvor kan min Mand blive af?" — spurgte hun og blev rød ved første Gang at sige: „min Mand."

„Deres Mand? — lille Madam! ak, ja! hvor kan han blive af?" — gjentog Pigen med inderlig Deeltagelse — „det maa De nok sige, Madam! det er ikke hvad man skulde vente" —

„Ikke det? hvordan mener du?"

„Saaledes at liste sig bort og blive rent borte" —

„Rent borte bliver han da ikke, og han listede sig heller ikke videre — han løb nok en Stol om i den anden Stue; men jeg har længe været paaklædt og ventet baade paa ham og paa din The" —

„Ak, ja! her er Theen, Madam! gid jeg kunde sige det Samme om Deres Mand! men han drikker neppe The med Dem. Jeg har ogsaa kun bragt eet Par Kopper" —

„Hvor kan det falde dig ind? min Pige! har han maaskee forlangt Kaffe til sig selv?"

„Nei, lille Madam! han tænkte vist hverken paa Kaffe eller The: han lod til at holde meer af Skoven og den friske Luft" —

„Ja saa! det ligner ham! den smukke Skov saa tæt herved har altsaa lokket ham" —

„Ak, ja! den maa tilvisse have forlokket og forheret ham, naar han kunde snige sig bort fra saa deilig en Brud" —

„Hvor veed du, at jeg var Brud igaar? lille Pige!" spurgte Vilhelmine og rødmede.

„Det kunde jeg jo sagtens see paa Krandsen og al den anden Herlighed. Men Madamen seer jo ganske fornøiet ud — det kan jeg ikke forstaae efter saadan en Ulykke — har De da slet ikke savnet ham?"

„Jo vist! det siger jeg dig jo; men det er da ingen Ulykke, om han er gaaet lidt over i Skoven og har glemt Tiden, som han pleier" —

„Men det er dog en forskrækkelig Glemsomhed af en Brudgom, naar han baade kan glemme Tiden og Bruden og løbe fra hende paa saadan en Tid" —

„Jeg forstaaer dig slet ikke, Barn!" — sagde Vilhelmine. — „Gaa ud og see om min Mand ikke er der! sig, jeg venter ham! og bring saa et Par Kopper til!"

„Ak! det skal jeg grumme gjerne, lille Madam! men det nytter, saamænd, til ingen Ting. Har han været borte den hele Nat, kommer han nu vist ikke igjen, for at drikke The."

„Du er en underlig Pige! den halve Time, inden det blev rigtig lyst, er da ikke den hele Nat" —

„Troer Madamen da, det var i Dagningen, han løb fra Dem? Nei paa det Lav! Klokken var ikke Elleve iaftes, og jeg var endnu ikke gaaet tilsengs."

„Hvem taler du om? min lille Pige! Vi forstaae nok slet ikke hinanden."

„Ih! jeg taler om Deres Mand, Brudgommen, den unge Præst med den fine, sorte Kjole og den hvide, baldyrede Vest — ham, som altid holdt Dem i Haanden og dukkede lidt med Hovedet — ham, som jeg selv saae liste sig herfra og rende over i Skoven inden Klokken var slaget Elleve."

„Du drømmer, lille Pige! han var kommen lidt for tidlig op — det er sandt nok; men det kan dog neppe være tre Qvarter siden, han gik ud, for at kalde paa Kudsken og bede om The."

„Gud bevare os naadelig! lille Madam! troer De, han var Deres Mand?" — udbrød Pigen forskrækket — „han, der i Dagningen kom ud i Skjenkestuen og spurgte om en Kudsk? — han med den røde Vest og de fæle gule — Herrejemini! Herrejemini! hvad er dog det for en skrækkelig Ulykke! nu begriber jeg, hvad det Uhyre mente med Frøkenen, der var hans Kone og som jeg skulde kalde paa — arme, ulykkelige Madame! og det har De slet ikke mærket? saa veed De det endnu ikke selv? Ak! Jemini! Jemini! — Deres Mand er løbet fra dem Kl. Elleve iaftes, og han, der gik fra Dem for en halv Time siden, ret som Folkene skulde have Davre — det var Morderen, Mikkel Kvæler — ham de nu age afsted med til Retterstedet."

„Du kunde skræmme Livet af mig, Pige! hvis jeg ikke vidste det bedre" — sagde Vilhelmine og var dog bleven

bleg. — „Jeg kjendte jo hans Stemme saa tydelig. Men hvor kan han være saalænge? Følg med mig! Er han gaaet over i Skoven og falden i Tanker, vil vi kalde paa ham og faae ham ind!"

Hun kastede nu hastig Shavlet over sig og ilede ud. Pigen fulgte hende med Udraab og Beklagelser over den forskrækkelige Ulykke, naar Ens Brudgom listede sig bort, og man fik en Tyv og Morder istedet.

Stærs ubegribelige Forsvindelse begyndte dog stærkt at ængste Vilhelmine, da hun forgjæves havde søgt ham i Nærheden af Huset og gjennemløbet en stor Deel af Skoven med Pigen bag efter sig. Hun kaldte paa ham, baade ved Fornavnet og Binavnet, med stedse ængsteligere Stemme. Hun frygtede, han var bleven syg eller falden i en Grøft eller paa anden Maade kommen til Ulykke.

En hel Time forløb. Solen var kommen op over Skoven. Næsten to Timer vare forløbne inden hun opgav sin Eftersøgen og med stor Uro vendte tilbage til Kroen. Her saae hun nu sin Fader komme ridende med en Vogn bag efter sig, hvorpaa der sad et lurvet klædt Menneske med nedbøiet Hoved, som i dybe Tanker.

„Fader! Fader!" — raabte hun — „hvor er han? — hvor kan han dog være?" —

„Her — her, mit Barn!" — svarede Faderen — „fat dig, min Datter! der er ingen egentlig Ulykke skeet. Jeg kom tidsnok til at redde ham baade fra Skarpretteren og den nysgjerrige Folkehob. Jeg fik Bud om, at man kom med Delinqventen. — Til Lykke kjendte jeg ham inden de fik bragt ham indenfor Kredsen. Her har du ham, hel og holden, og uden at det synderlig har angrebet ham eller forstyrret hans rolige Sind — hvor ærgerligt det saa er. See! der har du ham!"

„Ih! du forbarmende Gud!" — raabte Opvartningspigen — „det er jo Morderen, hun flyver i Armene paa!"

„Men hvad er dog det for en Historie? Kjære! og hvordan seer du dog ud?" — udbrød Vilhelmine nu glad og betragtede høist forbauset sin Brudgoms forfærdelige Dragt. —

„En lille Ubehagelighed, kjære Mine! men uden alle slemme Følger for Liv, Sundhed og Ære" — svarede Magisteren. Snart var det Væsentlige ved denne Begivenhed oplyst.

En halv Time derefter forlod Magister Stær og hans unge Kone Mølleskov-Kroen i den nye, smukke Offenbakker. Stær havde faaet sine Forbryderklæder ombyttede med den tykke Kromands Søndagsdragt, der rigtignok kunde rumme tre saadanne lærde Mænd og gav ham et saa forunderligt spidsborgerligt Udseende, at Vilhelmine ikke kunde betragte ham uden at lee. Selv loe han nu med over det hele, lille Eventyr. Svigerfaderen var den Eneste, der intet Latterligt kunde finde deri. Det var ham en aldeles upassende Stilling, hans Svigersøn var kommen i; den kunde gjerne blevet farlig. Den lærde, unge Mands Ukyndighed i alt Practisk havde nu jo næsten bragt ham paa Skafottet. Det var Faderen dog inderlig kjært, at hverken hans Datter eller Svigersønnen tog sig denne Sag nær. Han saae deres glade Ansigter i Vognen og nikkede til dem med et Smil, som han imidlertid havde nogen Møie med at fremtvinge.

I Lundeby Præstegaard, som var Maalet for de unge Ægtefolks og den alvorlige Byfogeds Reise, bleve de ventede med Længsel og Glæde. Flere Dage forud vare alle Gulve

skurede, de gammeldags Stole og Skabe bonede og de blyindfattede Vinduer polerede. Indkjørselen til Præstegaarden, mellem de to store Aske med Storkerederne, var af Husfolkene prydet med en Bue af Grankviste og Efteraarsblomster, som et Slags Æreport, hvorover der stod at læse: „Vorherre bevare Indgang og Udgang baade for vore unge og vore gamle velsignede Herrer og Madamer Stære!“

Fra den tidlige Morgen havde der været Travlhed i Præstegaarden. I Kjøkken og Bagers duftede der især af brændte Kaffebønner og friskt Hvedebrød. Om Eftermiddagen skulde nemlig hele Landsbyens Befolkning beværtes, naar de, som man vidste, med Skolelæreren i Spidsen, vilde hilse Brudeparret til Velkomst. Den gamle Husmoder, Provstinden, med det hvide Haar under det gammeldags Hovedtøi, gik, med Nøgleknippet ved Siden og det snehvide Forklæde, fra det ene Sted i Huset til det andet og havde Øie med, at der Intet forsømtes. En nydelig Niaarspige løb ved Siden af hende og havde tusinde Ting at spørge om. Det var Lise, Jørgen Hønsekræmmers Datter, der nu i to Aar havde udviklet sig betydeligt. Hun var Alles Yndling i Præstegaarden. Naar hendes Forældre engang om Maaneden saae til hende, vare de ganske undselige over, at hun „ligesom virkelig“ regnedes til Hr. Provstens Familie, og at de nu selv, med deres ringe Barn, skulde sidde tilbords med en Provst og Provstinde; men paa anden Maade vilde de gamle Pleieforældre ikke have det. De jævne, simple Forældre kunde da ikke noksom glæde sig over Barnets Fremgang i Alt, hvad der var godt og smukt, og i saa Meget, som de ikke selv forstode; men de fandt snart, at Jævnheden og Simpelheden netop ogsaa var hjemme i dette landlige Hus, hvis gamle Beboere næsten af Alle kaldtes Bedstefader og Bedstemoder. Hvad da Barnets forstandige Moder gjerne, med et Sideblik

til Lise, spurgte Provstinden om, var om hvorledes det gik med hvad hun vidste nok. Den gamle Provstinde nikkede da gjerne ret mildt og svarede: „med Guds Hjælp, lille Karen! det giver sig med Tiden."

Dette havde Lise nogle Gange hørt, men aldrig vidst hvad betydede. Hun havde nok mærket, det var Noget, der angik hende selv, og var meget nysgjerrig efter hvad det dog kunde være.

„Anton kommer vel med? Bedstemoder!" — spurgte Lise nu og klappede i Hænderne af Glæde over, at hun saa fik at høre hvad han nu kunde spille paa hendes Fløite. Hun vilde ogsaa fortælle ham Alt, hvad hun havde læst om Robinson, Harun al Raschid og alle de gamle danske Konger og Dronninger. Hvad hun især vilde overraske ham med om Aftenen i Tusmørket, var Sangene af „Høstgildet" og „Peters Bryllup", som den gamle Provstinde havde lært hende baade at synge og spille til paa det gammeldags Klaver fra forrige Aarhundrede.

„Den Anton holder du nok meget af, lille Lise!" — sagde Provstinden og klappede Barnets friske Kind — „han er jo ogsaa bleven en flink Knøs, skriver min Søn, og nu skal han snart ind til den store By og lære rigtig hvad han har saa megen Lyst til. Men nu er han nok for stor til at lege Eventyrprindsesse med, som dengang han var Prindsen i din Faders lille Hønsegaard."

„Det maa han aldrig blive for stor til" — svarede Lise og blev rød paa Kind og Hals — „saa bliver jeg vred og bryder mig slet ikke om ham" —

„Din Barnefløite har han sagtens lagt paa Hylden" — vedblev Provstinden og gav Agt paa de heftige Bevægelser i Barnets Miner. — „Nu spiller han nok kun paa den

store, herlige Fløite, han har faaet af Frøken Mine, min Svigerdatter mener jeg."

Der tindrede en heftig Ild i Lises mørkeblaae Øine, og hendes smaa Hænder bevægede sig, ligesom hun brækkede Noget over.

„Lise!" — sagde den gamle, milde Provstinde og saae hende alvorligt i de gnistrende Øine — „glem ikke hvad du har lovet mig!"

Barnets Øine fyldtes med Taarer. Hun foldede heftig sine Hænder og bevægede Læberne.

Efter en temmelig lang Taushed saae Lise sig atter glad og livlig om. „Monstro, Anton har Gudmoders Kæp endnu?" — sagde hun — „den har du ikke hørt Historien om, Bedstemoder! skal jeg fortælle dig den?"

„En anden Gang, mit Barn! Nu har jeg saa mange andre Ting i Hovedet. Sig mig kun, hvad tænkte du paa før, da du blev saa rød i Kinderne? og hvad var det, du vilde brække istykker?"

„Min lille Hyldefløite, den, jeg gav Anton — hvis han ikke meer bryder sig om den og kun spiller paa den store, smukke, han har faaet af — af den rare Frøken Mine?"

„Og hvem var du saa vred paa?"

„Ih! paa ham — og paa alle Fløiter" — —

„Nu, vær oprigtig, Barn!"

„Og paa Frøken Mine lidt med: hende holder han jo meget meer af, end af mig. — Det har Fader fortalt mig hvergang han kom fra Byen. Hun er jo ogsaa en stor og deilig Jomfru — og meget bedre og klogere, end jeg kan blive. Men det var stor Synd at være vred paa hende derfor; Anton kan jo heller ikke gjøre for, at han holder meer af hende — og Fløiterne ikke heller — og det var

skammeligt af mig. Men nu er jeg god igjen. Vorherre hørte strax hvad jeg bad ham om."

„Godt, mit Barn! — og nu vil jeg sige dig hvad det er, din Moder altid med saa megen Omhu spørger mig om, naar hun kommer. Det er om du kjønt, som nu, husker paa hvad hun har lært dig, naar det urolige, heftige Sind vil faae Magt i dig."

„Ja saa! var det ikke Andet?" — sagde Lise og slog de store Øine ned. — „Jo, det skal jeg nok huske! Det hjælper altid saa godt. — Men hør, Bedstemoder! jeg har tidt tænkt paa, naar jeg var ond indeni, at det var en Lykke, jeg ikke fik Gudmoders Kæp. Det er nok ogsaa en Lykke, at det ogsaa kun er et Eventyr. Men det kan du nok ikke forstaae, Bedstemoder! du har nok aldrig hørt Historien om: Rap dig, Kæp!"

„Hvad er det for en Historie, lille Lise har paa Hjertet?" — spurgte nu en mild, alvorlig Oldingsstemme. Det var den gamle Provst, som, i sin grønne Slobrok og med den sorte Kallot over de lange, hvide Haar, kom ud fra sit Studerekammer og i Gangen havde hørt Slutningen af Lises og hans Kones Samtale.

„Det skal jeg sige dig, Bedstefader!" — svarede Lise og tog den gamle Mand ved Haanden — „det var Historien om en Kæp, som altid slog Den, man var vred paa, naar man bare sagde: rap dig, Kæp!"

„Vilde du kanske gjerne slaae Nogen, du var vred paa?" — spurgte Provsten.

„Nei, fy!" — svarede Lise bestemt — „det vilde være hæsligt af en lille Pige."

„Men naar du var en stor Dreng?" — spurgte Provsten.

„Ja saa — saa kunde jeg vel nok bruge Kæppen en-

gang imellem, Bedstefader! naar Nogen gjorde mig Fortræd; men saa maatte jeg vel sagtens altid først spørge Vorherre om Forlov?"

„Det forstaaer sig! Det maae vi altid, Barn! det hører ogsaa til Historien om Kæppen; jeg kjender den nok. Den Rap=dig=Kæp kan ikke slaae Andre, end dem, Vorherre er vred paa."

„Nu vil du nok narre mig, Bedstefader!" — sagde Lise og saae ham i de stille, klare Øine. — „Det er jo kun et Eventyr Altsammen. Jeg troede ogsaa kun, det var sandt, da jeg var ganske lille — og Vorherre kan jo aldrig blive vred" —

„Hvem har sagt dig det? lille Lise!"

„Ih! det kan jeg nok vide; for kunde Vorherre blive vred, saa var der jo ikke noget Ondt deri, og hvorfor maatte jeg saa ikke ogsaa have Lov dertil?"

„Det skal jeg forklare dig, naar du siden kommer ind til mig med din Lærebog!" — sagde Provsten og klappede hende venligt paa det gullokkede Hoved. „Men hør, lille Moder!" — henvendte han sig til sin Kone — „er det til idag eller imorgen jeg har de to Brudevielser? Jeg fik ikke skrevet det op."

„Det er jo først næste Fredag, idag otte Dage, Bedste! og saa kan vor Søn jo holde begge Vielser — saa har vi Kapellanen i Huset — og Claudius er saa indsat — det husker du jo er iovermorgen, naar vi har det store Selskab."

„Det er paa høie Tid, vor Claudius kommer" — sagde Provsten med et let Suk — „den Glemsomhed tager dog slemt til."

„Naar vi hjælpes kjønt ad, lille Fa'er! og lægger vor Hukommelse sammen, saa gaaer det jo meget godt" — sagde

den milde Husmoder og tog nu Lise med sig ud i Kjøkkenet, medens Provsten gik tilbage til sit Studerekammer.

Om Eftermiddagen var hele Landsbyen i Bevægelse. Den nye, smukke Offenbakker rullede forbi Kirken og kjørte ind gjennem Æreporten i Provstens Gaard. Saavel Mandsskikkelsen, der næsten blev borte i Kromandens Frakke, som den smukke, pyntede Dame ved hans Side, havde hilset og nikket glad til alle Sider. Hestene vare nær blevne skye for Æreporten og de mange Mennesker, der raabte Hurra i Gaarden. Men man havde seet dem begge komme lykkelig ud af Vognen i de gamle Provstefolks Arme, og Jubelen vedblev. At den smukke Dame var Bruden, det var tydeligt nok at see; man tvivlede heller ikke paa, at hvad der var indenfor den store, bevægelige Kromandsfrakke maatte være Kapellanen og Brudgommen. Den anseelige Byfoged, der i sin Uniform kom bag efter paa sin høie Hest, syntes dem prægtig som en Konge og blev hilset med stor Ærbødighed.

Medens nu Velkomstglæden opfyldte hele Præstegaarden og den underlig forklædte Brudgom fik sin Kuffert ind i Gjestekamret for at blive synlig i sine egne Klæder, fik de Gamle af Byfogden en kort og fattelig Beretning om de Bryllupsdags-Begivenheder, som en mindre alvorlig Fortæller neppe havde faaet dem til at troe.

Den Eneste, der ikke delte den almindelige Glæde, var Lise; hun gik ene ude i Haven og græd. Ingen lagde dog Mærke dertil førend Vilhelmine efter Kaffebordet vilde gaae op i Gjestekamret, for at skifte Klæder. Hun fik gjennem Havedøren Øie paa den lille, forgrædte Pige og blev strax tiltrukket af hendes nydelige Ansigt og Skikkelse.

„Du er vist den lille Lise, Anton har talt saa Meget om" — sagde hun venlig og vinkede Barnet til sig. — „Kom ind til mig! hvorfor gaaer du derude og græder?"

„Han er jo ikke med!" — svarede Lise — „og du — du er saa gruelig stor og kjøn" —

„Din gode Ven, Anton, kom ikke med; ja vist! det var sørgeligt" — sagde Vilhelmine — „men hvad har du mod mig? — kan du ikke lide mig?"

„Ikke rigtigt — endnu" — svarede Lise — „men du er jo rar — jeg veed det nok, og naar jeg beder Vorherre derom, kommer jeg nok til at holde af dig."

Det varede noget inden Vilhelmine kunde blive klog paa hvad der foregik i den lille Piges Sind. Hun fik hende imidlertid ind med sig i Gjesteværelset, hvor Lise hjalp hende med at udpakke Kufferten og skifte Klæder, under en bestandig livligere og fortroligere Sladren. Inden Vilhelmine forlod Gjestekamret og gik tilbage til Familien, vare hun og Lise blevne de allerbedste Veninder. Da hun siden om Aftenen kyssede Lise til Godnat, slyngede Barnet sine Arme om hendes Hals med en næsten lidenskabelig Heftighed og hviskede: „jo, jo! jeg holder grumme meget af dig. — Jeg behøver ikke at bede ham derom. — Jeg kan selv!"

Tredie Kapitel.

Byfoged Kyng vilde overvære sin Svigersøns Indsættelse og første Gang høre ham prædike. Han frygtede for den lærde unge Mands Forlegenhed og for at Rygtet om hans Eventyr forrige Dag skulde sætte ham i et latterligt Lys hos hans Menighed. Herom talte han dog ikke til Nogen. Det Par Dages Ophold hos de Gamle i Præstegaarden havde imidlertid en besynderlig Virkning paa hans eget Sind. Den Fred, Stilhed og Hyggelighed, der var udbredt over det hele Hus, medens Provsten og hans Søn om Løverdagen studerede til deres Prædikener, havde ham noget Beroligende, Høitideligt og Forventningsfuldt, som han ikke ret kunde forklare sig. Det var et Slags Helligaftens-Stemning, han derved første Gang sattes ind i, uagtet han kun betragtede det kirkelige Liv og al udvortes Gudsdyrkelse som en klog og nyttig Stats-Indretning, hvis Værdighed og Sømmelighed man maatte overholde.

I Præstegaarden var det nu som ikke alene Husmoderen, men ogsaa Husfolkene i Kjøkkenet og Gaarden besørgede de daglige Sysler med en vis Sagtfærdighed og Stilhed. Det forekom ham næsten som Husdyrene selv dæmpede deres Larmen, naar de nærmede sig Vinduet til Studerekamret. Hvad han ellers vilde kalde dødt og kedeligt, var ham her en velgjørende Ro. Han tilbragte første Gang i mange Aar en Formiddag, uden verdslige Forret-

ninger, med en Bog i Haanden, og — hvad han ikke i tyve Aar havde givet sig Tid til — han satte sig helt og levende ind i et aandrigt Digterværk, som han engang tilforn kun løselig havde gjennembladret. Det var nu som det rige poetiske Liv, der fra Bogen strømmede ind til hans Inderste og vakte, hvad der saa længe havde slumret, ogsaa var udbredt over det hele Hus og alle Mennesker omkring ham.

Ved Middagsbordet var den gamle Provst særdeles livlig. Husmoderen vidste paa sin egen stille Maade at vedligeholde denne Stemning. Skjemt og Alvor blandede sig med den behageligste Afvexling i den fælleds Underholdning.

Hvor høit Kyng igrunden skattede sin lærde Svigersøn og hvor ubetinget han elskede sin Datter, saa elskværdige havde de dog aldrig før forekommet ham. Det var som den i Verdenslivet saa fremmede Magister Stær først var bleven rigtig hjemme i sine Forældres Hus, blandt sine Barndoms-Omgivelser, og som Vilhelmine her havde fundet et Par eventyrlige Lyksaligheds-Fugle i de to „gamle, hvide Stære", som de ofte med kjærlig Spøg benævnedes. Noget Lignende var Tilfældet med hendes Fader. Begge de Gamle forekom ham som de skjønneste Billeder af en patriarkalsk Værdighed og Inderlighed, som han troede længst forsvunden i Verden. Hvad der allermest tiltalte og mod Sædvane rørte ham, var at see paa den lille Lises Ansigt og høre paa hendes klokkerene, uskyldige Barnestemme, naar hun stod med foldede Hænder ved Bordet og fremsagde den korte, simple Bøn, hvormed Maaltidet her, efter gammel Skik, begyndte og sluttedes. I Barnets Mund havde de gudelige Ord ham intet Fromladende og Usandt, som ellers i det daglige Liv og ved verdslige Foretagender i vor gjennemreflecterte Bevidstheds-Tid. Hvor det, saaledes som her, naturlig smeltede sammen med en forsvunden Tidsalders

ærværdige Levninger, fandt han den fromme Skik meget smuk og i sin Orden. Den gamle Provst havde, med sine Fædres, ligesom fra det sextende Aarhundrede nedarvede, Synsmaade af det kirkelige og statsborgerlige Liv, dog Intet af den Skarphed og afgjørende Myndighedstone, som var Kyng saa anstødelig. Som Sønnens Svigerfader og hædret Gjest, blev den retsindige Lovens og Rettens Mand behandlet ligesaa opmærksomt som hjerteligt, og intet af de Punkter blev i Samtalen berørt, hvorom man vidste, at de maatte have aldeles modsatte Anskuelser.

Til Vilhelmines Forundring foreslog hendes Fader hende om Eftermiddagen, mod al Sædvane, en Spadseretour i Mark og Skov og udbad sig den lille Lise til Veiviserinde. Med sin Datter under Armen og det nydelige Barn ved Haanden, gik han nu saa munter og meddelende imellem dem, som Vilhelmine aldrig før havde seet ham. Lise sladdrede strax fortrolig; hun fortalte ham om sin Faders Hønsegaard og sine Eventyrlege med Anton, og han hørte med stor Fornøielse paa hende. Hun fandt særdeles Behag i hans Uniform og spurgte om Anton aldrig kunde komme saa vidt i Verden, at han blev Justitsraad og kunde see saa kongelig ud.

„Det Slags Herlighed troer jeg ikke just det er, han sværmer for, min lille Pige!" — svarede Kyng, og et Anstrøg af den gamle, kolde Alvor kom pludselig tilbage i hans Ansigt. — „Du er lykkelig, lille Lise!" — tilføiede han — „hvis du aldrig faaer større Fordringer til Lykken i Verden, end en tom Titel og en rød Kjole kan tilfredsstille."

„Det forstaaer jeg slet ikke!" — sagde Lise — „hvorfor seer du nu saa surt og snakker saa kedeligt? Justitsraad! er det ikke prægtigt at være saadant et stort, fornemt Menneske? Jeg har aldrig seet en Justitsraad før, og veed du

hvad? — Dersom du ikke havde den Dusk graae Haar og de tre Rynker midt i din Pande — ja, saa troer jeg vist, du saae endnu prægtigere ud, end Anton, den Dag, han havde staaet paa Kirkegulvet og han sad paa Hønseburet paa Faders Vogn, som paa en Throne, med den røde Vest og de gule Buxer!"

„Du overdriver dine Complimenter, min lille Pige!" — svarede Byfogden og loe ret godmodig. — „Saa kjender du ogsaa den Hædersdragt, jeg har havt saa meget Bryderi med, og som nær havde kostet min brave Hr. Svigersøn Livet igaar? — Dog, tys! lad os ikke tale derom!" — afbrød han sig pludselig. — „Det kan skade din Mands Værdighed, min Datter!" — sagde han alvorlig med lavere Stemme til Vilhelmine — „hvis den fatale Historie kommer ud blandt hans Menighed, inden han har befæstet sig i dens Agtelse."

Man talte nu om andre Ting, og Lise kunde med alle sine Spørgsmaal ikke faae Meer at vide om hvorledes en rød Vest og et Par gule Buxer kunde være saa farlige for Nogens Liv.

Denne Dag hørte Vilhelmine for første Gang nogle uforbeholdne, hjertelige Ord af sin Fader om hvor enligt det vilde blive for ham nu, han daglig maatte savne hende. Hun syntes nu først at see, hvad hun hidtil kun ved mange Slutninger var kommen til at antage, at Faderen skjulte en stærk Følelse under de tørre, vedtagne Former, hvori han almindelig yttrede sig. Hun mærkede det ogsaa paa hans faste Haandtryk og saae det i hans Blik, da han denne Dags Aften sagde hende Godnat. Hun følte sig ubeskrivelig lykkelig derover og vovede første Gang at give sit Hjerte Luft ved inderlig at omfavne den Fader, hun nu først syntes helt at besidde.

Den lille Lise, som det „store, fornemme Menneske" havde givet sig saa meget af med, vilde nu ogsaa vise ham sin Hengivenhed. „Du er en rar Mand, Justitsraad!" — sagde hun og neiede nok saa net — „naar du kun aldrig vil see surt og du saa vil sige mig hvordan Antons røde Vest og gule Skindbuxer, som Tyven stjal" —

„Tys, tys, Barn!" — afbrød han hende — „Jeg har jo sagt dig, det er Noget, du ikke skal snakke om! Du er ellers en fortræffelig Pige, og jeg holder meget af dig."

„Hun synger ganske kjønt med os Gamle. Det maa De dog høre!" — sagde Provsten — „Vilhelmine hjælper os nok!"

Paa hans Anmodning aabnedes det gamle Klaveer. — Vilhelmines Pianoforte var ikke kommet endnu. — Det tarvelige Instrument fra Halvfemsindstyverne frembragte dog endnu smukke Toner under Vilhelmines udtryksfulde Berøring, og hun valgte, hvad hun vidste de Gamle og Lise pleiede at synge sammen.

Thaarups og Schultzes: „I Østen solvblaa Dagen smiler" tonede nu smukt og rent i den halvdunkle Præstegaardsstue med flere harmoniske Stemmer. Saavel Provstindens endnu sikkre og yndige, men svage Stemme, som Provstens dybe Bas blandede sig med Lises klare Barnestemme. Vilhelmine med hendes lykkelige Brudgom sang med. Hendes Fader gik hastig hen til Vinduet. Den gamle Sang var ham kjær fra hans Barndom. Han var i en bevæget Stemning; men det fandt han aldeles upassende at Nogen skulde mærke i det endnu dog noget fremmede Hus.

Søndag Morgen havde et ganske eget Udseende i Præstegaarden. Alt, hvad der brugtes til det daglige Arbeide, var flyttet til Side. Husmoderens Rok stod skjult i en Krog. Et Næt med Garn-Nøgler, der om Løverdagen

havde hængt paa den hvidtede Væg ved Kakkelovnen, var nu forsvundet. Man saae intet Sytøi paa Bordet foran den gammeldags Kanape; men det var prydet med en snehvid Dug, med fint indvævede Blomster, fra de Gamles Bryllups-Dag. Gulvet, som her endnu, efter gammel Skik, var bestrøet med fint Strandsand, var omhyggelig feiet i Flammer. Selv deri fandt nu Justitsraad Kyng noget Hyggeligt, hvor ubehageligt det ellers var ham at høre et Sandskorn knistre under Fodsaalen.

Kort før Kirketid samledes Familien ved Kaffebordet, Fader og Søn i deres Præste-Ornat og med glad-høitidelige Ansigter. Husmoderen var pyntet til at gaae i Kirke med Vilhelmine, men bar endnu det hvide Kjøkkenforklæde. Lise skulde med; hun var straalende i sin splinternye, hybenrøde Kjole. Man glædede sig over det smukke Efteraarsveir, der begunstigede Festen. Fader og Søn vexlede et Par præstelige Ord om Dagens Evangelium, men henvendte strax deres Opmærksomhed paa deres verdslige Gjest og hvad han yttrede om den store Forskjel mellem Søndagen paa Landet og i en Kjøbstad.

Nu traadte Kirkesangeren ind, for at gjøre Aftale med Præsterne om Psalmerne. „Det er da en besynderlig Feiltagelse i Avisen med Hr. Magisterens Udenlandsreise!" sagde han.

Ingen vidste hvad han mente. Man fik den nysankomne Avis frem og læste, at nu begyndte man ogsaa her at udvandre til Californien. Fredag Morgen var der afgaaet et Skib med endeel Udvandrere, deriblandt nogle Tugthusfanger, hvis Straffetid var udløbet, navnlig den forrige Postfuldmægtig Siversen. „Med Udvandrerne fulgte" — stod der — „formodentlig som Skibspræst, Hr. Magister artium Claudius Stær, der nylig var ansat som Kapellan hos sin

Fader i Lundeby og Dagen forud havde holdt Bryllup med Frøken Vilhelmine Kyng, Datter af herværende Byfoged, Justitsraad Kyng."

„Ja saa!" — udbrød Byfogden og reiste sig forskrækket — „det var netop, hvad jeg vilde forhindre! — Skipperen havde Stikbrevet i god Tid — men, det er sandt! — det er meget begribeligt" —

„Hvorledes, kjære Hr. Justitsraad!" — spurgte den gamle Provst — „er det sandt og begribeligt, at min Søn er reist til Californien, naar han, Gud skee Lov! sidder her og skal indsættes om en halv Time til min Medhjælper i Embedet?"

„Det er begribeligt, mener jeg, at Delinqventen, der stjal hans Klæder, har benyttet dem og hans Papirer til at undkomme under hans Navn. Det maa strax berigtiges! Det er en fatal Historie — det vil vække Opsigt. Lad det nu dog ikke forstyrre Dem, Hr. Svigersøn!"

„Derpaa vil vi ikke tænke før efter Gudstjenesten, min Søn!" — sagde den Gamle og drak rolig sin Kaffe.

Alle fulgte Huspatriarkens Exempel. Kun Byfogden var synlig forstemt. Med den gamle Husmoder under Armen og lille Lise ved Haanden gik han dog ret tilfreds til Landsbykirken saasnart det ringede sammen. Den lidet melodiske Fællessang i Kirken skurrede her mindre i hans Øren, end han havde ventet, og Synet af den gamle, hvidhaarede Provst paa Prædikestolen bortjog ganske hans Forstemthed. Han glemte, mod Sædvane, at følge Foredraget med critisk Opmærksomhed og skjult Modsigelse; han lod sig villig drage med af de simple evangeliske Ord og fik ikke Tid til andre Tanker. Først da hans Svigersøn havde besteget Prædikestolen og noget undselig begyndte paa en temmelig langtudseende Indledning, blev Kyng urolig. — „Det gaaer aldrig godt! —

han gaaer fra det! — hvad skal det blive til?" tænkte han og trak sit Uhr op af Lommen.

Den nye Prædikants Blik faldt paa Svigerfaderens utaalmodige Ansigt og paa Uhret i hans Haand. Han blev forvirret og adspredt; han kom pludselig til at tænke paa sin Forverling med Morderen og hvad der nu stod om ham i Avisen — og han standsede — dog kun et Øieblik; snart var han helt inde i sin Tale igjen, og hvad der i to Aar havde ligget ham paa Hjertet at udsige for sin Svigerfader og for hele Verden, men han aldrig havde kunnet faae frem, uden at afbrydes, det strømmede nu med Liv og Klarhed fra hans Læber.

Kyng havde beholdt Uhret i Haanden, men uden meer at tænke derpaa — han følte sig i høi Grad fængslet af hvad der med vorende Kraft blev sagt til ham og alle fredløse Sjæle af den før saa forlegne, unge Mand, der nu først følte sig kaldet og bemyndiget til Sjælesørger. Menigheden var bevæget. Det var Svigerfaderen et godt Tegn. Selv var han vel ikke paa den Maade greben; men han bukkede uvilkaarlig med virkelig Ærbodighed for sin Svigersøn, da han gik ned af Prædikestolen. Den gamle Provsts dybe Messe, saavelsom Lises og Vilhelmines Sang tæt ved ham gjorde dog det stærkeste Indtryk paa ham. Da han kom tilbage fra Kirken, trykkede han baade Provstens og den nye Kapellans Hænder. „Tak!" — sagde han — „Lykke og Velsignelse, Hr. Svigersøn! Idag har jeg første Gang i tyve Aar været rigtig i Kirke!"

Der var i disse to Dage ligesom løsnet et aandeligt Pandser i Kyngs Inderste; men han længtes nu kun efter at være ene med sig selv. Saasnart det var passende, forlod han det Selskab, der denne Dag var samlet i Præstegaarden. „Jeg tager ikke Afsked!" — sagde han, da man fulgte ham til

Døren: — „Jeg kommer snart igjen et Par Dage, hvis jeg er velkommen." Derom modtog han de hjerteligste Forsikkringer af de ærværdige Gamle.

„Det var rart, Justitsraad!" — sagde Lise, da han bøiede sig ned til hende og kyssede hende paa Panden — „kom snart igjen! men bring saa Anton med! saa skal du lege den gamle Konge med os! for du kjender jo nok Eventyret om Tossepeer, som blev Prinds og fik" —

„Lise!" — sagde Provstinden — „hvorlænge vil du være et lille Barn? Slip Justitsraaden! hvad troer du han bryder sig om dine Eventyr og Børnelege?"

„Jo, Bedstemoder!" — svarede Lise, medens Byfogden steg til Hest — „han vil nok lege Konge. See kun hvor han kneiser paa Hesten! Farvel, Justitsraad! kom saa med Anton og leg Eventyrkonge!"

Man kunde see paa Kyngs Ansigt, at han dog ikke fandt Lises Beundring af hans Værdighed ganske passende i de Andres Nærværelse. Han nikkede dog mildt til hende, hilsede dem Alle endnu engang og foer bort.

Han red flere Timer i stærkt Trav. Det var allerede Aften, og inden han naaedeØlleskovkroen blev det Midnat. Her lod han Hesten udpuste lidt i Laden og red videre. Han kom til Huulveien i Skoven under Galgebakken, hvor hans Hest paa Udreisen var bleven sky og han selv havde troet at høre det Suk, han siden antog var kommet fra den undvegne Forbryder. Han red langsomt, for at vænne Hesten til Stedet, og han gav nu af og til sine Tanker Luft i Ord. „Hm, ja!" — sagde han ved sig selv — „Barnet har Ret! — hvem vil ikke nok lege Konge? — men har den Gamle Ret? — er jeg Pharisæeren, naar jeg ikke vil være Tolderen? hm! fromme, smukke Eenfold! — Og hin anden Natur" — vedblev han — „hin Overnatur, vi skal leve os ind i, for

at bøie os for Mysteriet — lærd Spidsfindighed, Hr. Svigerson! men ret underholdende." Medens han saaledes eftertænkte hvad der i den gamle Provsts og hans Søns Taler denne Dag nu vakte Modstand i hans sædvanlige Livsbetragtning, traf det Samme ham igjen ligesom sidst paa dette Sted. Hesten sprang pludselig sky tilside, og han syntes at høre et dybt, smerteligt Suk tæt ved sig, uden at see Nogen. „Hvem er der?" — raabte han og vilde standse; men denne Gang kunde han ikke faae Magt over Hesten: den foer bort med ham i den vildeste Flugt, og det var nu som han selv blev smittet af dens Skræk. En uhyggelig Følelse af noget Hemmelighedsfuldt og Ubegribeligt, af hin anden Natur, hans Svigerson havde talt om, vilde bemægtige sig ham. Endelig fik han standset Hesten. Han skammede sig ved at dele dens dyriske Frygt; han vilde tvinge den til at vende om mod det Sted, hin Lyd var kommen fra; men den steilede og blev aldeles stædig. Han steg nu af Sadlen, bandt Hesten fast ved et Træ og gik ene tilbage til Huulveien under Galgebakken, for rolig at undersøge Sagen.

Fjerde Kapitel.

Kyng gik med raske Skridt tilbage mod det hemmeligheds- fulde Sted; men jo meer han nærmede sig det, jo langsom- mere blev uvilkaarlig hans Gang. Gamle, længst forglemte Sagn faldt ham ind, og de Begivenheder i hans Liv, der med en forbigaaende Gru havde berørt ham, traadte atter le- vende frem i hans Erindring. Dertil hørte en Henrettelse, han for tyve Aar siden havde maattet overvære, for at oplæse Dødsdommen paa Retterstedet for en Barnemorderske.

Hin ulykkelige Kvindes Forbrydelse havde været ledsaget af saadanne Omstændigheder, at han, som Underretsdommer, ikke havde kunnet anbefale nogen Formildelse i den strenge Dødsdom. Han havde personlig kjendt Forbryderskem for længere Tid siden, da hun tjente i hans Faders Hus. Hun havde dengang været kjøn og særdeles livlig; han havde ofte spøgt med hende og engang i ungdommelig Overgivenhed kysset hende, vel ikke uden et Slags vaagnende Attraa i det syttenaarige Ynglingsblod — men dog uden nogen Tanke om at efterstræbe hendes Uskyldighed. Kort efter havde han forladt sin Faders Hus, for at drage til Universitetet. Siden hørte han hjemme fra, at den smukke Dorthe, som hin Pige kaldtes, var bleven tungsindig og forsømmelig, hvorfor hun havde mistet sin Tjeneste. Hun var ogsaa mistænkt for at staae i slette Forhold til Karlene. Først otte Aar senere blev

hun anklaget og dømt for en hel Række af Fødsler i Dølgsmaal og overbeviist om flere bestemte Børnedrab.

Det var Kyngs første Embedsforretning af den Natur, som Underretsdommer og Byfoged, at undersøge Sagen og siden i hendes sidste Øieblik at oplæse Lovens Ord for hende, som han først selv havde maattet anføre dem i den Dom, der af den øverste Domstol var stadfæstet. I mange Aar havde han ikke kunnet glemme det Blik, hvormed den ulykkelige Forbryderske havde seet paa ham paa Retterstedet, og hvori han syntes at spore et Glimt af den Ild, hvormed hun havde modtaget hint overgivne Kys, som den smukke, ulastelige Pige.

Hvergang han siden var kommen forbi Galgebakken ved Mølleskoven, hvor hin Henrettelse havde fundet Sted, havde han ikke kunnet tilbageholde en lønlig Gysen. Han havde gjerne reist mange Miles Omvei, for at undgaae Synet af dette Sted; men denne Følelse var ham en hemmelig Feighed, som han foragtede. Ogsaa nu følte han sig fornedret for sig selv ved den Gru, han havde deelt med sin Hest. Med krænket Stolthed fremskyndede han sin sagtnede Gang og stod endelig paa det Sted, hvor Hesten begge Gange var sprungen tilside. Det var ved en Aabning i Skoven, hvorigjennem Maanen paa denne Tid af Natten belyste Toppen af Galgebakken. Der var en dyb Grøft paa den modsatte Side af Huulveien, og herfra syntes ham hine dybe, stærke Suk at være komne.

Han vendte sig bort fra Synet af det altfor bekjendte Rettersted og saae ned i Grøften — da blinkede der et Par vilde Øine ham imøde i Maanelyset og en høi Kvindeskikkelse, med graae, flyvende Haar om et gruelig udtæret Ansigt, reiste sig i den tørre Grøft.

„Skal jeg nu ogsaa til Retterstedet og høre min Dom?"

— spurgte hun — „kan du ikke nøies med hendes Hoved? — skal mit nu ogsaa springe?"

„Hvem er du?" — spurgte Byfogden — „hvad ligger du her for om Natten og gjør Heste gale med din Sukken og Stønnen?"

„Maae vi nu ikke engang sukke meer?" — mumlede Konen og steg helt op af Grøften med vilde, trodsige Miner — „skal nu Moderen ogsaa henrettes, naar hun sukker for sit Barns Sjæl?"

„Var du hendes Moder?" — spurgte Kyng og blegnede — „var du den ulykkelige Dorthes Moder?"

„Ja, Hr. Junker! — og, see kun paa mig! er jeg ikke hende op ad Dage? Seer Han ikke hendes lystige Øine? Seer Han ikke den samme kjønne Mund, som Han kyssede Djævelen ind i, da Han var ung? skal jeg nu ogsaa derop paa Galgebakken og høre Ham læse Loven og Dommen op for mig? — Kom, min Skat! kom da! — lad os dandse sammen derop! — Vi er nok lige gode tilsidst! — Han slipper nok heller ikke bedre fra det, naar Satan kommer og læser op hvad Han har syndet" —

„Arme Menneske! kom til sig selv!" — sagde Kyng og veg uvilkaarlig tilbage for den forfærdelige Kvindes udbredte Arme. — „Hvad kan Hun bebreide mig? — hvad kunde jeg for" —

„Ei, ei! dydige Hr. Junker! vil Han fare til Himmels, naar mit Barn farer til Helvede?" — skreg Kvinden med hvinende Røst. — „Hvem var Skyld i alle hendes Synder? over hvis Hoved kommer de smaa Børns Blod? Hvem tændte Helvedbranden i det unge Blod? Hvem forraadte hendes Sjæl og gav hende Djævelen ivold med Judaskysset? Jeg veed nok hvem det var! Det var ham paa den høie Hest — det var ham i den røde Kjole — ham, som Alle

tage Hatten af for — det var ham, den rige Mand, som kan spænde for den nye Kasse til sit Barn og ride til Brylles paa den høie Hest, naar mit Barn ligger i Rakkerkulen. — Jeg kjender Ham nok, Hr. Kyng! — velbaarne Justitsraad! skulde jeg sagt — hans Navn var, saamænd, hendes sidste Ord i Fangehullet, den Dag de agede hende til Galgebakken. — Kyng! Kyng! lille Henrik Kyng! sukkede hun, skal du nu domme den smukke Dorthe fra Livet?" —

„Følg med til et Hus!" — sagde Kyng. — „Hun er syg, arme Kone! — jeg skal sørge for hende! men kom aldrig meer til dette Sted! og sig aldrig et Ord til noget Menneske af hvad Hun der snakker!"

„Ja saa! ja saa! dydige Hr. Junker! faaer Piben nu den Lyd?" — raabte Kvinden med bitter Haan og sprang op paa Skrænten under Galgebakken — „Nei, Tak! Jeg er frisk nok! — Jeg trænger ikke til hans Hjælp. — See Han til, Han kan hjælpe sig selv, naar hans Time kommer og den store Dom skal læses op for Ham!" Dermed steg hun op ad den maanebelyste Galgebakke.

Kyng saae med Forfærdelse efter hende. Hun stod paa samme Sted, hvor hendes Datter for tyve Aar siden var halshugget. Han gik taus og mørk tilbage til sin Hest, der fnyste ham urolig imode. Han svang sig i Sadlen og lod den nu lobe saa rask, den vilde, gjennem Skoven.

Denne Begivenhed havde gjort et stærkt Indtryk paa den strenge, alvorlige Mand. Hidtil havde han betragtet sit Levnet, som ulasteligt, men kun fundet det temmelig tomt og indholdsløst; nu havde han hørt sig anklaget, som en dæmonisk Forfører og første Bevæger til de groveste Forbrydelser. Han havde vel mærket, at hans ulykkelige, lidenskabelige Anklagerinde var halv vanvittig; men der var dog en tænkelig Slutnings-

følge i hendes Vanvidstale. Han vilde ansee det for et syge-ligt Skrupleri, hvis han nu virkelig vilde tilregne sig al den Slethed og alle de Misgjerninger, han ufrivillig kunde have bragt til Udbrud, ved en næsten ligegyldig og temmelig uskyldig Tilnærmelse. Hint Øieblikš ungdommelige Hylding af en vakker Piges Friskhed og Ynde forekom ham nu som en lunefuld bortfaret Foraarsluftning, der havde løsnet en Lavin til Fordærvelse for Menneske-Liv og -Lyksalighed.

„Hm!" — sagde han ved sig selv, da han henad Morgenstunden vilde begive sig til Hvile i sit enlige Hjem — „paa den Maade kunde jo hvert Fodtrin, hvert Aandedræt gjøre os til Misdædere." Han kunde dog intet Øie lukke. Det var ham bestandig som den afsindige Anklagerinde forfulgte ham. Ganske ren kunde han ikke erkjende sig; han kunde ikke tilbagetrænge den smertelige Følelse af en uberegnelig Andeel i hin Sjæls Elendighed — og, gjennem de uendelige Forgreninger af Roden til alt det Onde, kom han saaledes til selv at fornemme Bjergevægten af den hele uhyre Syndebyrde; men han bortskød Tanken derom, som afsindig og sønderknusende. Han følte sig dog rystet i sin kolde Sikkerhed — hans moralske Stolthed var ydmyget.

Han vilde strax lade hin ulykkelige Moder opsøge. Han vilde lade hende, som Sindssvag, med al den Frihed, hun kunde fordre, bringe til et fjernt Sted, hvor Intet erindrede hende om hendes Ulykke, og der drage rundelig Omsorg for hendes Underhold og Pleie. At denne Beslutning ikke alene udsprang af ren Menneskekjærlighed, men ligesaa meget af Omhu for hans eget gode Navn og Rygte, som hendes forvirrede Tale kunde kaste en Skygge af Miskjendelse paa — det var han sig ogsaa bevidst. — „Jammerlighed! Jammerlighed med vor Dyd og Menneskekjærlighed!" — udbrød han. Selv hans bedste Handlinger, maatte han nu tilstaae sig

selv — vare sjælden frie for hin store, almindelige Skrøbelighebs Smitte.

Da han, Dagen efter hint natlige Optrin ved Galgebakken, vilde udføre sit Forsæt og opsøge hin ulykkelige Moder, blev der meldt ham, at der var fundet en fattig Kvindes Lig i en Leergrav tæt ved Møllestovhøien. Han reiste strax derhen med Lægen for at optage den lovbefalede Synsforretning. — Det var hende — det var, efter Fleres Vidnesbyrd, Moderen til den for tyve Aar siden henrettede Barnemorderske. Han lod Liget i Stilhed begrave i christen Jord, uagtet det var sandsynligt, at hun selv havde skilt sig ved Livet; men hendes Sindstilstand var bekjendt, og Selvmordet blev betragtet som utilregneligt.

Ogsaa dette Tilfælde gjorde et dybt Indtryk paa Kyngs Sind og knyttede sig som et nyt Ulykke-Led til den Tankekjæde, han grublede over. Han fordybede sig nu ofte i mørke og prøvende Selvbetragtninger.

Den strenge Forstandsmand havde ogsaa gjort en Opdagelse i sit eget Indre, som forundrede ham. Den Svaghed, han troede sig allersikkrest for, var hvad han hidtil havde kaldt Overtro. Ogsaa i denne Henseende følte han sig ydmyget. Han havde fornummet Gru for en fremmed, ubegribelig Natur, hvis Tilværelse og Mulighed hans Forstand forkastede. Han havde ladet sig henrive af Forestillingen om hin henrettede Piges Tilstand efter Døden og hendes Væsens mulige Forbindelse med den Verden, hun voldsom var udstyrtet fra. Hin Gru var vel fremkaldt ved en Skuffelse; men om ogsaa Det, der havde ængstet ham, ikke var til — hin Ængstelses Virkelighed forudsatte dog, at han hemmelig antog Muligheden af hvad hans Bevidsthed negtede. Han antog til sin Trøst, at Dette igrunden var Tilfældet med alle Mennesker, men laae kun saa dybt i vor Natur, at vi ikke selv saae det.

Han overførte Dette paa sin religiøse Bevidsthed og sit aandelige Forhold til Mysteriet, og han følte nu ofte Trang og Lyst til at høre andre Menneskers Domme om disse Tilværelsens Hemmeligheder, som han før med en vis Sky havde bortviist enhver Tanke om. Han tænkte paa den gamle Provst og sin Svigersøn. Hvad der for ham selv — i det Ubegribeliges Tanke-Afgrunde kun var ydmygende og forvirrende, syntes netop for dem at have udviklet sig til Frihed og Klarhed. Hver-gang han kunde faae et Par Dage tilovers fra sine Embeds-forretninger, red han nu til Lundeby Præstegaard; men han red helst om Dagen eller valgte den noget længere Vei, hvor-ved han ikke kom gjennem Mølleskoven og forbi Galgebakken. At Dette alene skete for den bedre Veis og for hans Ridehests Skyld, som to Gange paa hin Skovvei havde faaet Nykker om Natten, var Noget, han gjerne gav til Forklaring for Andre og vilde overtale sig selv til at troe.

Femte Kapitel.

Medens Antons faderlige Formynder saaledes deelte sit enlige Liv mellem sine Forretninger i Kjøbstaden og det ham stedse fortroligere og kjærere Ophold hos de gammeldags Præstefolk, hos sin Datter og lille Lise, modtog Anton det første betydende Indtryk af Hovedstadslivet.

Den Omgangskreds, hvori han strax kom til at bevæge sig, hørte vistnok ikke til de høiere og fintdannede. Han boede med Hr. Skade paa et Kvistværelse i et lille, fattigt Hus i Regnegade, der tilhørte Madam Madsens Svoger, en lidet søgt Skomager.

Det gamle Bindingsværkshus var et Arvegods, der havde overlevet Stadens store Ildebrand og Bombardementet 1807. Familien levede mest af at udleie, tildeels i Maanedsvis, de to over Kjelderen fremhængende Stokværk. Selv boede de i Kjelderen. Alt var smaat og yderst tarveligt i dette Hus; men der taaltes intet Uskikkeligt.

Anton spiste om Middagen, med sin snurrige Ven, Skade, og hans Forlovede, hos den skikkelige Familie i Kjelderen. Nogle Morgen- og Aftentimer tilbragte han med Hr. Skade alene paa Kvistkamret. Største Delen af Dagen gik han om og modtog Undervisning i Musik, Sprog og almindelig dannende Videnskaber. De Lærere, han efter Adresseavisen havde opsøgt, hørte vel ikke til de fortrinligste; men han benyttede ivrigt enhver Anvisning til selv at til-

egne sig de Kundskaber, han fik Nys om. Den fornødne Understøttelse sendtes ham regelmæssigt hver Maaned fra hans Formynder.

Kun paa Antons indstændige Begjering havde Kyng givet sit Samtykke til hans nærværende huslige Indretning, der ikke syntes ham ret passende til hans Uddannelse efter Moller-Testamentets Bestemmelser. Formynderen havde ogsaa paalagt ham, kun at forblive hos Hr. Skade og Madam Madsens Familie til han fandt et mere passende Opholdssted.

Anton var ikke den eneste Studerende i Huset. Der boede et Par virkelige Studenter paa anden Sal. Madam Madsen studerede ogsaa ivrig til sin Jordemoder-Examen. Hun tilbragte største Delen af Dagen paa Fødselsstiftelsen og dens Forelæsningsstuer. Med de Forkundskaber, hun havde medbragt, haabede hun snart at blive færdig og da strax at kunne begynde en lille Praxis i Hovedstaden. Herpaa grundede Hr. Skade ogsaa store Planer, hvorved han tillige troede at kunne hjælpe Anton frem i Verden.

Han havde ført sin unge Ven om allevegne, hvor der var Noget at see eller høre, der ikke var for kostbart. De smaa Forlystelsessteder, hvor der var Musik og Dands, holdt han mest af selv; men paa ingen af dem havde Anton dog endnu været med ham.

En Aften i November gik de hjem fra en Hundekomedie paa Vesterbro, som var den høieste Konstnydelse, Anton endnu havde glædet sig ved. Hr. Skade var ganske rørt derover og holdt paa Hjemveien en Tale for ham om Humaniteten, som det var saa glædeligt at see udbredt selv til de Umælende. — Han priste, som sædvanlig, Musiken og Dandsen, som de virksomste Midler til at fremkalde Liv og uskyldig Glæde omkring sig. Hvergang de i de smaa Gader kom forbi et Hus, hvor der var Musik og Dands, blev

han staaende og priste de Virtuosers Lykke, der her Dag og Nat saa virksomt kunde „fremme Brødres og Søstres Vel".

„Seer du, lille Ven!" — sagde han til sin unge Stuekammerat, da de siden sade sammen paa Kvistkamret og drak et Glas Øl — „jeg bliver her i Staden! Jeg opgiver Stadsmusikanteriet i den lille Kjøbstad! Her er honnette Steder nok, hvor man hver Aften behøver en Fiol til at faae Livet i Gang. Jeg gifter mig i næste Maaned her paa min Fiol og Madam Madsens Konst! I næste Uge gaaer hun op til Examen."

„Det var jo prægtigt, Hr. Skade!" — svarede Anton. — „Men saa maa jeg vel flytte herfra? for saa skal Madam Madsen vel herop paa Kvisten til dem" —

„Madam Skade hedder hun saa, lille Ven! det forstaaer sig! men derfor behøver du ikke at flytte. Hvor der er Hjerterum, er der altid Rum. Hvor der er Plads til To, er der ogsaa til Tre — og saa videre. Vi dele Værelset med et Skærmbræt. Jeg har allerede kjøbt et gammelt, der er nok saa godt som nyt — det kommer imorgen."

„Men gaaer det ogsaa an? Hr. Skade! bliver det dog ikke alt for knapt for Dem og Madamen? Jeg behøver rigtignok kun det Hjørne med min Feltseng og den ene Stol; men er Skærmbrættet ogsaa stort nok?"

„Det komme vi nok ud af, lille Ven! hvor det skorter, hænger min Kone saa et Par Skjørter op paa en Snor. Sande Konstnere maae kunne indskrænke deres jordiske Fornødenheder og være lykkelige i smaa Forhold. Tænk! hvilket Konstnerliv vi saa skal leve her — vi Tre — baade du og jeg og min mageløse Kone! Liv, Liv er det, seer du, det gjælder om i Livet — og Liv skaffe vi Alle tilveie — hun for de lykkelig forløste Mødre og deres velsignede Smaa — og vi baade for Mænd og Kvinder, baade for Store

og Smaa — baade naar vi øve os her, og naar du, som jeg tænker, følger med mig engang imellem om Aftenen og blæser Fløiten til min Fiol for de kjære, lykkelige Medmennesker, som kan og vil dandse."

„Men saa bliver jeg jo kun en almindelig Spillemand og kommer kun til at spille Valse og altid Et og det Samme" — sagde Anton med noget nedslagen Mine.

„Er du allerede bleven saa fornem paa det? lille Ven! er Hovmodsdjævelen faret i dig, fordi du lærer Generalbas?"

„Gud bevare's, Hr. Skade!"

„Er jeg da en almindelig Spillemand?"

„Gud bevare's, Hr. Skade! det mente jeg ikke" —

„Jeg har i tredive Aar jo spillet baade paa Skoleballerne og Fugleskydningsballet og paa Kongens Fødselsdag — og altid mine gamle Favoritdandse" —

„Men, kjæreste Hr. Skade! jeg skulde jo lære at spille i store Concerter og selv maaske sætte Noget sammen engang" —

„Det kan man ogsaa, lille Ven! fordi man udbreder Konsten i Livet og glæder sine Medmennesker ved at sætte Liv i dem. Jeg har ogsaa spillet i Concerter med reisende Virtuoser, og jeg havde taget Luven fra dem Alle, havde de uvidende Mennesker i vor lille By, der ikke kjende en Node og ikke veed hvad Obligaturen er — havde de ikke leet og skreget og forstyrret mig og raabt paa, jeg skulde holde op. — Og seer du!" — vedblev han ivrig — „hvad jeg, selv uden Generalbas, kan sætte sammen, det hører du jo næsten hver Aften, lille Ven! Det er, hvad du ogsaa har Anlæg til — det er det sande, naturlige Geni — dertil behøver man ikke Generalbas; men det skal man beholde for sig selv — naar man kan, lille Ven! det forstaaer sig — det har ikke Alle Forstand paa, og det kan man faae Prygl for, naar Barbarer eller andre Mestere høre det — saadan veed du

gik det mig selv med min Mester — for jaloux — jaloux er de Alle. — Seer du nu, lille Ven! — hvad jeg egentlig vilde sige" — vedblev den ivrige lille Mand og klappede Anton beskyttende paa Skulderen — „man maa krybe før man kan gaae. Inden du kan spille i Concerter, som jeg har gjort, eller sætte Noget sammen, som jeg, for din egen Fornøielse, maa du, som jeg bestandig gjør, kunne glæde og forbedre dine Medmennesker, ved at sætte Liv i deres Sjæle og stive Lemmer! det er den sande Konstners moralske Kald! " — tilføiede han med Værdighed og satte et yderst imponerende Ansigt op — „og det skal Ingen agte sig for fornem til, allermindst en Begynder."

„Ja, dersom det endelig er saa nødvendigt, kan jeg jo gjerne forsøge det engang!" — svarede Anton eftergivende — „men hvad skulde jeg saa spille?"

„Ih! hvad Andet, end mine tre Favoritdandse! — dem kjender du jo nok — hør!" — han greb nu sin Fiolin — „dem alene maa en Virtuos kunne leve af! med dem kunde man reise Verden rundt og faae alle Folk til at dandse og til at blive bedre, lykkelige Mennesker — hør! hør!" Han spillede nu med sine allergrueligste Grimasser.

Anton maatte tage sin Fløite og spille med. Hr. Skade dandsede, medens han strøg Fiolinen og var som besat af Henrykkelse.

„Kunde det nu ikke være nok til Prøve? Hr. Skade!" — sagde endelig Anton og tog forpustet sin Fløite fra Munden — „saa overvættes kjønne synes mig dog heller ikke de gamle Stykker er" —

„De falder i Øret, lille Ven! de flyver i Benene — de springer i Hjertet — de gjør Folket glad og lykkeligt og derved ogsaa bedre!" Han strøg nu Qvinten med hvinende

Toner og spillede tilsidst nedenfor Fiolinstolen, medens Fingrene naaede den. — „Hvad kan Mennesket forlange meer?" — vedblev han. — „Siden jeg selv er bleven glad og lykkelig og et bedre Menneske, maa jeg altid i Obligaturen."

Det bankede nu paa Kvistkammerdøren, og Madam Madsens Stemme hørtes udenfor. „Studenterne her nedenunder har klaget igjen, lille Skade!" — sagde hun — „den Ene af dem var besvimet. De kan ikke udholde den Musik, sige de, og de vil flytte imorgen, hvis du bliver ved med de Stykker i Obligaturen."

„De urimelige Mennesker! har de da heller ingen Sands for Konsten?" — udbrød Hr. Skade fortrædelig og kastede Fiolen paa sin Seng. „Kom dog ind, søde Lene!" — vedblev han i mild Tone — „Vi er begge To paaklædte, og her er meget anstændigt."

„Men det er næsten Sengetid!" — indvendte Madam Madsen og traadte lidt betænkelig ind paa Tærskelen til Kvistkammerdøren, som Anton havde aabnet for hende. „Jeg vil foreslaae dig Noget, min Skade!" — vedblev hun og klappede ham paa den ildrøde Kind, uden dog helt at overskride Dørtærskelen. „Den megen Dandse-Musik, især om Aftenen, hidser Blodet baade paa dig selv og din Næste. Var det ikke bedre, jeg hver Aften læste for dig og vor unge Ven, nede hos os Andre, Noget, som baade var nyttigt og fornøieligt" —

„Dog ingen af dine Jordemoderbøger, Kjære!"

„Nei, vist ikke!"

„Eller den om Syltning — eller den om forfaldne Menneskers Forbedring ved en fornuftig" —

„Nei, Noget, der kun er fornøieligt, mener jeg, men dog ganske rørende og opbyggeligt. Jeg har just faaet en

deilig Nummerbog — det er rigtignok en Røverhistorie; men" —

„Men er den ikke sørgelig? søde Lene! Du veed, jeg har et ømt Hjerte; jeg kan aldrig taale at høre mine Medmennesker lide! — døe de? — eller blive de henrettede?"

„Nei, det bliver Altsammen godt tilsidst — de faae hverandre, og Røveren bliver et ædelt Menneske" —

„Ja, saa er det godt! — Lad os faae Noget af den paa Søndag Aften! men et lille Glas Punsch maa der til! — ikke sandt? — saa glider det saa deiligt — og saa er Ugen jo ude — denne mener jeg" —

„Ja, naar du vil nøies med tre Glas, min Skade! Meer kan du ikke taale, og din Næse bliver saa forfærdelig rød til Bryllupsdagen — men Historien maa du høre paa! Nu god Nat, min Ven! god Nat, lille Knudsen!" Dermed skyndte hun sig ned igjen ad Trapperne.

„Mageløse Menneske, den Kone!" — udbrød Hr. Skade — „tre Glas om Ugen har hun sat mig paa, for min Moralitets og min Næses Skyld; men naar hun maa læse Røverhistorien for mig, faaer jeg dem alle tre paa een Aften! Hurra!" — Han gjorde et Glædeshop. — „Kan du engang blive saa lykkelig gift, lille Ven! — som jeg nu agter at blive det i næste Maaned — saa" —

Anton skyndte sig nu i Seng og var saa fordybet i sine egne Tanker, at han ikke længer gav Agt paa sin snaksomme Stuekammerats Tale. Hvad Hr. Skade havde sagt om Dandsemusikens store Betydning maatte dog nok have sat hans Fantasi i Bevægelse; thi han drømte om en umaadelig stor Dandsesal, hvori Søilerne vare Bjerge og Loftet den høie Stjernehimmel, og hvor han sad paa et høit Fjeld ved Hr. Skades Side og blæste paa Fløite, medens hele

Verden dandsede omkring ham. — Han saae alle de Skikkelser, han havde mødt fra sin Barndom, fra Eventyr-Marie til Mikkel Kvæler og den store Postmester, med flagrende Slobrok og Brillerne paa Panden. Langt borte stod Frøken Mine og tilnikkede ham Bifald, og ved hendes Side stod lille Lise og klappede i Hænderne.

Sjette Kapitel.

Næste Aften stod Anton blandt otte andre Spillemænd paa et Stillads i en stor, men smudsig og slet oplyst Dandsesal og blæste Fløiten. Ved hans Side stod hans Ven, Hr. Skade, der ivrig strøg sin Fiolin og morede de Dandsende med sit flammende Ansigt og sit forunderlige Minespil.

Bal-Damerne vare, trods Novemberkulden og den stærke Trækvind i Salen, yderst let klædte, med korte og meget nedringede Kjoler af stivt udstaaende Musselin, der dannede ligesom et Slags Solskærm om dem. Nogle vare synligt sminkede, Andre havde naturligt glødende Kinder og bleve ofte opvartede med Punsch af deres Cavallerer. De Fleste loe høit under Dandsen, og der var gjerne noget Vildt og lidet Sømmeligt i deres Blik og Bevægelser. Paa Nogle af dem saae man tydeligt, at de vare udpyntede Tjenestepiger. Disse havde imidlertid et mindre anstødeligt Væsen og bare sømmeligere Dragter, end de, der straalede i de mest glimrende Baldragter. Anton saae dog Alt i det reneste Lys og beundrede al den Pragt og Skjønhed; men hvad der forundrede ham var, at de fleste Bal-Cavallerer dandsede med smudsige Støvler ligesom de vare indkomne fra Gaden, Nogle endog med Vinterfrakker og næsten Alle med deres Hatte paa. Det var ham ogsaa besynderligt, at saavel Herrer som Damer kom og gik af og til, og at Selskabet saaledes bestandig forandredes.

Blandt de nye, jævnligt tilstrømmende Gjester blev Antons Opmærksomhed især fængslet ved Indtrædelsen af en

høi, ung Mand, der omtrent kunde være en tredive Aar, men havde en Alvor og Værdighed i Aasyn og Adfærd, som en Præst. Han bar hvidt Halsbind, og hans sorte Frakke var knappet helt op til Halsen. Han ledsagedes af to ganske unge Herrer paa en sexten—sytten Aar, i fin, moderne Spadseredragt; den Ene var let og spinkel, den Anden temmelig firskaaren og med et paafaldende stort Ansigt. De unge Herrer kom ind med høirøstet Latter og Spøg, men standsede ved Indgangen, for at faae en gammel Herre i en stor, blaa Kappe ind med dem. De kaldte ham Professor, og han tyssede paa dem, medens han, med pudseerlig Efterligning af et uartigt Barn, vredsede og oftere gjentog: „Lad mig være! I Bengler! lad mig være!"

Anton, som stod yderst paa Stilladset, tæt ved Døren, kunde tydeligt høre hvad der taltes temmelig høit imellem dem, men for det øvrige Selskab overdøvedes af Musiken.

„Nu, lad gaae da! I Lapse! Blæse med min tredsindstyveaars-Jomfruelighed!" — sagde endelig Manden i den blaae Kappe rask, med en Efterligning af Tjenestepigernes Væsen og Tone, og fulgte dem helt ind — „her er jo ganske pent! — En prægtig Skole for dine Hvalpe, Pædagog!" — sagde han temmelig høit til den præstelige Mand, der med mork Alvor indførte de unge, lattermilde Mennesker i Salen.

„Jo afskyeligere disse Kloaker tage sig ud, jo bedre svare de til min Hensigt!" — svarede den tilsyneladende Hovmester. — „Her er næsten alt for anstændigt!"

De unge Herrer havde med nysgjerrige Øine seet sig om og allerede løbet hele Salen igjennem. De kom med en noget dæmpet Latter tilbage til Indgangen, hvor begge deres Ledsagere syntes at ville blive.

„Men see dog, Professor!" — sagde den Spinkle og

fniste — „see paa ham med Fiolen og det kalkunske Fjæs! han er kostelig! Det er en Karl for Dem! Saadan en Nøddeknækker maa De sende os til Jul med et rigtig løierligt Lirumlarum!"

Den fiirskaarne, unge Herre aabnede Munden, men lod den staae halvt aaben, med en vigtig, grundende Mine.

„Hold dig selv! — jeg mener hold Flab, Greve! din ædle Broder, Stamherren, vil tale!" — sagde den gamle Professor med et ironisk Smil — „han har vist en tyk Kjeldermand i Munden! — den staaer paaklem."

„Hvad er det? Professor!" — spurgte nu Stamherren med en triumferende Mine og lagde sin Haand paa hans Arm.

„Det er min venstre Arm!" — svarede Professoren alvorlig.

„Nei, bi! nu kommer det: — Mit Første er lystigt — mit Andet — ja det er nu det Samme! — Det kan være godt nok! — men mit Hele er Jux."

„Ah! en Charade, Stamherre! Dersom det ikke er dig selv — saa skal det vel være en Dandsebod?"

„Han kan gjette Alting — det er kedeligt!" — sagde Stamherren og vendte sig om, for dog noget nøiere at betragte Bal-Damerne.

„Nu har De vel snart seet nok paa denne Herlighed? mine unge Herrer!" — spurgte Hovmesteren. — „Det hører som sagt, til Livets Skyggesider, som et ungt Menneske af Opdragelse kun een Gang i sit Liv skal have seet, for aldrig at" — —

„Afveien, Lapse!" — raabte nu en raa Stemme, og en plump Dandser, med store Vandstøvler, valsede med sin udmaiede Dame saa stærkt ind paa dem, at Stamherren tabte sin Hat og hans yngre Broder kom til at sidde paa Gulvet.

„Lad os gaae, Hr. Sundby!" — sagde Stamherren — „for slaaes med dem maae vi jo ikke!"

„Her gaaer det groft og schofelt til!" — sagde den unge Greve, og de vare nu alle Tre hastig ude af Døren; men den gamle Professor var bleven tilbage. Han havde hverken bemærket deres Bortgang eller det lille, ubehagelige Optrin, der saa pludselig havde bortfjernet dem. Hans Opmærksomhed var alene henvendt paa Anton, hvis rene, bløde Fløitespil han med Bifald havde lyttet til, og hvis aabne, næsten barnlige Ansigt i høi Grad tiltalte ham.

„Spiller du her hver Aften? min unge Ven!" — spurgte han, medens Anton nu havde taget Fløiten fra Munden og havde Pustetid.

„Det er første Gang" — svarede Anton. — „Det er aldeles nødvendigt, siger Hr. Skade. Saaledes maa man begynde, naar man vil frem i Konsten. Det er Liv, det gjælder om i Livet, siger han, og ved Konsten skal Menneskeslægten forædles. Det var jo ogsaa rart, kunde man gjøre Noget til at faae sine Medmennesker lykkeligere og bedre" —

Den gamle Professor gjorde store Øine, og der spillede et underlig vemodigt Smil i hans noget slappe, blege Ansigt. „Hvem er den Hr. Skade, hvis konstneriske og philantropiske Anskuelser du saa smukt har tilegnet dig?" — spurgte han.

„See! der staaer han og spiller første Fiolin!" — svarede Anton. — „Han seer ikke videre kjøn ud, og han har en slem Vane med sit Ansigt, naar han spiller; han griber ogsaa tidt feil i sin Iverighed — og hør! nu stryger han vist nedenfor Stolen; men han er et stort Geni og et meget rart Menneske."

„Ja saa! — Han er altsaa din Veileder i Konst og Humanitet! du er rigtignok lykkelig! Fra hvilket Uskyldig-

hedens Paradis er du kommen hid? min unge Ven! og hvad hedder du?"

Anton nævnede ham sit Fødested og sit Navn. Paa nogle flere Spørgsmaal gav han den gamle Herre en ganske kort, men inderlig naiv Beretning om alt det Mærkelige, han hidtil havde oplevet, fra hans Confirmationsdag til denne Aften. Det Eneste, han fordulgte, var hans dødelige Forelskelse i Freken Mine, som han nu dog ogsaa troede nogenlunde at have forvundet. Men hvad han først og sidst fremhævede, var hans inderlige Lyst til at blive en rigtig Fløitespiller og „Tonemager" og at kunne gjøre alle Mennesker glade og gode med sin Fløite.

Under Antons Fortælling spillede det samme halvvemodige, halvlunefulde Smil i den blege Mands Ansigt. „Jeg forstaaer mig ogsaa lidt paa Konsten" — sagde han — „og Verden kjender jeg meer til, end du. See, du kommer bort herfra saasnart muligt! — og kom aldrig meer paa saadanne Steder! — her kan hverken du eller jeg forbedre Menneskeslægten. — Kom til mig imorgen Formiddag! — her staaer mit Navn og hvor jeg boer! Jeg kan maaske være dig til Gavn i Et og Andet!" — Med disse Ord klappede han Anton paa Skulderen og rakte ham sit Kort. Han vilde nu skynde sig ud af den uhyggelige Balsal, men vendte sig endnu engang om mod Anton og sagde med en Røst, saa alvorlig og ligesom hemmelighedsfuld, at det gjennemsittrede det unge Menneske: „Giv dig ikke af med disse Fruentimmer! — Det er Vampyrer!"

Dette Ord, som Anton aldrig før havde hørt, var blevet betonet med et saadant Udtryk, at Anton bævede tilbage derfor og vidste ikke selv hvilken Forestilling om noget Uhyre og Forfærdeligt, der foresvævede ham.

Den gamle Herre var gaaet. Anton havde forvaret

hans Adressekort og var gaaet hen til Hr. Skade, der netop nu hvilede sig lidt, medens han indtog nogle Forfriskninger.

„Sig mig, kjære Hr. Skade!" — begyndte Anton, men kunde ikke komme til Orde for Hr. Skades Begeistring over sin Favoritdands, som nu skulde begynde. Skade drak selv nogle Glas Punsch, og Anton maatte klinke med ham. Han var spændt og tørstig; han drak ogsaa endeel Punsch. Nu begyndte Musiken. Han løb til sin Plads og greb atter sin Fløite. Men nu blev han opmærksom paa et Optrin i Salen, der ganske bragte ham til at glemme sit Fløitespil. En af de allersmukkeste og mest pyntede Damer, som han flere Gange havde lagt Mærke til, og som ofte havde tilsendt ham et ømt, brændende Blik, laae ligesom afmægtig paa Gulvet med Ryggen mod en Stol i en voldsom Dandsers Arme, som ruskede plumpt i hende, for at bringe hende paa Benene.

„Ud med hende!" — raabte en høi, tyk Mand, med et lasket, afskyeligt Ansigt, der stod midt i Salen — „saadanne Optøier taaler jeg ikke i mit Hus. Her kommer kun honnette og pene Folk. — Ud med hende! den fordrukne Tøite!"

„Sludder, Vert!" — raabte hendes Dandser — „hun feiler Ingenting. See til, Han pakker sig! eller jeg smider Ham selv paa Døren!" —

„Hvad!" — brølte den tykke Vert — „vil Nogen kaste mig paa Døren i mit eget Hus?"

Der blev nu en forfærdelig Larm. Dandsen hørte op. Nogle toge Vertens, Andre Dandserens Parti, og snart var der et frygteligt Slagsmaal. Damerne skreg og toge Flugten. Den besvimede Dame var kommen op, hun flygtede ogsaa forskrækket og ravede mod Døren. Ingen bekymrede sig meer om hende. Men Anton sprang nu ned af sit

Stillads og ilede hende til Hjælp. Hun klyngede sig til hans Arm. „Red mig! red mig, deilige, unge Menneske!" — sagde hun — og han fulgte hende bort fra den kvalme, larmende Kampplads.

Anton var noget ør i Hovedet af den hede Punsch. Han var saa fortumlet over alt Dette, at han ikke selv ret vidste hvor han var, før han befandt sig paa Gaden med sin befriede Dame under Armen.

„Det var da forskrækkeligt!" — sagde han. — „Er det nu bedre med Dem? Jomfru! — Det var vist ikke Allesammen rare Mennesker — og Glæden havde endnu ikke rigtig gjort dem lykkelige og gode" —

„Sliddersladder, min Snut!" — sagde Damen. — „Du var rigtignok det eneste pene Mandfolk blandt alle de Svinepelse" —

Medens Anton høilig undrede sig over hendes raae, lallende Stemme og plumpe Udtryk, faldt den gamle Herres forunderlige Advarsel ham ind og forfærdede ham. „Ak! sig mig, Jomfru!" — spurgte han — „De er dog vel ikke en — Vampyr?"

„Hvad er det for Sludder? min Snut! — vil du være grov eller vittig? Fanden skal være din Vampyr! Det er sagtens noget Rart det!" —

Idetsamme skraaede der en Herre, med Hatten dybt ned i Dinene, over til dem fra det modsatte Fortoug. „Er det dig? Pimpe-Cathrine!" — sagde han — „hvad er det for en Flos, du der har kapret? Kom heller med mig!"

„Du er en lækker Knøs!" — hviskede Antons Dame ham i Øret. — „Jeg kunde have Lyst til at spise dig op!" Med disse Ord satte hun sine Tænder saa fast mod hans Kind, at det smertede. — „Men nu kan du gaae ad Helvede til!" — raabte hun og loe.

Idetsamme følte Anton sin Arm befriet fra den svære, svinglende Dame, der ret var bleven ham uhyggelig. Hun hilsede ham med et spodsk Knix og tumlede bort med sin ældre Bekjendt.

„Ak!“ — sukkede Anton — „hun var dog nok saadan En — men hvad er da en Vampyr? — hun var vist drukken — og hun var jo dog en Dame — hun var kjøn — hun var meget kjøn — men det var dog et hæsligt Mæle, hun havde.“

Han betænkte sig nu paa, om han skulde gaae lige hjem eller see at faae Hr. Skade med sig fra Balsalen. Da han kom der forbi, tonede Dandsemusiken der igjen; men ligesom han nærmede sig Døren, stødte han paa en lille Mand, som, med forrevne Klæder og stærkt opsvulmet Ansigt, ravede frem og nær havde løbet ham omkuld med en Fiolinkasse, han bar under Armen.

„Er det dig? lille Ven!“ — sagde en velbekjendt, men lallende Stemme. — „Er det dig, der trænger til en Ven — en Alderdomsstøtte? — Tag mig under Armen! Ak, ja! paa Livets slibrige Bane kan Mennesket undertiden behøve — ak, ja! behøve fire Ben. — Skam dig ikke, lille Ven! det kan hændes den Bedste“ —

„Svagheds Børn vi Alle Alle ere!“

nynnede han. — „Frisk Mod dog! det hører til! — Cantatores — Det er nu det Samme! — Geniet, siger jeg, maa aldrig udtørres — og — Verden er s'gu deilig“ —

„Yndig og rig paa Fryd er Jorden!“

sang han nu og gik rask frem, men snublede.

„Kjæreste Hr. Skade!“ — sagde Anton deeltagende og holdt ham fast — „har De været med i Slagsmaalet? De seer jo forskrækkelig ud — og De har vist drukket for Meget — De gaaer saa daarligt“ —

Hr. Skade satte et ynkeligt Ansigt op.

„Og naar vor Stjerne da nedskrider" —

— sang han vemodig —

„Og naar den dybt i Vesten sidder" —

„Den Punsch var lumsk, lille Ven! — jeg drak kun fire Glas — men saa var det galt — jeg kom for høit i Obligaturen — men jeg fantaserede deiligt — og de Barbarer! de uvidende Mennesker! — Ak, ja! vor Stjerne daler, Bedste!"

„Og naar dens sidste Glimt vi see" —

sang han atter med ynkelig Stemme.

„Men hvem har saaledes tilredet Dem? Hr. Skade!"

„Barbarerne, siger jeg — de uvidende Mennesker — de skreg som Bester — hvad hjalp Konst? — hvad hjalp Begeistring? — jo høiere jeg gik, jo værre blev det — og du, du var jo smidt ud. — Ak, ja! kjære, unge Menneske! find dig deri! — det er Verdens Gang: — ud — ud af Døren skal vi Alle tilsidst — og Prygl kan man faae — det kan hændes den Bedste — men" — tilføiede han og blev staaende med Haanden paa Brystet, medens han tabte Fiolinkassen — „vor Bevidsthed følger os — den moralske mener jeg — og vor Stjerne" — han saae op mod Himlen, men tabte nu Ligevægten og faldt. — Han reiste sig med Antons Hjælp og sang:

„Saa skal os dog den Tanke fryde,
Den smiled skjønt, idet den flyede" —

„Kan du see vor Stjerne, lille Ven! — den er der s'gu endnu! — det er Livet — det er Konsten — det er Dyden — ja Dyden, lille Ven! den har altid været min Kjæledægge" —

„Svig ei din Ven! vær tro mod din Pige!
Virksom du fremme Brødres Vel!"

sang han nu atter freidig med en Stump af hine moralske

Drikkeviser fra hans Ungdom. Han ravede endnu temmelig stærkt, men faldt dog ikke mere. Anton, der havde taget Fiolinkassen, fulgte ham trolig til deres Hjem og hjalp ham op ad Trappen til Kvistkamret.

Saasnart han havde faaet ham tilsengs, satte han sig ved Siden af Sengen. „Kjæreste Hr. Skade!" — sagde han — „De maa aldrig drikke saa Meget tiere! — Det skal jeg heller aldrig — jeg skal nu strax lade Dem faae Ro og lade Dem sove; men een Ting maa De først sige mig, hvis De veed det! — hvad er Vampyrer?"

„Hu ha! lille Ven! det er fæle Uhyrer" — lallede Hr. Skade — „kom mig nu ikke med det Ammestuevrøvl, naar jeg skal sove!"

„Men hvad er det?"

„Bah! hvad veed jeg? — lille Ven! det er Blodsugere — det er fordømte, forherede Mennesker — de suge Hjerteblodet ud af Folk, naar man sover — de grave Lig op om Natten og æder dem. — Ti stille med det forbandede Tøi! Nu sover jeg!"

Nu erindrede Anton et Eventyr fra sin Barndom, hvori saadant et Uhyre havde forfærdet ham. Han tænkte længe derpaa, da han var kommen i Seng. Han var endnu noget hed i Hovedet af Punschen og drømte den halve Nat om Vampyrer.

Det var høit op paa Formiddagen inden Anton og Hr. Skade havde faaet udsovet. Der var flere Gange banket paa deres Dør inden Nogen af dem vaagnede og kom i Klæderne. Endelig stode begge helt paaklædte og saae paa hinanden. Hr. Skades Ansigt var næsten ukjendeligt af den Overlast, han havde lidt. Anton saae ogsaa lidt fortumlet ud og led af Hovedpine. Paa hans høire Kind var der et kjendeligt Spor af hans Dames Tænder.

„Skulde Madam Madsen spørge, lille Ven!" — hviskede Hr. Skade — „Du kan nok vide, det vilde ikke være hende saa rigtigt" —

„Ja, hvad skal jeg saa sige? Hr. Skade! for lyve vil jeg ikke."

„Ei! du kan tie, lille Ven! naar der er ældre, fornuftige Folk tilstede! det klæder Ungdommen bedst" —

Det bankede atter paa Døren.

„Nu er jeg oppe!" — raabte Hr. Skade i sin mildeste Tone. Han havde indsvøbt sit Ansigt i et stort, rødt Lommetørklæde saaledes, at Øinene kun vare synlige. Han aabnede selv Døren. Det var to Snedkerdrenge med noget nyt Boskab, ledsagede af Madam Madsen.

„Det er de nye Sager, vi har anskaffet. Jeg troede, du havde været længe oppe, min Ven! — men, Gud forbarme sig! hvad betyder det?"

„Faaresyge — Faaresyge, søde Lene! det er en slem Plage saalænge det varer; men naar man pakker Ansigtet godt ind, gaaer det snart over."

Madam Madsen taug til Snedkerdrengene vare borte.

„Du har været paa Svir inat, min Ven! tilstaa mig det kun!" — sagde hun nu. — „Du er vel falden og har slaaet dit Ansigt eller har været i Klammeri? — Det er meget slemt; men værre dog er det, at du tager det unge, uskyl-

dige Menneske med dig paa saadanne gale Veie. Han har ikke godt af det Selskab, min Ven! og en Forandring maa her skee" —

„Ak, ja! Ak, ja!" — sukkede Hr. Skade.

„Livet herinde duer ikke for dig" — vedblev hun. — „Skal jeg faae en brav Mand af dig, maa jeg raade lidt fordetførste" —

„Nu ja! saa raad da, min Lene! Du er et mageløst Fruentimmer — og jeg er en Esel — en fordrukken Hund — en Usselryg, som Ingenting kan taale! Hvordan vil du? Indret Alting som du vil! men slaa kun ikke Haanden af mig!"

„Nei, det har jeg lovet dig, min Ven! men nu maa du kjønt blive hjemme om Aftenen, saa læser jeg for dig" —

„Og jeg faaer tre Glas Punsch" —

„Ja, eengang om Ugen; men ikke iaften. Vi blive her kun til jeg er færdig og vi har holdt Bryllup. Min Svoger flytter selv her op til dig saalænge — og Anton seer sig om en anden Leilighed endnu idag. — Kom dog jævnlig til os, lille Knudsen!" — tilføiede hun og tog Anton trofast i Haanden — „du skal altid være os saa velkommen, som du var vor egen Søn. Lad os vide hvor du vil være! Lad mig være paa Raad med, at du kan komme i et skikkeligt Hus!"

Anton takkede hjertelig den brave, forstandige Kone og gik strax ud i Byen, for at opsøge sig et passende Opholdssted.

„Mageløse Kvinde!" — udbrød Hr. Skade og kastede sig paa begge Knæ for Madam Madsen. Han bortrev det røde Lommetørklæde fra sit Ansigt. — „See nu hvordan det

Asen seer ud, du har kaldt din Engel! — et tykhovedet Fæ — et forsviret Asskum er jeg — en jammerlig Karl" —

„Ja vist! ja vist, min Ven! paa en Maade!" — afbrød Madam Madsen ham, mild og rolig — „men jeg holder dog ligefuldt af dig. Det var af Godhed for mig, du slog dig til den ulyksalige Drik. Havde du drukket dig ihjel, som den grueligste Dranker, i alle de Aar, du veed nok, saa maatte jeg jo endnu meer holdt af dig og bedet Vorherre glæde din Sjæl derfor; men nu er der ingen Dyd meer i det Supperi, og der maa være Ende paa Alting" —

„Undtagen — undtagen, min Lene!"

„Undtagen paa Kjærlighed og Troskab — deri har du Ret!" —

„Jeg skal reise mig, min Lene! du skal see det!" — udbrød Hr. Skade og reiste sig — „jeg skal reise mig, som en falden Engel, der flyver fra et Helved af brændende Punsch ved din Haand! Jeg skal reise mig, som en gammel Virtuos, som en lykkelig Ægtemand og Fader maaske — i alt Fald som din luttrede og ædlere Skade."

Medens de Forlovede nu glædede sig ved gode Forsætter og store Forhaabninger for deres Fremtid, løb Anton den halve By rundt og saae paa alle Huse, hvor der i Vinduerne eller paa udhængte Skilter stod: „Værelser tilleie!" Han var noget nedslagen over at skulle forlade sine to eneste Venner i den store By; men han saae selv, det var nødvendigt. Først løb han rundt om, hvor der var Udsigt til Volden eller til Havet. De faa Steder, hvor han fandt ledige Leiligheder anmeldte, vare dog meget for kostbare for hans maanedlige Indtægter. Endelig bekvemmede han sig til at see sig om i de smaa, indespærrede Gader. I en saadan standsede han ved et Hus, hvor han saae der var enkelte Værelser tilleie i Ugeviis. Idet han

saae opad Huset fik han Øie paa et ganske smukt, kvindeligt Ansigt, dog med temmelig grove Træk, som paa anden Sal nikkede skjelmsk ned til ham og vinkede. Vinduet aabnedes, og han kjendte Baldamen, som han forrige Aften havde fulgt ud af Dandsesalen.

„Ganske rigtig! her boer jeg, min lækkre Snut!" — lød hendes raae Stemme dæmpet ned til ham — „kom kun, du Lækkerbidsken!"

Men neppe hørte Anton hendes Stemme og kjendte hendes Ansigt, før han følte sig greben af en pludselig Skræk. „Vampyren!" — udbrød han uvilkaarligt og løb stærkt ned ad Gaden. Han hørte en Latter af flere Stemmer fra det aabne Vindue. „Stop ham! hold paa Gavtyven!" — raabte en barsk, raa Stemme, og nu gjentoges dette Raab rundt om ham; han hørte Mange løbe efter sig og blev pludselig stoppet af en stærk Matros.

„Reb i Seilene, lille Rad! du begynder tidlig at styre den Kaas!" — brummede Matrosen og kylede ham i Hænderne paa en Politibetjent. „Træk af med Raden!" — sagde Sømanden — „men lad ham slippe med en Lussing!"

„Hvad har jeg gjort? — hvad har jeg gjort?" — raabte Anton forfærdet.

„Ja, det maa du bedst vide selv!" — svarede Politibetjenten og loe — „husk dig om til vi naae Politikamret, saa kan du fortælle dem det deroppe! Det kommer ikke mig ved."

Med Ledsagelse af en Hob hujende Gadedrenge, maatte Anton nu følge Politibetjenten. Han var saa fortumlet af Skræk og Skam, at han neppe kunde faae et Ord frem, da han kort efter stod for en Politi-Commissair, der omstændelig examinerede ham om hans Navn, Fødested, Alder og hele

foregaaende Liv, samt endelig spurgte ham om hvad han idag havde stjaalet.

„Jeg har aldrig stjaalet" — svarede Anton nu frimodig og stolt — „jeg løb kun lidt før — for jeg saae" —

„Nu! hvad saae du?"

„Ak! hvad veed jeg? — det er da umuligt! — der er jo dog ikke saadanne Mennesker virkelig til i Verden" —

„Saae du Nogen, der ikke var til? — Vil du lade som du er tosset? sig strax hvad du saae!"

„En Blodsugerske — en Vampyr — men det er ikke sandt. Hun bed mig rigtignok igaar lidt i Kinden — og hun kaldte mig en Lækkerbidsken" — —

Efter en lang Undersøgelse og Forklaring om Vampyren og dette Uhyres Oprindelse i det unge Menneskes Forestilling, kom endelig ogsaa den gamle Professors Advarsel for Dagen, og Anton fremviste Kortet med hans Navn og Adresse. Uagtet hans Uskyldighed var temmelig klar, og hans aabne, vakkre Ansigt talte allerbedst for ham, lod man dog en Politibetjent strax følge med ham hen til den gamle, velbekjendte Professor, for at erfare om hvad der var anført, ham vedkommende, var Sandhed.

Paa Trappen udenfor den berømte Componist, Professor X's Værelser standsede Anton med sin Ledsager. De stode begge som fasttryllede af de herligste Toner, de nogensinde havde hørt. Det var den gamle Professor, der fantaserede paa sit Pianoforte.

„Ak, ja! — det er Musik!" — udbrød Anton — „det er rigtig Musik! — er det ikke guddommeligt!" Han græd af Henrykkelse og trykte Politibetjenten i sine Arme.

„Nu ja! — det er meget kjønt" — sagde Betjenten forundret — „men derfor behøver du ikke at klemme Livet af mig."

Han vilde nu banke paa Døren, men Anton rev saa heftig hans Arm tilside, at han blev vred og løftede sin Stok.

„Bliver du gal? vil du lægge Haand paa en Rettens Betjent?" raabte han og bankede nu stærkt med Stokken paa Døren.

Kort efter blev der lukket op, og den gamle Professor stod for dem i Slobrok med broderede Morgensko og blottet Hals.

„Hvad er her paafærde?" — spurgte han — „skeer her Indbrud ved høilys Dag — og med Politiets Assistance?"

„Om Forladelse, Hr. Professor!" — begyndte Politibetjenten undskyldende — „men dette unge Menneske er nok halvgal: først omfavner han mig og flæber over Deres fornøielige Musik, og saa vil han lægge voldsom Haand paa mig, naar jeg vil banke paa Deres Dør" —

„Ei! hvad seer jeg? min lille Fløitespiller fra igaar Aftes — Anton — hvad var det nu? — det er altsaa Besøget, jeg indbød dig til! men du bringer en god Ven med dig, som jeg ikke har indbudet. De er forresten meget velkommen" — sagde han høflig til Politibetjenten — „allerhelst hvis det ikke just er paa Embedsvegne De ledsager min unge, uskyldige Ven."

Antons Uskyldighed var nu ogsaa snart tilstrækkelig oplyst. Baade Retsbetjenten og den gamle Professor loe. De toge meget høflig Afsked med hinanden, og Anton blev ene med sin lunefulde Beskytter.

Syvende Kapitel.

Anton saae sig om i det store, smagfuldt indrettede Værelse, hvor Alting havde Hentydning til Musiken, medens tillige en vis skjødesløs Uorden umiskjendelig røbede Konstnerens enlige Stand.

„Sæt dig, Anton! og lad mig faae rigtig Sammenhæng i dit Eventyr!" — sagde Professoren og lukkede sit Flygel. — „Vampyren har ganske rigtig havt fat paa dig og begyndt at spise dig op; det seer jeg nok paa din Kind; men vi har et aarvaagent Politi, seer du; slige cannibalske Gjestebud taales ikke her om Formiddagen" —

„Det var iaftes hun bed" — bemærkede Anton — „idag talte hun kun derom. Men jeg veed nok, det var taabeligt og barnagtigt af mig Altsammen, og jeg skammer mig saa grumme meget over" —

„Det skal du ikke! — Det gjør vel ikke din Verdenskundskab, men desmere din Fantasi og din barnlige Natur Ære. — Jeg byttede gjerne med dig hvad det angaaer" — tilføiede han pludselig mørk — „fantasere lidt kan jeg dog endnu — og Vampyrer kan jeg desværre ogsaa see — om just ikke med dine Øine; men Barnligheden har jeg kun Carricaturen af. — Hør!" vedblev han efter et lille Ophold og aabnede sit Instrument igjen — „Jeg skal spille Noget for dig! Sig mig saa hvad du forstaaer deraf!"

Han satte sig til det store Flygel og lod Fingrene svæve hen over Tangenterne, medens han lukkede sine dybt indfaldne Øine. Undertiden aabnede han dem, ligesom drømmende og stirrede paa et Portrait, der hang over Instrumentet. Det forestillede en ung Dame med et forunderlig deiligt Ansigt, men med et Blik i de sorte, ildfulde Øine, der havde noget Gaadefuldt, høist Tiltrækkende, men dog næsten Uhyggeligt. Hun bar en Dragt, der vidnede om en forsvunden Tid.

Anton havde sat sig paa Kanten af en Stol og var lutter Øre. Han fulgte med Henrykkelse de milde, foraarslyse Drømmerier, der i Begyndelsen vare de fremherskende; han studsede ved deres Overgang til det dunkle Hemmelighedsfulde, det Vilde og Sønderrivende, der snart fik en frygtelig Overvægt. Han følte sig ængstet og uhyggelig tilmode. Han verlede Farve og foer op fra Stolen. — Men nu opløste det Sønderrivende sig i dybe, mægtige Choraltoner. Det blev høitideligt og i høieste Grad opløftende. Anton foldede sine Hænder og hensmeltede i Andagt. Men pludselig gik Musiken over i en besynderlig vrængende Tone, og det Hele endtes med en lystig Springedands i den allerlaveste Fjælebodstil.

Professoren reiste sig hastig og lukkede Instrumentet. „Nu ja! ikke sandt? det Sidste var det Bedste?" — sagde han: — „Det var friskt og livligt — det var hverken kedelig Idyl eller fortvivlet Romantik eller helbøret Salvelse, men rigtig sund Spøg og Commers — ikke sandt?"

„Det Første syntes mig var saa deiligt" — sagde Anton: — „Det var ligesom jeg var i et Land, hvor der var fuldt af Blomster og smaa Børn, der legede med Engle. Det Andet var som en af Eventyr-Maries allerforunderligste Historier om en deilig, fortryllet Prindsesse, som der kommer en Ridder og befrier og som sidder paa Hesten med ham i

Maaneskin, medens han rider over Fjelde og vilde Bjergstrømme, og Troldene blive til Sten; men saa blev det til en gruelig Spøgelsehistorie, hvor Kirken er fuld af Døde og hvor der sidder fæle Kvinder paa Kirkegaarden og æde Lig — og det blev jeg ganske bange for. Det, der saa kom, var dog vist det Allerherligste. Det var som hele Verden var en høi, prægtig Kirke og Stjernerne var Lysene i den og Vorherre selv kom ned til os med alle de Salige og velsignede os. — Men det, der kom allersidst" —

„Nu ja! det var Rosinen i Pølse-Enden — ikke sandt? — Det var deiligt folkeligt, som paa en Dandsebod. Det kunde dit store Genie, Hr. Skade, vel neppe gjøre bedre" —

„Jo, jeg troer" — svarede Anton oprigtig — „det kunde han nok gjøre smukkere, naar ikke hans Fingre kom nedenfor Fiolhalsen og hans Bue sprang ned over Stolen."

„Godt! siden du siger det, Anton! skal Hr. Skade ogsaa være min Mester i det Stykke. — Du maa ellers vide, det var baade min egen og hele min Tids Historie, du hørte Indholdet af i kort Begreb, fra Idyllen i Christian den Syvendes Dage, dog uden dine Børn og Engle og med endeel Flauhed, jeg udelod, til den Romantik og Opløftelse, man blev ked af, — og vor nyeste friske Lirumlarum. Men det forstaaer du sagtens ikke, siden du er et Syttenaars-Svøbelsebarn. Sig mig dog nu, hvad er det for Læremestere, du har faaet herinde? og hvem omgaaes du?"

Anton nævnede ham de Lærere, han havde faaet, efter Avisen og Hr. Skades Raad, baade i Musik og Videnskaber. Den gamle Professor loe saa Taarerne kom ham i Øinene. „Ei! lutter prægtige Folk!" — sagde han — „især Musiklæreren! Du kan imidlertid betale, hvad du skylder dem, imorgen — eller eftergive dem, hvad de sagtens har faaet forud, og sige dem tusind Tak for god Undervisning! Jeg skal skaffe

dig Nogle, der endnu er skrappere, og naar du kan undvære den store Skade's daglige Selskab og ophøiede Mynster — saa" — Han taug og syntes at betænke sig.

„Jeg skal flytte idag og leder om et Værelse; men ved Volden er det for dyrt" —

„See ud af Vinduet, Anton! hvad synes dig om den Udsigt?"

„Deiligt! herligt! Det er jo Kongens Have og Rosenborg Slot" —

„Gaa saa op paa mit Loftkammer! Der er Nøglen! — du gaaer kun saa høit, du kan, til du støder Næsen mod den Dør, hvori Nøglen passer! — Der er Udsigten endnu smukkere. Der staaer en Seng, du kan sove i; et Bord og en Stol eller to er der ogsaa til din Tjeneste. Der finder du et taaleligt Piano til Øvelse, samt Fløiter, Fioliner, Basser, Sækkepiber, Mundharper og Redekamme til eget behageligt Valg. Der finder du mine Bøger fra jeg red paa Kæp til jeg fik graae Haar! Læs hvad du forstaaer og har Lyst til! — Du kan dog vel læse?"

„Ja, prægtigt!" — svarede Anton sjæleglad. — „Næsten Alt, hvad Frøken Mine læste, forstod jeg. Men maa jeg virkelig boe deroppe — og baade spille og læse?" —

„Ja, det maa du, Anton! naar du saa til Gjengjæld vil fornøie mig med dit lærerige Selskab ved mit Middagsbord hver Dag Kl. Fire. — og tillader mig at give dig nogle Timers daglig Underviisning i Musiken — og, det forstaaer sig, gunstigst undskylder, at jeg smider dig paa Døren, naar jeg vil være ene — eller bliver ked af dig" —

Anton var saa forbauset og henrykt over alle de prægtige Tilbud, at han intet Stødende fandt i det sidste Tillæg og ikke vidste hvorledes han skulde udtrykke sin Taknemlighed. „De vil selv lære mig Musik!" — udbrod han — „O! jeg

er det allerlykkeligste Menneske i Verden! og De skal see, jeg er ikke saa dum, som jeg sagtens seer ud til og snakker til! Baade Frøken Mine og Hr. Stær sige" —

„Nu, hvad sige din Mine og din Stær?"

„De sige — ja, nu kan jeg ikke huske det; men de mene, at naar jeg bærer mig ad som en tosset Dreng, der Ingenting har lært og aldrig kan faae de gamle Eventyr fra Hønsegaarden ud af Hovedet — saa mene de" — —

„Nu! hvad mene saa Mine og Stæren? Nu maa du fatte dig noget kortere! for nu begynder jeg at blive ked af dig for idag" —

„Saa mene de" — udbrød Anton hastig og noget forbløffet — „at jeg dog nok kan være Prindsen, som faaer Prindsessen og det halve Rige" —

„Ja saa! — det var som Pokker! min unge Ven! Der kan dog gjerne være Noget i Sladderen; men bliv nu kun ikke storsnudet derover — som saamange andre Konger og Keisere i Haabet! og grib ikke efter Kronen og Septeret, før du har Prindsessen og det halve Rige! — Tag nu fordetførste tiltakke med dit Tagkammer!" Dermed lukkede den gamle, sære Herre Døren op og satte ham temmelig vredladen ud over Dørtrinet. — „Kl. Fire venter jeg saa Deres Majestæt til Taflet!" — tilføiede han med et underdanigt Buk og smældede Døren i Laas efter ham.

Anton saae tilbage paa den lukkede Dør. Han vidste ikke, om han skulde være glad eller bedrøvet — og om den gamle, guddommelige Mester havde været vred paa ham eller ikke — eller gjort Nar ad ham, fordi han var saa dum og havde snakket saa enfoldigt. I en blandet Stemning, hvori dog et stort, vidunderligt Haab havde Overvægten, steg han op ad de mange Trapper i dybe Tanker og med Nøglen i Haanden, til han endelig, i egenligst Forstand, stødte Næsen mod

en lukket Dør. Nøglen passede. Han aabnede Døren og stod, som himmelfalden, i et smukt panelet Værelse, fuldt af Bøger, Noder og musikalske Instrumenter. Panelet var endogsaa prydet med Portraiter af berømte Virtuoser og med smaa skrevne Vers under.

Han løb til det eneste, men meget brede Vindue i Fordybningen mellem de fremspringende Paneler — og han saae nu helt ud over Rosenborg Have, med det prægtige Slot. Han gjorde et Hop og klappede i Hænderne af Glæde. Han løb fra det ene Instrument til det andet og prøvede dem alle. Han saae paa Noderne og rystede af Iver og Begjerlighed efter at kunne tilegne sig disse Toneskatte. Han aabnede en hel Mængde Bøger og jublede. Han fandt gamle, kjære Bekjendter, fra Robinson og Tusind-og-een-Nat til de af Frøken Mines Yndlingsforfattere i den nyere Roman-Literatur, han med saa megen Begjerlighed havde læst, uden dog endnu at have seet Andet deri, end de Helte og elskværdige Personer, hvis Liv og Begivenheder han havde drømt sig selv og sine gode Venner ind i. Paa Romanhylden fandt han ogsaa endeel af hvad Madam Madsen og Hr. Skade mest yndede. Disse Bøger fra Professorens Ungdom syntes i sin Tid ikke mindre læste, end mange af de nyeste. Den egenlige Digterhylde var den fuldstændigste i alle nyere Sprog. Naar han tog en Bog ud af den Hylde, faldt der undertiden tørre Blomsterblade ud af den. Han fandt en hel Hylde fuld af theoretiske Skrifter om Tonekonsten, fra Sulzer og Abbed Vogler til de allernyeste. Han stirrede paa de ubekjendte Bogtitler med en Ærbødighed, som de vare hemmelige Guder. Han kom til den historiske Hylde, hvor han fandt Bekjendter i Saxo og Snorro blandt de ham fremmede græske og latinske Forfattere. Endelig standsede han ved en Hylde, som var skjult

med et grønt Forhæng. Han drog det tilside og studsede ved Synet af et Dødningehoved og en stor, glimrende Paafuglehale. Boghylden indeholdt de berømteste Componisters, Digteres og andre Konstneres Levnetsbeskrivelser med mange fremstikkende Bogmærker, der deels bestode af Laurbærblade, deels af nogle smaa, nydelige Fjær, der syntes at ligne dem i Paafuglehalen. Han opslog nogle af de saaledes betegnede Steder i Bøgerne og satte sig strax til at læse. Han havde dog endnu ingen Ro paa sig — han havde endnu ikke seet hele den rige Bogskat. Han saae en hel Hylde med Reisebeskrivelser. I mange af dem var der Bemærkninger med Blyant. Her var en stor Mængde Haandbøger i de forskjelligste Fag, saavelsom Ordbøger og Alt, hvad man behøvede til at være sin egen Lærer. Paa en Hylde med Opbyggelsesskrifter stod en smukt indbunden Bibel i Spidsen. I den var der kun et eneste Mærke at see. Anton tog den ned og læste det betegnede og indstrøgne Sted. Det var det ham fra hans Lærebog velbekjendte: „Søger først Guds Rige og hans Retfærdighed, saa skal ogsaa alt det Andet blive Eder til Deel!" Anton saae længe alvorlig derpaa. Tiden løb hastig for ham, medens han gik fra Bøgerne til Instrumenterne og ofte prøvede det lille Piano, som han forsøgte at stemme. Endelig følte han sig i høi Grad sulten. Han var vant til at spise tidlig til Middag. Hvad Tid det var paa Dagen vidste han dog ikke; thi Lommeuhr var en Overdaadighed, han endnu ikke kjendte. Han hjalp sig dog nogenlunde med sin landlige Kundskab til Solens Stilling og kom temmelig rigtig henved Kl. Fire ned til Middagsbordet efter Professorens Indbydelse.

Han havde dennegang ringet paa Kjøkkendøren og blev af en gammel Pige ført ind i en Spisestue, hvor der kun

var dækket til to Personer. I Sideværelset hørte han Nogen tale høit.

„Er her Fremmede?" — spurgte han den gamle Pige.

„Nei," — svarede hun — „det er kun Professoren, der snakker med sig selv."

Undertiden hørtes der nogle Løb paa Flygelet og en høi Latter. Da Klokken var slaaet Fire paa Taffeluhret, traadte Professoren ind i Spisestuen.

„Nu! det kan jeg lide, Anton!" — sagde han med et muntert Smil — „nøiagtig maa man være i Forretningssager. Jeg er her altid paa Minuten — at sige, naar jeg ikke just er inde i Noget."

„Men da var De dog vist inde i Noget nu" — sagde Anton — „jeg hørte Dem baade tale, spille og lee."

„Ja saa! hvad sagde jeg da? — du lagde vel Øret til Nøglehullet?"

„Fy! nei!" — svarede Anton med en kjæk, fornærmet Mine — „jeg lurer ikke."

„Om Forladelse! Deres Majestæt!" — sagde Professoren og bukkede dybt — „det var vistnok ogsaa under Høistsammes Værdighed. Men hvis De nu allernaadigst befaler, gaae vi til Taffels!"

„Jeg kan dog nu ikke spise" — sagde Anton og var bleven blodrød.

„Hvad skal det betyde? Majestæt! er jeg falden i Unaade?"

„Ak! kjæreste Professor! dyrebare Mester!" — udbrød Anton med taarekvalt Stemme — „jeg veed nok, jeg er meget dum — jeg er ogsaa nu grumme sulten; men jeg kan ikke spise det Bitterste, naar De gjør Nar ad mig."

„Nu, saa gjør jeg ikke Nar ad dig saalænge du kan faae en Mundfuld ned! Sæt dig og klem paa! — Saalænge

vi spise, kan du nu gjøre Nar ad mig! det giver mig just Appetit."

Saavel Antons pludselige Forknyttelse, som den Forlegenhed, Professorens Lune satte ham i, maatte nu dog snart vige for den tillidsfulde Trohjertighed, hvormed han saa gjerne betroede sig til hvem han ansaae for sine Venner. Han syntes at forudsætte en ganske særdeles Velvillie og Deeltagelse for Alt, hvad der angik ham, hos Enhver, der saae venlig paa ham, og dette havde strax været Tilfældet med den gamle Professor.

„Hvor vil den gode Madam Madsen ikke glæde sig" — udbrød Anton, da han var bleven mæt og havde drukket et stort Glas Vand — „hvor vil hun ikke knuge og klemme min Haand, naar jeg nu iaften fortæller hende om Dem, gamle, berømte Professor, som alle Folk kjende! og hvor herligt jeg faaer det her hos Dem! Hun er istand til at komme selv herop en Dag til Dem!"

„Ja saa! kan jeg vente saadan en Ære?" — sagde Professoren med sit ironiske Smil — „hvem er ellers den gode Madam Madsen, der saaledes knuger Godtfolks Hænder?"

„Det er sandt! det har jeg glemt at fortælle. Hun er en overmaade fortræffelig Kone, og hun forstaaer sig paa hvad De neppe engang selv veed Besked om. Hun har ogsaa studeret saa flittig — og nu gaaer hun op en af Dagene til Examen."

„Ja saa! hun tager Examen? er det theologisk eller juridisk eller maaske medicinsk?"

„Det er nok mest medicinsk. Naar hun har faaet den, vil hun være Jordemoder, maa De vide, og det næsten ene og alene for Hr. Skades Skyld. Saadan som hun tager det med ham, vil det nok gaae godt."

„Du har jo ingen Vin drukket, min unge Ven!“ — sagde Professoren og betragtede ham med nogen Forundring — „Du holder dig til Vandet, og det gjør du Ret i — men hvad er det, du der vrøvler om din Jordemoder og din store Hr. Skade?“

Anton forklarede sig nu nøiere om Madam Madsens Forlovelse med Hr. Skade og hvorledes hun nok vilde raade Bod saavel paa hans maadelige Udkomme som paa den lille Skrøbelighed, han havde med hans altfor store Venskab til Punsch. „Bryllupper bliver snart!“ — tilføiede han — „det skal staae hos hendes Søster og Svoger, de gode Skomagerfolk i Regnegade. Der maa De endelig see, De kan faae Lov at komme med, kjæreste Professor!“

„Det kunde jeg nok have Lyst til, naar jeg var saa lykkelig at blive indbudt eller tilsagt“ — svarede Professoren med uforduIgt Ironi og satte et underligt Ansigt op. — „Maaske det kunde opnaaes ved din gunstige Indflydelse! Vær min Beskytter ved dit lille Hof i Regnegaden, Anton! Indfør mig i Madam Madsens Soireer! du skal ingen Skam faae af mig!“

„Det skal jeg grumme gjerne!“ — svarede Anton — „men saa maa De love mig een Ting!“ — Han holdt inde og var bleven ganske rød.

. „Nu, sig frem! hvad har du for Betingelser ved din Protection?“

„Saa maa De ikke smile saa spodsk eller gjøre Nar ad os i Deres Hjerte, fordi De veed meget Meer, end vi, og er et meget større og fornemmere Genie, end Hr. Skade! Det er jo Vorherres Naadegaver Altsammen, som Ingen skal hovmode sig af. Det sagde vor gode Præst altid til dem, der vilde være størst i Fattighuset.“

„Bravo, Anton! du læser mig jo ordenlig Texten! —

ja, det kan du sagtens! — Det er vel kun et Par Aar siden du stod til Confirmation. Jeg kunde snart trænge til at staae om igjen." Den gamle Herre var pludselig bleven alvorlig. „Du har Ret!" — vedblev han med et bittert Smil — „jeg hører til de allerutaaleligste Aristokrater — til det fornemme, aandrige Pak, du nu ogsaa vil opsvinge dig til. Af Adelskab tør nu kun Fæhoveder kroe sig. Den Jammerlighed har man nu dog lært at grine ud. Nei, nu er Danneisens Noblesse i Vælten; nu er det Aandens og Geniets Aristokrater, Hovmodsdjævelen er faret i; — men de maae ydmyges! — de maae trædes under Fødder af de Fattige og Umyndige i Aanden!" —

Han foer heftig op fra Bordet og kastede Servietten fra sig. — „Velbekomme!" sagde han og løb ind i sin Arbeidsstue.

Anton saae forbauset efter ham. „Er han nu vred paa mig igjen?" — sukkede han. Men snart hørte han, at den gamle Professor umulig kunde være vred. Han spillede saa smukt, saa mildt og beroligende. Det klang saa simpelt og yndigt, som det var et lille Barn, der sang. Saasnart den sidste Tone var forstummet, vovede Anton at aabne Døren paaklem og stikke sit Hoved ind ad den. „O! hvor det var deiligt, Professor!" — sagde han — „De er slet ikke vred paa mig! er De vel?"

„Snak! Anton! jeg holder just meget af dig" — lød Svaret, medens Anton dog kun saae den gamle Herres Nakke. — „Du nøder mig til at repetere min Børnelærdom — og det trænger jeg til. Men pak dig nu — og kom igjen imorgen! saa vil vi begynde et splinternyt Liv — begge To!"

Anton kunde mærke paa hans Stemme, at han var bevæget — han vilde saa gjerne styrtet ind og faldet den gamle, sære Herre om Halsen; men det turde han dog ikke. Han lukkede Døren ganske sagte til og gik paa Tæerne, som gjennem

en Sygestue, op ad Trappen til sit Loftkammer, for ikke at forstyrre Professoren i hvad han nu vist sad og „lavede paa.“

Efter et Par Timers Læsning og Fløitespil paa det afsides Kammer, løb han ned til sine Venner i Regnegaden og var uudtømmelig i at beskrive dem sin Glæde og Lykke og det splinternye Liv, han og den gamle Professor nu næste Dag skulde begynde sammen.

Ottende Kapitel.

Antons nye Liv hos den gamle, berømte Componist og Pianist, Professor X., aabnede ham nu først den Toneverden, han fra sin Barndom havde drømt om, og førte ham efterhaanden ind i Hovedstadens høiere Kredse. I den første Maaned fandt man ham dog endnu ikke skikket dertil. Han besøgte endnu jævnlig sine Venner i Regnegaden, hvis Bryllup og Afreise var bestemt til midt i December. Med Forandringen i hans Stilling var hans Formynder meget tilfreds. Han kaldtes nu den unge Hr. Knudsen, og inden Maanedens Forløb blev han i Professorens musikalske Omgangskreds kaldet Fløite-Knudsen. Sit Binavn havde han paa Böndernes Viis taget af sin Faders Fornavn.

Næst Musikøvelserne og Underholdningen i Professorens Dagligstue, vare Samtalerne paa en daglig Spadseretour med „Pædagogen", som Professoren kaldte ham, den høie, stille Candidat Sundby, mest fremmende for Antons Udvikling. Sundby var Hovmester for de unge Grever Hog, som Anton havde seet med ham ved deres pædagogiske Indførelse paa Dandseboden. Deres Forældres Hus var det, Professoren mest besøgte. Naar Sundby havde nogle Timer tilovers fra sit „herkuliske Arbeide med at omskabe sine Grever til Mennesker", som Professoren yttrede sig, kom han gjerne op til den Gamle, satte sig stille i et Sofahjørne og hørte ham fanta-

sere. Deri bestod deres sædvanlige Omgang. Paa Spadseretourene med Anton var Sundby meddelende; han behandlede det unge Menneske som sin Elev, men søgte kun at lede hans Selvvirksomhed, uden at ville hemme det Eiendommelige i hans Natur. Paa nogle Sprogøvelser nær, vare Forfatterne paa Loftkamret Antons virksomste Lærere, og Theatret besøgte han med stor Begjerlighed, især for Musikens Skyld.

Et Par Aftener om Ugen, naar der intet Skuespil opførtes, samledes der endeel unge Mennesker hos Professoren, hvor man tildeels underholdt sig med Musik. Til denne Kreds sluttede gjerne Sundby sig, som stille Tilhører. De Andre vare Alle Dilettanter i Musiken. De vare den berømte Professors ubetingede Beundrere. De Fleste af dem vare lystige indtil Overgivenhed. Naar de musikalske Øvelser vare endte og Theen kom paa Bordet, med nogle Flasker god Viin til Desserten, var det ligesom den gamle, lunefulde Professor blev ung igjen ved de unge Menneskers Lystighed, hvori han med største Livlighed deeltog.

I Førstningen maatte Antons landlige Simpelhed, hans næsten barnagtige Troskyldighed og Ubekjendtskab med Verden afgive Stof til endeel Morskab paa hans Bekostning; men det var lykkedes ham nogle Gange, med sin gamle Beskytters Hjælp, at drage Latteren over paa den modsatte Side og derved sætte sig i et Slags Agtelse. Hvergang dette havde været Tilfældet, havde Ingen leet inderligere, end Sundby, der ellers kunde sidde hele Timer taus med sit stille, alvorlige Ansigt i sin Sofakrog, ligesom drømmende. Det umiskjendelige Talent, hvormed Anton udførte Fløitepartierne, havde især deleshed skaffet ham et Slags Anseelse.

En Aften i December havde man udført nogle gribende

Nummere af Mozart og prøvet en herlig Julehymne, der samme Dag var fuldført af den gamle Componist.

„Herligt! sublimt!" udbrød Sundby i sin Sofakrog.

„Guddommeligt! hans Muse værdigt!" lød det høirøstet blandt Professorens yngre Beundrere.

„Men det maa høres i Kirken! her tager det sig dog ikke ud. Det gjør os jo ganske høitidelige!" — bemærkede den Lystigste af dem Alle, og deri syntes de Andre enige.

„I længes allerede efter Verden, I Belials Sønner! Det kan jeg begribe!" — sagde Professoren med sit humoristiske Smil. — „Nu vel! lad os da faae min store Verdens-Fuga ovenpaa!"

„Bravo! Bravo!" — raabte de nu Alle og udførte strax, med den mest levende Deeltagelse, en musikalsk Spøg af deres lunefulde Mester i en rigt varieret Composition til den meningsløse Text:

„Alverden gaaer omkring
I en grøn Kasseking — :,:
I en grøn Kasseking
Gaaer Alverden omkring." :,:

Dette Thema gjentoges mangfoldige Gange i den fuldstændigste Udførelse af den mest glimrende Fuga — og med Udtrykket af den høieste Begeistring.

Medens alle de unge Dilettanter loe og morede sig kosteligt derover, havde Anton skilt sin Fløite ad, lagt den i Futteralet og sat sig hen i Sofaen til Sundby —

„See paa hans Ansigt!" — hviskede Sundby — „troer du nu, han glæder sig?"

„Nei!" — svarede Anton — „han leer kun udvendig. Men hvorfor har han dog spildt al den prægtige Musik paa de underlige Ord?"

„Spørg ham selv derom!" — var Svaret.

Dertil gaves nu dog ingen Leilighed.

„Ja saadan skal det være!" — udbrød Professoren — „det er dog noget Andet, end mine kedsommelige Operaer og Hymner. Det kunde jeg nok gjøre Furore med, naar jeg kunde faae Jer i Kobbel og trække om med Jer paa Buffo-Theatrene. Apropos!" — vedblev han — „jeg har tænkt paa en stor Opera buffa i kort Begreb. Jeg vil selv sætte Texten til den. Det skal være en skræksom rørende Hundetragoedie i en eneste Monolog med Chor. Molossus, den store Bulbider, skal være Helten."

„Bravo, Bravo! en Hundetragoedie! — originalt! — prægtigt!" raabte de unge Herrer i Munden paa hverandre.

„Ti og hør! jeg har Ordet!" — vedblev Professoren. — „Det er tidsnok at applaudere, naar I veed hvad det skal være! Bulbideren, Molossus, er heroisk-pathetisk. Han synger for Choret, som er alle Stadens Hunde, en gruelig Ballade om sine Misgjerninger — han har baade bidt sin Fader og Moder ihjel, under Midnatstimens hule Slag fra Nicolai Taarn i Maaneskin, da der stod en Komet over Slagterboderne. I sidste Vers faaer Molossus Vandskræk og bider alle sine trofaste Venner. Alle Hundeheltene blive gale og døe med den store Molossus under et Tutti-Hylefinale. Hvad siger I derom?"

Hans unge Beundrere roste Planen og fandt den mesterlig.

„Seé paa hans Ansigt, Anton!" — hviskede Sundby — „troer du, han føler sig smigret?"

„Nei!" — svarede Anton — „han er vred indeni. Han er slet ikke saa rar iaften, som ellers. Jeg skal nok sige ham det imorgen, naar vi er' ene."

Man havde nu faaet den Ballade fat, som Bulbideren,

den store Molossus, skulde synge. Det var en vittig, men bidende Parodi paa den nyere Tids Efterligninger af de rædselsfulde og altfor sønderrivende Ballader, navnlig den skotske: „Edvard! Edvard!", hvori Sønnen dræber Faderen og tilsidst Moderen, der har ægget ham til Fadermordet. „Molossus! Molossus!" og „Ve! Ve!" var det hylende Omkvæd mellem Sønnens og Moderens Repliker, og det gjentoges af Choret. Musiken var en Blanding af Gjøen og Hundehyl, som idelig afbrødes af de Syngendes Latter. Sangen udførtes med stor Flid af aldeles falske Stemmer og ledsagedes af lutter skurrende Barne-Instrumenter, Skraller, Trommer, Piber, Tintrompeter og Hakkebræt. Componisten blæste selv paa en Redekam.

Medens de unge Mennesker udførte denne forfærdelige Sammendyngen af Mislyd, som endnu ventede paa den geniale Opløsning, og den gamle Professor, med sit halv tungsindige, halv lystige Smil, fyldte deres tømte Glas — aabnedes Døren og der kom et Ansigt tilsyne, der skinnede som en poleret Themaskine. Det var Hr. Skade. I sin allermest straalende, men pudseerlige og gammeldags Pynt, med et stort Kalvekryds og struttende Haar, traadte han ind med Madam Madsen under Armen. De bleve begge staaende ved Døren og hilsede ærbødigt, som for en Fyrste og hans Hof, medens de dog syntes høilig forbausede over den hylende Sang og den overgivne Latter.

„Stille, stille!" — raabte Concertmesteren — „her kommer et Gesandtskab!"

Der blev et Øieblikś Stilhed. Hr. Skade traadte høitidelig frem og bukkede tre Gange. „Store, berømte Mand! guddommelige Mester i den høieste af alle Konster!" — begyndte han og rømmede sig — „Jeg Undertegnede, ringe Stadsmusikant og Borger i en ringe By, men

dog ogsaa noget indviet i Musikens Hemmeligheder — jeg Undertegnede fremtræder her med min Forlovede, min mageløse Lene" —

„Ti stille, min Ven! lad mig" — hviskede Madam Madsen ham i Øret og greb ham lidt haardt i Armen, da hun hørte de unge Mennesker kvæle deres Latter bag hverandres Ryg. — „Undskyld, Hr. Professor!" — sagde hun og neiede net og ret sirligt — „at vi komme paa denne Tid, som vist ikke er den rette! men vor unge Ven Anton maa nok ikke have vidst, her skulde være Selskab — og"

„De er velkommen paa enhver Tid" — afbrød Professoren hende høflig. — „Jeg veed, De har tænkt paa at glæde mig med et Besøg i Anledning af Anton" —

„Ja, Hr. Professor!" — tog hun atter Ordet — „vi vilde takke Dem for den store Kjærlighedsgjerning mod vor kjære, unge Ven, at De vil lære ham rigtig smuk Musik og fine, artige Manerer" —

„Ja, det maa De vel sige, min gode Madam!" — udbrød Professoren med en hjertelig Latter — „allerhelst efter den Prøve, De har været saa lykkelig at høre saavel paa ædel Konst, som paa Humanitet og fine Manerer."

Alle de unge Herrer istemte Professorens Latter og Madam Madsen blev synlig forlegen.

„Ti nu du, søde Lene! og lad mig!" — hviskede Hr. Skade. — „Vi kjende begge dog, Gud skee Tak og Ære! saameget til Konsten, høistærede Mester og Virtuos!" — begyndte han og bukkede dybt — „at vi selv i Geniets mindre heldige og noget uharmoniske Fantasier kunne opfatte det Store og Geniale, som, desværre, ikke Alle have Sands for. Bryd dem ikke derom, Hr. Professor! det er Noget, der kan hændes ethvert stort Geni. Det er mangengang ikke gaaet mig

et Haar bedre: selv mine bedste Venner have undertiden leet, naar jeg kom for høit i Obligaturen" —

„Saa vil jeg trøste mig!" — svarede Professoren — „Deres Exempel, Hr. Skade! skal være mig til Opmuntring, naar Noget mislykkes for mig i Konsten og selv mine unge, lattermilde Venner gjøre Mudder med mine Fantasier. Behag at tage Plads! — et lille Glas Vin, Hr. Skade! til Ære for Konsten, vor fælleds ophøiede Gudinde!"

„Det siger jeg, min Tro, aldrig nei til!" — svarede Hr. Skade og tømte strax sit Glas. — „Konsten, vor fælleds Gudinde, skal, min Sjæl, leve! og, som jeg siger Dem, Ingen kan altid være lige heldig — der er falske Toner i os Alle" —

De unge Mennesker kunde ikke dæmpe deres Latter. Anton stod som paa Gløder. Sundby rynkede Panden og bed Tænderne harmfuld sammen.

„Ti stille, min Ven! lad nu mig! — drik kun eet Glas!" hviskede Madam Madsen og rykkede Skade lidt i Kjoleskjødet. „Vi skal ikke opholde os her ret længe!" — tog hun med rolig Fatning Ordet. — „Vi see nok, De har et Selskab her iaften, Hr. Professor! som ikke hører til vor simple Stand og som vi ikke passe til. Gaaer det ogsaa lidt ud over os, er det meget undskyldeligt — hvor unge Mennesker sidde ved et Glas Vin. Vi vilde kun takke Dem for Deres Godhed mod Anton og bede Dem gjøre os den Ære at være tilstede ved vort Bryllup næstkommende Fredag. Anton har sagt os, at De nok kunde have Lyst dertil. Men hvis De finder det ubeskedent af os" —

Hun standsede. Latteren mellem de unge Herrer var vedbleven. Synet af Hr. Skade var dem en uudtømmelig Kilde til Latter.

„Undskyld disse unge Lapsers Grineri! gode Madam Madsen!" — sagde nu Professoren med Alvor og med et lynende Sideblik til sine overgivne Gjester. — „De og Deres Forlovede staae i dette Øieblik langt over mig og mit Selskab baade i Humanitet og gode Sæder — det kan jeg forsikkre Dem! De har udfundet den eneste mulige Undskyldning for disse Hvalpes Lapseri, ved at ansee dem for pærefulde. Har De troet det Samme om mig, vilde jeg næsten ønske, det var sandt! — Jeg takker Dem hjertelig for Deres Besøg og den venlige Indbydelse! Jeg skal ganske sikkert komme med Anton." Han havde seet den krænkede Følelse i den brave Kones Ansigt vige for den inderligste Godmodighed og for et Udtryk af en stille, mild Selvfølelse. Han var bleven bevæget, og det var synligt i hans Blik.

„De er en god Mand, hvor stor og fornem De saa er!" — sagde Madam Madsen og greb hans Haand, som hun knugede trofast. — „Og nu, god Nat! — Gud velsigne Dem!" Hun neiede, trak Hr. Skade i Ærmet og drog ham ud med sig, medens han gjentagne Gange vendte sig og bukkede dybt.

„Kom nu, Anton!" — sagde Professoren — „og drik et Glas med mig paa dine gamle Venners Sundhed! — Madamen kan du ialtfald godt være bekjendt. Har du været saa dum at skamme dig over dem?"

„Nei!" — svarede Anton — „jeg skammede mig rigtignok; men det var ikke over Madam Madsen, og just heller ikke over Hr. Skade, hvorvel han sagtens er lidt underlig" —

„Bravo, Anton! det kan jeg lide dig for! over mig og mine ædle, unge Venner her har du kun skammet dig! Nu, lad det være godt igjen! Om Forladelse, mine smagfulde Velyndere og begeistrede Mæcener! hvis jeg var lidt grov imod

Jer for! men det kunde I have godt af, til en Forandring. Vi ere Lapser og kaade Hundehvalpe tilhobe, baade Gamle og Unge, i vor oversunde, drengeungdommelige Tid. Men det er Tidens Skyld og ikke vores. Det er forresten Jer, der forføre mig, gamle Nar, og drage mig ind i jeres ungdommelige Grinebiderier. — Dog det kan nu ikke være anderledes! Vi maae holde Skridt med vor store Tid! Lad os tage fat, hvor vi slap! — Vi fik jo ikke det sidste Vers med af min mageløs vittige Molossus-Ballade!"

Man greb nu med Jubel de larmende Barne-Instrumenter igjen. Finalen var især vittig og komisk. Selskabet skiltes ad under Latter og Spøg, medens den gamle Professor blæste en Fanfare paa Redekammen.

Næste Formiddag kom Anton nogle Minuter for tidlig til Musikunderviisningen i Professorens Dagligstue. Den Gamle var sysselsat og blev fortrædelig. „For tidlig!" — sagde han — „dog du er undskyldt — du har jo intet Memento mori faaet endnu — det Kram kan man faae nok af for sine Synders Skyld." — Han gik til en Secretair og aabnede en Skuffe med en hel Deel Kostbarheder i røde Saffians Futteraler. Han fremtog et saadant og aabnede det. Der laae et lille Guldubr, besat med Perler. „Put det i Lommen, Anton!" — sagde han i en gnaven Tone — „det skal gaae godt, naar det trækkes op. Jeg gider aldrig see paa det. Du gjør mig en virkelig Tjeneste med at beholde det."

Anton blev undselig over den kostbare Gave og spurgte hvad han kunde have mod det smukke Uhr.

„Jeg kan ikke see det uden at ærgre mig" — svarede Professoren — „det erindrer mig om hvad jeg haber værre,

end Pesten — vor jammerlige Respect for storagtig Tomhed. Jeg fik det af en fremmed Prinds" — vedblev han. — „Jeg vidste, han var et Fæ. Han brød sig kun om Trommer og Piber til En, To! — En, To! Jeg var dog Nar nok til at lade mig imponere af Fornemheden. Jeg fantaserede ganske rørende for ham ved en Hof-Soiré. Fæet sad hele Tiden med Haanden for Munden og gabede. Jeg saae det tilsidst og endte med Tappenstreg. Det faldt i hans Smag. Jeg fik med et naadigt Nik hans egen høifyrstelige Stegvender i Spillemandspenge. Jeg bukkede naturligvis underdanig, istedetfor at smide ham den slet fortjente Drikkeskilling i Aalehovedet."

Der var kommet et Udtryk af Haan og Bitterhed i den gamle Konstners Ansigt, som hans Elev endnu aldrig før havde bemærket. Anton gjemte hastig Uhret i Futteralet og lagde det ned igjen i den aabne Skuffe. „Det er ikke værd, jeg gaaer med det Uhr!" — sagde han. — „Jeg er bange, De kommer til at see ond ud hvergang De seer mig med det. Men sig mig, kjæreste Professor!" — vedblev han og fæstede sine store, brune Øine paa ham — „hvad kunde den stakkels Prinds for, at han var saa dum og holdt meer af Tappenstreg, end hvad De spillede saa rørende for ham?"

„Det har du Ret i, Anton!" — svarede Professoren med sit halvt vemodige Smil, der klædte ham saa godt. — „Nu kan du bære det trygt! — Jeg skal hverken ærgre mig eller blive ond, naar jeg seer det i din Haand! — Ydmyg — ydmyg skal jeg blive — at sige for Vorherre! — Er De saa tilfreds med mig? Deres Velærværdighed!" Han stak Uhret i Antons Lomme og smed Kapselen hen paa Bordet. „Du maa ingen Stads gjøre af det Jux!" — tilføiede han.

— „Jeg puttede det kun i et gammelt Futteral, for ikke at see det.“

Nogle Dage efter det lille Optrin med Prindse-Uhret var Anton til Hr. Skades og Madam Madsens Bryllup, og den gamle Professor var med ham. Efter Vielsen i Kirken sad de sammen ved Bryllupsbordet i Kjelderstuen hos Skomagerfolkene i Regnegaden.

Uagtet Brudeparret sad øverst tilbords og blev viist al tilbørlig Opmærksomhed, saae man dog tydelig, at den fremmede Professor, der tillige var saa berømt en Mand, saavel i Brudeparrets som i de ærlige Skomagerfolks Øine, havde Forrangen. Alting skulde først bringes til ham, og Ingen rørte Ske eller Gaffel førend han havde begyndt. Selv lagde han dog ikke Mærke hertil. Han var saa glad tilmode, som Anton endnu ikke havde seet ham; og det varede ikke længe inden han ganske syntes at høre til Familien. Han udbragte Brudeparrets Skaal med saa meget Lune, at Skomagerfolkene loe hjertelig og Hr. Skade i sin Begeistring sprang op paa Bordet med sin Fiolin, hvormed han fra den tidlige Morgenstund havde fornøiet sin Bruds Søster og Svoger. Han vilde udtrykke sin og Brudens Tak i det Sprog, han fandt værdigt til Selskabet, og begyndte allerede paa sine Begeistrings- og „Obligatur“-Grimasser — men hans forstandige Brud tog Buen fra ham.

„Vil du byde Bagerborn Hvedebrød?“ — sagde hun — „husk paa, det er en stor Mester, vi har tilbords! Lad os heller Alle tilsammen blive kjønt siddende og synge den Selskabssang, du jo holder mest af fra din Barndom om Troskab baade mod sine Venner og mod sin Kone!“

„Nei, saadan hedder det ikke, søde Lene!“ — svarede

Hr. Skade og tumlede ned af Bordet — „men derfor kan det være lige rigtigt.

„„Svig ei din Ven! vær tro mod din Pige!““

hedder det; men hvad der altid har rørt mig saa inderligt, naar vi har faaet et godt Glas Vin eller Punsch dertil, er den følgende Linie, som jeg aldrig har sjunget uden Taarer:

„„Virksom du fremme Brødres Vel!““

„Er det ikke saa opbyggeligt og rørende, Hr. Professor, som det kunde være taget ud af den evangelisk christelige Psalmebog?“

„Ganske rigtig, Hr. Skade! Jeg troer endogsaa de samme Ord maae kunne findes der. Det var saaledes en staaende Tanke i den gode moralske Tid, da vi var Børn. Poesien vil vi nu rigtignok slaae en Streg over; men Meningen var god — nu er det tidt omvendt, og jeg troer, der var mindre Affectation i hin moralske Prosa, end i megen Poesie nuomstunder.“

„Ja vist! man var meget meer moralsk i vor Barndom“ — sagde Hr. Skade — „det er en ren Sag! det veed jeg idetmindste med mig selv: — som man sang ved Bordet, saa tænkte og handlede man — til — til man laae under det.“ Han havde allerede drukket lidt for Meget, og Bruden gav ham det aftalte hemmelige Albuepuf, da han nu atter fyldte sit Glas tilligemed de Andres og begyndte Sangen:

„Yndig og rig paa Fryd er Jorden!“

Da Sangen var endt, maatte Hr. Skade dog klinke med alle Gjesterne; men Bruden søgte nu at holde Øie med, at der ikke oftere blev skjenket i hans Glas. Hun vidste ogsaa

gjerne at tage Ordet, naar han forplumrede sig. Efter det fjerde Glas blev han gjerne rørt og vilde tale om Dyden. „Det er dog en prægtig Ting med den Dyd!" — sagde han — „naar vi kun altid havde en god Ven ved Siden, der kunde puffe os paa Albuen og minde os om den! Døden er ogsaa en god Tanke, naar man slaaer sig løs — og ligeledes de Syge og Fattige. Derfor holder jeg saameget af de Sange fra vor uskyldige Barndom, baade de tydske og de danske: — det var lutter venlige Albuepuf — der tænktes altid baade paa Døden og Dyden og de Nødlidende." — Han havde nu dog faaet sit Glas fyldt igjen og greb det med Begeistring, medens hans Øine begyndte at løbe over. — „Der var en Vise, som de tydske Svende altid sang paa Svendeballet" — vedblev han — „hvem der nu kunde huske den! — Vi blev altid saa honnette, naar vi sang det sidste Vers; for der hed det saa kjønt, at naar vi bareftens vidste, hvor Nogen laae og var bedrøvet, saa vilde vi give ham vor gode Viin."

„Det er den berømte Sang af Claudius: „„Am Rhein, am Rhein"" — sagde Professoren — „den gode Claudius og hans Landsmænd har rigtignok der, som sædvanlig, taget Munden lidt for fuld af deres Dyd. Mener De ikke nok det? Hr. Skade! Paa den Maade kunde man jo aldrig glæde sig ved et Glas Viin; for man kunde jo sagtens altid faae at vide hvor der laae Nogen og surmulede."

„Det er da ogsaa sandt! det har jeg aldrig tænkt paa" — udbrød Hr. Skade atter livlig — „men det har dog altid klinget saa honnet — saa inderlig honnet." Han tørrede sine Øine og tømte sit Glas.

„Jeg troer dog ogsaa Folk var virkelig meget godgjørendes i den Tid" — tog nu Bruden hastig Ordet — „og

naar Nogen havde en Skrøbelighed, hjalp man ham tilrette, men brød ikke Staven over ham." Hun fortalte nu et Par Smaahistorier fra sin Barndom, som vidnede derom. „Og saadan er, Gud skee Lov, Folk endnu her tillands den Dag idag" — tilføiede hun.

„Ja, ja! min søde, mageløse Lene!" — udbrød Hr. Skade nu begeistret — „det er sandt hvert Ord, du siger: der er ikke saa dydigt et Folk til i Verden som vi Danske — vi er nogle velsignede, allerkjæreste, søde Mennesker Allesammen — men du dog fremfor os Allesammen — du er, Død og Pine! min gode Engel" —

„Tys, tys, min Ven!" — afbrød hun ham; men det hjalp ikke.

„For det siger jeg Dem, min ærede Bryllupsgjest!" vedblev han og omfavnede Professoren — „havde hun ikke taget sig af mig, havde jeg, min Salighed! drukket mig ihjel og nu staaet paa min Bryllupsdag, som en Sviregast og fordrukken Hund, for Vorherre — som jeg nu staaer for Dem." — Han svinglede stærkt.

Bruden og hendes Frænder vare synlig forlegne; men den gamle Professor gav hastig Samtalen en munter Retning og greb snart Leiligheden til at sige Farvel, idet han opfordrede Anton til en Spadseretour udenfor Porten.

„Du skal see, Anton! den Kone faaer endnu dog et Slags Menneske af dit store Genie!" — sagde Professoren kort efter, da de gik sammen paa Gangstien ved sorte Sø.

Anton var noget ilde tilmode over Hr. Skades Adfærd og havde hidtil gaaet taus ved Professorens Side. „Mener De virkelig" — spurgte han — „troer De, saa-

dant et gammelagtigt Menneske med graae Haar endnu kan rive sig løs fra hvad der saaledes er blevet ham til Vane?"

„Det var ikke godt Andet!" — svarede Professoren. — „Jeg er ogsaa et gammelt Menneske med graat Haar — og jeg har mange slemme Vaner" —

„Men dog ingen saa slemme" —

„Det veed du ikke. Jeg kan have dem, der er værre, om ikke i Verdens Oine, saa for mig selv og" — — han taug, og de gik begge en Tidlang stille ved hinandens Side hen ad Stien.

Det var en skarp Decemberkulde. Søen brusede fort med hvide Skumkredse. Stien var øde, og det begyndte at blive mørkt. De hørte nu en stærk Pladsken i Vandet tæt ved dem, ledsaget af et Skrig. De skimtede en kvindelig Skikkelse, der syntes at have styrtet sig ned fra den høie Sti og nu kæmpede med Døden.

Anton, som svømmede godt, sprang strax ud, for at redde hende. Bølgerne lukkede sig over dem begge.

Den gamle Professor stod forfærdet paa Yderkanten af Stien — han raabte om Hjælp; men der var intet Menneske at see i Nærheden. Inden han vidste, hvad han vilde foretage sig, kom dog Anton igjen tilsyne og svømmede til Land med et afmægtigt Fruentimmer.

Det var netop saa lyst, at de kunde see hendes Ansigt. Det var dødblegt, men hun rørte sig, og der var sikkre Tegn til Liv. „En Vogn! — spring efter en Droske!" — sagde Professoren. — „Jeg skal imidlertid faae Liv i hende og bringe hende hen til Veien — skynd dig!"

„Vampyren!" — udbrød Anton — „hende, jeg blev bange for den Dag, jeg kom til Dem" —

„Ligemeget! skaf kun en Vogn!" — svarede Professoren. — „Vampyren er dog et Menneske — skynd dig!"

Anton løb.

„Vampyr!" — gjentog den ulykkelige Kvinde med lallende Tunge og var pludselig bleven rødkindet — „hvem kalder mig Vampyr? Det kan Han selv være, unge Fløs!"

„Ung er jeg idetmindste ikke" — sagde Professoren. — „See, Hun kommer til sig selv og kommer paa Benene! Kan jeg kun faae Hende hen til Veien, skal vi kjøre Hende hjem!"

„Hjem?" — gjentog den halvberusede Cathrine — „jeg har ingensteds hjemme — uden i Søen. Smid mig ud igjen til Fiskene!"

Det var som den berusede Tilstand, hvori hun sandsynlig var sprungen i Søen, nu efterhaanden forsvandt. Hun græd og vred sine Hænder, idet hun reiste sig og med den gamle Herres Hjælp nærmede sig Udgangen af Stien. „Skal jeg kjøre?" — sagde hun — „nu saa kjør mig hen, hvor jeg aldrig seer noget Mandfolk! — ikke til Byen! ikke til de ækle Stræder! — langt, langt bort, hvor Ingen kjender mig — hvor jeg kan arbeide og fortjene mit Brød paa en ærlig Maade! Lad mig kun komme under Tag og faae Brød, til den lille Orm er født — saa maae I gjerne smide mig ned igjen til Fiskene!"

„Ja saa!" — mumlede Professoren og kastede et mistroisk Blik paa hendes temmelig svære Skikkelse — „voxer der nu Græs paa Alfarvei? — Vil Hun paa Landet og have Tjeneste, er det vel ikke saa umuligt" — sagde han høit — „og vilde Hun opføre sig anstændigt herefter" —

„Ak, ja! ak, ja!" — udbrød hun heftig og kastede sig paa Knæ for sin gamle Ledsager — „hav Barmhjertighed, Herre! ikke for min Skyld — jeg er et udkastet Aadsel — men for den uskyldige Orm! Skaf mig ud paa Landet eller til en lille By! — Jeg er stærk og kan arbeide. — Skaf mig til et Sted, hvor der er en barmhjertig Kone og helst

hvor Manden er gammel eller styg! — Lad mig kun leve til den lille Orm kan krybe paa Jorden — saa skal jeg nok selv faae Ende paa det — hvis jeg ikke kan blive et Menneske! — for et Uhyre har jeg været — hvad er en Vampyr for et Uhyre?"

Anton kom dem nu imøde. Drossken holdt ved Udgangen af Stien. De hjalp den ulykkelige Kvinde ind i Vognen og satte sig hos hende.

„Hvorhen?" — spurgte Kudsken.

„Til lille Regnegade!" — raabte Professoren — „til Skomageren paa andet Hjørne tilvenstre i Kjelderen!"

Neppe var den saakaldte Pimpe-Cathrine kommen til Sæde i Vognen, før de hørte hende snorke høit.

„Skal Nogen gjøre din fordrukne Vampyr til et Menneske, Anton! saa maa det være Madam Madsen — Skade mener jeg" — hviskede Professoren — „dog nei, det er sandt! i Huset med den moralske Mand — det gaaer umuligt an!" — tilføiede han betænkelig. — „Men forbetførste maa hun hjælpe!" —

Anton rystede af Kulde i sine gjennemvaade Klæder, og Professoren blev vaad af alt det Søvand, der drev om ham fra begge Sider. „Spring ud og løb, Anton!" — sagde han — „du drukner ellers mig her i Kassen og faaer selv en Feber paa Halsen. Nu, munter! du er jo en Hædersmand, og tænk engang! du kunde faae Medaillen for ædel Daad at gjøre Vind med! — Spring!" — Han lod Kudsken holde et Øieblik. Anton sprang ud og holdt Skridt med Vognen, der rullede afsted mod lille Regnegade.

Niende Kapitel.

Det var endnu ikke Sengetid. Hos Skomagerfolkene i Regnegaden brændte der Lys saavel i Kjelderen, som paa Kvisten, da Drosken holdt udenfor Kjelderdøren og den berygtede Pimpe-Cathrine blev fulgt derind af Anton og den berømte Professor. En halv Time derefter forlod Professoren og hans Elev de jævne Borgerfolk. Anton var bleven opvarmet og havde faaet Skomagerens Klæder paa. Han spurgte deeltagende om hvad det var blevet til med det ulykkelige Fruentimmer.

„Du har Ære af dine Venner, Anton!" — svarede Professoren — „for din husvilde Vampyr havde de Ly, uden Spørgsmaal om hendes Liv og Bedrifter. Imorgen vil Bruden, din fortræffelige Veninde, lade mig vide, hvad hun troer der er klogest, hvis vi virkelig skal faae den Rakkersjæl reddet. For den allerførste Nød har vi sørget. Din Ven Skade har Ret!" — vedblev han — „det er en mageløs Kone, han har faaet. Hun veed Udvei for Alt. Hun gifter sig med en Drukkenbolt, for at faae en ædruelig Nar af ham engang. Hun har Passion for al Udyd af lutter Dyd, troer jeg. Du skulde seet hvor glad hun blev ved den Bryllupsgris, jeg bragte hende til mulig Omskabelse. Hm, ja! saadan en Kone skulde jeg havt. Hvem skulde troet, jeg paa mine gamle Dage skulde komme til at sværme for en Jordemoder?"

„Og gaae med Fattighusdrengen under Armen fra hans Venner i Kjelderen“ — tilføiede Anton.

„Ingen Skoser til min Fornemhed og mine store Bekjendtskaber, Anton! dem fløer din Næse nok efter selv. Nu vel! imorgen skal jeg indføre dig i den store Verdens Herlighed!“

Den gamle Professor holdt Ord. Næste Aften gik han med Anton og Sundby til en stor Soiré hos Grevinde Høg. Det var det Hus, hvor Sundby var Hovmester for Sønnerne. Excellencen, den gamle Grev Høg, hørte man sjælden nævne. Han var en udtjent Hofmand, der mest levede paa sine Godser, selv om Vinteren, naar Familien var i Hovedstaden. Hos den i sin Tid overordenlig skjønne og endnu ligesaa livlige, som aandrige Grevinde samledes undertiden en glimrende Kreds baade af Aandens og af Fødselens Aristokrater. Professoren kom der ofte og gjerne; men naar han gik derhen til en stor Soiré, var han dog altid forstemt.

Anton havde pyntet sig med Omhu og bevægede sig lidt stivt i den nye Stads. Da de skulde gaae op ad Trappen til de glimrende oplyste Sale, standsede Professoren og betragtede ham. „See, Sundby!“ — sagde han og trak Anton frem i Lampelyset — „har vi ikke Ære af ham? hvidt Halsbind — Glacéhandsker — Haaret i en Sjusk over venstre Øre, som en rigtig Virtuos — sort Flue forresten, som vi Alle! Kan vi ikke nok være ham bekjendt?“

„Det er mig aldeles ligegyldigt!“ — svarede Sundby lidt gnaven.

„Men husk nu min Instrux! min værdige Elev!“ —

vedblev Professoren og tog Anton ved Haanden, da de vare komne op ad Trappen og stode ved Døren til Forsalen: — „Saa skjødesløs som muligt! — ligegyldig Mine! — ingen Forlegenhed og dum Undseelse! — en vis sirlig Uforskammenhed er hele Opgaven" —

„De forhutler jo rent det unge Menneske!" — hviskede Sundby. — „Lad ham følge sin gode Natur!"

„Den maa han suspendere, som vi Alle, for iaften!" — svarede Professoren, idet de nu traadte ind i Forsalen og toge deres Overkjoler af. — „Keder du dig altfor grueligt, kan du gaae!" — hviskede han til Anton — „men husk vel paa — uden Farvel og Hilsen! for Alting ingen Rækken-Pote, som igaar! ingen Velbekomme! Tak for Mad! — eller Godnat! eller slige gammeldags Hjertelig-heder! — Skal vi gjøre Hoveri, vredser jeg naturligviis og gjør mig grov. — Det er mit Genie-Monopol — det kan ingen Andre benytte. Kan jeg ikke slippe, gjør jeg det saa slet, jeg kan. Deri skal du dog ikke følge mit glorværdige Exempel! Du har jo Fløiten i Lommen? læg den i et Vindue! See saa! med den Adfærd er du et net Menneske — en ganske charmant ung Mand — en meget haabefuld Elev af vor geniale Mester, vor fortræffelige, altid muntre og vittige Ven af Huset!" — Han satte nu et pudseerlig høitideligt Ansigt op, stak Hatten under Armen, trak den ene Handske af og traadte ind i den af Gjester vrimlende Sal, som blandt en Flok Dukker, der aldeles ikke vedkom ham.

Professoren var hele denne Aften i sit mindst elskværdige Lune. Anton fulgte ham, som hans Skygge, og iagttog nogenlunde hans Forskrifter. Der var et Menneskemylder som paa en Børs. Han blev ført gjennem Trængselen til Vertinden, der stod omringet af Ministre, fremmede Gesandter, Skjønaander, Konstnere og Lærde.

Efter nogen Venten paa et passende Øieblik fandt Antons Fremstilling Sted. Han kom ret godt derfra med et Par Buk og nogen Mumlen. Den gamle Grevinde var venlig og ligefrem. Der var et vemodigt Udtryk i det Smil, hvormed hun takkede Professoren for hans Nærværelse og det nye Bekjendtskab til et Talent, han satte Priis paa. Han syntes et Øieblik at falde ud af sin maskeagtige Rolle, men sagde hastig en let Spøg og veg Pladsen for en fremmed Diplomat. Han slentrede videre med Sundby. Anton fulgte dem i Hælene. Han stod, naar de stod; han gik, naar de gik; men han troede, at han ogsaa skulde hilse med dem, naar de bleve tiltalte og hilsede. Et advarende Blik af Professoren, med en komisk høitidelig Mine, standsede ham i disse Opmærksomheder. Han kjendte Ingen. Ingen kjendte ham, og han havde ingen Leilighed til at forløbe sig.

Man gik og stod sig umaadelig træt. Anton saae længselfuld efter en Stol; men der var kun meget faa at see, og paa dem sad der gjerne ældre Damer, som syntes i den livligste Underholdning sammen, medens deres Blik og Tanker synlig vare andenstedes sysselsatte. Der var en Surren som i en Bikube. Hvad Anton kunde høre, var de sædvanlige staaende Høflighedsfloskler og Bemærkninger om Veiret, Theatret og de sidste Hofballer. Kun to Ansigter opdagede han, som vare ham bekjendte; det var Sønnerne af Huset, som han havde seet ved deres uheldige Sammenstød med det plumpe Par paa Dandseboden. De kjendte ham ikke; men Sundby forestillede ham for dem. Hos dem vilde nu Anton anbringe, hvad han allerede havde lært af sin Conversation. „Veiret er godt nok" — sagde han — „men det er sølet paa Gaden. Jeg var i Theatret igaar. Det gik godt; men Baller har jeg ikke været paa.

vedblev Professoren og tog Anton ved Haanden, da de vare komne op ad Trappen og stode ved Døren til Forsalen: — „Saa skjødesløs som muligt! — ligegyldig Mine! — ingen Forlegenhed og dum Undseelse! — en vis ſirlig Uforskammenhed er hele Opgaven“ —

„De forhutler jo rent det unge Menneske!“ — hviskede Sundby. — „Lad ham følge sin gode Natur!“

„Den maa han suspendere, som vi Alle, for iaften!“ — svarede Professoren, idet de nu traadte ind i Forsalen og toge deres Overkjoler af. — „Keder du dig altfor grueligt, kan du gaae!“ — hviskede han til Anton — „men husk vel paa — uden Farvel og Hilsen! for Alting ingen Rækken-Pote, som igaar! ingen Velbekomme! Tak for Mad! — eller Godnat! eller slige gammeldags Hjertelighteder! — Skal vi gjøre Hoveri, vredser jeg naturligviis og gjør mig grov. — Det er mit Genie-Monopol — det kan ingen Andre benytte. Kan jeg ikke slippe, gjør jeg det saa slet, jeg kan. Deri skal du dog ikke følge mit glorværdige Exempel! Du har jo Fløiten i Lommen? læg den i et Vindue! See saa! med den Adfærd er du et net Menneske — en ganske charmant ung Mand — en meget haabefuld Elev af vor geniale Mester, vor fortræffelige, altid muntre og vittige Ven af Huset!“ — Han satte nu et pudseerlig høitideligt Ansigt op, stak Hatten under Armen, trak den ene Handske af og traadte ind i den af Gjester vrimlende Sal, som blandt en Flok Dukker, der aldeles ikke vedkom ham.

Professoren var hele denne Aften i sit mindst elskværdige Lune. Anton fulgte ham, som hans Skygge, og iagttog nogenlunde hans Forskrifter. Der var et Menneskemylder som paa en Børs. Han blev ført gjennem Trængselen til Vertinden, der stod omringet af Ministre, fremmede Gesandter, Skjønaander, Konstnere og Lærde.

Efter nogen Venten paa et passende Øieblik fandt Antons Fremstilling Sted. Han kom ret godt derfra med et Par Buk og nogen Mumlen. Den gamle Grevinde var venlig og ligefrem. Der var et vemodigt Udtryk i det Smil, hvormed hun takkede Professoren for hans Nærværelse og det nye Bekjendtskab til et Talent, han satte Priis paa. Han syntes et Øieblik at falde ud af sin maskeagtige Rolle, men sagde hastig en let Spøg og veg Pladsen for en fremmed Diplomat. Han slentrede videre med Sundby. Anton fulgte dem i Hælene. Han stod, naar de stod; han gik, naar de gik; men han troede, at han ogsaa skulde hilse med dem, naar de bleve tiltalte og hilsede. Et advarende Blik af Professoren, med en komisk høitidelig Mine, standsede ham i disse Opmærksomheder. Han kjendte Ingen. Ingen kjendte ham, og han havde ingen Leilighed til at forløbe sig.

Man gik og stod sig umaadelig træt. Anton saae længselfuld efter en Stol; men der var kun meget faa at see, og paa dem sad der gjerne ældre Damer, som syntes i den livligste Underholdning sammen, medens deres Blik og Tanker synlig vare andenstedds sysselsatte. Der var en Surren som i en Bikube. Hvad Anton kunde høre, var de sædvanlige staaende Høflighedsfloskler og Bemærkninger om Veiret, Theatret og de sidste Hofballer. Kun to Ansigter opdagede han, som vare ham bekjendte; det var Sønnerne af Huset, som han havde seet ved deres uheldige Sammenstød med det plumpe Par paa Dandseboden. De kjendte ham ikke; men Sundby forestillede ham for dem. Hos dem vilde nu Anton anbringe, hvad han allerede havde lært af sin Conversation. „Veiret er godt nok“ — sagde han — „men det er sølet paa Gaden. Jeg var i Theatret igaar. Det gik godt; men Baller har jeg ikke været paa.

Igaar var det ogsaa godt Veir" — vedblev han — „men iforgaars regnede det. Derfor er det saa sølet — koldt er det ogsaa, og igaar var Vandet meget koldt — om det var saa koldt iforgaars kan jeg ikke sige, for det har jeg glemt — jeg mener ikke Vandet, men Veiret, for jeg var ikke i Vandet iforgaars."

„Det kan, Skam, være det Samme Altsammen, Hr. Knudsen!" — sagde den firskaarne Stamherre, Grev Magnus, med en godmodig Latter. — „De er jo et stort Genie paa Fløite? Hr. Knudsen! ikke sandt?"

Anton taug forlegen.

„Og der skal Veir til" — sagde den yngre, spinkle Broder, Grev Ferdinand — „derfor har Hr. Knudsen nok saamegen Interesse for Vind og Veir."

„Lad ham være! Vindspiller!" — hviskede Magnus. — „Du seer jo nok, han er undselig. Han skal være meget klogere, end vi, siger Sundby."

Anton mærkede nok, han maatte have forfeilet Formen til det Underholdningsstof, han nylig havde opsnappet, og han gik taus tilside.

„Jeg har lavet en ny Charade!" — sagde Stamherren kort efter til den gamle Professor. — „Kan De gjette den? Min Første har været en stor Konge — min Anden er hans Søn — mit Hele siger: det er sølet paa Gaden."

„Sindrigt, ypperligt, Stamherre!" — svarede Professoren — „har min unge Ven Knudson fortalt Dem den vigtige Nyhed? — Vore Galoscher kan bevidne dens Sandhed."

„Haha!" — udbrød Stamherren — „han kan da gjette Alting! Det er dog et mageløst Genie! — her er ellers kedeligt, Professor!" — tilføiede han — „men jeg

har faaet en stor Fiirbestepidsk af Fader; den smælder ypperligt — den skulde De høre!"

„Den Nydelse vil jeg forbeholde mig til en anden Gang, Høivelbaarenhed!" — svarede Professoren — „nu aabnes Pianofortet, og man maa holde Maade med sine Nydelser."

„Deres Elev er et net Menneske, Professor!" — sagde Grev Ferdinand — „han holder kun sin Hat lidt genert og taler alt for meget om Veiret."

„Saaledes skal Hatten nu just bæres med rigtig Fjong, bedste Greve! — og veed De ikke, det er Naturvidenskabernes Tid — det er just gentilt at tale om Luft og Vand."

„Ja saa! det vidste jeg ikke. Han er et meget net Menneske, den unge Knudsen." Grev Ferdinand skyndte sig bort.

Professoren blev nu tiltalt af en gammelagtig, sirlig Herre med to Stjerner paa Brystet og et meget fornemt Væsen, som han kaldte Excellence og bukkede med slapt nedhængende Arme for, medens han syntes at efterligne en Orang-Utang. Anton lagde Mærke til den overdrevne Underdanighed, der i den gamle Professors slappe, blege Ansigt blandedes med et ironisk Smil ved hvert Ord, han sagde.

Jo dybere Professoren bukkede, jo høiere kneisede den bestjernede Herre og smilede veltilfreds med de tykke, røde Kinder. De talte temmelig længe sammen, og Anton kunde see, Talen maatte angaae ham. Paa et Vink af Professoren kom han nærmere og blev forestillet for Hans Excellence Grev Høg, som „den unge, haabefulde Hr. Knudsen, der baade kunde spille Fløite og redde Druknede."

„Det er en charmant lille Historie, vor gode Professor fortæller mig om Dem, lille Knudsen!" — sagde Excellencen med en mild, beskyttende Mine. — „Det er meget

opmærksomt og galant af et ungt Menneske, at udsætte sig for en Cathar i denne Saison, for at redde en Dames Liv. Det er dog prægtigt, at vor Ungdom nu lærer at svømme!" — vedblev han — „det giver Anledning til mange smaa Store og gode Handlinger af Danske, Nor— nei, og Holstenere maae vi nu kun sige, siden de Norske jo ikke længer vedkomme os — og det er altid flatterende for Nationen. Jeg kjender ikke den Familie Bimbe, men det gjør Intet til Sagen. Familien vil sagtens have Sagen neddysset. Hvis den ulykkelige Frøken de Bimbe — var det ikke saa? min gode Professor!"

„Meget rigtigt! Excellence! Cathrine de Bimbe eller i det platte Almuesprog Pimpe-Cathrine" —

„Fy! det klinger simpelt, min Bedste! — hvis den Frøken de Bimbe, siger jeg, nu reiser bort til et Bad, for at undgaae Scandale, bør der for Alting Intet erørtes — hedder det ikke saa?"

„Meget rigtigt! erørtes er det rette Ord" —

„Saa bør der Intet erørtes derom i de fatale Blade, for Familiens Skyld. Medaillen tilkommer Dem i ethvert Tilfælde, min gode Knudsen! og den vil ikke udeblive. Jeg gratulerer! En lille ædel Daad er dog altid Noget."

Anton var bleven blussende rød. Han vidste ikke hvad han skulde sige. Han bukkede kun og taug.

„Ikke sandt? Excellence!" — sagde Professoren med sit allerpudseerligste Ansigt, hvormed han efterlignede den italienske Pierot-Maske — „et meget net Menneske — og allerede en smuk Handling at bære Vidnesbyrdet om i sit Knaphul! Det er et lykkeligt Land, hvor Dyden saaledes belønnes! De, der ikke vil have Medaillen, kan jo faae femten Rdlr. — det er en meget passende Pris for et Men-

neskeliv — helst naar det ikke hører til de allerførste Klasser. Det var jo ogsaa Prisen paa de pressede Blokskibshelte i vor Ungdom, disse fortræffelige Femtendalerskarle. Men, ikke sandt? Excellence! min Elev er et haabefuldt ungt Menneske — og han taler godt for sig?"

„Det kan nok være, min gode Professor! men Meget synes mig dog ikke" —

„Han forstummede af Ærbødighed for Deres Excellence. Han er opdragen paa Landet, skal jeg have den Ære at bemærke, og har neppe seet andre Stjerner, end de smaa, usle Stakler paa Himlen."

„Ja saa! ja saa! De spøger, min gode Professor! Det glæder mig, at De altid er lige munter." Dermed vendte Grev Høg sig til en Anden.

„Det gjorde jeg dog nok lidt for grovt, Sundby!" — sagde Professoren med sit naturlige Ansigt og vendte sig til sin alvorlige yngre Ven, der hele Tiden havde betragtet ham med et mørkt, næsten smerteligt Blik.

„Ingenlunde!" — svarede Sundby: — „med den platteste Smiger glider Ondskaben glat ned. Bliver Anton nu forhutlet med den dumme Medaille, er det Deres Skyld."

Der kom nu en stor Deputation af unge Hofjunkere, Kammerjunkere og Baroner til Professoren, med Anmodning fra Vertinden om at glæde Selskabet med en ganske lille Fantasi paa Pianet.

„Lad mig være! lad mig være!" — vredsede han, som et uartigt Barn, og vendte dem Ryggen. De vedbleve imidlertid at forfølge ham.

„Maa jeg bede Dem, mine meget ærede Herrer! — mine høigunstige Velyndere! mine naadigste Patroner! maa jeg bede Dem allerærbødigst og ydmygeligst — gaae ad

Helvede til!" — sagde han tilsidst med en dyb Hilsen og smuttede ud af Døren.

De unge Herrer loe og vedbleve med gjentagne Bønner at forfølge ham ud i Forsalen.

Sundby havde imidlertid draget Anton hen i en Vinduesfordybning, hvor de kunde bemærke nogle finere Træk af dette Salonliv. Her kunde de see og høre hvorledes den talentfulde Vertinde med stor Konst delte sin Opmærksomhed mellem de mest forskjellige Partier og de mærkeligste Personligheder, som ofte grupperede sig om hende og hendes Datter. Moderens Finhed og den skjønne Datters, Comtesse Camillas, endnu mere beundrede Talenter vare bestandige Gjenstande for de mest betydende Gjesters Hyldest. Blandt Mændene hørtes der spøgende Ytringer om Tidens Tegn og mærkelige Bevægelser, dog i saa let en Tone, som det kun gjaldt Forviklingerne i et Lystspil. Forfatterne overtraf hverandre i gjensidige Høfligheder, som Grevindens Berømmelser over deres nyeste Værker afnødte dem, medens de mødtes i Hyldingen af deres fælleds ædle Velynderindes Smag; men de toge gjerne strax efter Erstatning og gave deres Hjerter Luft i Stiklerier og vittige Smaabemærkninger, naar de stødte paa Nogen af deres Cotteri.

For den unge, uerfarne Jagttager var alt Dette noget Nyt; for Sundby var det kun Brudstykker af et Livsbillede, som han nu alt i sit tredivte Aar var ked af. Han nævnede Anton alle de Berømtheder, der vexelviis deeltoge i denne selskabelige Øvelse. „Vanitas vanitatis!" — mumlede han undertiden ved sig selv — „her er det ikke, man skal lede om Sandhed eller Kjærlighed." Hans Blik dvælede ofte med en stille, mørk Ild paa Comtesse Camilla, hvis Skjønhed og Ynde i høi Grad havde fængslet Anton. Alle Selskabets Mærkeligheder flokkedes især om hende og kappedes

om at sige hende de mest smigrende Artigheder, som hun altid paa en let og yndig Maade vidste at aflede. Blandt den store Mængde yngre og ældre Herrer, der vexelviis søgte Leilighed til at sige Datteren af Huset noget Smukt, bemærkede Anton en stærkt decoreret Herre, i en fremmed diplomatisk Uniform, der saae temmelig aflevet ud, uagtet han neppe kunde være over tredive Aar. Han bar en Lorgnet i det ene Oie, som bestandig speidende var vendt mod den unge Comtesse. Den citrongule Hud og det kulsorte Haar røbede Sydboen, og hans magre, udtørrede Skikkelse vidnede om en tidlig tabt Ungdomskraft. Han nærmede sig ofte Comtessen og afbrød hendes livlige Underholdning med en høi, smuk Mand, der talte Italiensk.

„Hendes tilkommende Gemal, den østerrigske Grev von Strahl" — hviskede Sundby. — „Italieneren er hendes Syngelærer, vor gode Professors Contrapart" —

„Han er uovertalelig — han er rent ubændig iaften. De maa tæmme ham, Comtesse! han vil tage Flugten!" lød nu en Røst tæt ved dem. Sundby og Anton savnede nu først Professoren. De skyndte sig begge ud i Forsalen, hvor de traf ham med Kappen paa og ivrigt ledende om sine Galoscher. Inden de havde faaet Overfrakkerne paa og fundet den utaalmodige Professors Galoscher, kom Comtesse Camilla ud til dem. Hun nikkede med et artigt, lidt koket Smil til den egensindige, gamle Husven og trak udenvidere Kappen af ham. „De spiller ganske bestemt min Favorit Sonate af Rossini! — saa synger jeg den store Bravour-Aria af Tancredo" — sagde hun med den skjønneste, mest indsmigrende Stemme. Hun tog ham under Armen, og hvormeget han vred og vaandede sig, maatte han ind i Salen igjen. Hun slap ham ikke før han sad for Pianet og havde Hænderne paa Tangenterne.

„Er her ikke en Fløite? De maa høre min Elev!" — sagde han og saae sig om. Anton, der med Sundby var fulgt tilbage med ham i Salen, havde allerede paa hans Vink hentet sin Fløite. Professoren begyndte. Anton faldt ind i rette Tid og kom meget godt fra sit lille Parti. Professoren reiste sig og klappede. „Det er for Fløiten!" — sagde han — „har De nogensinde hørt Rossini smukkere og yndigere blive udpeben?"

Man loe og klappede. Man vidste, Rossini just ikke hørte til hans Yndlings-Componister. Anton rødmede og trak sig tilbage. Han vidste ikke, om det Bifald, der ydedes ham, var Alvor eller Spot, og han var slet ikke tilfreds med sin kjære Professors Lune. Han glemte dog snart alt Andet for den Sangstemme, der nu, med Professorens Ledsagelse, lod sig høre. Det var den unge Comtesse, der sang. Saavel hendes Skjønhed og ligefremme Ynde, som en flygtig Lighed, hun havde med hans Ideal, forrige Frøken Mine, havde strax gjort et stærkt Indtryk paa Anton. Hendes Sang henrev ham nu fuldkommen, og han stod som i den syvende Himmel.

Professoren var nu ogsaa kommen i bedre Lune. Han gjorde vel nogle slemme Miner til Rulladerne i Comtessens Bravour-Aria, men han hilsede hende med beundrende Hyldest, da hun holdt op. Salen gjenlød af: herligt! charmant! mageløst! — Han reiste sig for at overlade hende Pladsen. Diplomaten med Lorgnetten i Øiet stod ved hendes Side og bad hende spille Ouverturen til „Prindsen af China", som just laae opslagen. Mange istemmede samme Bøn, og Comtessen udførte den med stor Færdighed og Smag.

Under Spillet holdt Professoren af og til begge Tommelfingrene iveiret og lod dem hoppe ved sine Øren, medens han rokkede med Hovedet som en chinesisk Dukke. „Klinge-

ling!" — hviskede han til dem, der stode ham nærmest, og Mange traf paa Smilebaandet. Hans parodierende Mimik gjaldt dog kun den meget yndede Musik, der var ham for meget Klingklang, men ingenlunde Comtessens Udførelse, som han fandt fortrinlig. Da den unge Dame forlod Instrumentet, takkede han hende med virkeligt Bifald. Han gav derpaa uopfordret nogle af sine egne fortræffeligste Sager til Bedste og blev overvældet med Beundring og Complimenter. Da han kort efter for Alvor forlod Selskabet, ledsaget af Anton og Sundby, saae Anton, at han, uden at hilse nogen Anden, med et Slags Heftighed trykkede den unge Comtesses Haand til sine Læber. Anton bemærkede tillige en usædvanlig Ild i hans som oftest noget matte Øine, idet han i Frastand kastede et Blik til hendes Moder, der stod omringet af de fremmede Ministre.

„Godnat, guddommelige Mand!" — sagde den skjønne Comtesse halvhøit og fulgte ham til Døren. — „De har rigtignok lapset Dem fælt iaften — jeg saae det nok, da jeg spillede Chinesisk; men der er ikke Mage til Dem i alle Verdensdele — Sydhavsøerne iberegnet."

„Og Deres Mage, Comtesse!" — svarede han med Haanden paa Hjertet og vendte Øinene med parodierende Pathos mod Loftet — „ja ham vil jeg opsøge — i Stjernerne og knække Halsen paa — fordi det ikke er mig."

Man skiltes ad med en munter Latter. Comtessen lod ogsaa sine spillende Øine dvæle ret velvilligt paa Anton, idet hun takkede ham for det vakkre Fløitespil og bad ham komme jævnligt igjen med Hr. Sundby og deres gamle, geniale Husven. Hun hilsede dem alle Tre med det nydeligste Nik og vendte sin Opmærksomhed tilbage paa det øvrige Selskab.

Sundby var bleven blussende rød.

Paa Hjemveien vare de alle Tre tause. Sundby, som boede i deres Nærhed, fulgte de Andre til deres Port. Da han rakte dem Haand og sagde Godnat, var det som han først mærkede hvor han befandt sig.

„Godnat' Sundby! var du med?“ — sagde Professoren. — „Tak for dit underholdende Selskab!“

„Det Slags Underholdning trængte vi nok allermeest til“ — svarede Sundby — „for mig har det idetmindste været en stor Vederkvægelse ovenpaa al den Snak.“

„Comtessen var dog nydelig!“ — sagde Professoren. — „Skade, at man kun eengang i Verden er ung!“

„Skade, at Ingen nu meer kan komme til Skjels Aar og Alder for det evindelige Liv, der raabes paa og jages efter! Skulde jeg have Noget mod Dem, gamle Ven! maatte det være Deres altfor urimelige Ungdommelighed.“

„Godnat, Pædagog!“ — afbrød Professoren ham. — „Naar jeg for Alvor begynder paa min Opdragelse, skal jeg sende Bud efter dig! — Du spiser vel ellers hos mig imorgen?“

De skiltes ad. „En meget lovende Surmuler, Anton! han er knap halv saa gammel som jeg: han kan blive brav!“ — sagde Professoren idet de gik op ad Trappen til hans Værelser. — „Jeg har en Plan i Hovedet med ham og dig. Naar han om et Aarstid eller to reiser udenlands med sine Lømler, kan han tage dig med — at du ogaa kan komme paa Bjerget og see al Verdens Herlighed, men have en brav Surmuler-Engel ved Siden, som kan holde paa dig, naar du svimler, og hviske dig i Øret: det er Løgn, unge Ven!“

„Reise! — reise!“ — udbrød Anton sjæleglad — „O! det var den største Lykke, jeg kunde tænke mig i Verden.“

„Ja, det troer jeg! det skrige de vilde Gæslinger paa

før de faae Fjær — og naar de komme hjem, er de store, graae Gæs, som de tamme i Gadekjæret."

„De har dog vist reist meget selv? kjære Professor!"

„Ja — især mellem Kronprindsessegaden og Mælkeveien. Godnat, Fugl! kom du af det rigtige Æg, kan du ellers gjerne fløite Verden et Stykke i din Rede!"

Med Reisetanken gik dog Anton tilsengs, og den vorede i ham fra den Time baade Nat og Dag.

Tiende Kapitel.

Faa Dage efter Antons første Indtrædelse i den store Verden bragte den gamle Pige ham et Brev med en lille, forseglet Æske, som var kommet til ham. I Æsken fandt han Medaillen for ædel Daad og blev meget forundret derover. Han var bange, det var en Spøg af Professorens unge Venner. Han viste Sundby det korte franske Brev, der var fulgt med, og som han ikke forstod. Navnet, der stod under, var ogsaa ulæseligt. Sundby kjendte Haandskrift og Navn. Det var en egenhændig sirlig Billet fra den gamle Excellence, Grev Høg, som ifølge Professorens Beretning om en vis Frøken de Bimbes Redning, lod Anton tilstille dette ham lovligt tilkommende Hædersteg. Den gamle Greve havde vel Intet at gjøre med disse Medaillers Uddeling, men greb gjerne enhver Leilighed til at være Beskytter og vise sin Indflydelse. Sundby raadede til at gjemme denne tidlige Dydsbelønning og ikke tale derom til Nogen, mindst til Professoren og hans unge, lystige Venner, som upaatvivlelig vilde drive megen Spøg dermed.

Anton besøgte nu jævnlig med Sundby og sin lunefulde Mester Grevinde Høgs musikalske Aftenselskaber, hvor ofte fremmede Virtuoser lode sig høre. Han kom snart i meget god Forstaaelse med begge de unge Grever og var altid en stille Beundrer af den skjønne Comtesse Camilla. Han ledsagede undertiden hendes Musik med sin Fløite, og

naar det lykkedes ham at vinde et bifaldende Smil eller et deeltagende Ord af hende, satte det ham altid i den allerlyksaligste Stemning. Det varede ikke mange Maaneder inden han havde lært at bevæge sig i det saakaldte Salonliv uden Anstød og selv med et Slags Lethed, som den stille, alvorlige Sundby aldrig havde kunnet tilegne sig og selv betragtede med et Slags Ringeagt.

Paa en af deres daglige Spadseretoure paa lange Linie, hvor Anton især glædede sig over Havet og længtes efter fremmede Lande, yttrede Sundby sig lidt mut om hans „Sommerfuglenatur."

„Gjør mig ikke til en Sommerfugl, kjæreste Hr. Sundby!" — sagde Anton livlig — „den skal jo betyde Sjælen, veed jeg nok, og den har tidt deilige Farver paa Vingerne; men den flagrer jo stum og lavt om blandt Blomsterne. Nei, en Sangfugl vilde jeg heller være — om jeg saa kun havde graae eller sorte Vinger — og saa vilde jeg flyve hen over Verden med Sang i de høie, glødende Luftstrømme" —

„Men dog vel af og til flyve ned til de unge Damer, og hoppe sirligt paa Pinde for dem i Buret og fløite kjælent og faae Sukker og søde Ord derfor — ikke sandt?" — sagde Sundby mut.

„Nu ja! — naar de er saa deilige og saa inderlig gode, som Frøken Mine — og Comtesse Camilla. Ak, ja! naar hun nu ogsaa bliver gift og reiser bort" — tilføiede Anton — „og naar De saa engang, ligesom Hr. Stær, ogsaa bliver gift og reiser bort" —

„Jeg gifter mig aldrig!" — afbrød Sundby ham mørk. Anton saae, han havde skiftet Farve. Han taug og mærkede nu, at Sundby kæmpede med en skjult Hjertesorg, som han med sin kæmpestærke Villie dog endnu ikke var Herre over.

De aandelige Brydninger saavel i Sundbys som i den gamle Professors Sind berørte dog kun flygtigt det unge, livlige Menneske. Han var for munter til at lade Sundbys strenge Alvor og moralske Indignation over al Svaghed og Slethed faae Magt over sig. Den humoristiske Maske, hvormed den gamle Professor legede baade med Godt og Ondt, baade med hvad han igrunden agtede og hvad han forkastede, som Affectation, Konstleri og Tomhed — denne undertiden farceagtige Maske, hvorunder han skjulte sin dybere Natur, havde for Anton, som for saamange andre unge Mennesker, noget besynderligt Tiltrækkende. De havde altid Bevidstheden om den Genius, der legede Skjul selv under Abemasken, naar det undertiden kunde falde den gamle Mand ind med krumme Knæ og fremrakte dinglende Hænder virkelig at efterligne dette modbydelige Dyrs Lader. Hvad der da morede Ungdommen mest var det Lune, hvormed han med det dummeste Drengemæle parodierede de sædvanlige Floskler af Selskabslivet eller den indbildte Aandrigheds Domme om Konst og Literatur.

Anton var imidlertid meget overladt til sig selv. Forfatterne paa Loftkamret maatte erstatte ham Savnet af fortrolige, jævnaldrende Venner. Ingen af de unge Mennesker, han traf sammen med, syntes ham skikket til Andet, end til at lee og spøge med, og med sine Barndomsvenner og tidligere Bekjendter stod han ikke meer i nogen personlig Forbindelse. Hr. Skade og hans Kone vare, efter deres Bestemmelse, reiste tilbage til deres lille Kjøbstad. De havde modtaget hint ulykkelige Fruentimmer i Kost og Pleie indtilvidere. Det Brev, Anton regelmæssig hver Maaned modtog fra sin Formynder, indeholdt sjælden Andet, end hans Maanedspenge og nogle faderlige Formaninger om Flid og gode Sæder. Undertiden havde Byfogden dog vedføiet en venlig Hilsen fra sin

Datter og lille Lise saavelsom fra Magister Stær og de gamle Provstefolk, som dog aldrig havde seet Anton, men nu kjendte ham fra Vilhelmines og Lises Beretninger.

Engang hver tredie Maaned fik Anton gjerne et Brev fra den kjære Moster Karen, med Hilsen baade fra hendes Mand og fra deres ærlige Ven og Nabo, Hans Litsenbroder. Af Mosterens Brev, sex Maaneder efter Hr. Skades Bryllup, havde Anton seet, at det gik godt med Madam Skades Praxis og nogenlunde med Hr. Skades Ædruelighed. Det syge Fruentimmer, de havde medbragt fra Hovedstaden, var af Madam Skade lykkelig helbredet for — Vattersot. Hun var kommen i Tjeneste hos Hans Litsenbroder og hans Kone, hvor de vare veltilfredse med hendes Opførsel. Hun lod kun til — hed det — at være altfor bedesøsteragtig og havde nylig ladet sig døbe om i Gadekæret af nogle Prækere paa egen Haand, der kaldte sig Baptister, og som satte mange Folk Griller i Hovedet der i Egnen. I dette Brev var der ogsaa Hilsen fra hans Venner i Lundeby Præstegaard. „Vor lille Lise“ — hed det — „voxer nu baade udvendig og indvendig. Hun lærer saa meget Godt og Smukt af den unge Madam Stær saavelsom af begge de Gamle. Justitsraaden læser Bøger paa Vers med hende og gjør grumme meget af hende. Dersom hun var en sex—syv Aar ældre og han en Snes Aar yngre, blev der vist et Par af de To. Hun spørger altid til dig og kan ikke glemme dit Indtog i Møllen, din Confirmationsdag, og eders Eventyrlege i Hønsegaarden.“

Anton læste ofte siden dette Brev og blev altid underlig bevæget derved. Han droges nu dog daglig mere bort fra Erindringerne om sit Barndomsliv. Han levede sig stedse dybere ind i Konstens og Ideernes Verden, men brød sig ikke meget om det offentlige Livs Bevægelser i denne Constitutions-Iverens, Demonstrationernes og den lattermilde Pres-

„Du forstaaer mig jo nok!“ — vedblev Professoren og klappede ham paa den blege Kind — „det var Jux mod hvad jeg venter af dig med Tiden. Folk var lidt gale; men det var ikke min Skyld. Jeg vilde kun opmuntret dig lidt til Maade, men var kommen for Skade og havde faaet Hjortelæders Handsker paa. Det forførte mine Venner, og det var dem, der gjorde Publicum fjantet. — Men, som sagt, det har Intet at betyde — imorgen er det Galskab glemt.“

„Men, kjæreste Professor! jeg begriber Dem ikke!“ — udbrød Anton — „var det da ikke Deres Alvor, da De klappede allerførst og nikkede saa kjærligt til mig?“ —

„Jo vist var det saa! — Det siger jeg dig jo! Jeg saae, det gik ret godt, naar du kun fik lidt meer Mod i Brystet. Et Par Klap havde du ærlig fortjent, og dem fik du; men at Folk derfor skulde rive Frimurerlogen ned af Henrykkelse, det var rigtignok ikke min Mening — og det var jeg uskyldig i.“

„Men det var Jux igrunden, siger De — det var kun jammerlige Prøveklude, jeg kom frem med — og De havde dog selv“ —

„Ja vist! jeg havde givet dig Godt med Spørgs for dem hjemme og fundet dem gode nok til denne Indlemmelsesprøve — og deri havde jeg jo Ret. Kom til Besindelse! min unge Ven! Her er jo ingen Ulykke skeet — Huset blev staaende, og du kan jo ogsaa staae paa dine Ben endnu, trods den lille Svimmelhed, der kom over dig.“ —

Anton var som sønderknust. Han følte sig saa dybt ydmyget, som han skulde synke i Jorden af Skamfuldhed over den Selvtilfredshed og Henrykkelse, han nu var udreven af.

„Ak ja! det var jammerligt!“ — sukkede han — „der

bliver aldrig Noget af mig. Det var vel kun af Spot og Foragt baade De og Publicum klappede" —

„Sliddersladder! det siger jeg jo ikke. Du kom ganske godt fra det — hverken meer eller mindre — det var min Mening. Der komme de Andre! Lad os nu gaae hjem og drikke den lille Ruus bort i et Glas Champagne!"

„Bravo, Bravo, Maestro Antonio Canuti!" — raabte nu en mægtig Stemme med neapolitansk Accent fra den aabne Dør.

„Gjør den Karl dig til Mester" — mumlede Professoren fortrædelig og vendte Ryggen mod den Indtrædende — „saa gjør jeg det aldrig!" —

„En rigtig Helt lader ikke Fjenden see sin Ryg!" — sagde nu den Indtrædende og loe. Det var en af Professorens muntre, unge Venner, der især havde sin Styrke i at efterligne Stemmer og Manerer.

Han sang en parodieret Stump af en italiensk Bravour-Aria i den Rossiniske Smag med deres fælleds Antagonists Stemme og overdrevne Gebærder.

„Bravo, Bajaz! — han var her jo ikke" — udbrød Professoren og loe.

Alle de andre unge Dilettanter, der havde understøttet Anton ved Concerten, flokkedes nu om ham med muntre og overdrevne Lykønskninger. Anton gik, inderlig opløst, med det ynkeligste Ansigt, hjem med dem til Professorens Bolig, hvor han først kom til Mæle igjen, da man havde drukket hans Skaal i Champagne og nu sluttede denne Aftens Triumf med de overgivne Belmanske Sange.

Anton havde i sin stille Fortvivlelse drukket adskillige Glas af den brusende Viin. Han blev nu pludselig lystig og sang med af alle Kræfter.

Saavel Professoren som alle de Andre studsede ved

hans klare, fortræffelige Tenor, som han aldrig før havde ladet høre. „Hvad Pokker!" — udbrød Professoren — „nu maae vi nok ogsaa her til at skraale Huset ned af Beundring over ham — og det vil gaae ud over mig! Du er jo en allerhelvedes Karl, Anton! og endnu større Tenorist, end Fløitespiller og Componist — og det har du aldrig sagt et Ord om" —

„Det er Jux, som alt det Andet!" — sagde Anton — „men det er nu ligemeget!" — Og han sang med rørende Pathos om hvorledes Drikkebrødrene skulde begrave ham under Klangen af Glas og Flasker.

„Rigtig, Anton! Du seer i Aanden et høit Maal!" — sagde Professoren: — „i den store Skades glorværdige Fodspor gaaer Veien ligeluft til Udødelighed" —

„Leve Konsten og Udødeligheden!" — raabte de Andre — „leve vor gamle, udødelige Mester!" —

„Og det guddommelige Galskab!" — tilføiede Professoren og klinkede med dem. Det lystige Selskab adskiltes, og Anton tumlede op paa sit Loftkammer.

Saasnart han næste Morgen var i Klæderne, sad han ved sit lille Piano og foretog en streng Prøvelse med sine første musikalske Aandsfostre, som han forrige Dag havde vundet det stormende Bifald med. Ethvert Sted, hans berømte Mester havde yttret nogen Indvending imod, overstrøg han heftig med en tyk Blyant. Tilsidst slog han en stor Streg over dem alle og kastede dem i Kakkelovnen. Det var en kold Dag uagtet man var sidst i Marts. Han frøs og varmede sig nu ved Luen af sine første store, bortblussende Drømme. „Bort!" — sagde han — „ud i den vide Verden! her bliver der dog aldrig Noget af mig." —

Han gik til Sundby, som ikke havde været paa Concerten, og han udøste nu hele Fylden af sin Fortvivlelse for

ham. Sundby sad taus i sin Sofa med en Bog i Haanden, medens han lod Anton udrase.

„Men er det da gaaet saa galt?" — sagde Sundby endelig forundret. — „Jeg troede tværtimod, du havde gjort Furore. Her staaer jo store Berømmelser over dig i Bladene." Han rakte Anton et Par nys ankomne Dagblade.

„Er det muligt? er det ikke Spot og Forhaanelse?" — udbrød Anton og slugte Bladartiklerne med stirrende Øine. — „O! hvis kun en Tusindedeel af alt Dette var sandt!" — sagde han, og hans store Øine straalede. — „Men jeg veed det bedre!" — tilføiede han med et dybt Suk. — „Mine Brøveklude skal nu Ingen meer raabe Bravo for! — Naar reiser De med Deres Grever? kjære Sundby! vil De tage mig med til Italien? eller kan jeg ikke selv reise strax — langt bort — til Amerika — eller hvor der kan blive Noget af mig?" —

„Hvorfor ikke til Otahaiti? eller til Maanen?" — spurgte Sundby. — „Du har vel Lyst til at reise fra dig selv, Anton! og saa er det lige kraftigt, hvor man reiser hen. Du kan flye dit Fædreland, er et gammelt Ord, men ikke dig selv. Jeg reiser til Efteraaret. Følg saa med mig, hvis du kan! men bliv i Sommer hos vor Gamle! Hvo veed hvorlænge vi beholde ham?" —

„Er han da syg?" — spurgte Anton forskrækket — „har De seet ham idag? Han var dog saa munter iaftes" —

„Naar han er allerlystigst, synes mig altid Døden staaer bag ved ham" — svarede Sundby. — „Til Sommer skal Comtesse Camilla have Bryllup" — tilføiede han mørk — „hendes Bortreise vil blive ham et svært Pust."

„Han kan dog ikke være forelsket i Comtessen — han kunde jo være hendes Fader. Den, han var forelsket i,

har han jo hadet, og hun er jo død for længe siden; men han seer dog paa hende hver Dag" —

„Hvem har betroet dig det? Anton!"

„Han selv, da jeg engang spillede paa Fløite for ham i Tusmørket; men han fortrød det nok, da vi fik Lys; for saa loe han og var saa underlig."

„Den Latter er desværre Døden i ham, der udleer Livet og al dets Herlighed. Kun naar han componerer, er han sig selv. — Comtessen er den eneste unge Pige, der nu har Øre og Sjæl for hans Musik, siger han. Naar hun er borte, falder han sammen og gaaer ud som et Lys. — Ogsaa du har havt en god Virkning paa ham, Anton! han holder af dig som du var hans Søn. Er du ogsaa borte, naar hun reiser, saa" — —

„Jeg bliver — jeg bliver!" — udbrød Anton — „O! er det muligt! troer De virkelig, han holder saa meget af mig? — han pinte mig dog saa frygtelig igaar."

„Han har seet din Svimmelhed over det sagtens altfor stærke Bifald, du vandt — og saa har han maaske taget lidt for haardt paa dig, for at redde dig fra den Konstner-Forfængelighed, han hader, som Pesten, og meer, end nogen virkelig Last."

„O! ja — o, ja! saaledes har det været! — Tak! Tak! kjæreste Sundby! nu er jeg saa glad og rolig igjen."

Den Ro og Glæde, hvormed Anton den Formiddag forlod den alvorlige Sundby, skulde dog snart atter vige for nye Misforstaaelser og lidenskabelige Storme.

Der var kommet en fremmed Virtuos til Byen, som gjorde stor Lykke ved Hoffet, hos Publicum og i de store Selskabskredse. Det var en italiensk Tenorsanger Spontani,

med en ganske udmærket høi Stemme; men han hørte til den nyeste italienske Skole, som den gamle Professor ikke kunde udstaae. Man undrede sig ikke over, at den Gamle ikke vilde høre ham; men dennegang gik hans Uvillie urimelig vidt. Det var som der foer en Dolk igjennem ham hvergang Navnet Spontani nævnedes, og han undgik ethvert Sted, hvor han kunde møde ham.

Anton var bleven henrevet af Signor Spontani indtil Sværmeri. Han havde, uden at tale derom til den Gamle, gjort den fremmede Virtuos et Besøg, som han siden oftere gjentog. Paa samme Tid var han meget ivrig i at lære Italiensk og Fransk. Der var kommet et nyt Liv i ham. Han gjorde nye Forsøg i Composition, men viste dem ikke til Nogen.

En Dag kom den gamle Professor op til ham paa Loftkamret, for at hente en Bog. Han saae Anton i fuldt Arbeide med at renskrive en stor Bravour-Aria, som der dog ikke var skrevet Ord til, men hvortil Partituren laae helt færdig for ham.

„Bravo!" — sagde Professoren — „jeg skal overraskes! — det kan skee strax!" Han lagde Partituren for sig og satte sig til Instrumentet. Neppe havde han dog gjennemfaret den med Øinene og gjort nogle Løb over Tangenterne, før han foer op og omfavnede sin forbløffede Elev. „Prægtigt! prægtigt!" — udbrød han — „mageløst! — hvem skulde troet det om dig, du kjælne, følsomme Nattergal! Det er bedre, meget bedre, end jeg selv kunde gjort det — du er en Mester i Parodien."

„Parodie?" — gjentog Anton som himmelfalden — „er det en Parodie?"

„Naturligviis! — for du er jo ikke bleven gal, veed jeg! — Er du saadant et umiddelbart Genie, at du

ikke veed selv hvad du gjør saa mageløst — saa hør da! hør da!" — Den Gamle foer til Instrumentet; han spillede og sang nu med den mest overdrevne Pathos og med alle den nyere italienske Skoles Snirkler og Rullader den Composition, der laae for ham. Istedetfor de manglende Ord sang han kun: „Lirumlarum! La, La!" og efterlignede alle de larmende Instrumenter, der skulde ledsage Themaet. Det var af en uendelig komisk Virkning, og inden han kom til Ende, brast han selv i saa heftig en Latter, at Taarerne løb ham ned over de magre Kinder. Men Anton loe ikke. Han var bleven dødbleg. Han udstødte en Lyd, der næsten klang som et Skrig, — greb sin Hat og styrtede som en Rasende ud af Døren.

Ellevte Kapitel.

Den gamle Professor saae forundret efter Anton, og var pludselig bleven alvorlig. Han kastede atter et Blik paa sin Elevs nyeste Composition og rystede paa Hovedet. Nu bemærkede han et Par fremmede, sirligt indbundne Nodebøger, som laae omhyggeligt forvarede mod Støv paa Antons lille Arbeidsbord. Han aabnede dem og saae, det var nogle af de allernyeste italienske Operasange og netop de samme, hvormed den reisende Virtuos, Signor Spontani, gjorde saa stor Lykke. Paa Titelbladet saae han Spontanis Navn. Han blegnede. Der gik pludselig et Lys op for ham. „Min stakkels fangne Fugl!" — sagde han — „er det saadant fat? — den fremmede Paafugl har forlokket dig — saadan vil du nu ogsaa glimre og synge — og Spontani! Spontani! — skal det Navn forfølge mig til min Dødsdag?" —

Han stampede i Gulvet og forlod Loftkamret. Han havde taget Partituren til Antons italienske Bravour-Aria ned med sig paa sit Værelse. Han satte sig alvorlig til sit Instrument, hvor han undersøgte og prøvede den nøie. Han rystede ofte paa Hovedet og stampede harmfuld i Gulvet; men af og til nikkede han glad. „En Pokkers Knegt! — Genie er der dog i" — sagde han — „men paa den Vei gaaer det Fanden i Vold." Han saae nu ofte paa Uhret og lyttede hvergang han hørte Nogen paa Trappen. „Hvor bliver

han af?" — sagde han urolig — „han springer dog aldrig i Stranden eller flyver bort med Paafuglen?"

Hele Formiddagen gik hen. Han havde ingen Ro til at arbeide. Han gik ud og kom tilbage. Hans Middagstid kom. — Anton var endnu ikke kommen tilbage — og han satte sig ene tilbords. Istedetfor at spise, sad han med Haanden under Kinden og stirrede paa sin Tallerken. Da den gamle Pige kom med Eftermaden og saae ham sidde saaledes uden at have rørt Noget, blev hun forskrækket og spurgte, om han var syg.

„Vist ikke!" — svarede han — „men hvor bliver Anton af?"

„Er Hr. Knudsen da ikke i Middagsselskab?" — spurgte Pigen. — „Her var en Tjener igaar med et Kort til ham. Jeg kunde ikke forstaae ham. Han snakkede nok Tydsk. Hvad der stod at læse paa det stadselige Kort var nok Fransk eller Spansk. Hr. Knudsen blev meget glad, da jeg bragte ham det imorges, og jeg troede, han skulde i stor Stads."

„Du øvede dig naturligvis lidt i Fransken ved at stave paa hans Kort? fik du ikke Noget ud, der klang som Spontani?"

„Det kan nok være! — hvad forstod jeg af det Krimskrams! — Men spis nu dog, kjære Professor! Er Hr. Knudsen i Stads til Middag, saa kommer han jo ikke, men har kun glemt at sige det."

Professoren lod nu som han vilde spise, og den gamle Pige gik. Da hun siden tog af Bordet, fandt hun næsten Alting urørt. Hun aabnede urolig Døren til sin kjære Herres Arbeidsstue og saae ham, mod Sædvane, hvilende paa Sofaen med Haanden under Kinden, og den Bog, han syntes at have læst i, laae paa Gulvet. „De er vist syg,

kjæreste Hr. Professor!« — sagde hun — „maa jeg løbe efter Doctoren?"

„Sladder! — Lad mig være!" — svarede han gnaven — „jeg er kun et liggende Fæ; men hvad kommer det dig ved? Spørger Nogen af mine Lapser efter mig, er jeg ikke hjemme. Men kommer Anton, tager du ham i Nakken og kyler ham strax herind! Pak dig nu, gamle Brøvl!"

Den bekymrede Pige skyndte sig bort, men lukkede Døren ganske sagte.

Det blev Aften, og der ringedes nu ofte paa Døren. Det var de unge, lystige Herrer, der sædvanlig denne Aften i Ugen her samledes. De bleve Alle bortviste, og paa den gamle Piges Ansigt syntes de nok at kunne see, at hun mod sin Villie maatte negte sin Herre hjemme, og at han enten maatte være upasselig eller i sit allermørkeste Lune.

„Han er dog aldrig syg?" spurgte en ung Baron, der kom sidst.

„Han siger: Nei!" — svarede hun — „men at han kun ikke er hjemme. — Han har heller Ingenting spist" — tilføiede hun — „og jeg var tilfreds, jeg turde gaae fra Døren og hente Doctoren."

„Det skal jeg!" — sagde den unge Herre og løb ned ad Trappen. Inden han kom tilbage med Doctoren, kjendte Pigen Antons Gang paa Trappen. Hun rev hastig Kjøkkendøren op og bad ham for Guds Skyld gaae ind til Professoren strax, for han var vist meget syg.

„Syg?" — gjentog Anton og løb forskrækket ind til sin gamle, kjære Mester, som han rigtignok havde følt sig saa dybt krænket af om Formiddagen, at han nu vilde listet sig hans Dør forbi og næste Dag forlade ham for bestandig. Det var ham dog nu som det ene Ord „syg" havde bortfjernet enhver anden Tanke — og han kom saa hoved=

fulds ind af Døren, at han løb mod en Stol og rev den om. Der var bælgmørkt, og han mærkede først, at den Gamle var derinde, da han hørte hans Stemme fra Sofaen.

„Naa! er det min rasende Roland, her styrter ind paa Hovedet?" — brummede han med svag Røst — „har Armidas Paafugl fra Herelandet endelig sluppet dig for idag? — Du fik vel Laurbærblade paa Macaroni-Pasteten og rigtig sød Qvinkelering til Orviettoen?"

„Jeg har rigtignok været hos Spontani til Middag" — svarede Anton — „og vi har spillet og sjunget sammen; men derfor maa De ikke være vred paa mig! Er De virkelig syg? kjære, kjære Professor!"

„Hvad kommer det dig ved? Har jeg ikke Lov til at være syg og ligge med Næsen iveiret hvad Time jeg vil, uden at høre Vrøvl og Støi derover, som der var Ild i Huset eller Verden skulde forgaae? Den staaer nok uden os Alle tilhobe! Men sæt dig her hen hos mig! jeg har Noget at sige dig. — Ræk mig Poten, hvis du kan finde min!"

Anton havde grebet hans Haand i Mørket; den var iskold. „Men skulde De ikke i Seng?" — sagde han beængstet — „trænger De ikke til Noget? Maa jeg ikke ringe om Lys?"

„Hold Mund, om du behager! og sæt dig! siger jeg. Hør først hvad der ligger mig paa Hjertet og knuger den gamle Kjødklump istykker! Jeg har været ond imod dig, Anton! Jeg har lapset mig og gjort dig Uret. — Der er meget Godt i dit nye Virumlarum — der er Fantasi — der er Liv og Pathos — der er Genie deri — men det er noget helvedes Kram forresten. — Dog jeg er gammel og ensidig. Jeg har mine Nykker. Der kan være meget Fortræffeligt, jeg ingen Sands har for. — Jeg har gjort dig

Uret — jeg har været lapset og ond imod dig — vil du tilgive mig det?"

„O! om De saa pinte mig tildøde, vilde jeg elske og velsigne Dem, kjære, kjære Professor!" — sagde Anton med hulkende Stemme og badede hans kolde Haand med sine Taarer. — „For Guds Skyld, lad mig nu ringe!" —

„Nei!" — svarede han — „det er hverken Tællelys eller varme Servietter, jeg trænger til. Tag din Fløite og blæs det gamle Kæmpevisevers for mig, du veed nok! eller syng det! — syng! det er endnu bedre!"

„Ak! hvor kan jeg nu synge?" — sagde Anton, men sang dog med dybtbevæget Stemme mildt og dæmpet:

„Jeg gik mig ud en Sommerdag at høre
Fuglesang, som Hjertet maatte røre,
I de dybe Dale,
Blandt de Nattergale,
Blandt de andre Fugle smaa, som tale" —

Neppe havde han dog sjunget Verset tilende, før Døren foer op og den gamle Pige kom med Lys, ledsaget af Lægen og den unge Herre, der havde hentet ham.

„Om Forladelse!" — sagde Lægen — „jeg hører til de smaa Fugle, der nok maae tale med, medens du sidder her med din Nattergal i Mørke" —

„Nu ja! det var jo ogsaa altfor rørendes" — sagde Professoren og vilde reise sig, men sank mat tilbage i Sofaen. „Kom da, Æsculap!" — vedblev han — „og tæl hvormange Dages Livsdraaber, jeg har tilbage i min Pulsaare! Den er nok bleven ked af det evige Frem og Tilbage — og hvem kan ikke blive det?"

Lægen undersøgte hans Puls og nikkede rolig. „Naar du kommer i din Seng, min Ven! og faaer noget Varmt i

Livet, kommer den Ting nok i sin Orden!" — sagde han — „men nu vil vi To være ene!"

Lægen hjalp ham op og fulgte ham hen mod hans Sovekammerdør; her vendte den Gamle sig og nikkede mildt til Anton. „Tag din Fløite med, naar du kommer igjen!" — sagde han — „og faaer du noget Nyt færdigt, saa viis mig det! Jeg skal hverken være Buffo eller Busseman d. Tak, Baron! for du skaffede mig den Plageaand paa Halsen!" — sagde han til den unge Herre, der var kommen med Lægen. — „Hils mine andre kjære Grinebidere! — jeg længes efter dem. Jeg har nok saamange Dage tilbage, som Verden har havt Aartusinder til at gjøre sig til Nar i. Rigtig maalt, er hver Dag jo som tusind Aar. — Jeg har Tid nok at lapse mig i — vi kan nok faae en lystig Aften endnu" — —

„Kom!" — afbrød Lægen ham — „Du har ikke godt af" —

„Lad mig skille mig af med den Aandrighed, der sidder mig i Halsen!" — vedblev han og støttede sig til Lægen. — „Hører I, at jeg med denne brave Mands Hjælp har fyldt min Ballon og vil tilveirs, saa kan I nok komme og synge min Paaskehymne for mig! — men ingen Bommerter, siger jeg Jer! og ingen Bededags-Ansigter! I kan ialtfald gjøre de pligtskyldige, høitidelige Grimasser i den anden Stue!" Han gjorde et Forsøg paa at hilse med sine overgivne Abebevægelser; men det vilde ikke lykkes ham.

Anton gik med den heftigste Bedrøvelse ud i Spisestuen og blev der den hele Nat, medens den gamle Pige kun gik ind til den Syge, naar Lægen ringede. Henad Morgenstunden gik Lægen bort og lovede at komme igjen op ad Dagen. Den Syge sov nu, sagde han, og der var ingen overhængende Fare. Han nødte Anton til ogsaa at

hvile nogle Timer, for siden at kunne være frisk og livlig, naar den kjære, gamle Professor vilde see ham.

Aldrig havde Anton med saa tunge Skridt gaaet op paa sit kjære Loftkammer. Han frygtede, at han ved sin lidenskabelige Adfærd havde fremskyndet dette farlige Sygdomstilfælde, og han besluttede nu fuldt og fast, at blive hos den gamle, sære Mester og kjærlig finde sig i alle hans Luner, hvis Vorherre kun vilde lade ham leve.

Tolvte Kapitel.

Hvad Anton stille havde bedet om, da han denne Morgen lukkede sine Øine for at blunde, lod til at skulle opfyldes. Efter et Par Dages Sygeleie stod den gamle Professor op og vilde ikke længer vide af Læge og Medicin at sige. Han var rigtignok endeel blegere og mindre lunefuld, end tilforn; men der var kommet en stille Mildhed i hans Blik, der gav ham noget usigelig Elskværdigt, og naar han talte til Anton, var der en forunderlig Blødhed i hans Stemme.

En Aften sade de sammen i Tusmørket. Anton havde spillet for ham paa sin Fløite, og Professoren satte sig til sit Flygel. „Hør nu, Anton!" — sagde han — „jeg har tænkt paa nogle smaa Børnesange, mens jeg laae derinde og drømte i Puderne." — Han spillede nu nogle ganske simple, men uendelig yndige Melodier i en Stil, som uden at være kirkelig eller bestemt religiøs, dog nærmede sig dertil: de havde Noget, saa fredeligt, tillidsfuldt og beroligende, som naar et Barn seer sin Fader ind i Øinene eller skjuler sit Ansigt i sin Moders Barm. De vare føiede til nogle smaa Sange for Børn, men som Voxne dog ogsaa kunde tilegne sig. „See! dem skal du spille og synge for dine Børn engang, Anton!" — sagde den Gamle — „hvis du, som jeg haaber, bliver en lykkelig, ret idyllisk Familiepapa — og ikke, som jeg, en gnaven og kedsommelig Pebersvend.

Saa kan du ogsaa fortælle dem grinagtige Anecdoter om den gamle, lapsede Musikant, der blev from, da han fik ækle Mixturer, og tænkte paa dine Rollinger for de blev fødte!"

„Hvor de Melodier dog er deilige!" — sagde Anton. — „Imorgen skal jeg skrive dem op og spille dem! de er lette at huske."

„Men hør nu, Anton!" — vedblev den Gamle — „det Billede, du veed der hænger over Instrumentet — nu kan du ikke see det; men jeg seer det altid, som for tyve Aar siden — det er deiligt, som en uskyldig Engels — det skal du have, naar jeg er død engang. Du maa love mig at bevare det omhyggelig — og aldrig sige til Nogen, at hun var — en Djævel!"

„Jeg veed nok, det var hende, De holdt saa meget af, og som dog var saa ond og fæl, at de afskyede hende; men det har jeg aldrig ret kunnet forstaae. Hvorfor skal jeg have hendes Billede?"

„For aldrig at glemme, at der er noget Ondt, noget ret Djævelsk i Alt, hvad der fortryller os i denne smudsige Verden, ligesom i os selv — og for engang — om ikke før, saa dog naar du skal døe — at kunne see paa alt det Lumpne i Verden — enten det er i os selv eller i Andre, enten det er stygt eller deiligt — saaledes som Vorherre formodentlig maa forstaae det, hvis han kan see os helt igjennem Sjælen uden at hade os."

„Det kan han jo og elsker os dog!" — sagde Anton. — „Men er alle Mennesker da saa forfærdelig onde?" — spurgte han — „ogsaa De, kjære, gode Professor! og alle de rare Mennesker, jeg har holdt af fra jeg var lille? Og hvad Ondt er der da i Konsten og i Videnskaben, i Gudsfrygten og i alt det Skjønne og Herlige i Verden?"

„Du spørger om Meer, end jeg gider snakke om iaften"

— svarede Professoren. — „Dine stakkels Forældre vil jeg ikke tale om — de slap jo uden stort Ansvar ud af denne Verdens Maskepi. Dine Venner, Hønsekræmmeren og Hans Litsenbroder, din Moster og den lille Lise samt den hele Stærefamilie vil jeg gjerne troe alt Godt om — Vorherre kjender dem! — men de er dog vel ikke lutter rene Engle. Og nu Konstens og Videnskabens Verden — selv hvad vi kalde Fromhed og Gudsfrygt — troer du, der i de Regioner er ingen Løgn og Forfængelighed i Krogene? ingen Uterlighed og Jammerlighed i Grunden? — det vil du faae at see! — Og alle de store Aander, du sværmer for, Bah! til dem regner du kanske ogsaa mig — jeg er dig meget forbunden! — men jeg har været en Hallunk alle mine Dage. Hvad Godt og Smukt, jeg har gjort, skal jeg ikke rose mig af! Til ingen Nytte blev det — saameget er kun vist. Der i Krogen ligger det Altsammen — videre kommer det aldrig! — Jeg har været for storsnudet, skal jeg sige dig, til at reise Verden rundt, som en Nar, og sqvadronnere mig et europæisk Navn til, som alle de Konstnere og Virtuoser, der har gjort Spræld med hvad der er glemt eller snart vil glemmes. Du skal dog reise, naar du er klog, men, om muligt, uden at blive en flittersyg Berømmelsesjæger! — Hvad nu endelig din egen Dyd angaaer, min gode Anton! saa er du rigtignok endnu — meget skikkeligere, end jeg; men der kan gjerne blive en meget større Slyngel af dig, end du og jeg drømmer om. Nok sagt! vi er noget djævelsk Pak tilhobe — og du skal arve min Engel der, for aldrig at glemme det!"

„Men hvad Ondt gjorde hun da?" — spurgte Anton — „maa jeg ikke tænde Lys og see rigtig paa hende?"

„Vær saa god! See kun rigtig paa hende! men tag dig iagt! tro ikke dine Øine! — og tro heller ikke hendes! Løgn — Løgn er der i alle Øine."

Anton havde tændt et Lys og betragtede Billedet. Den Gamle blev meer og meer urolig. „Var hun koket? — var hun falsk? — var der ikke et sandt Ord i den Mund?“ — mumlede han — „kunde hun ikke tale som en Engel og sværme for alt Skjønt og Guddommeligt? og dog — og dog — kunde hun ikke græde af Henrykkelse over mit Sanctissima — og dog — kunde hun ikke flyve til Himlen med mig den ene Time — og flyve til Helved i den anden med — See! see! er hun ikke fortryllende? — har du seet Mage til Øine? — og hør! — hvilken Aand! hvilket Vid! hvilket Lune! — see! nu blinker hun til mig!“

Anton havde staaet saa fortabt i Beskuelsen af det deilige Billede, at han kun halvt havde hørt hvad den Gamle hviskede. Nu faldt hans Blik paa Professorens Ansigt — ogsaa han stod og stirrede paa Billedet, men var bleven dødbleg. — „Gaa nu!“ — sagde han heftig og svimlede — „pak dig! bort! lad mig ene! Nei — følg mig! jeg maa herfra!“

Anton greb ham forskrækket under Armen og fik ham hen til Sofaen. Der sank han sammen og var nogle Øieblikke uden Bevidsthed. Anton vilde ringe paa Pigen om Hjælp, men kunde ikke faae sin Haand løs, som den Gamle havde grebet og med krampagtig Styrke holdt fast.

„Rolig! nu er det forbi!“ — sagde Professoren og slog Øinene op. — „Jeg vil ingen Kvalm have over de Narrestreger! kun bort herfra! Jeg blev lidt tosset — jeg hørte hende tale — jeg saae hendes Øine bevæge sig — de forfølge mig — de sænke deres Ildstrømme i mit Bryst — bort! under Dynen med mig! hende tale vi nu aldrig meer om!“

Anton hjalp ham med stor Bekymring i Seng og vilde

blive hos ham; men den heftige Gamle vilde nu sove og jog ham bort.

Anton blev dog stille i Dagligstuen. Han lod Døren til Sovekamret staae lidt paaklem, saa han kunde høre hver Lyd derinde. Lyset satte han bag et Skærm paa Flygellaaget, saa det ikke kunde skinne ind til den Syge. Selv satte han sig i Sofaen. For ikke at falde i Blund, holdt han sine Øine fæstede paa det lille, stærkt oplyste Portrait, som havde sat den kjære Gamle i den foruroligende Tilstand. Men som han saaledes sad og tænkte paa hint lunefulde, fortryllende Væsen, hvis Billede endnu syntes at udøve en besynderlig Troldomsmagt over sin graahærdede Elsker — blev han selv forunderlig greben af dets Deilighed, dog tillige helt uhyggelig tilmode. Det var ham som Billedet ogsaa for ham blev levende og bevægede de spillende Øine. Han foer op og vilde tilhylle det med et Klæde; men det var ham umuligt. Han stod som fastgroet til Gulvet og kunde ikke vende Øinene fra Billedet. Det blev større og større for ham. Det syntes ham at træde ud af Rammen i en saa fortryllende Skikkelse, som han aldrig havde seet nogen Kvinde. Han vidste, det var Drøm og Skuffelse; men han v i l d e nu skuffes. Der brændte en Ild i disse Øine, der udstrømmede en Livsfylde fra disse yppige Former, som et Øieblik forvirrede hans Sandser. — Han tumlede tilbage i Sofaen og vidste ikke meer hvad der var hændtes ham.

Da han kom til Besindelse og slog Øinene op, var det Dag. Lyset var brændt helt ned i Stagen og gaaet ud. Det lille, nydelige Billede saae ud som den uskyldigste Engel og syntes at smile ret deeltagende til sin nye, fantastiske Tilbeder. Den gamle Professor var ifærd med at staae op. Han saae vel yderst bleg og angreben ud, men forsikkrede,

at han befandt sig overordenlig vel og var kæmpestærk. „Men du seer jo ud, som en Vampyr havde suget Hjerteblodet ud af dig" — tilføiede han og betragtede Anton med et mørkt Blik. — „Afsted med dig! — ud i den friske Luft! hvem gav dig Lov til at sove i mit Tempel?"

Anton gik, ør og fortumlet af den urolige Søvn og dens feberagtige Drømme, ud i det Frie. Han gik langt ud paa Strandveien. Han kunde ret godt forklare sig Grunden til sit Fantasteri af den spændte Stemning, han havde været i; men han kunde ikke befrie sig fra de Forestillinger, der saaledes havde faaet Magt over ham. Billedet af den skjønne Faustina forfulgte ham allevegne. Det Navn havde han læst bag paa det lille Portrait, da han et Øieblik havde taget det ned, for at betragte det nærmere. Forgjeves forestillede han sig det Latterlige og Urimelige i saaledes at lade Billedet af en smuk, forførerisk Kvinde, der maaske var død før han blev fød, faae Magt over Sind og Tanker; — jo mere han anstrengte sig, for at bortjage det fortryllende Syn, jo mere levende fremtraadte det atter. Han syntes nu først at høre, hvad den gamle Professor havde sagt om hende; men de urimelige Modsigelser i hendes Natur og Væsen vilde ikke blive ham forstaaelige. Han hørte hende tale med en Stemme, som han satte sammen af de deiligste, han havde hørt. Han saae hendes Begeistring for det Skjønne og Herlige. Han saae disse Øine, der brændte med undslukkelige Flammer. I hendes Billede blandede sig Træk af den lille Lises Uskyldighed, af Frøken Mines Aand og Dannelse, af Comtesse Camillas talentfulde Skjelmeri; men gjennem alt dette Trylleri steg endelig den uhyggelige Tanke om „Vampyren" sig dæmonisk og forfærdelig frem og forvandlede det deilige Billede til et Uhyre.

Fra disse Drømmerier kunde Anton ikke den hele Maaned løsrive sig. Han talte dog intet Ord derom til Nogen. Han arbeidede flittig, men dog ofte adspredt, hos Sundby og lagde sig nu især med Iver efter det Italienske. Den fremmede Virtuos, Spontani, var reist bort, med mange Ærestegn og kostbare Gaver. Hans Nærværelse og Bekjendtskab havde vakt en brændende Begjerlighed hos den unge Konstner efter Berømmelse og et stort Navn i Udlandet. Naar han ikke læste for den gamle Professor, der daglig blev svagere og nu sjælden kom fra sin Sofa — og naar han var træt af sine Studier med Sundby, gik han nu helst alene ud paa Strandveien og saae over Havet. Han drømte sig da paa hvert bortflyvende Skib og syntes, han foer Verden om, som berømt Virtuos. Den fortryllende Faustinas Billede var da som oftest med i hans Drømme. Han blev imidlertid noget bleg og havde tabt en stor Deel af sin forrige Munterhed og frimodige Aabenhed. Den gamle Professor betragtede ham ofte med et gjennemtrængende Blik og rystede paa Hovedet.

En Dag havde Anton læst høit for ham i Ariost, og de yppige Skildringer deri havde opflammet ham.

„Det kan være nok af den Tonde!" — sagde den Gamle — „nu kan du tage fat paa Tasso og Dante! — eller hvad siger du om Vasari — eller hvad jeg har deroppe af store Digteres og Componisters Levnetsbeskrivelser?"

„Dem har jeg læst allesammen!" — udbrød Anton. — „O! hvem der dog engang saaledes kunde opsvinge sig til noget Stort og Herligt i Konsten!" —

„Og engang faae sit Portrait stukket i Kobber, med en stor Laurbærkrands om Parykken eller Skaldepanden! ikke sandt! — eller med en Gallakjole, rigtig besaaet med Kors og Stjerner — og saa blive forgudet i alle Døgnblade og kjæle-

bægget af Damerne — helst af en Prindsesse eller en Fee eller kanske af en fin, aandrig og ret fortryllende — Vampyr!"

Antons Kinder blussede. Han taug og slog de store Øine ned.

„Tag en Stol, Anton!" — vedblev den Gamle — „og tag mig en Bog ned fra den alleroverste Hylde! Der staaer min Boccaz. Jeg har sat ham saa høit tilveirs, ikke just til Ære for ham, men for at han ikke alt for nemt skulde falde i Hænderne paa mine unge Lapser."

Anton stod alt paa Stolen og besaae Rygtitlerne paa Bøgerne. „Er det Decamerone, jeg skal tage?" — spurgte han.

„Nei, rør ikke ved den! der er Pestsmitte ved den — jeg kjender den. Det er rigtignok hans berømteste Værk — derfor gav den liderlige Verden ham Udødelighed; men naar hans Sjæl sidder for Vorherre — som han selv siger i sin lidt uforskammede Gravskrift — prydet med hans Værkers Fortjenester i hans dødelige Liv*), saa har han dog neppe et Mæcenat-Exemplar af sin Decameron under Armen. Det Skrift er et meget smukt aandeligt Bordel, skal jeg sige dig, min kjære Anton! Fald ikke ned af Forskrækkelse! sæt dig heller paa Stolen, saa skal jeg sige dig, hvad du dog ligesaa godt først som sidst maa vide! Der er et Slags Forfattere, som jeg rentud kalder aandelige Ruffere. Til den Klasse høre nogle af de berømteste i Verden — og jeg kjender meget faa, som ikke har en Rem af Huden. Verden er igrunden en stor Svinesti — skal jeg have den Ære at sige dig. — Ingen kommer igjennem den, uden at søle sig lidt til; men siden den forlorne Søn aad med Svinene, finde de store, svinagtige Publicummer kun rigtig

*) Mens sedet ante deum, meritis ornata laborum mortalis vitæ.

Smag og Genie hos de store Mænd, der følge hin forlorne Søns glorværdige Exempel og dele Smag med dem selv og deres Grise. For de gamle classiske Griserier har du da været saa heldig at slippe fri, med mindre du har slugt dem i forbedrede Opkog i Oversættelserne; men nu skal du jo være en fin, dannet Mand, og du maa gjennem Sølen. Saavel de gamle som alle de nyere Tiders største Berømtheder høre nu eengang nødvendig med til vor høiere Dannelse og selskabelige Salighed. Svinerierne kan ligesaalidt undgaaes i Konst og Literatur, som i Livet. De græske og latinske Grisehaler er gaaet i Arv til de fleste Berømtheder hos alle nyere Nationer. Dog Hatten af, naturligviis, dannede Mand! for de store Aander, trods deres større eller mindre Grisehaler — fra Decamerons og Pucellens berømte Digtere til de Romerske Elegiers og deres Coskenddebørns ærværdige Fædre! — Gaa nu dog kun Decameron forbi! Den store Boccaz var en aandelig Ruffer af første Skuffe — mod den legemlige Pest brugte han den aandelige til Medicin. Den talentfulde Skamløshed hørte imidlertid til hans Tid. Vor Tids literaire Ruffere ere mere anstændige, men ikke et Haar bedre. — Tag mig den yderste Bog i Rækken! Dantes Levnet af Boccaz: origine, vita & costume di Dante Alighieri!"

Anton sprang op paa Stolen og hentede Bogen.

„See her!" — vedblev Professoren — „her staaer hvad jeg vilde vise dig. Dante var en stor Mand — det vil vi nu lade gaae! — Fædrelandsforræder var han rigtignok, og han var fuldt saa storsnudet som jeg; — som Digter er han mig for allegorisk — men hvad Feil han saa kan have havt — til de aandelige Ruffere han hørte ikke, og en forfængelig Nar var han ikke heller. Fristet har han sagtens været i sin Ungdom, som Enhver, der higer

efter Berømmelse og griber efter Laurbærkrandsen, inden han har gjort Noget for at fortjene den. Siden du nu, som jeg mærker, lider af den samme Orm, min unge Ven! saa vil jeg vise dig, hvad Boccaz her fortæller." Han læste nu, hvorledes „„Dantes Moder drømte, at hendes Søn, der den-gang var et Barn, voxede og blev stor uden anden Næring, end Frugten af Laurbærtræet og Kildens klare Vand. Hun saae ham da springe af alle Kræfter, for at gribe Bladene af det Træ, der havde næret ham, men han faldt og blev forvandlet til en skinnende Paafugl. Moderen vaagnede af Forundring derover."" — „Hvad synes dig? er det ikke høist mærkeligt? Anton!"

„Aa, ja!" — svarede Anton — „men Dante blev jo en ædel og herlig Paradisfugl i Aandens Verden, men ingen dum, pralende Paafugl. Det var jo da en Drøm, der ikke gik i Opfyldelse. I Drømmen var han jo ogsaa bleven stor af Frugten, inden han greb efter Bladene" —

„Dante har maaske fundet en Advarsel deri" — ved-blev Professoren: — „stolt blev han — dygtig stolt; men han var for storartet en Natur til at blive forfængelig. Passer Drømmen ikke som Spaadom paa Dante, saa passer den saaledes desbedre paa hans allerfleste Colleger og næsten paa alle Konstnere. Jeg har idetmindste Ingen kjendt — selv af dem, jeg sætter over Dante — der har været for stolt til at kunne smigres eller krænkes af Dosmere." — Udtrykket i den Gamles Ansigt var næsten blevet bittert. — „Undskyld, hvis jeg synes dig lidt tør og kedsommelig idag!" — tilføiede han — „jeg er ifærd med at gjøre mit Testamente, seer du" —

Anton saae kjærlig deeltagende paa ham. „O! tænk ikke derpaa endnu!" — sagde han — „Vorherre har nok hørt hvad jeg bad ham om."

„Saa du har uleiliget dig med fromme Petitioner for mit Liv?" — sagde Professoren med et underligt Smil — „Tak skal du have! det var kjønt af dig! For din Skyld gjør Vorherre det dog ikke — det kan jeg forsikkre dig. Hvad nu Testamentet angaaer, maa du foruden Engle-Portraitet, du veed, nøies med de vise Advarsler, jeg har givet dig mod de berømte aandelige Ruffere og mod alle Slags Vampyrer, saavelsom mod de Bukkespring, hvorved man kan forvandles til skinnende Paafugle! Tag mig denne Papatale nu ikke ilde op! men husk derpaa, naar jeg er bleven Organist eller maaske dog Bælgetræder paa Sirius! Det haaber jeg nemlig med det Første at drive det til. En tydsk Klarseerinde skal have fortalt, at Goethe er bleven Landsbyskolemester deroppe. Mozart tænker jeg da vel er bleven Organist, og ham vil jeg nok træde Bælgen for, til jeg kan succedere ham paa Sirius-Orglet. — Hvad jeg har at testamentere til den øvrige høitærede Verden" — tilføiede han — „see! det ligger der i Krogen. Det er min Aand i raa Materie, paa en Maade, eller egenlig i Manuskript for Venner og Orme. Hvad man mener er Pengene værd, kan man lade trykke i dette eller et andet Aarhundrede, hvis Ormene da har været saa artige at respectere det! Jeg har hverken havt Raad eller Lyst dertil. Det var ogsaa, trykt, kun blevet Ormeføde, siden jeg, som sagt, har været for storsnudet til at reise Verden rundt og lade trompete for mig."

Der var nu i den gamle Mesters Aasyn et umiskjendeligt Udtryk af dyb Krænkelse, men tillige af en Selvbevidsthed og Stolthed, der med trodsig Foragt for Aanden i hele hans Samtid udlynede af hans ellers matte Øine.

„Men, kjære, kjære Professor!" — udbrød Anton —

„De er jo æret og elsket og beundret af Enhver, som kjender Dem og Deres herlige Værker" —

„Hvem kjender da mig? og hvormange troer du kjender Aanden i mine Værker? Jeg er i min personlige Nullitet ingen Pibe Tobak værd" — vedblev den gamle Mester med sit humoristiske Smil — „men det kunde nok hændes, der var et Par Funker Prometheus-Ild i den Papirbunke, som kunde sprænge et lille Bjerg af Lirumlarum-Berømtheder i Luften, naar Aande-Krudtet var opfundet i den Verden, jeg har havt den Ære at være Constabler i."

„Kjæreste Professor!" — sagde Anton bekymret — „om ogsaa slet Ingen i Verden kjender Dem rigtig og kun En eller To har havt ret Forstand paa alt det Herlige i Deres Værker, der dog har glædet og henrevet saa Mange — saa var det jo dog en stor Synd, hvis De troede, at der ingen Aand var i Verden og at alle Deres Venner og Beundrere vare ligesaa enfoldige, som jeg sagtens endnu er. — De har, visselig, som den store Dante, næret Dem aandelig med Laurbærtræets Frugter og det evige Livs klare Kilde — men er det nu Bladene af det Træ, De paa Deres gamle Dage savner og kaster det bittre, foragtende Blik ud efter i den store, vide Verden — saa kunde De jo selv nu staae Fare for at forvandles" — — Han holdt inde og blev blussende rød.

„Til den skinnende Paafugl, mener du — ak, ja! ak, ja! du har Ret!" — hviskede den gamle Mester og hans Hoved sank ydmyget ned paa hans Bryst. — „Du har Ret, Anton!" — udbrød han heftig og reiste sig — „jeg sidder selv midt i Suppedatsen og moraliserer for dig! — O! Forfængeligheds Forfængelighed — selv i det Hovmod, der troer sig storartet nok til at foragte den! Gud velsigne dig, Anton! Vorherre være med dig til vi mødes paa Sirius!

— paa denne Forfængeligheds Planet seer du mig neppe meer." —

Han græd og omfavnede sin Elev med en Heftighed, som aldeles udtømte hans Kræfter. Han vaklede og sank bevidstløs tilbage paa Sofaen.

Anton kaldte forskrækket paa Hjælp. Lægen blev øieblikkelig hentet; men den gamle Professor opslog ikke meer sine Øine. Da Solen gik ned, havde han sidste Gang aandet.

Han laae stille med det blege, indfaldne Ansigt vendt mod Vinduet, hvorfra man nu saae Rosenborg Slotstaarne i det sidste Daglys. Det ironiske Smil om hans Mund var forsvundet, og i hans skarpe, ædeltformede Aasyn var der et skjønt Udtryk af den dybeste Fred.

Anton stod, opløst i Graad, ved hans Leie og trykkede hans kolde Haand til sine Læber. Sundby stod taus og dybt bevæget ved hans Side. Den gamle Pige stod med Forklædet for sine Øine i den aabne Dør og hulkede. Lægen holdt et lille, blankt Speil for Munden af den Døde, for at vise de Tilstedeværende, at Aandedrættet aldeles var forsvundet. Tre af de ellers saa lystige unge Husvenner, der vare komne med Lægen, saae med vemodige Miner derpaa. De gik kort efter med lydløse Trin ud af den stille Stue, og listede sig sagte ned ad Trappen. De syntes at undsee sig for hverandre over deres usædvanlige Bevægelse.

„Han saae ganske kjøn ud i Barberspeilet, det gamle Næb!" — hviskede den Ene og gjorde sig Møie med at antage en ligegyldig Tone; men Stemmen slog ham feil — og han hostede.

„Havde han seet sit eget Bededagsansigt, havde han bestemt gjort Casorti-Fjæs" — bemærkede den Anden.

„Maatte vi nu kun faae rigtig muntert Veir til Begravelsen og saa synge Finale for ham uden Bommerter!" — sagde Den, der gik sidst ud af Porten, og smaanynnede; men han behandlede sin Næse voldsomt med sit Lommetørklæde, medens han med raske Skridt gik ned ad Gaden med de Andre.

Trettende Kapitel.

Det var i den stille Uge 1844 den gamle, geniale Professor havde lukket sine Øine. Otte Dage derefter kjørte der silde om Aftenen en stor, lukket Rustvogn ud af Vesterport. Anton sad taus og stille hos Kudsken. Han bragte sin kjære Mesters Lig ud til Roeskilde, hvor den Gamle i et loyalt Lune havde forlangt at hvile sine Ben, som en tro Kammermusikus, ved sine souveraine Kongers Fødder — men dog under Guds frie Himmel og i Skyggen af de høie Domkirkespir.

Da de store Ligklokker næste Formiddag havde udbrummet deres alvorlige Farvel til hans Sjæl, lød der dybe Orgeltoner fra Domkirken og en herlig, gribende Musik tonede opløftende gjennem de høie Hvælvinger med rene, kraftige Mandsstemmer. Det var den Afdødes unge, musikalske Venner, der nu til hans Amindelse, og som deres sidste Farvel til ham, udførte hans egen herlige Opstandelseshymne, som han ikke, efter sit Ønske, fik at høre i sin sidste Time. Under den sædvanlige Choral blev derpaa Ligkisten baaren ud af Kirken af de samme unge Mennesker, der havde sjunget; til dem havde Sundby sluttet sig; han gik nærmest ved Anton, hvis rene, høie Tenor allerskjønnest havde gjennemtonet Hvælvingerne. Kisten fulgtes af mange ældre Venner og Hædersmænd. Strax efter Jordspaakastelsen begav Ligfølget sig til Postgaarden, hvor

Reisevognene stode forspændte. Anton var bleven tilbage, for med den gamle Pige at strøe Blomster paa den nylig opkastede Gravhøi og dvæle noget længer ved sin uforglemmelige Lærers Grav.

„Hvad bliver der nu af Anton Knudsen?“ — sagde en af de unge Dilettanter og tændte sin Cigar, saasnart han blandt tre Andre var kommen til Sæde i Reisevognen og den rullede afsted med dem.

„Ingenting!“ — svarede hans Sidemand — „han er jo ækel sentimental. Saae I den Torvekurv, fuld af smagløse Paaskelilier, den gamle, tudende Kokkepige havde slæbt derop! — ved den stod han jo og flæbede omkap med hende, saa jeg skammede mig paa hans Vegne.“

„Han er en fantastisk Gjæk!“ — bemærkede en Tredie. — „Han har dog ingen ringe Tanker om sig selv. — Vor Gamle har forkjælet ham. En ganske skikkelig Fyr er han dog med alt Det, og Talent har han jo.“

Sundby, som var den Fjerde i Vognen, sad mørk og stille i et Hjørne, tæt indsvøbt i sin Sørgekappe. Han tog nu Ordet med temmelig barsk Stemme. „Skade, at vor gamle Vens Aand ikke kan tale et Ord med idag!“ — sagde han — „maaske vilde han, med Tak for Deres fortræffelige Sang, forsikkre Dem, mine Herrer! at hvad han længst vil huske og glæde sig ved i Paradiset, er Anton Knudsens Sentimentalitet og Fantasteri, med samt den gamle Piges Paaskelilier. De Talenter, han nu agter høiest, er Alvor, Kjærlighed og Sandhed.“

„Nu, nu, Hr. Skolemester! Vi glemte, vi havde Pædagogen med!“ — mumledes der blandt de Andre. Man tændte nu flere Cigarer, og der smøgedes meer, end der taltes.

Saavel i Lundeby Præstegaard, som hos Byfoged Kyng i den lille Kjøbstad og hos Jørgen Hønsekræmmer og hans Kone i Landsbyen, ventede man i dette Foraar eller i Sommerens Løb et Besøg af Anton, inden han tiltraadte den Udenlandsreise, der hele det sidste Aar var forberedet. Det blev imidlertid baade Pintse og Midsommer; men han kom ikke. Der indløb dog jævnligt Breve fra ham saavel til hans Formynder, som til Magister Stær og Mosteren. I dem alle var hans Sorg og Savn ved den gamle Professors Bortgang Det, han baade begyndte og sluttede med. Iøvrigt saae man, at han arbeidede flittigt med stadigt Hensyn paa den forestaaende Konstreise. Om sin urolige Sindsstemning og sin stedse mere brændende Higen efter Storhed og Berømmelse skrev han Intet, siden han havde modtaget nogle Advarsler mod Overspændthed og udhulende Ærgjerrighed af Magister Stær og den alvorlige Formynder.

En Løverdag Eftermiddag i Høsten kom Kyng, som sædvanlig, til Præstegaarden for at blive der Søndagen over. Han havde et Brev med fra Anton, som han bad Magister Stær læse høit, da det indeholdt saamange kjærlige Hilsener og Farvel til dem Alle. „Anton har været syg" — sagde han — „hans Udenlandsreise med Sundby og de unge Grever Høg er forhaanden. Han reiser paa Mandag. Han maa nu opgive det Besøg til os, som han saa inderlig har ønsket og længtes efter."

Man hørte Brevet med stor Deeltagelse, og Lise græd, dog mere af Vrede, som det lod, end af Bedrøvelse. „Han bryder sig slet ikke om os — det kan jeg nok mærke!" — sagde hun og rev Pinden ud af sit Strikketøi — „ellers var han nok kommen" —

„Og var ikke bleven syg, mener du nok" — afbrød den gamle Provstinde hende.

„Ja, det kan ogsaa gjerne være!“ — vedblev Lise. — „Var han kommen herud ifjor eller strax efter Paaske, da hans gamle Professor var død, saa var han maaske bleven glad igjen hos os og ikke bleven syg.“

„Men saa veed du jo, han skulde synge i Kirkeconcerter og ved Comtesse Hogs Bryllup“ —

„Aa, Bedstemoder! det er aldrig Andet med ham!“ — vedblev Lise med stigende Heftighed. — „I al den Tid, han var hos Justitsraaden og vor rare Fru Mine, brød han sig jo ikke om Andre, end om dem og — det er sandt! den rødnæsede Hr. Skade, som spiller Nytaar ind — og aldrig saasnart var han kommen ind til sin underlige Professor og den deilige Comtesse, før han strax vilde være en stor Mand, som den Professor, og kun spille for ham og den deilige Comtesse og alle de fine Frøkner derinde — o, jeg veed det nok Altsammen — og jeg veed Det, som er meget værre.“

„Gud bevare's! lille Lise!“ — udbrød hendes kjærlige Veninde, Vilhelmine og greb den grædende Piges Haand, der rystede af Iverighed og Vrede — „Du er jo rent ubændig idag! Hvad Ondt veed du om vor kjære Anton? — Vi har jo Alle havt saa megen Glæde af ham — og du hører jo, hvor inderlig han holder af os Alle — og af dig med.“

„Aa! mig bryder han sig allermindst om. Hils lille Lise! er jo næsten Alt, hvad han skriver. Det har han nu skrevet i fire Aar, og nu er jeg da ikke saa lille.“

„Det er sandt! min Pige!“ — sagde den gamle Provstinde og nikkede lidt skjelmsk til det lidenskabelige Barn — „den store Jomfru Lise burde han nok skrive, siden du har fyldt det ellevte Aar og kan læse baade Dansk og Engelsk, ja endogsaa Norsk med Justitsraaden.“

„Gjør ikke Nar af mig, kjære Bedstemoder! saa gjør du mig ond!“ — hviskede Lise og kyssede den gamle Provstindes Haand, medens hun hastig vendte sig bort med sit lille Forklæde for Øinene og løb ud af Stuen.

„Hvad fattes Lise?“ — spurgte den gamle Provst — „I driller hende dog ikke? Børn! — Hun har et vanskeligt Sind og maa tages forsigtig paa. Hendes Sjæl er en Guldflod, men naar den oprøres og bruser, synker hvert Guldkorn tilbunds i Sandet.“

„Du har desværre Ret — fordetmeste!“ — sagde Provstinden og kyssede sin smukke, gamle Mand. — „Hun læste forleden en Bog, der paa Titelbladet kaldtes Norsk, og pralede strax af, at hun forstod Norsk, uden at have lært det. Jeg var nu rigtignok Barnet, der drillede hende dermed. — Ja vist!“ — vedblev hun munter — „du har saa ungdommelig en Kone. Vor Søns Opdragelse kom jeg kun daarligt fra: han blev altfor kjælen — sidder han nu ikke der paa een Stol med sin unge Kone og holder paa hendes Haand, som han var bange for, hun skulde løbe fra ham, og som han var skinsyg paa lille Lise. Ham skulde jeg gjort lidt Nar af itide! Nu driver jeg det maaske forvidt, naar vor kjære Lise faaer Nykker. Men trøst dig, lille Fa'er! nu vil jeg gaae i Skole hos vor Svigerdatter. Med Guds Hjælp kan vi snart Allesammen lære lidt Børneopdragelse af hende.“

Vilhelmine havde sluppet sin Mands Haand, og hendes smukke Kinder havde faaet en forhøiet Farve. Hun reiste sig fra den brede Lænestol, hvor hendes Ægtemand ogsaa havde taget Plads paa Yderkanten — og hendes Skikkelse rødede den Moderglæde, hun nu snart saae imøde. Hun omfavnede begge de kjære Gamle og gik ud efter Lise.

„Om tre Aar kan vel Lise confirmeres? Hr. Provst!“

— spurgte Byfoged Kyng, som hidtil havde siddet stille ved Vinduet, med en Bog i Haanden. — „Hun er næsten mere hjemme i sin Christendom, end jeg. Hun har mangengang gjort mig til Skamme, naar jeg læser med hende."

„Ja saa! læser De Religion med Lise? Hr. Justitsraad!" — spurgte Provsten med sit stille, godmodige Smil — „det var ellers et Fag, jeg nok vilde have mig forbeholdt."

„Nei, det er egenlig hende, der læser Religion med mig" — svarede Kyng: — „hvad hun har hørt af Dem og med sin barnlige Inderlighed opfattet, vil hun altid strax lære mig — og jeg troer virkelig, det lykkes hende. Fra hendes Barnelæber klinge idetmindste de mysteriøse Dogmer mig langt elskeligere og forstaaeligere, end jeg nogensinde har hørt dem i min Ungdom."

„Det kan jeg godt forstaae!" — sagde Provsten og nikkede — „havde vi været blandt Børnene, som Vorherre selv lagde sine Hænder paa og velsignede, saa vilde vi vist Alle forstaaet ham bedre og elsket ham høiere, end vi nu gjør."

„Kjære, kjære Fader!" — udbrød nu den unge Præst, og var nær falden ned fra Kanten af Lænestolen, som han hastig reiste sig fra — „nu gav du mig en herlig Text til imorgen!"

„Godt!" — sagde den Gamle — „men Brudevielsen, veed du, besørger jeg selv. Du skal dog ikke tage mine glædeligste Forretninger fra mig! Lises Confirmation forbeholder jeg mig ogsaa, vil Gud, jeg lever saalænge!" — tilføiede han. — „Jeg begynder alt saa smaat at forberede hende."

Begge Præsterne gik nu til deres Studerekamre, og Kyng fordybede sig i sin Bog.

Vilhelmine havde imidlertid opsøgt den forgrædte Lise og faaet hende ind til sig i sit lille hyggelige Kammer oven-

for Storstuen, hvor hun havde sit Sybord ved Havevinduet og bestandig havde Marken og Skoven for Øie. Her stod ogsaa hendes Boghylde med Udvalget af hendes Yndlingsforfattere, som Lise allerede var ret godt bekjendt med.

„Vær nu god og glad igjen, min egen Lise!" — sagde Vilhelmine og lagde sin fiintformede Haand beroligende paa det yndige, gullokkede Hoved. — „Jeg vilde ogsaa gjerne seet Anton inden han reiser saa langt bort fra os; men det faae vi nu opgive! Derfor vil vi dog ikke troe, han holder mindre af os, end vi af ham, og allermindst vil vi troe noget Ondt om ham, om vi ogsaa havde hørt det af Andre. Men jeg kan ikke begribe, hvem der skulde have talt ilde om Anton til dig."

„Det har heller Ingen rigtig gjort" — svarede Lise — „men jeg er dog ikke saa lille et Barn nu — og jeg kan nok selv slutte mig til Et og Andet. — Jeg har jo ogsaa læst Historier om hvordan det gaaer til i de store Byer, hvor der er Komedier og Baller hver Aften. Der er jo saamange slemme Mennesker, og der er hele, store Huse, hvor de slemme Mennesker komme sammen om Natten, og der dandse de saa styggt med Hatte og store Kavaier paa og lokke de stakkels fattige Piger til at dandse med dem og give dem Penge og smukke Kjoler derfor. — Og saa drikke de for megen Punsch — og saa snakke de saa afskyeligt, og saa løbe de ud sammen paa Gaden — og saa kommer Vægterne og Politiet og trække dem op paa Raadstuen — og det er en stor, stor Skam" —

„Nu ja! det har vi maaskee læst engang Noget om; men hvad kommer det Anton ved?"

„Jo, han og den stygge Hr. Skade, med den store, røde Næse, og selv den gamle Professor, han holdt saa meget af, de har Allesammen været i de fæle Huse, og An-

ton har spillet paa Fløite for de slemme Mennesker og drukket for megen Punsch og løbet om paa Gaden med en af de stakkels fattige Piger, som de slemme Mennesker har forlokket til at dandse og drikke formegen Punsch med dem; — saa er der kommet en skikkelig Mand, som har taget sig af den stakkels Pige og fulgt hende hjem til sine Forældre; men saa har Anton ikke villet lade hende være med Fred, men er kommen op til hende Dagen efter og har villet gjøre hende Fortræd — saa har hun baade maattet rive og bide, for at blive fri for ham, og saa har han kaldt hende en Vandpyr — det er nok noget meget Fælt — men saa har man maattet hente Politiet og lade ham trække til Raadstuen. — Er det ikke en gruelig Skam! — See! det har jeg vidst siden Paaske; men jeg har tiet stille dermed; for jeg holdt dog saameget af ham — og naar han bare var kommen herud, skulde jeg nok skammet ham ud og talt godt for ham og faaet ham skikkelig igjen. Men nu reiser han bort til alle de slemme Mennesker udenlands og bliver saa fæl, saa fæl." — Hun græd igjen og var rent utrøstelig.

„Men hvem har du hørt det af? Det er jo Noget, Fader aldrig veed et Ord om og dine Forældre vist ikke heller" —

„Nei, Ingen af dem veed det endnu, men Moder vil nok faae det at vide af Cathrine, den stakkels fattige Pige hos Hans Litsenbroder. Hun har betroet mig det Altsammen, da jeg var hjemme i Paasken. Jeg var saa bedrøvet over at Anton ikke kunde komme herud. Men saa sagde hun, at jeg kun aldrig skulde bryde mig om ham, for han var ligesom alle de Andre. Han var rigtignok sprungen ud i Vandet og havde hjulpet hende op, da hun vilde drukne sig af bare Skam over at hun havde været i det slemme Hus med ham; — den gamle Professor havde ogsaa hjul-

pet hende, men saa havde de siden sendt hende bort med Madam Skade og kun betalt for hende til hun blev frisk og kom ud at tjene for sit Brød — og de var dog Skyld i, at hun lod sig forlokke til at blive i den onde Verden og faae det lille Barn" —

„Men, min Gud! Lise! hvad er det for Snak? — et Barn?" afbrød Vilhelmine hende forundret.

„Ja, et rigtigt lille Barn og slet ikke Vand, som Madam Skade har sagt til Folk. Det var et virkeligt lille Barn, Cathrine var syg af — men det var død, det lille Stakkel — og det var Altsammen Antons og hans Professors Skyld. Det — har Cathrine sagt — har Vorherre selv været Vidne til. Men Anton har været Skyld i, hvad der var meget værre, siger hun. Han har hindret hende i at drukne sig og komme til Vorherre. Nu har hun dog tilgivet ham det Altsammen" — vedblev Lise — „for hun er saa from og gudfrygtig, den stakkels Cathrine! Nu bander hun aldrig meer og drikker aldrig meer Punsch, siger hun, og vil heller aldrig dandse meer med de slemme Mennesker i Verden; for nu er hun bleven opvakt og et rigtigt Gudsbarn — og meget rigtigere, end alle vi Andre, — for hun er bleven døbt." —

„Det er vi Andre jo, Gudskelov, ogsaa, mit Barn!"

„Ja, men det er saa længe siden — det kan Ingen af os huske — og det var inden vi havde Forstand paa nogen Ting og kunde troe paa Vorherre — det gjælder ikke — det kan ikke hjælpe Nogen, siger Cathrine. Og naar jeg bliver rigtig stor, vil jeg ogsaa bede Bedstefader døbe mig rigtig" —

„Ja saa! Du har i Paasken været i Baptist-Hænder, og Cathrine har proppet dig fuld af lutter Usandhed og Urimeligheder. Din Moder er dog saa forstandig en Kone;

vidste hun af, at du havde saa meget med den Cathrine at gjøre?"

„Ja, det forbød hun mig ikke. Cathrine var et fromt og skikkeligt Menneske, sagde hun altid, naar Fader sagde Noget imod hende. Han kunde ikke godt lide, at hun bad saa meget til Vorherre, men det var der intet Ondt i, sagde Moder. At hun har ladet sig døbe, kan Moder rigtignok heller ikke lide; men" — —

„Der seer du, mit Barn! den Cathrine skal du aldrig meer have Omgang med! Hvad hun har foresnakket dig om Anton, maa min Fader nok vide rigtig Besked om, hvis det ikke er Usandhed Altsammen. Det skal vi snart faae at vide! Bliv du nu her, mens jeg gaaer ind til Fader!"

Byfoged Kyng blev nu afbrudt i sin Læsning, idet hans Datter traadte ind til ham i Dagligstuen, hvor han sad alene, og spurgte ham om han vidste Noget om den forvirrede Historie, Lise havde fortalt hende om Anton.

Han taug og lod sin Datter omstændelig meddele ham Alt, hvad Lise havde sagt.

„Det er for en ubetydelig Deel materialiter sandt, men for største Delen formaliter usandt og ravgalt Altsammen!" — tog han nu Ordet. „Baade Anton selv og den gamle Professor har i sin Tid skrevet mig det Altsammen til — paa den Snak nær om denne løse Kvindes dødfødte Barn, som de nok Intet har hørt videre til, men som jeg selv har faaet lovlig Besked om. Det Hele er dog en Historie, som kunde misforstaaes og gjøre Opsigt. Det er Noget, som Lise ikke skal høre Noget om! Du kan kun forsikkre hende paa mit Ord, at vi i alle Maader har havt Ære af Anton. Det berygtede Sted, han engang i al Uskyldighed har været paa, og den løse Kvinde, han har taget sig af og trukket op af Søen — det er Noget, jeg ikke vil have talt om,

allermindst til den uskyldige Lise. Du kan dog gjerne fortælle hende, at han ganske rigtig har vovet sit Liv, for at redde et druknet Menneske, og at Kongen derfor har givet ham en Medaille. Det har han ingen Skam af, veed jeg, og det er altid anstændigt, hvem det saa er, hvis Liv man redder."

Med denne Forklaring syntes Lise ogsaa fuldkommen tilfreds. Hun glemte al sin Vrede paa Anton fordi han ikke kom. Hun klappede i Hænderne og løb strax til de gamle „Bedsteforældre," som de nu snart haabede at kunne hedde med Rette. — Hun maatte endelig fortælle dem, at Anton havde faaet en stor Skilling af Kongen for et Menneskeliv; men hun vilde kun vide, om det dog ikke var Synd at hindre et Menneske i at komme til Vorherre.

Den gamle Provst forklarede hende nu hvorledes man meget godt kunde komme til Vorherre uden at drukne sig og uden først at døe — og det fandt hun ogsaa meget fornøieligere.

Om Aftenen, da Lise var gaaet tilsengs med Vilhelmine og den gamle Provstinde, gave Lises baptistiske Kjætterier Anledning til en alvorlig Samtale om denne Sect mellem Kyng og Provsten. Kyng forsvarede Baptisternes Lære om Vornes Daab, som han mente Skriften gav dem Medhold i, trods Vedtægten i vor Kirke. Om Lise i det Stykke blev Baptist og engang lod sig døbe om, skulde han aldrig have Noget derimod, sagde han, naar det kun kunde ske uden Opsigt.

„Men hvorfor lader De Dem da ikke selv døbe om?" spurgte den Gamle.

„Det kan ikke ske uden Opsigt" — svarede Kyng — „og desuden" —

„Men var det Deres Alvor, hvad De før sagde, og var

det Dem en Salighedssag," — afbrød Provsten ham med sit rolige Smil — „saa maatte De dog finde dem i lidt Opsigt" —

„Det er mig ingen Salighedssag!" — svarede Kyng med næsten mørk Alvor. — „Jeg er, desværre! jo en Kjætter i mange Punkter, som De veed. Jeg holder mig endnu til Lessings sindrige Fabel om de tre Ringe."

„Nathan den Vises Viisdom! — den er for de Rige i Aanden, der ikke føle Trang til den sande Ring!" — sagde den gamle Provst mild og rolig, idet han rakte Kyng Haanden og gik til sit Sovekammer. — „Jeg disputerer ikke med de Rige — jeg prædiker kun Evangeliet for de Fattige."

Kyng saae efter ham med et tungsindigt Blik. Hans Svigersøn, som hidtil beskeden havde tiet, stod nu ligesom paa Naale og saae ligeledes efter den Gamle; hans Blik mødte den tungsindige Alvor i hans retsindige Svigerfaders Aasyn. Han tog nu pludselig Mod til sig og gik lige ind paa Kyng, som han vilde ham tillivs.

„Hvad er det? Hr. Svigersøn!" — spurgte Kyng forbauset og traadte tilbage.

„Det er Kjærlighed!" — sagde Magister Stær bevæget og greb hans Haand — „Kjærlighed Altsammen, kjære Svigerfader! Hvad min gamle Fader af Kjærlighed til det Guddommelige ikke vil disputere om, har jeg heller aldrig mod Deres Villie gjort til Gjenstand for kold Dialectik i vor daglige Omgang. Men kommer De i Kirken imorgen, vil De med Guds Hjælp baade høre og gaae ind paa" — —

„Ja, vel! ja vel! det kan nok være, min brave, kjære Svigersøn!" — afbrød Kyng ham med et lille Smil — „saaledes som De gik ind paa mig, for at give mig Deres kjærlige Hensigt tilkjende, troede jeg ellers" —

„Det kom lidt hovedkulds, kan jeg vide" — sagde Stær — „men det seer Vorherre jo ikke paa."

De rakte hinanden trofast Haand og taug. Man gik nu til Ro i Præstegaarden. Den sædvanlige Hellig-Aftens-Fred var udbredt over det hele Hus. Kyng gik dog endnu en Times Tid op og ned i sit Sovekammer med Nathan den Vise i Haanden. „Nei" — sagde han tilsidst og kastede den hen paa Bordet — „i den Viisdom er ingen Hvile."

Anton havde Dagen før sin Afreise travlt med at tage Afsked med sine Bekjendter og Venner i Byen. Den kjæreste fulgte med ham; det var Sundby. Den eneste Afsked, som bevægede ham, var med den forrige Comtesse Camilla Høg, der nu, som Grevinde Strahl, ikke syntes ham at see nær saa lykkelig ud som tilforn. Hun agtede ogsaa snart at reise bort og følge sin Gemal til et fremmed Hof, hvor han søgte Ansættelse. Hun gav Anton en lille Erindring af hendes eget sirlige Haandarbeide. Hun talte længe, med Inderlighed, med ham om deres gamle, kjære Professor og ønskede ham ligesaa megen Lykke og Hæder i Konsten.

„Ak!" — tænkte Anton, da han om Aftenen stod i sit uryddelige Værelse og pakkede sin Reisekoffert — „den Gamles Lykke var der Maade med, og selv hans Hæder — hvorvidt er den udbredt i Verden?" — Han havde gjemt det lille Portrait af hin Faustina, som var blevet hans Arv. Han havde atter seet længe derpaa, og hans Kinder blussede. Nogle skrevne Blade, der, med Udskrift til ham, vare fundne blandt Professorens Papirer, lagde han ved Siden af Portraitet. Tilsidst faldt Lises Hyldefløite ham i Haanden. Han saae længe paa den med et drømmende Blik og gjemte den i Kofferten.

Næste Morgen stod han paa Dampskibet ved Siden af Sundby. De unge Grever Høg gik muntre paa Dækket og gjorde Bekjendtskaber, Stamherren meest med Matroserne, Grev Ferdinand med Damerne og andre fine Folk. Endeel af de unge musikalske Herrer fra Professorens Aftenselskaber havde fulgt Sundby og Anton til Toldboden. De svingede nu deres Hatte og gik bort. Anton stod med blottet Hoved og stirrede taus tilbage paa den skjønne, vigende Stad og den deilige Kyst, han forlod. Han var vemodig stemt, men dog opfyldt af en uendelig Glæde og Længsel efter den nye, fremmede Verden, han nu foer imøde. Billederne af alle de Ansigter, der havde seet mildt og kjærligt til ham i hans Fædreland, fløi ham nu forbi. Han nikkede til dem Alle i sine Tanker. Lille Lises var ogsaa deriblandt, men som Syvaarsbarnet, han legede Prinds og Prindsesse med i Hønsegaarden. Alt, hvad han siden havde seet af dansk Liv og Natur baade i den lille og den store Stad og dens herlige Omegn, svømmede i brogede Billeder for hans indre Øie.

„Naar tænker du at see de Taarne igjen? Anton!" — spurgte Sundby og pegede tilbage mod de solbelyste Kirkespir i Danmarks Hovedstad.

Anton foer op af sine Drømmerier. „Naar jeg engang kan komme hjem med Prindsessen og det halve Rige!" — svarede han med et halvvemodigt Smil i det livligt begeistrede Blik. „Riget faaer det gaae med, som det vil!" — tilføiede han — „det bliver sagtens for tungt at slæbe med sig — men Prindsessen, Sundby! Prindsessen maa jeg finde! — enten hun hedder Fortuna eller Faustina eller Morgana, og i hvilket fortryllet Slot eller Fængsel hun saa sidder! Tryllefløiten, som skal aabne mig Hjerter og Døre, har jeg jo i Kofferten! og see! mod Dragerne har jeg jo min

„Rap=dig=Kæp!" — Han havde virkelig den samme lille Hasselstok i Haanden, som Lises Gudmoder havde foræret ham. — „Livet er et vidunderligt Eventyr!" — vedblev han — „nu skal jeg først ret ind i det!"

Sundby saae paa ham med et stille, deeltagende Blik. Det glædede ham at see det nye Liv, der med Renhed og Kraft spillede i den nittenaarige Drømmers Øine. Det var som den friske Havluftning ogsaa aandede et nyt Livshaab hen over Sundbys høie Pande. Som han stod der paa Dækket med sin anseelige Skikkelse og det strenge Blik, saae han ud som en prøvet Aandens Kæmpe, der har vundet Seier over sin egen Ufred og nu vender sig mod Fredløsheden i Verden og dens stridende Aander. Siden Camillas Bryllupsdag var han bleven mager og bleg. Han havde arbeidet baade Nat og Dag. De Farer, der truede Fædrelandet, saavel fra hvad der uklart rørte sig i Folket selv, som hvad der gjærede og glødede i den hele Tidsaand, var blevet Gjenstand for hans Forskning og Virksomhed.

Dampskyen fra Skibet skjulte nu Stadens Taarne for deres Øine.

„See!" — sagde Sundby — „Frelseren paa hans Taarn blev borte — men han staaer der dog ligefuldt, haaber jeg. — Gud bevare vort Fædreland!"

Skibet brusede fort. Skummet fløi fra Hjulene. Dampskibet saae ud fra Toldboden som en flukt Troldkjærling. Men Passagererne paa Dækket flokkedes nu om Anton, som med pludselig Begeistring istemte:

„Kong Christian stod ved høien Mast!"

Alle beundrede det unge Menneskes fortræffelige Tenor; men det faldt Ingen ind at synge med. Anton sang kun det første Vers og skyndte sig, undseelig over sin enlige Be=

geistring, ned i Kahytten med Sundby. „Det var flaut!" — sagde han — „Jeg fik Complimenter som i en Salon."

„Hvad vilde du havt?" — spurgte Sundby.

„Havde jeg rigtig kunnet udsynge min Stemning, havde den vel fundet Gjenklang, og man havde sjunget med."

„Hvor kunde du vente det? Ved Konstnydelser forlanger Ingen jo Mening eller Sandhed i en virkelig Stemning. Andet end Øreklang er Sangen jo ikke i vor Tid. I de to Aar, jeg har kjendt dig, er det jo ogsaa første Gang jeg har seet dig selv begeistret over Fædrelandet."

„Underligt nok! nu, jeg forlader det, mærker jeg først rigtig, der er saadant Noget til" — svarede Anton.

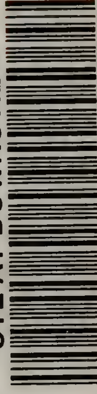
„Vi kunde nok Alle have nødig at forvises eller paa anden Maade miste vort Fædreland, for rigtig at elske det" — sagde Sundby. — „Det er saa længe siden der er skeet noget Stort og Mærkeligt. Siden hin ene Dag 1801 har vi jo ikke mærket, vi var et Folk. Debatterne mellem Høire og Venstre i vor indre Statsudvikling og Latteren over Alting i Bladene er der nok Liv og Vid, men ingen Poesie og storartet Aand i. Saadan er det allevegne. Men pas paa, Anton! der kommer Noget — der maa komme Noget, der vækker de store Folkeaander, saa de see — den Gudsaand, der svæver over vort Chaos! — kommer den Tid, vil du maaske ogsaa drømme om andre Eventyr, end din Barne-Prindsesse og det halve Rige, som Fløitespiller og Tenorist."

„Herregud! er det da nu Ingenting?" sukkede Anton.

„Det siger jeg ikke!" — svarede den alvorlige Sundby og lagde Haanden paa hans Skulder — „men Ide maa der være i Eventyret — en stor, mægtig Ide, der kan gribe ind i Verdenslivet — eller dog i det enkelte Folkeliv. Personlighedens Triumfer giver jeg ingen Pibe Tobak for!"

Anton taug og faldt i Tanker. Han steg atter op paa Dækket og saae tilbage mod Fædrelandet. Dampskibshjulene brusede. — Den sorte Dampsky fløi hen over Havet. Det sidste Glimt af Danmarks Kyster var forsvundet.

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 13 04 06 08 003 6